NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI

ZAKONSKE ODREDBE I NAREDBE

PROGLAŠENE

OD 13. SVIBNJA DO 1. LIPNJA 1942.

KNJIGA XVII. *(Svezak 161.–170.)*

Uredjuje: **A. Mataić**

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB

Br. 3163

NEZAVISNA DRŽAVA HRVATSKA

ZAKONI
ZAKONSKE ODREDBE, NAREDBE i t. d.

PROGLAŠENE

OD 13. SVIBNJA DO 1. LIPNJA 1942.

KNJIGA XVII.

(SVEZAK 161.—170.)

UREDJUJE: A. MATAIĆ,
VIEĆNIK STOLA SEDMORICE U M.

ZAGREB

TISAK I NAKLADA KNJIŽARE ST. KUGLI, ZAGREB, ILICA 30

Muzej narodne osvoboditve
KNJIŽNICA
Ljubljana

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Sadržaj

Strana

MJERODAVNO TUMAČENJE

ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 12. svibnja 1942. broj 1175-Z-1942. zakonske odredbe o izpitivanju podrietla imovine i o oduzimanju imovine, stečene nedopuštenim načinom

Na temelju § 16. zakonske odredbe o izpitivanju podrietla imovine i o oduzimanju imovine, stečene nedopuštenim načinom od 30. kolovoza 1941. broj CCCXVIII-1129-Z. p.-1941. (Narodne novine od 26. rujna 1941. broj 137) izdajem ovo mjerodavno tumačenje:

Propis posljednje stavke § 8. zakonske odredbe o izpitivanju podrietla imovine i o oduzimanju imovine, stečene nedopuštenim načinom od 30. kolovoza 1941. broj CCCXVIII-1129-Z. p.-1941 ima se tumačiti u savezu s propisima zakonske odredbe od 28. travnja 1942. broj CXVIII-998-Z-1942 o preinaci i nadopuni zakonske odredbe o izpitivanju podrietla imovine i o oduzimanju imovine, stečene nedopuštenim načinom od 30. kolovoza 1941. broj CCCXVIII-1129-Z. p.-1941 (Narodne novine od 29. travnja 1942. broj 95) tako, da se svaka izrečena osuda i obustavni zaključak Državnog povjerenstva za izpitivanje podrietla imovine ima ureda radi oglasiti u Narodnim novinama tek nakon izjave ministra pravosudja i bogoštovlja, da odnosnu pravnu stvar ne kani uputiti na ponovni postupak pred Više državno povjerenstvo za izpitivanje podrietla imovine.*

U Zagrebu, dne 12. svibnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 13. svibnja 1942. broj 106.

Na temelju čl. 3. propisnika o polaganju dopunskoga učiteljskoga izpita zrelosti pomoćnih (honorarnih) učitelja pučkih škola br. 41.462 od 4. rujna 1941. izdajem ovaj

PROPISNIK

o pripravnom tečaju za dopunski učiteljski izpit zrelosti pomoćnih (honorarnih) učitelja pučkih škola

§ 1.

Zadatak je pripravnog tečaja, da kandidate spremi za polaganje dopunskog učiteljskog izpita zrelosti i da u njima probudi zanimanje za pedagožku knjigu.

§ 2.

Tečaj će se držati u učiteljskoj školi ili u Zagrebu ili u kojem drugom mjestu. Upravitelj (ili njegov zamjenik) dotične učiteljske škole ujedno je upravitelj tečaja.

§ 3.

Pripravni tečaj počinje 20. srpnja 1942. i traje do uključivo 15. rujna ove godine.

§ 4.

Kandidati se za tečaj prijavljuju biljegovanom molbom, koja se redovitim putem šalje najkasnije do 1. lipnja o. g. ministarstvu nastave u Zagrebu.

Molbi se ima priložiti u ovjerovljenom priepisu dekret o imenovanju pomoćnim (honorarnim) učiteljeme i svjedočba zrelosti.

Velika župa priložit će ovakvoj molbi potvrdu, da je molitelj s uzpjehom vršio učiteljsku službu u pučkoj školi najmanje 10 mjeseci. U iznimnim slučajevima, ako je pomoćni učitelj doista osobito vriedan u školskom radu, može se potvrda o uzpješnom radu izdati i onom molitelju, koji još nema punih 10 mjeseci rada u pučkoj školi, ali će to postići do 31. prosinca ove godine. Svaki ovakav slučaj školski nadzornik treba u potvrdi obrazložiti.

§ 5.

Velike župe načinit će izkaz svih molbi, koji će do 15. lipnja o. g. zajedno s molbama poslati ministarstvu nastave u Zagrebu. U opazci kod svakog molitelja stavit će svoje možebitne primjetbe.

§ 6.

Najkasnije do 1. srpnja 1942. bit će molitelji, koji imaju uvjete, pozvani putem Narodnih novina i drugih dnevnika u tečaj.

§ 7.

Tko bude preko novina pozvan u tečaj, tome je ujedno podieljen i dopust za vrieme trajanja tečaja i dopunskog izpita zrelosti i za vrieme potrebno za putovanje. Prema tome za podjeljenje ovoga dopusta nije potrebna ni posebna molba ni posebna odluka. Uprava pučke škole ima samo obaviestiti redovitim putem svoju veliku župu, tko je otišao u tečaj i kada.

§ 8.

Predavače za tečaj predlaže upravitelj dotične učiteljske škole, a potvrdjuje ih ministarstvo nastave. Prednost imaju oni nastavnici, koji su članovi povjerenstva za izpit zrelosti.

Predlog se ima dostaviti ministarstvu do 1. srpnja.

§ 9.

Svakom predavaču pripada nagrada od 50 Kuna po stvarno održanom satu, upravitelju tečaja pripada 2000 Kn, njegovom tajniku 1500 Kn, a podvorniku 500 Kn za cieli tečaj.

Na svršetku tečaja upravitelj dostavlja popis osoba, koje imaju pravo na nagradu, i broj održanih sati za pojedinog predavača zajedno s namirama ministarstvu nastave na likvidaciju.

§ 10.

Nastavno gradivo ima se predavati prema ovoj nastvnoj osnovi:

Dopunski učiteljski izpit zrelosti pomoćnih učitelja

Nastavna osnova
za pripravni tečaj pomoćnih učitelja

PREDMET:	Broj sati za absolvente			
	sred. škola	stručne škole	kućan. škole	medrese
Obća pedagogija i metodika:	12	—	12	12
Obća psihologija:		6	6	6
Dječja psiholgija:	3	3	3	3
Poviest pedagogije:	3	3	3	3
Hrvatska poviest:	—	6	—	—
Zemljopis Nezavisne Države Hrvatske:	—	6	—	—
Životinjstvo i nauka o čovjeku:	—	3	3	3
Gospodarstvo-domaćinstvo:	m. 6 ž. 3	3	—	—
Školsko ustrojstvo i uprava (administracija):	3		3	3
Svega	m.27ž.24	30	30	30

Broj sati razumieva se tjedno.

Prva četiri tjedna predaje se obća pedagogija bez metodike, a dalja četiri tjedna metodika bez obće pedagogije tako, da se obća pedagogija završi koncem prve polovice tečaja.

Svi se satovi predavanja imaju po mogućnosti održati prije podne. Poslie podne će slušači upotrebljavati za učenje.

Satnica se imade tako sastaviti, da slušači svih skupina (absolventi medrese, srednje, stručne i kućanske škole) mogu na istom satu slušati predmet koji im je zajednički.

Za obću pedagogiju odnosno metodiku neka se uvede za svaki dan po jedan dvostruki sat.

U slobodno vrieme poslie podne može uprava tečaja organizirati pod vodstvom profesora pregledavanje važnih ustanova u mjestu i bližoj okolici.

§ 11.

Svi predmeti gornje nastavne osnove pitat će se na dopunskom učiteljskom izpitu zrelosti. Prema tome se mienja čl. 10. propisnika o dopunskom izpitu pomoćnih učitelja od 4. rujna 1941. br. 41.462.

§ 12.

Na prvome satu svaki predavač odredjuje literaturu, iz koje će se slušači pripravljati za izpit.

Iz svakog predmeta neka se na daljnjim satovima obrade najvažnija poglavlja. Pri tom treba uviek upozoravati slušače na vezu predavanoga sa školskom praksom. Na teme, koje se obradjuju i u pučkim školama, treba svratiti osobitu pažnju.

Kod obradjivanja pedagožkih jedinica treba slušačima dati i pedagožke časopise, da prouče članak, koji govori o temi, koja se predaje, i da o njemu izvieste.

Prije nego što se počne predavati metodika, treba kratko obraditi glavna didaktična načela suvremenoga školskog rada. Iz metodike neka se uz teoretsko izlaganje o metodama u odjelima vježbaonice od 1. rujna dalje demonstriraju svi važniji momenti iz meto-

dičkoga postupka pojedinih školskih predmeta. Nije potrebno svaki put održati uzorno predavanje u cjelini, nego samo po koji važniji njegov dio. Na primjer: kako učenici I. razreda izradjuju slovo od raznog materijala; kako se u tom razredu provodi čitanje rečenica poslie preuzetog slova — u zboru, kako s pojedinim učenikom; kako učenici, recimo III. ili IV. razreda, slobodno biraju nadpise za isti slobodni sastavak; kako se provodi izpravak slobodnog sastavka; diktat 2—3 rečenice kao vježba za pravopis, učenički pretres poviestne jedinice (ili priče) u IV. razredu; ilustracija priče ili poviestnog sadržaja; prva mjerenja i crtanja kao uvod u čitanje zemljovida; kako djeca zaključuju prema fizikalnim geografskim prilikama o zanimanju naroda; izradba zemljopisnog kraja u piesku i t. d. Ovakva metodička zrnca, demonstrirana u razredu s djecom, više će koristiti kandidatima, koji nisu prakticirali u vježbaonici, nego verbalistički prikazane obradbe cielih metodičkih jedinica.

Školsku administraciju treba predavati praktično.

Od vremena do vremena treba slušače tečaja izpitati iz obradjene gradje. Pri tome neka se postupa onako, kako se izpituje na izpitu zrelosti.

§ 13.

Slušači su obvezani polaziti sva predavanja, koja su propisana za njihovu skupinu.

Predavači će nadzirati polazak predavanja i u koliko opaze, da koji slušač nemarno dolazi, obaviestiti o tome upravitelja tečaja.

Nemarnog polaznika može upravitelj tečaja izključiti iz tečaja i uputiti ga na njegovu redovitu dužnost. O takvom izključenju valja obaviestiti i dotičnu veliku župu.

§ 14.

Nakon svršenog tečaja, t. j. 15. rujna izdat će se svakom kandidatu ovakva potvrda o polazku tečaja: N. N., pomoćni učitelj u . . . ., velike župe . . . . svršio je pripravni tečaj za dopunski učiteljski izpit zrelosti, koji je trajao od 20. srpnja do 15. rujna 1942.

Nadnevak . . . .

Upravitelj:

Žig

§ 15.

Potvrda iz § 14. imade se priložiti molbi za polaganje dopunskoga učiteljskog izpita zrelosti. Napominje se da toj molbi mora biti priložena uz krstni (rodni) list u priepisu i svjedočba zrelosti u izvoru, dok se potvrda školskog nadzornika o uzpjelom 10-mjesečnom radu u pučkoj školi ne treba prilagati, jer je već priložena molbi za pripravni tečaj.

§ 16.

O svršenom pripravnom tečaju ima se podnieti ministarstvu nastave izvješće.

U Zagrebu, dne 11. svibnja 1942.

Ministar nastave:

Ratković, v. r.

Broj: 44753-1942.

* Narodne novine od 13. svibnja 1942. broj 106.

NAREDBA

ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 13. svibnja 1942. broj 989-Z-1942, kojom se na temelju zakonske odredbe o ženitbi častnika, državnih i samoupravnih činovnika od 6. studenoga 1941. broj CCCXCV-1973-Z-1941 (Narodne novine od 6. studenoga 1941. broj 171) nadopunjuje provedbena naredba o ženitbi državnih i samoupravnih činovnika od 6. studenoga 1941. broj 1974-Z-1941

§ 1.

U § 8. na kraju briše se točka i dodaje se: »odnosno službenica, u koliko se ove ne udaju za državne ili samoupravne službenike. Ako se udaju za takve službenike, dužan je zatražiti ženitbenu dozvolu samo zaručnik od svoje nadležne oblasti, koja može izdati ženitbenu dozvolu uz predhodni pristanak one oblasti, koja bi inače bila nadležna za izdanje ženitbene dozvole zaručnici.

Oblast, koja je izdala ženitbenu dozvolu zaručniku, obaviestit će o tom nadležnu oblast zaručnice.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 13. svibnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107.

NAREDBA*

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 9. svibnja 1942. broj 28.469-42 o uvodjenju normalnog formata za papir

Na temelju ovlašćenja iz zakonske odredbe od 4. studenoga 1942. broj CCCXIII-1935-Z-1941 (Narodne novine od 6. studenoga broj 171) propisujem ovu naredbu.

§ 1.

Za potrebe državnih i samoupravnih oblasti i ustanova i za potrebe priradnih poduzeća i ustanova smije se izradjivati, a ove smiju nabavljati, samo format papira prema normama N. H. 4, N. H. 5 i N. H. 6, koje je izdao Savjetodavni odbor za normalizaciju, a odobrilo ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 2.

S obzirom na postojeće zalihe smije se iznimno od propisa § 1. ove naredbe najdalje do 1. siečnja 1943. nuditi državnim i samoumpravnim oblastima odnosno ustanovama kao i priradnim poduzećima i ustanovama, a ovi su dužni prvenstveno nabavljati, dosadanji folio-format i kvart-format papira, u koliko već nije uveden normalni format papira.

---

* Po izpravcima u Narodnim novinama od 30. svibnja 1942. broj 119.

§ 3.

Isto tako mogu se do 1. siečnja 1943. upotrebljavati dosadanji formati papira i za proizvode tiskarskog obrta.

Za koje će se proizvode tiskarskog obrta moći i poslije toga roka upotrebljavati dosadanji formati papira, propisat će ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 4.

U osobitim slučajevima, koji nisu predvidjeni ovom naredbom, iznimke može odobriti jedino ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se novčanom kaznom do Kn 100.000.— u korist državne blagajne i zatvorom do tri mjeseca; a priradnik u težim slučajevima još i oduzimanjem prava na obavljanje poslovanja na godinu dana.

Kazne izriču upravne oblasti prve molbe.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 9. svibnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Toth, v. r.

* Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107.

NAREDBA

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 9. svibnja 1942. broj 39.799-42 o ponovnoj upotrebi zemnog plina za pogon samokretnih vozila

Na temelju § 4. zakonske odredbe o zabrani upotrebe zemnog plina za pogon vozila od 29. listopada 1941. broj CCCLXXVI-1897-Z-1941 (Narodne novine od 30. listopada 1941. broj 166) i § 1. zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII1935-Z-1941 (Narodne novine od 6. studenoga 1941. broj 171) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Od dana proglašenja ove naredbe može se za vozila, navedena u § 1. zakonske odredbe o zabrani upotrebe zemnog plina za pogon vozila od 29. listopada 1941. broj CCCLXXVI-1897-Z-1941, ponovno upotrebljavati zemni plin kao pogonsko sredstvo.

§ 2.

Ugovori o dobavi i prodaji zemnog plina mogu se od dana proglašenja ove naredbe ponovno sklapati.

§ 3.

Dobavljači zemnog plina smiju vlastnicima vozila početi dobavljati zemni plin za pogon samokretnih vozila tek pošto im vlastnici vozila, navedenih u § 3. spo-

menute zakonske odredbe, povrate potrošačke izkaznice za nabavu tekućeg goriva. Tako povraćene izkaznice dostavit će dobavljači preporučenom pošiljkom ministarstvu za obrt, veleobrt i trgovinu u roku od 14 dana nakon primitka. Ujedno će dostaviti pregled prema obrazcu, otisnutom uz ovu naredbu.

§ 4.

Kod izvršenja ponovne obskrbe samokretnih vozila zemnim plinom imadu dobavljači prvenstveno dobavljati zemni plin vlastnicima odnosno posjednicima onih vozila i strojeva, koji su već prije pregradjeni za taj pogon i koji su i prije bili tim pogonom tjerani, a od ovih opet prvenstveno onima, koji su se uslied zabrane upotrebe zemnog plina do sada služili plinskim uljem kao pogonskim sredstvom. Od posljednjih imadu prvenstvo dobavljati ovaj plin za ona vozila i strojeve, s kojima se obavljaju prehranbeni poslovi, a zatim za one, s kojima se obavljaju ostali javni poslovi.

§ 5.

Od dana proglašenja ove naredbe mogu se preradjivati za pogon zemnim plinom samo teretni samovozi, autobusi i traktori, koji služe izključivo za prehranbene ili druge javne svrhe i to u prvom redu oni, koji sada imaju pogon na plinsko ulje.

§ 6.

Preraditi se smiju prema prednjem paragrafu samo ona vozila, koja imadu podpuno izpravne strojeve i ostale dielove, i koja će se moći upotrebljavati još naj-

manje kroz 2 godine nakon preradbe. Preradba se mora izvršiti tako, da će vozila i nadalje ostati upotrebljiva za pogon tekućim gorivom kao i prije preradbe.

§ 7.

Preradjivanje vozila na pogon zemnim plinom smiju izvršiti samo ona obrtna i veleobrtna poduzeća, koja predhodno dobiju svjedočbu mjerodavne obrtne, odnosno veleobrtne komore, da imaju stručnu spremu za bezprikorno izvršenje preradbe.

Preradjivači moraju prije predaje preradjenih vozila temeljito uputiti vozača vozila o načinu pogona i izdati mu pismenu uputu za rad preradjenog stroja.

§ 8.

Prekršaj ove naredbe kaznit će se zatvorom do 15 dana ili novčanom kaznom do 5.000 Kn. U težim i ponovljenim slučajevima mogu se izreći obje kazne. Kazne izriču prvomolbene upravne oblasti.

§ 9.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 9. svibnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

* Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107.

Dobavljač zemnog plina

....

Pregled

samokretnih vozila koja prelaze
na pogon zemnim plinom

....

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Tekući broj	Prezime, ime adresa vlastnika samovoza	Upisni broj vozila	Vrsta vozila	Za kakve prevoze vozilo služi	Na kojim prugama	Koje su potrošačke izkaznice oduzete	Kad je prestala obskrba benzinom ili plin. uljem	Kada je primio prvi zemni plin	Koliko zemnog plina troši mjesečno	Podpis vlastnika	Opazka

NAREDBA

ministarstva zdravstva, kojom se na temelju §§ 1., 2. i 3. zakona o zdravstvenim obćinama od 27. veljače 1930. osnivaju uzadružene zdravstvene obćine Samobor i Samobor vanjski u kotaru Samobor

§ 1.

Osniva se uzadružena zdravstvena obćina Samobor u kotaru Samobor. Ovu uzadruženu zdravstvenu obćinu sačinjavaju upravne obćine Samobor i Sv. Nedjelja u kotaru Samobor sa sjedištem liečnika u Samoboru.

§ 2.

Osniva se uzadružena zdravtsvena obćina Samobor vanjski u kotaru Samobor. Ovu uzadruženu zdravstvenu obćinu sačinjavaju upravne obćine: Bregana i Samobor vanjski sa sjedištem obćinskog liečnika u Samoboru.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* i toga dana prestaju vriediti protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 27. travnja 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. Petrić, v. r.

Broj: 21.888-Z-1942.

---

* Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107.

NAREDBA

ministarstva zdravstva, kojom se na temelju §§ 1., 2. i 3. zakona o zdravstvenim obćinama od 27. veljače 1930. pripaja upravna obćina Jablanovec u kotaru Donja Stubica uzadruženoj zdravstvenoj obćini Zaprešić u kotaru Zagreb

§ 1.

Upravna obćina Jablanovec u kotaru Donja Stubica pripaja se uzadruženoj zdravstvenoj obćini Zaprešić u kotaru Zagreb tako, da sada uzadružena zdravstvena obćina Zaprešić obuhvaća upravne obćine: Bistra, Pušća, Jablanovec i Zaprešić sa sjedištem obćinskog liečnika u Zaprešiću.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* i toga dana prestaju vriediti svi protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 27. travnja 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. Petrić, v. r.

Broj: 25.843-Z-1942.

* Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107.

OBJAVA

ministarstva pravosudja i bogoštovlja i ministarstva vanjskih poslova od 9. svibnja 1942. broj 1105-Z-1942. o pravnoj pomoći u gradjanskim, trgovačkim i štitničkim stvarima izmedju Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madjarske

Prigodom pregovora, vodjenih u svrhu zaključenja ugovora izmedju Nezavisne Države Hrvatske i Kraljevine Madjarske o pravnoj zaštiti i o pravnoj pomoći u stvarima gradjanskoga i trgovačkoga prava, postignut je izmedju hrvatske i madjarske vlade sliedeći sporazum:

»Hrvatska vlada je pripravna u vremenu od 1. lipnja 1942. do stupanja na snagu napried navedenoga ugovora primati i udovoljavati molbama za dostavu i ostalim zamolnicama za pravnu pomoć u gradjanskim, trgovačkim i štitničkim stvarima iz Kraljevine Madjarske, prema jednakim pravilima, koja su predvidjena u Haažkom ugovoru o gradjanskom postupku od 17. srpnja 1905. Za primanje molba za dostavu i ostalih zamolnica za pravnu pomoć u smislu članka 1. i 9. Haažkog ugovora nadležno je na hrvatskoj strani u gradjanskim, trgovačkim i štitničkim stvarima hrvatsko ministarstvo pravosudja i bogoštovlja. Hrvatska vlada protivi se primjeni odredaba sadržanih u točkama 1. do 3. prve stavke člana 6. Haažkoga ugovora.

Madjarska vlada je pripravna u istom vremenu primati i udovoljavati molbama za dostavu i ostalim zamolnicima za pravnu pomoć u gradjanskim, trgovačkim

i štitničkim stvarima iz Nezavisne Države Hrvatske, prema jednakim pravilima, koja su predvidjena u Haažkom ugovoru o gradjanskom postupku od 17. srpnja 1905. Za primanje molba za dostavu u smislu članka 1. Haažkog ugovora nadležno je na madjarskoj strani kraljevsko madjarsko ministarstvo pravosudja, za primanje zamolnica za pravnu pomoć u gradjanskim i trgovačkim stvarima u smislu članka 9. Haažkog ugovora kraljevsko madjarsko ministarstvo pravosudja, u štitničkim stvarima kraljevsko madjarsko ministarstvo unutarnjih poslova. Madjarska vlada protivi se primjeni odredaba, sadržanih u točkama 1. do 3. prve stavke članka 6. Haažkog ugovora.

Obje vlade su sporazumne u tome, da se u istom vremenu isto tako imaju medjusobno primjenjivati odredbe članka 17. do 19. Haažkog ugovora, koji se odnose na osiguranje parbenih troškova, kao i odredbe članaka 20. do 23. Haažkog ugovora, koji se odnose na siromaško pravo.«

Ova je objava obvezatna za sve sudove u smislu §§ 159. stavke 2. i 164. stavke 2. gr. p. p.*

U Zagrebu, 9. svibnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

Ministar vanjskih poslova:

Dr. Mladen Lorković, v. r.

Broj 1105-Z-1942.

---

* Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107.

Na temelju §-a 5 uredbe o ustrojstvu ministarstva prometa i prometne službe, a u suglasnosti s predsjednikom vlade propisujem

PROPISNIK

o pravu na upotrebu salonskih kola i posebnih preklietki na hrvatskim državnim željeznicama.

Član 1.

Pravo na upotrebu salonskih kola imaju:

I. kada putuju kao predstavnici vlade:

1. predsjednik vlade,
2. podpredsjednik vlade,
3. vojskovodja,
4. ministra i državni tajnici,

II. kada putuju kao predstavnici Hrvatskog državnog sabora:

1. predsjednik Hrvatskog državnog sabora,
2. podpredsjednik Hrvatskog državnog sabora.

Član 2.

Za svaku upotrebu pojedinih salonskih kola plaćaju navedene osobe 10 cielih karata I. razreda dotične vrsti vlaka i odnosnog poteza po redovitoj tarifi.

Za svaki upotrebljeni krevet i noć plaća se osim toga iznos od 80 Kuna.

Osim toga plaća se za putovanje u zemlji, ako se kola po želji naručitelja zadržavaju preko 12 sati izvan sastava vlaka, za svakih 12 sati zadržavanja kola po

400 Kuna, no kola se ni uz naplatu ne mogu nalaziti izvan sastava vlaka preko 72 sata.

Kod putovanja u inozemstvo mora se platiti za upotrebu salonskih kola osim tarife dotične zemlje u koju kola odlaze, od časa prelaza granice za svakih 24 sata zadržavanja kola u inozemstvu naročita pristojba od 600 Kn u korist Hrvatskih državnih željeznica.

Član 3.

Salonska kola naručuje za svaki slučaj putovanja Predsjedničtvo vlade kod Upravitelja hrvatskih državnih željeznica Zagreb, odnosno Sarajevo uz naznaku broja izkaznice za naručivanje kola, poteza na kojem će kola prometati, imena, prezimena i svojstva osobe, za koju se kola naručuju.

Ako se kola nalaze u polaznoj željezničkoj postaji mora se naručba izvršiti najmanje 6 sati prije polazka vlaka iz polazne željezničke postaje. U protivnom treba kola naručiti pravodobno, da se kola mogu pravodobno dopremiti na odnosnu postaju.

Član 4.

U jednom redovitom vlaku mogu biti prikopčana najviše 2 salonska kola.

Član 5.

Osobama, koje imaju pravo na upotrebu salonskih kola, izdat će ministarstvo prometa i javnih radova — odjel za željeznice, autopromet i brodarstva posebne izkaznice za upotrebu salonskih kola.

Član 6.

Pravo na poseban preklietak (polupreklietak) I-oga ili nižeg razreda na Hrvatskim državnim željeznicama imaju:

1. svi, koji imaju pravo na upotrebu salonskih kola,
2. poslanici i opunomoćeni ministri N. D. H.,
3. poslanici i opunomoćeni ministri stranih država na službi u N. D. H.,
4. poglavni župan,
5. glavni tajnik predsjedničtva vlade,
6. doglavnici,
7. državni ravnatelji,
8. veliki župani,
9. poglavni pobočnici,
10. državni savezničar,
11. vrhovni inspektor hrvatskog domobranstva,
12. glavar Glavnog stožera hrvatskog domobranstva,
13. glavar Glavnog stožera ustaške vojnice,
14. zapovjednik Poglavnikove tjelesne bojne,
15. zapovjednici domobranskog zbornog područja,
16. vrhovni poglavar svake od države priznate vjeroizpoviesti, odnosno njezin najstariji predstavnik u zemlji,
17. biskupi, članovi Ulema Medžlisa i njima ravni predstavnici drugih priznatih vjeroizpoviesti u zemlji,
18. predsjednik Vrhovnog suda, Računarskog dvora, državni nadodvjetnik i vrhovni državni zastupnik
19. inozemni državni dostojanstvenici i članovi njihovih obitelji.

Član 7.

Osoba, kojoj je dodieljen poseban preklietak (polupreklietak) mora imati plaćenu ili bezplatnu kartu odnosnog razreda, vrsti vlaka i odnosnog poteza.

Osobama, koje imaju pravo na upotrebu posebnog preklietka (polupreklietka), izdat će ministarstvo pro-

meta i javnih radova, odjel za željeznice, autopromet i brodarstvo, posebne izkaznice za upotrebu posebnog preklietka (polupreklietka), koje će glasiti na ime dotične osobe.

Član 8.

Naručivanje posebnog preklietka (polupreklietka) mora se izvršiti najmanje 2 sata prije polazka vlaka iz polazne željezničke postaje. Medjupostaje će o naručbi obaviestiti polaznu željezničku postaju.

Kod naručbe treba navesti broj izkaznice, ime i prezime osobe, koja putuje i zvanje te osobe, vrst razreda i potez na kojem se putuje.

U jednom vlaku može se naručiti samo po jedan preklietak (polupreklietak) svakoga razreda.

Ako ima više osoba, koje imaju pravo na poseban preklietak (polupreklietak), imaju svi upotriebiti ostala prazna mjesta u već naručenom preklietku (polupreklietku).

Kod odredjivanja posebnog preklietka (polupreklietka) mora se u prvom redu odrediti polupreklietak.

Član 9.

Pročelnik odjela za željeznice, autopromet i brodarstvo, u ministarstvu prometa i javnih radova može, kada je to u interesu državne reprezentacije, odobravati upotrebu posebnog preklietka (polupreklietka) i drugim stranim odličnicima i pedstavnicima stranih država, i ujedno odrediti visinu naknade, odnosno odlučiti o bezplatnoj vožnji.

Član 10.

Za tumačenje i nadopune ovog propisnika nadležan je ministar prometa i javnih radova.

Ovaj propisnik stupa u krjepost danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Stupanjem u krjepost ovog propisnika prestaju vriediti svi obći i posebni propisi o pravu na upotrebu salonskih kola i posebnih preklietki (polupreklietki).

Zagreb, 7. svibnja 1942.

Ministar prometa i javnih radova:

Ing. Bešlagić, v. r.

Broj: 29.412-1-1942.

Do izrade izkaznica predvidjenih čl. 5 ovog propisnika, moći će osobe, koje imaju pravo na upotrebu salonskih kola i posebnih preklietki (polupreklietki), naručiti iste i bez tih izkaznica, a na temelju osobne izkaznice istovjetnosti, iz koje će biti vidljivo, da doista zauzimaju položaj, sa kojim je u smislu ovog propisnika vezano pravo na upotrebu salonskih kola, odnosno posebnih preklietki (polupreklietki).

Čim te izkaznice budu izradjene, biti će zanimane osobe putem Narodnih novina pozvane, da dostave potrebne podatke za izdavanje tih izkaznica.

Zagreb, 9. svibnja 1942.

Nadstojnik obćeg odsjeka:

I. Despotović, v. r.

* Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107.

NAREDBA

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 15. svibnja 1942. broj 41.670-42. kojom se na temelju § 6. zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 (Narodne novine od 6. studenoga 1941. broj 171) preinačuje naredba o osnivanju »Šećerane d. d.« u Zagrebu od 21. ožujka 1941. broj 691-Z-1942. Narodne novine od od 23. ožujka 1942. broj 67)

§ 1.

U svim paragrafima naredbe od 21. ožujka 1942. br. 691-Z-1942 nazivi »Šećerane d. d.« mienjaju se u »Sladorane d. d.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 15. svibnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

---

* **Narodne nvine od 16. svibnja 1942. broj 108.**

NAREDBA

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 13. svibnja 1942. broj 37.888-42 o prievozu i prienosu živežnih namirnica

Na temelju zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941 izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Na odpremu poštanskim zamotcima posebnici iz vlastitih zaliha mogu predavati bez odpremnog odobrenja i odpremnog lista u unutarnjem prometu sliedeće količine živežnih namirnica:

1. brašna od krušarica i kukuruza do 2 kg težine,
2. žitarica i kukuruza u zrnu do 3 kg težine,
3. krupice pšenične ili kukuruzne do 1 kg težine,
4. mahunastih plodova (grah, grašak, leća i bob) do 2 kg težine,
5. ostalih živežnih namirnica, koje nisu ovdje nabrojene a kojih odprema poštanskim zamotcima nije zabranjena, do 1 kg težine.

Odprema mesa, slanine i mesnih proizvoda u svježem ili sušenom stanju, maslaca, masti i ulja u poštanskim paketima zabranjuje se.

Svaki posjednik živežnih namirnica može predavati na odpremu pošanskim paketima mjesečno najviše tri zamotka na jednu ili više osoba, ali tako, da svaki zamotak smije težiti najviše 5 kg težine.

Poštanski uredi, koji primaju živežne namirnice na odpremu u poštanskim zamotcima, dužni su od odašiljača zatražiti potvrdu nadležnog občinskog ili gradskog poglavarstva, da živežne namirnice, predane na odpremu, sačinjavaju njegovu vlastitu zalihu.

§ 2.

Na odpremu željeznicom ili drugim prievoznim sredstvima ne mogu se predavati, primati ili odpremati nikakve pošiljke živežnih namirnica bez odpremnih odobrenja ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu i odnosnih odpremnih listova.

Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu izdavat će odpremna odobrenja zanimanima samo u opravdanim slučajevima i u koliko molitelju zamoljeni izvoz živežnih namirnica odobri ono občinsko poglavarstvo, iz područja kojeg se živežne namirnice izvoze.

Molbe za izdavanje odpremnih odobrenja oproštene su od biljegovine.

§ 3.

Ručnom prtljagom mogu se prenositi sliedeće živežne namirnice:

1. sve u § 1. toč. 1-5 nabrojene živežne namirnice, u koliko pojedinačno ili ukupno njihova težina ne iznosi više od 5 kg.

2. meso, slanina i mesni proizvodi u svježem ili sušenom stanju, maslac, mast i ulje, pojedinačno do 0,5 kg težine odnosno više od navedenih proizvoda u količini do 3 kg težine, a mlijeka do 2 l.

3. krumpira do najviše 5 kg težine.

Živežne namirnice u većim količinama od količina označenih u ovom paragrafu, mogu se prenositi ručnom

prtljagom samo na temelju odpremnog odobrenja ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, odjela za narodnu obskrbu.

§ 4.

Proizvoditelji živežnih namirnica mogu za potrebe dnevnih tržišta odredjenih mjesta i gradova prenositi odnosno prevoziti živežne namirnice bez ikakvih ograničenja, u koliko im nadležna obćinska poglavarstva izdaju potvrdu, da su spomenute živežne namirnice namienjene za redovitu prodaju na dnevnim tržištima odredjenih mjesta i gradova.

§ 5.

Vlastnici, posjednici ili zakupci posjeda, koji proizvode živežne namirnice, a žive sami ili sa članovima svojih obitelji izvan mjesta, u kojima imaju posjede, mogu svoje proizvode za potrebe vlastitog kućanstva u mjestu stalnog boravišta prevoziti ili prenositi u većim količinama od onih, označenih u § 3. ove naredbe, i na temelju dozvola uz rok, koje izdaje ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu na temelju potvrde nadležnog obćinskog ili gradskog poglavarstva o posjedovnom odnosu, a u količinama, koje su označene u izdanim im dozvolama uz rok.

§ 6.

Svaki prienos ili prievoz živežnih namirnica, protivan propisima ove naredbe, zabranjuje se.

Službeni organi nadzorne službe, kad ustanove nedozvoljeni prienos ili prievoz živežnih namirnica, dužni su smjesta zaplieniti robu i ustanovivši ime, prezime,

zanimanje i boravište prekršitelja, izdati mu potvrdu o izvršenoj zapljeni i prekršitelja prijaviti nadležnoj prvomolbenoj upravnoj oblasti radi progona.

Službenik, koji je zaplienio, robu, dužan ju je odmah uz potvrdu predati gradskoj aprovizaciji odnosno kotarskom prehranbenom odboru na pohranu, a potvrdu o predanoj zaplienjenoj robi priložiti prijavi protiv prekršitelja.

§ 7.

Gradske aprovizacije odnosno kotarski prehranbeni odbori dužni su pohranjenu robu čuvati tako dugo, dok nadležna prvomolbena oblast ne izda kaznenu odluku. U slučaju opasnosti kvárenja gradska aprovizacija odnosno kotarski prehranbeni odbor učinit će razpoložbu sa zaplienjenom robom odmah, a polučenu protuvriednost robe zadržati će do primitka odluke.

§ 8.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se zatvorom do 3 mjeseca ili novčanom kaznom do 100.000 Kuna ili obim kaznama, a priradnik i oduzimanjem prava na poslovanje za uviek.

Kazne izriču prvomolbene upravne oblasti, a novčane kazne idu u korist državne blagajne.

Prvomolbene upravne oblasti dužne su u svakom slučaju, kad postoji opravdanost zapljene živežnih namirnica, njihovu protuvriednost doznačiti u korist one zajednice, poslovne središtnjice ili Državne poslovne središtnjice za zemaljske proizvode, u nadležnost koje promet odnosne živežne namirnice podpada.

§ 9.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 13. svibnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

---

* Narodne nvine od 16. svibnja 1942. broj 108.

PROVEDBENA NAREDBA

ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 13. svibnja 1942. broj 1189-Z-1942 zakonskoj odredbi o porabi njemačkog jezika, njemačke zastave i njemačkih oznaka u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj od 30. listopada 1941. broj CCCLXXII-1893-Z-1941

Na temelju § 9. zakonske odredbe o porabi njemačkog jezika, njemačke zastave i njemačkih oznaka u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj od 30. listopada 1941. broj CCCLXX-1841-Z-1941 (Narodne novine od 30. listopada 1941. broj 166), a savezno s naredbom ministra unutarnjih poslova od 17. travnja 1942. broj 2429-I-A-1942 o ustanovljenu državnih upravnih jedinica i občina, u kojima njemačko stanovništvo u omjeru prema hrvatskom sačinjava više od 20, odnosno više od 10 posto (Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87) propisujem ovu provedbenu naredbu:

§ 1.

Kao sudovi, na području kojih njemačko stanovništvo u omjeru prema hrvatskom iznosi više od dvadeset posto, ustanovljuju se:

1. Kotarski sudovi u Staroj Pazovi, Djakovu, Osieku, Hrvatskim Karlovcima, Zemunu, Rumi, Vukovaru i Vinkovcima;

2. Sudbeni stol u Hrvatskoj Mitrovici.

§ 2.

Kao sudovi, na području kojih njemačko stanovničtvo u omjeru prema hrvatskom iznosi više od deset posto, ustanovljuju se:

1. Kotarski sudovi u Šidu, Iloku i Daruvaru;
2. Sudbeni stol u Osieku.

§ 3.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 13. svibnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne nvine od 16. svibnja 1942. broj 108.

ZAKONSKA ODREDBA

o podpori obiteljima pripadnika ustaških vojnih postrojbi

§ 1.

Na obitelji pripadnika ustaških vojnih postrojbi i to ustaške vojnice i ustaških pričuvnih (pripremnih) bojna primjenjuju se u cielosti propisi zakonske odredbe o povišenju podpora obiteljima osoba, pozvanih na vojnu dužnost, i obiteljima osoba palih i nestalih u ratu, kao i o proširenju kruga osoba, ovlaštenih na te podpore broj XXVII-120-Z-1942 od 24. siečnja 1942., i propisi »Uredbe o podpori porodicama lica pozvanih na vojnu dužnost« M. S. broj 1237 od 3. X. 1039. s izmjenama i dopunama M. S. broj 1009 od 7. VIII. 1940.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

* Narodne novine od 18. svibnja 1942. broj 109.

Provedba i tumačenje ove zakonske odredbe povjerava se ministru udružbe.

Zagreb, dne 18. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLI-1217-Z-1942.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

NAREDBA

ministarstva udružbe, kojom se na temelju ovlaštenja iz § 5. zakonske odredbe o razpodjeli prireza za nezaposlenost od 12. kolovoza 1941. broj CCXLIII-1407-Z. p.-1941 propisuje visina prinosne stope za pomoć nezaposlenom radničtvu

§ 1.

§ 125. Uredbe o zbrinjavanju nezaposlenih radnika od 25. studenoga 1937. preinačuje se i glasi:

»Prirez za pomoći nezaposlenom radničtvu iznosi tjedno 12% od osigurane nadnice, odredjene prema propisima zakona o osiguranju radnika.

Za ovaj prirez vriede u svemu propisi glave VIII. zakona o osiguranju radnika u pogledu dužnosti i načina plaćanja prinosa s napomenom, da polovica ovog prireza tereti poslodavca, a polovica pada na teret posloprimca.

Ovaj prirez ubiru mjestni organi Središtnjice osiguranja radnika zajedno s prinosima za radničko osiguranje i doznačuju ga Glavnoj upravi posredovanja rada prema propisima zakonske odredbe o razpodjeli prireza za nezaposlenost od 12. kolovoza 1941 broj CCXLIII-1407-Z. p.-1941.«

§ 2.

Tri desetine od ukupnog prireza, koji bude doznačen Glavnoj upravi posredovanja rada po odbitku zakonom odredjenog postotka, koji ostaje mjestnim organima Središtnjice osiguranja radnika u ime naknade tro-

škova ubiranja, provjeravanja članstva, dostavljanja prijava i odjava zaposlenja i davanja brojitbenih i računskih podataka potrebnih za posredovanje rada, služit će za pokriće troškova obveznog posredovanja rada. Preostalih sedam desetina doznačenog prireza Glavna uprava posredovanja rada razpodielit će prema propisima § 3. zakonske odredbe o razpodjeli prireza za nezaposlenost od 12. kolovoza 1941. broj CCXLIII-1407-Z. p.-1941.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom 1. lipnja 1942.*

U Zagrebu, dne 8. svibnja 1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

Broj: 1286-I-3-1942.

* Narodne novine od 18. svibnja 1942. broj 109.

ZAKONSKA ODREDBA
o rizničkoj straži Nezavisne Države Hrvatske

I. Obće odredbe

§ 1.

Radi vršenja rizničke nadzorne službe i drugih zadataka, odredjenih ovom zakonskom odredbom i drugim posebnim propisima, osniva se riznička straža Nezavisne Države Hrvatske. Ona je ustrojena prema vojničkom uzoru.

Riznička straža stoji pod upravom i nadzorom Državne riznice. U upravnim stvarima, koje se odnose na rizničku stražu, odlučuje konačno glavno nadzorničtvo rizničke straže kao odsjek Državne riznice. U pogledu izvršenja carinskih, monopolskih, potrošarinskih, pristojbinskih, biljegovnih i poreznih propisa za rizničku stražu obvezne su upute, izdane od mjerodavnih odjela Državne riznice odnosno ravnateljstva za državne monopole.

§ 2.

A. Zadatak je rizničke straže:

1. suzbijati, sprječavati i odkrivati kriomčarenje, carinske, monopolske, potrošarinske, biljegovne, pristojbinske i porezne prekršaje i poduzimati potrebne mjere za zaštitu dohodarstvenih i drugih fiskalnih državnih probitaka;

2. obavljati izvide i poslove, koji su joj propisima o carinama, monopolu, potrošarini, biljegovini, pristojbama, porezima i dr. stavljeni u dužnost, kao i one poslove, koje joj mjerodavne oblasti nalože;

3. nadzirati cjelokupni promet u državnom pograničnom pojasu.

B. Dužnost je rizničke straže:

1. sprječavati prielaz državne granice svakoj osobi, koja nema propisanih putnih izprava, kao i svakoj osobi s urednim putnim izpravama, kad pokuša prieći granicu izvan vremena, odredjenog za prielaz, i izvan carinskih i odobrenih putova;

2. suradjivati kod čuvanja granice i pograničnog pojása u vojničkom pogledu, a prema uputama, izdanim od ministarstva hrvatskog domobranstva u sporazumu s Državnom riznicom;

3. suradjivati sa službenicima oružničtva, redarstva i carinskih oblasti na carinskim putovima, u ulaznim i izlaznim postajama kod pregledbe putnika, njihovih izprava, prtljage i robe;

4. pomagati u žurnim slučajevima, a na poziv i prema uputama nadležnih oblasti, pri održavanju reda i javne sigurnosti u krugu svog područja;

5. podpomagati nadležne službenike kod sprječavanja šumske štete, u progonu nedozvoljenog lova i ribolova, te u sprječavanju prenašanja zaraznih bolesti iz susjednih država.

§ 3.

Rizničku stražu dužne su u vršenju njezinih zadataka pomagati sve državne i samoupravne oblasti.

II. Ustrojstvo rizničke straže

§ 4.

Poslovanje rizničke straže obavlja se u:

a) glavnom nadzorničtvu rizničke straže,

b) županskim nadzorničtvima rizničke straže,

c) povjereničtvima rizničke straže,
d) razdjelima rizničke straže, i u
e) izpostavama razdjela rizničke straže.

§ 5.

Glavno nadzorničtvo rizničke straže je odsjek Državne riznice, podredjen izravno državnom rizničaru. U njegov djelokrug spadaju upravni poslovi (osobni, stegovni i gospodarstveni), koji se odnose na rizničku stražu, kao i vrhovni nadzor nad radom svih jedinica i službenika rizničke straže.

Na čelu glavnog nadzorničtva stoji glavni nadzornik rizničke straže, koga imenuje Poglavnik na priedlog državnog rizničara.

Glavni nadzornik svrstava se u VI., odnosno u V. činovni razred.

Ostale činovnike, potrebne glavnom nadzorničtvu, dodjeljuje državni rizničar iz redova činovnika rizničke straže.

§ 6.

Župska nadzorničtva rizničke straže postoje u sjedištima rizničkih upraviteljstava, a izravno su podredjena glavnom nadzorničtvu rizničke straže.

Področje župskih nadzorničtva podudara se s področjem rizničkih upraviteljstava.

U djelokrug župskih nadzorničtava spada:

a) ustanovljivanje področja razdjela rizničke straže svoga področja;

b) nadzorna služba nad področnim povjereničtvima, razdjelima i izpostavama rizničke straže, kao i nadgled nad strankama i poduzećima pod dohodarstvenim nadzorom;

c) stegovna vlast i izobrazba področnih službenika rizničke straže;

d) službovni odnosi za službenike rizničke straže svoga područja i to: primanje pokusnika u službu, premještaji dočinovnika u svome području osim zapovjednika razdjela, odlučivanje povodom zahvalnica dočinovnika na službu, priznavanje prava na plaćevne stupnjeve službenicima rizničke straže, podjeljivanje dopusta, odpuštanje iz službe dočinovnika, rješavanje u prvoj molbi o težkim i većim, a u drugoj molbi o manjim stegovnim prestupcima dočinovnika rizničke straže, i održavanje prigledničkih izpita;

e) briga o obskrbi rizničke straže potrebnom spremom, spravama i napravama za vršenje službe;

f) gospodarstveni i drugi poslovi, koji su im dodieljeni službovnim naputkom za rizničku stražu.

Župska nadzorničtva službeno obće izravno sa svim oblastima svoga područja, a s ministarstvima preko glavnog nadzorničtva rizničke straže.

Na čelu župskih nadzorničtva stoje župski nadzornici rizničke straže, koji se imenuju iz redova činovnika rizničke straže i svrstavaju od VIII. do VI. činovnog razreda.

Ostale činovnike potrebne nadzorničtvima rizničke straže, dodjeljuje državni rizničar iz redova činovnika rizničke straže.

Računarske poslove za župska nadzorničtva rizničke straže obavlja računovodstvo rizničkog upraviteljstva u mjestu sjedišta nadzorničtva.

§ 7.

Povjereničtva rizničke straže izravno su podredjena župskim nadzorničtvima rizničke straže.

U djelokrug povjereničtva spada:

a) izravni nadzor nad radom i poslovanjem podredjenih razdjela i izpostava, održavanje stege službenika,

izvidjanje svih njihovih stegovnih prestupaka, rješavanje u prvoj molbi o njihovim manjim stegovnim prestupcima, briga o izobrazbi i održavanje stručnih nadstražarskih izpita;

b) izravni nadzor nad radom službenika rizničke straže u poduzećima, koja stoje pod dohodarstvenim nadzorom, kao i izravni nadzor nad strankama i poduzećima pod dohodarstvenim nadzorom, i

c) vršenje poslova, predvidjenih posebnim dohodarstvenim propisima.

Na čelu povjereničtva stoje nadstojnici povjereničtva, koje imenuje državni razničar iz redova činovnika rizničke straže. Oni se svrstavaju od X. do uključivo VIII. činovnog razreda.

§ 8.

Razdjeli rizničke straže izravno su podredjeni povjereničtvima rizničke straže, a njihov djelokrug obuhvaća vršenje svih poslova, koji spadaju u zadatak i dužnost rizničke straže (§ 2.), a u koliko nisu izričito stavljeni u dužnost drugoj kojoj jedinici rizničke straže.

Na čelu razdjela rizničke straže stoje zapovjednici razdjela, koji se imenuju iz redova dočinovnika rizničke straže I. i Ia) razreda, odnosno činovnika rizničke straže od XII. do uključivo X. činovnog razreda.

§ 9.

Izpostave rizničke straže sastavni su dio razdjela rizničke straže, a osnivaju se prema potrebi. Izpostave obavljaju dio poslova iz nadležnosti razdjela.

Voditelj izpostave je po činoredu najstariji dodieljeni joj službenik rizničke straže.

§ 10.

Sjedište povjereničtva, razdjela i izpostave rizničke straže kao i broj potrebnog osoblja u ovima propisuje se razdjelbenikom, koji izdaje državni rizničar. Istim razdjelbenikom propisuju se i područja povjereničtva rizničke straže.

§ 11.

Potrebe rizničke straže predvidjaju se svake godine proračunom Državne riznice.

Ravnateljstvo za drž. monopole, te ostale ustanove Državne riznice dužne su obskrbljivati rizničku stražu potrebnim obrazcima, spravama i svim ostalim sredstvima, potrebnim za obavljanje službe iz njihova djelokruga.

III. Dužnosti, prava i način vršenja službe službenika rizničke straže

§ 12.

Službenici rizničke straže dužni su vršiti naloženu im službu, makar ona bila vezana i s opasnošću po život:

a) bez prekida i tako dugo, kako im je naložena;

b) dok službeni posao ne izvrše prema propisima;

c) dok ne budu od predpostavljenih opozvani ili zamienjeni drugim službenicima.

§ 13.

Službenici rizničke straže imaju pravo:

1. zaustavljati i premetati vozare, vozila, nosioce tereta i uobće sve osobe, koje se bave prienosom robe, kako na prielazima državne granice, tako i u pograničnom pojasu i u unutrašnjosti, ako postoji temeljita

sumnja, da su učinili ili namjeravaju učiniti kriomčarski ili drugi prekršaj. Oni su dužni zaustaviti svaku osobu, koja nedozvoljenim putem ili izvan propisanog vremena prelazi državnu granicu ili se nalazi u njezinoj blizini;

2. oduzeti od pojedinaca radi pregleda knjige, namire, račune i druge izprave, koje se odnose na carinu, monopol, potrošarinu, biljegovinu, pristojbe i poreze. Na oduzete knjige i izprave dužni su izdati potvrdu;

3. zahtievati od carinarnice obaviesti o prometu robe ili o carinskim odpremama, kada to smatraju potrebnim za provedbu pogranične nadzorne službe i nadzora nad carinskim prometom;

4. kod državnih i samoupravnih dohodarstvenih ureda pregledavati dohodarstvene knjige i druge propisnike, koji se odnose na poslove, koji spadaju u djelokrug rizničke straže;

5. obavljati premetačine u željezničkim kolima, brodovima, željezničkim i parobrodarskim skladištima, u državnim i samoupravnim uredima i objektima, kao i obavljati premetačine posebničkih prostorija i osoba, za koje se temeljito sumnja, da se kod njih čini ili namjerava učiniti kriomčarski ili drugi kakav dohodarstveni prekršaj. Osobi, kod koje se obavlja premetačina, mora se predati rješenje oblasti, koja je odredila premetačinu;

6. tražiti, da im se otvori svaka zatvorena zgrada ili prostorija, u koju je ušao kriomčar u namjeri da pobjegne ili da spriječi uredovanje. Službenik rizničke straže ovlašten je i silom ući u takvu zgradu odnosno prostoriju, ako se na njegov zahtjev ne otvori.

Za možebitne štete, koje iz toga sliede, službenik rizničke straže ne odgovara.

Službenici rizničke straže ne smiju bez posebnog naloga državnog rizničara naplaćivati državne prihode, rukovati novcem ni izdavati namire.

Premetačinu nad ženskim osobama obavlja pouzdana ženska osoba.

§ 14.

Službenik rizničke straže kod zaustavljanja osoba ima se poslužiti glasnim pozivom na hrvatskom jeziku »U ime zakona, stoj!«

Službenik rizničke straže mora poziv ponoviti dva puta, osim u slučaju, kad je njegov život ili život koje druge osobe u opasnosti od napadaja.

Takvu pozivu dužan je pokoriti se svatko, uključivši i vojnosudskom postupku podredjene osobe.

§ 15.

Ako je na djelu uhvaćeni kriomčar nepoznat, skitnica ili bez stalnog obitavališta, ali se za njega temeljito sumnja, da je član kakve kriomčarske družine, pa se predvidja, da bi mogao pobjeći ili iztragu otežčati, službenik rizničke straže vlastan je pritvoriti ga, ali mora pritvorenog u roku od 24 sata predati mjestnoj prvomolbenoj upravnoj odnosno redarstvenoj oblasti, a gdje ovih nema, obćinskom poglavarstvu. Na isti način postupat će službenik rizničke straže i s napried spomenutim osobama, ako nisu u stanju platiti propisanu kaznu ili nisu u stanju pružiti jamstvo za naplatu takve kazne.

Sumnjive osobe, za koje istovjetnost nije utvrdjena, i na djelu zatečene zločince može službenik rizničke straže vezati, kad ih stražarno prati, a prieti opasnost, da će pobjeći.

Dohodarstvena iztraga protiv pritvorenika mora se provesti najžurnije.

Troškovi za uzdržavanje pritvorenika padaju na teret države.

§ 16.

Službeni izkaz službenika rizničke straže ima punu dokaznu moć u postupku pred upravnim oblastima.

§ 17.

Službenik rizničke straže ima pravo uporabiti u službi, uz potreban oprez, službeno oružje u ovim slučajevima:

1. ako je potrebno odbiti napadaj, uperen protiv njega ili protiv službenika, koji zajedno s njim vrši službu;

2. ako mu se prieti fizičkim napadajem, a s obzirom na način i sredstva prietnje samo bi uporaba oružja mogla spriečiti ostvarenje prietnje, ili ako je uslied protupravnog napadaja u opasnosti život koje druge osobe;

3. ako je potrebno svladati odpor pri odkrivanju i sprječavanju kriomčarskih prekršaja i hvatanju sumnjivih osoba, da se odbije i svlada napadaj, uperen protiv objekta, koji mu je povjeren na čuvanje, ili protiv osobe, koja mu je povjerena, da je čuva i stražarski prati.

Kao napadaj smatra se svako djelo ili pokušaj napadača, da oružjem, orudjem ili nadmoćnijom tjelesnom snagom spriečí izvršenje službe.

Službenik rizničke straže ima pravo, obavljajući službu na državnoj granici i u pograničnom pojasu, uporabiti oružje još i u ovim slučajevima:

1. ako se osoba, koja se nadje u pograničnom pojasu izvan dozvoljenih putova, ne odazove pozivu da stane;
2. da sprieči nedozvoljeni prielaz državne granice;
3. da sprieči bieg zadržanih sumnjivih ili uhvaćenih osoba;
4. da odbije napadaj na državnu granicu, pogranični pojas ili objekt, koji mu je povjeren na čuvanje;
5. protiv ladjara (brodara) na graničnim vodama, kada na poziv ne će da pristane uz obalu ili se unatoč zabrani otisne od obale;
6. protiv brodara na moru, kada brodar, ušavši u naše vode, na poziv ne stane;
7. ako se pripadnik strane oružane sile odnosno naoružani službenik susjedne države, prešavši državnu granicu, na poziv ne vrati, odnosno ne preda oružje.

Prilikom uporabe oružja mora se štedjeti ljudski život, koliko god je to moguće, a prvenstveno se službenik rizničke straže ima služiti hladnim oružjem, ako se njime može postići svrha.

Dužnost je kod uporabe oružja paziti, da ne stradaju nevine osobe.

§ 18.

Službeniku rizničke straže, ako vršeći službu uporabi službeno oružje, ne će se oduzeti sloboda bez obzira na posljedice uporabe oružja, sve dok se iztragom ne utvrdi, da je oružje uporabio protuzakonito.

§ 19.

Službenici rizničke straže, kad uhvate prekršitelja imaju pravo na uhvatninu u iznosu 50% od naplaćenih kazna za sve dohodarstvene, i druge fiskalne prekršaje (carinske, monopolske, potrošarinske, pristojbinske, biljegovne i porezne).

IV. Službovni odnos službenika rizničke straže

§ 20.

Propisi o uredjenju službovnih odnosa, koji vriede za državne službenike, vriede i za službenike rizničke straže, u koliko ovom zakonskom odredbom nije drugačije propisano.

§ 21.

Službenici rizničke straže diele se na činovnike, dočinovnike i pokusnike.

Činovnici rizničke straže svrstavaju se u činovne razrede prema školskoj izobrazbi i to činovnici s podpunom srednjoškolskom izobrazbom od XI. do uključivo VII. činovnog razreda, a oni s manjom školskom izobrazbom od XII. do uključivo IX. činovnog razreda.

U VI. činovni razred mogu se imenovati glavni nadzornik i županijski nadzornici rizničke straže, a u V. činovni razred samo glavni nadzornik rizničke straže.

Službovni nazivi za činovnike rizničke straže jesu:

za V. činovni razred: nadsavjetnik rizničke straže;
za VI. činovni razred: savjetnik rizničke straže;
za VII. činovni razred: viši nadzornik rizničke straže;
za VIII. činovni razred: nadzornik rizničke straže;
za IX. činovni razred: donadzornik rizničke straže;
za X. činovni razred: nadpovjerenik rizničke straže;
za XI. činovni razred: povjerenik rizničke straže;
za XII. činovni razred: dopovjerenik rizničke straže.

Dočinovnici rizničke straže svrstavaju se bez obzira na školsku izobrazbu u tri činovna razreda s time, da se I. razred dieli na I. razred i na I.a) razred.

Službovni nazivi za dočinovnike rizničke straže jesu:

za dočinovnike I.a) razreda: nadpriglednik rizničke straže;

za dočinovnike I. razreda: priglednik rizničke straže;
za dočinovnike II. razreda: nadstražar rizničke straže;
za dočinovnike III. razreda: stražar rizničke straže.
Pokusnik rizničke straže je izvan činovnog razreda.

§ 22.

Za pokusnika rizničke straže može biti imenovan onaj, koji osim obćih uvjeta izpunjava još i ove posebne uvjete:

1. da nije stariji od 30 godina;
2. da nije oženjen ili da je udovac, bez djece;
3. da je odslužio djelatnu službu u oružanoj sili;
4. da je svršio najmanje 4 razreda srednje ili s njom izjednačene škole;
5. da je zdrav i krepkog tjelesnog sustava;
6. da je dao pismenu obvezu, da će u slučaju imenovanja ostati u službi rizničke straže najmanje tri godine.

Iznimno, a s odobrenjem državnog rizničara, mogu se primiti u službu rizničke straže i osobe, koje ne izpunjavaju uvjete iz točke 3. i 4., ako su uspješno svršile pučku školu.

§ 23.

Državni rizničar može radi stručne izobrazbe službenika rizničke straže osnivati stručne škole i stručne tečajeve.

Naredbom o osnutku stručnih škola za službenike rizničke straže propisat će se, u suglasju s ministarstvom nastave, s kojom se školom takve stručne škole izjednačuju u pogledu izobrazbe njihovih polaznika.

§ 24.

Službenici rizničke straže polažu ove stručne izpite:

1. pokusnici: nadstražarski izpit;
2. nadstražari: prigledniči izpit;
3. priglednici i nadpriglednici: činovnički stručni izpit, a
4. činovnici IX. činovnog razreda: viši činovnički stručni izpit.

§ 25.

Promaknuće dočinovnika i pokusnika rizničke straže vrši se samo na prazna mjesta.

I. Pokusnik rizničke straže s pučkoškolskom izobrazbom može se promaknuti za stražara rizničke straže — dočinovnika III. razreda, nakon najmanje tri godine pokusne službe, ako je položio nadstražarski izpit;

pokusnik rizničke straže s četiri razreda srednje ili s njom izjednačene škole može se promaknuti za stražara rizničke straže — dočinovnika III. razreda, nakon najmanje dvie godine pokusne službe, ako je položio nadstražarski izpit;

pokusnik rizničke straže s podpunom srednjoškolskom izobrazbom može se promaknuti za nadstražara rizničke straže — dočinovnika II. razreda nakon najmanje jedne godine pokusne službe, ako je položio nadstražarski izpit.

II. Stražar rizničke straže s pučkoškolskom izobrazbom može se promaknuti za nadstražara rizničke straže — dočinovnika II. razreda nakon najmanje tri godine službe, provedene u činu stražara;

stražar rizničke straže s četiri razreda srednje ili s njom izjednačene škole može se promaknuti za nadstražara rizničke straže — dočinovnika II. razreda na-

kon najmanje dvie godine službe, provedene u činu stražara.

III. Nadstražar rizničke straže s pučkoškolskom izobrazbom može se promaknuti za prigledníka rizničke straže — dočinovnika I. razreda nakon najmanje četiri godine službe, provedene u činu nadstražara, ako je položio priglednički izpit;

nadstražar rizničke straže s četiri razreda srednje ili s njom izjednačene škole može se promaknuti za priglednika rizničke straže — dočinovnika I. razreda nakon najmanje tri godine službe, provedene u činu nadstražara, ako je položio priglednički izpit;

nadstražar rizničke straže s podpunom srednjoškolskom izobrazbom može se promaknuti za priglednika rizničke straže —dočinovnika I. razreda nakon najmanje jedne godine službe, provedene u činu nadstražara, ako je položio priglednički izpit.

IV. Priglednik rizničke straže s pučkoškolskom izobrazbom može se promaknuti za nadpriglednika rizničke straže — dočinovnika I.a) razreda nakon najmanje deset godina službe, provedene u činu priglednika; odnosno pet godina takve službe, ako je položio činovnički stručni izpit (toč. 3. § 24.);

priglednik rizničke straže s četiri razreda srednje ili s njom izjednačene škole može se promaknuti za nadpriglednika rizničke straže — dočinovnika I.a) razreda nakon najmanje šest godina službe, provedene u činu priglednika, odnosno dvie godine takve službe, ako je položio činovnički stručni izpit (toč. 3. § 24.);

priglednik rizničke straže s podpunom srednjoškolskom izobrazbom može se promaknuti za nadpriglednika rizničke straže — dočinovnika I.a) razreda na-

kon najmanje tri godine službe, provedene u činu priglednika, odnosno jedne godine takve službe, ako je položio činovnički stručni izpit (toč. 3. § 24.).

§ 26.

Činovnici rizničke straže mogu se imenovati samo iz redova nadpriglednika rizničke straže — dočinovnika I.a) razreda, ako su položili činovnički stručni izpit (toč. 3. § 24.) i proveli u službi nadpriglednika najmanje dvie godine s time, da se oni s podpunom srednjoškolskom izobrazbom imenuju za povjerenike XI. činovnog razreda, a ostali za dopovjerenike XII. činovnog razreda.

§ 27.

Činovnicima rizničke straže XII. činovnog razreda, koji su do dana imenovanja za činovnika proveli u službi rizničke straže kao dočinovnici rizničke straže 10 i više godina, priznaje se za promaknuće u naredni viši činovni razred $^1/_5$ ukupno provedenog vremena u svojstvu dočinovnika rizničke straže, s napomenom, da ova pogodnost može iznositi najviše 4 godine. Ako se ta pogodnost ne izkoristi u cielosti prilikom prvog promaknuća, ostatak do namirenja 4 godine uračunat će se kod sliedećeg promaknuća.

Činovnik rizničke straže IX. činovnog razreda može biti promaknut u VIII. činovni razred, ako položi viši činovnički stručni izpit (toč. 4. § 24.).

§ 28.

Promaknuća službenika rizničke straže vrše se po činoredu, a preimenovanja dočinovnika za činovnike vrše se po slobodnoj razsudi.

§ 29.

Službeniku rizničke straže priznaje se za promaknuće vrieme, provedeno pod kaznenim i stegovnim postupkom, kao i vrieme, dok je bio udaljen od službe, ako se utvrdi, da nije počinio djelo, za koje je bio obtužen odnosno udaljen od službe.

§ 30.

Pokusnik, odnosno dočinovnik rizničke straže, mora se odpustiti iz službe rizničke straže, a da se u nju više ne može vratiti:

1. ako je na kraju prve godine pokusne službe ocjenjen kao nesposoban za rizničku stražu (§ 47.);

2. ako u roku od 2 godine ne položi nadstražarski izpit (toč. 1. § 24.);

3. ako se oženi bez dozvole (§ 31.);

4. ako za vrieme udaljenja od službe napusti bez dozvole mjesto službovanja;

5. ako se za vrieme pokusne službe, odnosno dok stoji pod stegovnim postupkom, zahvali na službi, i

6. ako za prvih pet godina službe bude tri puta kažnjen za veće stegovne prestupke.

§ 31.

Dočinovnici rizničke straže mogu se dozvolom mjerodavne oblasti ženiti nakon 10 godina stvarno provedene ili priznate službe. Dozvola za ženitbu može se izdati, ako broj oženjenih dočinovnika rizničke straže ne prelazi 50% sveukupnog propisanog brojnog stanja dočinovnika rizničke straže.

§ 32.

Beriva službenika rizničke straže jednaka su berivima ostalih državnih službenika, osim plaće dočinovnika rizničke straže I.a) razreda i pokusnika, koja iznosi mjesečno: za dočinovnike rizničke straže I.a) razreda 1. stupnja 2.200 Kuna, 2. stupnja 2.300 Kuna, 3 stupnja 2.400 Kuna, a za pokusnike 1.500 Kuna.

Uz ova beriva pripada službenicima rizničke straže posebni službovni doplatak, koji se ubraja u temelj za odredjivanje mirovine u postotcima prema godinama službe, priznate za mirovinu.

Službovni doplatak odredjuje se u mjesečnim iznosima prema vremenu službovanja u rizničkoj straži, i to:

	a) činovnicima	b) dočinovnicima i pokusnicima
do 5 godina službe Kuna	700.—	300.—
od 5 do 10 godina službe Kuna	800.—	400.—
od 10 do 15 godina službe Kuna	900.—	500.—
od 15 do 20 godina službe Kuna	1.000.—	600.—
od 20 do 25 godina službe Kuna	1.100.—	700.—
od 25 do 30 godina službe Kuna	1.200.—	800.—
nakon 30 godina službe Kuna	1.250.—	850.—

Vrieme službovanja za odmjeru službovnog doplatka računa se službenicima rizničke straže od 10. travnja 1941., ako su tog dana zatečeni u službi rizničke straže.

Službenici rizničke straže gube pravo na službovni doplatak za vrieme službovanja izvan službe rizničke straže i za vrieme, provedeno u zatvoru na temelju sudbene osude.

§ 33.

Službenicima rizničke straže pripada poprečna svota (paušal) za službenu odoru u mjesečnom iznosu, koja se ustanovljuje naredbom državnog rizničara, prema stvarnim potrebama i prilikama.

§ 34.

Za obavljanje službenih putovanja i poslova u krugu svoga područja, pripada dočinovniku rizničke straže hranarina i prenoćnina. Hranarina pripada dočinovniku kada boravi u službi neprekidno dulje od 8 sati, a prenoćnina kada zbog službe mora noćiti izvan mjesta službovanja.

Visina hranarine i prenoćnine ustanovljuje se naredbom državnog rizničara prema stvarnim potrebama i prilikama.

Za službena putovanja i službeni posao izvan kruga svoga područja pripada službeniku rizničke straže naknada kao i drugim državnim službenicima. Dočinovnik rizničke straže nema pravo na ovu naknadu:

a) za putovanja do postaje u području susjednog razdjela rizničke straže i obratno u svrhu pregledbe ili premetačine vlaka ili broda;

b) za službeni posao u krugu područja drugog razdjela rizničke straže, ako je sjedište i jednog i drugog razdjela u istom mjestu;

c) za putovanja do pošte (poštanskog ureda) u području susjednog razdjela rizničke straže i obratno, a u svrhu prienosa službene pošte;

d) za obilazak u pograničnom pojasu na području susjednih razdjela rizničke straže, a radi obavljanja službe ili službenog sastanka sa službenicima rizničke straže dotičnog razdjela.

Za ova putovanja i poslove pripadaju dočinovnicima naknade prema stavci prvoj.

Službeniku rizničke straže, kada putuje izvan svog službenog područja na poziv suda u sudbenim stvarima koje su u savezu sa službom rizničke straže, pripada

naknada putih troškova iz državne blagajne, u koliko mu te troškove sam sud ne podmiri.

Za rad službenika rizničke straže izvan uredovnih sati u poduzeću (tvornicama) pod dohodarstvenim nadzorom, kao i za rad na proizvodnji i odkupu duhana pripada im naknada, ustanovljena posebnim propisima odnosno naredbom državnog rizničara.

§ 35.

Činovnici rizničke straže u povjereničtvima i razdjelima rizničke straže primaju za redovita službena putovanja i poslove u krugu službenog područja mjesečno unapried poprečnu svotu (putni paušal), ustanovljenu prema stvarnim potrebama i prilikama naredbom državnog rizničara.

§ 36.

Povjereničtva i razdjeli rizničke straže dobivaju unapried u četvrtgodištnjim obrocima paušal za pisarničke potrebe.

Dočinovnici rizničke straže dobivaju mjesečno unapried poprečnu svotu (paušal) za nabavu pisaćeg pribora, za održavanje oružja i oružne spreme i za nabavu drugih sitnih potrebština, koje su potrebne za obvaljanje službe.

Visinu ovih poprečnih svota (paušala) ustanovljuje prema stvarnim potrebama i prilikama naredbom državni rizničar.

§ 37.

Službenici rizničke straže kod službenih putovanja na željeznicama, brodovima i autobusima pod državnom upravom imaju popust prema propisniku o pogodovnoj vožnji.

§ 38.

Neoženjeni dočinovnici i pokusnici rizničke straže, stanuju bezplatno u državnim odnosno u tu svrhu od države iznajmljenim zgradama.

§ 39.

Službenici rizničke straže vrše službu u propisanoj službenoj odori i pod oružjem.

Izvan službe mogu nositi gradjansko odielo samo činovnici rizničke straže.

Nošenje gradjanskog odiela u službi može dozvoliti državni rizničar samo činovnicima rizničke straže.

Odievanje i oboružavanje rizničke straže propisuje državni rizničar, potonje u sporazumu s ministrom hrvatskog domobranstva.

§ 40.

Rizničku stražu obskrbljuje bezplatno potrebnim oružjem, oružnom opremom i strjeljivom ministarstvo hrvatskog domobranstva.

§ 41.

Službenici rizničke straže oslobodjeni su od poziva na oružnu vježbu.

O oslobodjenju službenika rizničke straže u oružanoj sili za vrieme rata odlučuje ministar hrvatskog domobranstva sporazumno s državnim rizničarom.

§ 42.

Prielaz službenicima rizničke straže u drugu struku državne službe dozvoljava državni rizničar.

Službenici rizničke straže, koji priedju u drugu struku državne službe, mogu se vratiti u službu rizničke

straže, ako izpunjavaju uvjete, propisane ovom zakonskom odredbom.

Prilikom vraćanja u službu rizničke straže takav službenik ne može biti svrstan u veći činovni razred od onog, koji je imao u času izstupa iz službe rizničke straže.

§ 43.

Zahvala službenika rizničke straže na službi može se prihvatiti, ako je podnesena nakon izteka razdoblja, predvidjenog u toč. 6. § 22., i ako se protiv podnositelja ne vodi stegovni postupak.

Zahvalom na službi gube se sva prava iz službovnog odnosa. Službeniku rizničke straže, koji bude nakon zahvale ponovno primljen, priznaje se za mirovinu i promaknuće vrieme, provedeno u rizničkoj straži prije zahvale.

§ 45.

Službenik rizničke straže može biti premješten iz službenih obzira, na molbu i uslied kazne na temelju stegovne odluke.

§ 45.

Ako službenik rizničke straže oboli, ili ako iz zdravstvenih razloga mora izostati od službe, dužan je ovo javiti odmah svojem prvom predpostavljenom. Predpostavljeni je dužan brinuti se, da se službeniku rizničke straže pruži liečnička pomoć.

Službeniku rizničke straže, ozliedjenom u sukobu s kriomčarima prilikom vršenja službe ili održavanja javne sigurnosti, naknadjuju se iz državne blagajne troškovi prienosa do bolnice odnosno iz bolnice.

§ 46.

Službenicima rizničke straže može odobriti dopust zbog posebničkih poslova samo u žurnim i neodložnim slučajevima i to: tri dana zapovjednik razdjela, do osam dana nadstojnik povjereničtva, a do petnaest dana župsko nadzorničtvo rizničke straže.

Dopust za oporavak u trajanju do najviše 40 dana odobrava župsko nadzorničtvo rizničke straže.

§ 47.

Ocjenjivanje pokusnika rizničke straže vrši se nakon izteka prve godine pokusne službe, radi ocjene o njihovu daljnjem zadržavanju u službi rizničke straže. Ocjenjuje se njihovo obće vladanje u službi, pokazani napredak, zdravstveno stanje i sposobnost za daljnje službovanje u rizničkoj straži. Ocjena glasi: »sposoban«, »nesposoban« za službu rizničke straže.

Ocjenjivanje ostalih službenika rizničke straže propisat će se službovnim naputkom u skladu s obćim uputama, koje izdaje predsjedničtvo vlade u pogledu ocjenjivanja ostalih državnih službenika.

§ 48.

Činored službenika rizničke straže odredjuje se:

1. prema činovnom razredu;
2. prema dužini službe u istom činovnom razredu;
3. prema dužini službe u rizničkoj straži;
4. prema dužini službe uobće; i
5. prema nadnevku rodjenja.

U istom činovnom razredu viši je onaj službenik rizničke straže, koji je položio stručni izpit za viši čin, a medju takvim onaj, koji ima veću školsku izobrazbu.

§ 49.

Službenik rizničke straže, koji zamjenjuje drugoga službenika rizničke straže, ima ovlasti i dužnosti onog službenika, kog zamjenjuje.

Poprečne svote (paušali) iz § 35. pripadaju i zamjenicima.

§ 50

Službenici rizničke straže stječu pravo na podpunu mirovinu nakon navršenih 30 godina stvarno provedene ili priznate službe.

Osobna mirovina službenika rizničke straže iznosi nakon 10 godina za mirovinu priznate službe 50% od mirovinskog temelja, a za svako daljnje podpuno polugodište iznosi 1.25%.

§ 51.

Kod Državne riznice osniva se »Zaklada rizničke straže« sa zadatkom, da djeci djelatnih službenika i umirovljenika rizničke straže odnosno njihovoj sirotčadi daje podpore (stipendije) za školovanje i izučavanje obrta.

Prihodi ove zaklade jesu:

a) 25% naplaćenih novčanih kazni za sve dohodarstvene i druge fiskalne prekršaje (carinske, monopolske, potrošarinske, pristojbinske, biljegovne i porezne), koje su prijavili službenici rizničke straže.

b) novčane kazne po stegovnim odlukama službenika rizničke straže;

c) kamate od uloženog novca.

Poslovanje ove zaklade uredit će se službovnim naputkom za rizničku stražu.

V. Stegovni propisi

§ 52.

Stegovnim prestupkom smatra se svako djelo ili propust, kojim službenik rizničke straže povriedi svoju službovnu dužnost ili ugled svoje struke.

Stegovni prestupci diele se prema težini i učinku na: težke, veće i manje stegovne prestupke.

Napose se smatra:

A. kao težki stegovni prestupak:

1. u svoju korist ili u korist druge osobe prisvajanje ili neovlaštena upotreba dobra, povjerenog na čuvanje;

2. kriomčarenje odnosno prikrata državnih prihoda, bilo da je ovo službenik učinio sam ili preko drugih osoba ili samo pokušao učiniti;

3. nabava, čuvanje ili uporaba kriomčarskih predmeta ili predmeta, na kojima su prikraćeni državni prihodi, bilo da to čini sam službenik ili osoba, koja pripada njegovoj obitelji, odnosno njegovu kućanstvu;

4. propust prijave kriomčarenja ili prikrate državnih prihoda, kao i propust poduzimanja propisanih mjera za suzbijanje kriomčarstva;

5. izravno ili neizravno primanje poklona ili zahtievanje poklona odnosno korist za obavljanje službenih poslova, odnosno za propuštanje takvih poslova;

6. hotimično podnašanje neistinitih izvještaja i hotimično upisivanje neistinitih podnesaka u službene spise;

7. odkaz izvršenja naložene službe ili naloženog službenog posla;

8. protupropisna uporaba oružja, ako je uslied toga koja osoba usmrćena ili ozliedjena;

9. povreda dužnosti čuvanja službene tajne, ako je od toga nastala ili ako je mogla nastati znatna šteta za državu ili za drugu osobu;

10. opijanje u takvoj mjeri, da službenik postane nesposoban za obavljanje službe;

11. tvorni napadaj na predpostavljenog ili na činom višeg službenika rizničke straže;

B. kao veći stegovni prestupak:

1. prikrata ili sudjelovanje u prikrati državnih prihoda, u koliko to nije težki stegovni prestupak;

2. podnašanje neistinitih izvještaja ili upisivanje neistinitih podataka u službene spise, u koliko to nije težki stegovni prestupak;

3. uzajmljivanje novca ili stvari od osoba, odnosno od poduzeća, koji stoje pod službenim nadzorom rizničke straže, odnosno od osoba, koje su poznate kao kriomčari, bilo da to učini sam službenik, ili dopusti, da to učini koja osoba njegove obitelji odnosno njegova kućanstva;

4. lakomisleno zaduživanje kao i tajno obćenje ili prijateljstvo s osobama, koje su poznate kao kriomčari;

5.neizvršenje naložene službe kao i napuštanje odredjenog mjesta za službu;

6. zanemarenje, nesavjestno ili nemarno vršenje službe, uslied čega nastaje ili može nastati znatna šteta;

7. propust vodjenja službenih spisa i bilježaka, o kojima zavisi pravilno obavljanje službe;

8. povreda dužnosti čuvanja službene tajne, u koliko to nije težki stegovni prestupak;

9. nećudoredno vladanje u posebničkom životu kao što je: opijanje, kartanje, razuzdanost, razvrat i slično;

10. izazivanje smutnje kao i svadje s drugovima u službi i izvan službe;

11. nedostojno i protuzakonito ponašanje prema strankama na njihovu štetu;

12. ponašanje prema predpostavljenima na način, koji vriedja zapt, a osobito ako se time uzkraćuje dužno poštovanje i poslušnost prema činom višim službenicima rizničke straže;

13. obavljanje poslova, koji krnje ugled struke; nedozvoljena trgovina kao i javno i tajno sudjelovanje u takvim poslovima, koje je službenik rizničke straže dužan nadzirati; bilo da se takvim poslom bavi sam službenik rizničke straže ili osoba, koja spada u njegovu obitelj odnosno u njegovo kućanstvo;

14. protupropisna uporaba oružja, u koliko to nije težki stegovni prestupak;

15. kukavičko držanje u službi;

16. neumjestno izražavanje o dobivenim nalozima ili o službenim postupcima svojih predpostavljenih;

17. nemarno obavljanje starješinske vlasti prema podredjenima, surovo i nepravedno postupanje s njima, nedovoljan nadzor nad njima, zanemarenje odgoja i stručne obuke podredjenih, štićenje odnosno zagovaranje nesposobnih i nevaljalih službenika, kao i propust prijave odnosno postupka protiv podredjenih, koji su povriedili dužnost svoje službe;

18. svaki neopravdani izostanak od službe preko 48 sati;

19. obavljanje druge nuzgredne službe kao i sudjelovanje u poslovima, koji bi mogli smetati obavljanju službenih dužnosti;

20. prielaz državne granice bez odobrenja nadležne oblasti ili obavljanje službe bez posebnog naloga izvan područnih voda;

21. primanje poklona, nagrada ili odličja stranih država bez odobrenja nadležne oblasti;

22. hinjenje bolesti radi izbjegavanja službe;

23. nošenje gradjanskog odiela bez dozvole;

24. svaki manji službovni prestupak, ako se ponovi u toku od jedne godine; a

C. kao manji stegovni prestupak:

1. zanemarenje odore, oružja i spreme kao i protupropisno nošenje ovih;

2. lakomisleno zaduživanje, u koliko to nije veći stegovni prestupak;

3. nemarnost i labavost u službi u manjem obsegu, u koliko to nije veći stegovni prestupak;

4. samovoljno izostajanje iz vojarne preko dozvoljenog vremena, udaljenje iz mjesta službovanja bez odobrenja ili neopravdano prekoračenje dopusta ili odmora do 48 sati;

5. podnašanje podnesaka nepropisnim putem;

6. pucanje iz državnog i posebničkog oružja u službi ili izvan nje, a bez potrebe;

7. povreda dužnog poštovanja predpostavljenih u ustmenom i pismenom obćenju, u koliko to nije veći stegovni prestupak;

8. svaka povreda službenih dužnosti, u koliko se ne smatra većim odnosno težkim stegovnim prestupkom.

§ 53.

1. Kazna za svaki težki stegovni prestupak je odpust iz službe i gubitak svih prava, koja proizlaze iz službovnog odnosa.

2. Kazne za veće stegovne prestupke jesu:

a) novčane kazne 20% sveukupnih mjesečnih beriva u trajanju najviše do 12 mjeseci;

b) premještaj s pravom na naknadu putnih i selitbenih troškova, ili s pravom na smanjenu naknadu s 50% ili bez prava na naknadu tih troškova;

c) umirovljenje s pravom na mirovinu, koja kažnjenom službeniku pripada prema godinama službe, ili s pravom na smanjenu mirovinu do najviše 20% u najdužem trajanju do 10 godina.

Kazne pod a) i b) mogu se izreći svaka posebno ili obje zajedno, a svaka kazna zaustavlja promaknuće kažnjenog u viši činovni razred odnosno u viši plaćevni stupanj za vrieme, koje ne može biti kraće od 6 mjeseci ni dulje od tri godine.

3. Kazne za manje stegovne prestupke jesu:

a) pismeni ukor;

b) kućni zatvor do 30 dana; i

c) novčana kazna od 50—300 Kuna.

Kazne pod b) i c) mogu se izreći zajedno.

§ 54.

Kazna odpusta iz službe može se primieniti i za veće stegovne prestupke, ako su učinjeni uz osobito težke okolnosti ili su ponovljeni u toku od jedne godine nakon dana, kada je odluka o kazni za veći stegovni prestupak postala pravomoćna.

§ 55.

Stegovni postupak proti činovnicima rizničke straže vodi se u svemu prema propisima, koji se primjenjuju u stegovnom postuku protiv ostalih činovnika Državne riznice.

§ 56.

Kada predpostavljeni dozna za stegovni prestupak dočinovnika odnosno pokusnika rizničke straže, sastavit će o tome službeni izvještaj i dostaviti ga nadležnom povjereničtvu rizničke straže, koje će provesti izvide. Povjereničtvo rizničke straže dostavlja izvidne spise s priedlogom nadležnom župskom nadzorničtvu rizničke straže radi ocjene djela.

Župsko nadzorničtvo rizničke straže na temelju izvidnih spisa, u koliko se radi o većem odnosno težkom stegovnom prestupku, izdaje odluku o stavljanju okrivljenog pod stegovnu iztragu i vraća sve spise nadležnom povjereničtvu rizničke straže radi iztrage. Povjereničtvo rizničke straže nakon provedene iztrage vraća sve iztražne spise s priedlogom nadležnom župskom nadzorničtvu na odluku. U koliko se radi o manjem prestupku, župsko nadzorničtvo vraća sve spise nadležnom povjereničtvu rizničke straže na prvomolbenu odluku. U koliko pak prema ocjeni župskog nadzorničtva rizničke straže nije učinjen stegovni prestupak, obaviestit će o tome nadležno povjereničtvo rizničke straže.

Kod svakog župskog nadzorničtva postoji stegovno povjerenstvo rizničke straže, koje sačinjavaju: župski nadzornik rizničke straže, odnosno njegov zamjenik, mjestni nadstojnik povjereničtva rizničke straže i još jedan činovnik rizničke straže, koga odredi glavni nadzornik rizničke straže.

Dužnost ovog povjerenstva jest, da na temelju iztražnih spisa ocieni svako pojedino stegovno kažnjivo djelo, za koje je okrivljeni prema stavci drugoj stavljen pod stegovnu iztragu, i da nakon ocjene stegovnog djela, u koliko se radi o većem stegovnom prestupku, predloži župskom nadzorničtvu rizničke straže vrstu kazne.

§ 57.

Prvomolbenu kaznenu odluku za težke i veće stegovne prestupke izdaje župsko nadzorničtvo bez ustmene razprave, a na temelju iztražnih spisa i ocjene stegovnog povjerenstva rizničke straže.

§ 58.

Propisi obćeg upravnog postupka, koji se odnose na postupak do glavne odluke, na odluku, na pravne liekove (žalbu), na povrat u prijašnje stanje i na obnovu postupka primjenjuju se i u stegovnom postupku protiv dočinovnika rizničke straže.

§ 59.

Propisi, koji se odnose na udaljenje od službe državnih službenika, odnose se i na dočinovnike rizničke straže s time, da prvomolbenu odluku o udaljenju od službe izdaje župsko odnosno glavno nadzorničtvo. Odluke o predhodnom udaljenju od službe područnih dočinovnika rizničke straže, izdaje povjereničtvo rizničke straže.

§ 60.

Manji stegovni prestupci zastaruju za godinu dana.

Veći i težki stegovni prestupci zastaruju za pet godina, no ako ovi pokraj stegovne odgovornosti povlače i kaznenu odgovornost za zločin ili za drugo nečastno kažnjivo djelo, stegovno ne zastaruju.

VI. Prelazne odredbe

§ 61.

Svi nedovršeni stegovni predmeti proti dočinovnicima rizničke straže, koji su zametnuti prema propisima uredbe o organizaciji financijske kontrole na području bivše banovine hrvatske, imaju se razpraviti i dovršiti prema propisima ove zakonske odredbe, a svi ostali nedovršeni stegovni predmeti proti dočinovnicima rizničke straže na ostalom državnom području imaju se razpraviti i dovršiti prema dosadašnjim propisima.

§ 62.

Priedlog za obnovu stegovnog postupka službenika rizničke straže, dovršenog odlukom stegovnih oblasti, koje su izvan granica Nezavisne Države Hrvatske, rješava župsko nadzorničtvo rizničke straže nadležno prema mjestu prebivališta osobe, koja obnovu predlaže.

§ 63.

Pripravnici rizničke straže, koji se na dan proglašenja ove zakonske odredbe zateknu u službi rizničke straže, a imaju 4 razreda srednje ili s njom izjednačene škole i dvie godine priznate službe, odnosno izobrazbu pučke škole i tri godine priznate službe, svrstavaju se kao dočinovnici III. razreda i dobivaju naziv stražara rizničke straže, ako su položili podpriglednički izpit.

Pripravnici i pomoćni podpriglednici rizničke straže, koji se na dan proglašenja ove zakonske odredbe za-

teknu u službi rizničke straže, a imaju podpunu srednjoškolsku izobrazbu i jednu godinu priznate službe, odnosno 4 razreda srednje ili s njom izjednačene škole i četiri godine priznate službe, i oni s izobrazbom pučke škole i šest godina priznate službe svrstavaju se kao dočinovnici II. razreda i dobivaju naziv nadstražara rizničke straže, ako su položili stručni činovnički odnosno podpriglednički izpit.

§ 64.

Dnevničari, zatečeni u službi rizničke straže na dan proglašenja ove zakonske odredbe, a koji su stekli zavičajnost Nezavisne Države Hrvatske, svrstavaju se prema propisima §§ 4., 5. i 6. zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika broj CDXXXVII-2115-Z-1941 u onaj činovni razred, koji odgovara položajnoj grupi, u kojoj su bili 10. travnja 1941.

Dnevničari ruske narodnosti, pripadnici Nezavisne Države Hrvatske, svrstavaju se u III., odnosno II. činovni razred dočinovnika rizničke straže prema godinama službe, školskoj i stručnoj izobrazbi.

§ 65.

Svrstavanje službenika rizničke straže prema propisima zakonske odredbe broj CDXXXVII-2115-Z-1941 i preimenovanje ovih na službovne nazive prema ovoj zakonskoj odredbi izvršit še se naredbom državnog rizničara.

§ 66.

Tečajem proračunske godine 1942. mogu se vršiti promaknuća priglednika rizničke straže — dočinovnika I. razreda za nadpriglednike rizničke straže— dočinovnike I.a) razreda, ali time broj dočinovnika I. i I.a) razreda ne može prekoračiti proračunom predvidjeni broj mjesta dočinovnika rizničke straže I. razreda ni ukupan iznos navjere, predvidjene u toj godini za osobne izdatke dočinovnika rizničke straže.

§ 67.

Položeni viši državni stručni izpit za VII. položajnu grupu vriedi kao viši činovnički stručni izpit.

Položeni podpriglednički izpit vriedi kao nadstražarski izpit.

§ 68.

Činovnici rizničke straže bez podpune srednje škole, zatečeni na dan proglašenja ove zakonske odredbe, svrstavaju se iznimno od propisa stavke druge § 21. do uključivo VIII. činovnog razreda.

§ 69.

Iznimno od propisa § 26. mogu se u vremenu od dvie godine nakon proglašenja ove zakonske odredbe imenovati za činovnike rizničke straže dočinovnici riz-

ničke straže I. i I.a) razreda, koji su proveli u zvanju priglednika odnosno nadpriglednika najmanje tri godine, ako su položili činovnički stručni izpit.

§ 70.

Iznimno od propisa § 22. mogu se ponovno primati za dočinovnike rizničke straže bivši zvaničnici financijalne kontrole, koji nisu navršili 40 godina života i ako su oženjeni, a služba im je prestala uslied smanjenja brojčanog stanja zvaničnika financijalne kontrole, ili odpustom bez njihove krivnje, ili radi odsluženja djelatnog roka u vojsci, ako nisu za vrieme službovanja u financijalnoj kontroli bili kažnjavani za veće službovne prestupke.

§ 71.

Iznimno od propisa § 31. dočinovnici rizničke straže zatečeni u službi na dan proglašenja ove zakonske odredbe, mogu se dozvolom mjerodavne oblasti ženiti nakon sedam godina stvarno provedene ili priznate službe.

§ 72.

Službenici rizničke straže, zatečeni u službi na dan proglašenja ove zakonske odredbe, stječu pravo na službovni doplatak prvog dana u mjesecu, koji sliedi nakon proglašenja ove zakonske odredbe.

§ 73.

Imovina Zaklade financijalne kontrole, uložena u Državnom vjeresijskom zavodu u Zagrebu, imovina

Fonda financijalne straže, uložena u Štedionici Nezavisne Države Hrvatske, polozi kod poreznih ureda, koji potječu od uhvatnina sužbenika rizničke straže, u koliko pripadaju Fondu financijalne kontrole bivše kraljevine Jugoslavije prelaze u imovinu Zaklade za rizničku stražu.

§ 74.

S navjerama, koje su proračunom Državne riznice i rizničkih upraviteljstava za proračunsku godinu 1942. posebno predvidjene za osobne i stvarne potrebe rizničke straže, razpolažu glavno nadzorničtvo odnosno župska nadzorničtva rizničke straže.

Riznička upraviteljstva dužna su u proračunskoj godini 1942. podmirivati stvarne potrebe župskih nadzorničtava rizničke straže, koje su proračunom za godinu 1942. predvidjene navjerama, zajedničkim za riznička upraviteljstva i rizničku stražu.

VII. Zaključne odredbe

§ 75.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se državnom rizničaru, koji će službovnim naputkom za rizničku stražu urediti njezino poslovanje.

§ 76.

Tumačenje ove zakonske odredbe povjerava se državnom rizničaru.

§ 77.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti svi protivni joj propisi.

U Zagrebu, dne 9. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXXXIII-1116-Z-1942.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar prometa i javnih radova:
Ing. Hilmije Bešlagić, v. r.

Ministar nastave:
Prof. Stjepan Ratković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 15. svibnja 1942. broj 107.

Broj: 7.502/42.

POZIV

na podnošenje prijava tražbina, prava i zahtjeva spram bivše jugoslavenske države i spram ostalih javnopravnih tiela, poduzeća, ustanova i fondova, kao i spram posebničkih osoba, tvrdki, poduzeća, ustanova i fondova s područja bivše jugoslavenske države izvan područja Nezavisne Države Hrvatske

1. Radi utvrdjivanja tražbina, prava i zahtjeva spram bivše jugoslavenske države i spram ostalih javnopravnih tiela, poduzeća, ustanova i fondova, kao i spram posebničkih osoba, tvrdki, poduzeća, ustanova i fondova s područja bivše jugoslavenske države izvan područja Nezavisne Države Hrvatske, pozivaju se svi stanovnici Nezavisne Države Hrvatske (državljani, pripadnici i stranci), koji poslije 10. travnja 1941. stalno borave na tom državnom području, kao i sve tvrdke, poduzeća i ustanove sa sjedištem na tom državnom području, da prijave svoje tražbine, svoja prava odnosno zahtjeve spram spomenutih dužnika odnosno obveznika.

Prijavljivanjem tražbina, prava i zahtjeva ne stječe se nikakav pravni zahtjev spram Nezavisne Države Hrvatske, ni spram oblasti, koja obavlja utvrdjivanje tih tražbina i prava.

Prijavljivanje je pravo i dužnost svakoga u njegovu vlastitom probitku, jer će Nezavisna Država Hrvatska s ostalim državama sticateljicama na temelju prikupljenih prijava pristupiti razrješenju svih imo-

vinsko-pravnih odnosa iz vremena zajednice u bivšoj jugoslavenskoj državi, pa bi propust prijave oštetio pojedinca, koji je taj propust skrivio; država je zanimana samo u toliko, u koliko je boljitak pojedinca i u njezinu posrednom probitku. Poslije razrješenja predmetnih imovinsko-pravnih odnosa ne bi se mogla uzeti u obzir nikakva naknadna prijava, jer suradnja s državama sticateljicama iziskuje, da se obračuni zaključe istodobno.

Upozorava se napose, da su dužni prijaviti svoje tražbine, prava i zahtjeve i svi oni, koji su na temelju prijašnjih oglasa i poziva već jednom pa i samim državnim oblastima prijavili svoje tražbine i svoja prava spram dužnika s područja bivše Jugoslavije, izvan područja Nezavisne Države Hrvatske.

Pravo i dužnost prijavljivanja postoje samo u pogledu tražbina, prava i zahtjeva, koji su nastali prije 10. travnja 1941. i još nisu stvarno podmireni.

Prijaviti treba:

A. Tražbine, prava i zahtjeve iz poslova u svezi s robnim prometom odnosno u svezi s činitbama (uslugama) uključivo uzgredne troškove prema obrazcu A. 1., u koliko se odnose na bivšu Jugoslaviju ili na njezina poduzeća, ustanove i fondove, prema obrazcu A. 2., u koliko se odnose na bivšu banovinu Hrvatsku ili na njezina poduzeća, ustanove i forndove, prema obrazcu A. 3., u koliko se odnose na ostale banovine i njihova poduzeća, ustanove i fondove;

B. Tražbine, prava i zahtjeve na temelju 1) državnih obveznica bivše Jugoslavije, uključivo državne blagajničke zapise i državne bonove, dalje 2) na temelju obveznica, za koje jamči bivša Jugoslavija, konačno 3) na temelju obveznica historijskih jedinica t. j. ob-

veznica bosansko-hercegovačkih, dalmatinskih, hrvatsko-slavonskih, kranjskih, crnogorskih i srbskih zajmova, kod srbskih zajmova uključivo 4½%-ne obveznice i založnice bivše Uprave fondova u Beogradu od 1910. god. i 1911. god. i to prema obrazcima B-1 do 3; (Primjedba: Kod inozemnih zajmova, kojih je jedan dio emitiran kao jugoslavenska tranša, odnosno onih inozeminh zajmova, koji su naknadno djelomično nacionalizirani, treba zasebno prijaviti obveznice vanjskih tranša odnosno nenacionalizirane obveznice, a zasebno unutrašnje tranše odnosno nacionalizirane obveznice).

C. Sve ostale tražbine, sva prava i zahtjeve spram bivše Jugoslavije, bivše banovine Hrvatske ili bivših ostalih banovina, u koliko su prije odlučenog nadnevka (10. travnja 1941.) po jugoslavenskom pravu pravovaljano utvrdjeni li je bilo utvrdjenje njihova postojanja kod jugoslavenskih oblasti zametnuto — obrazac C;

D. U ovoj skupini treba prijaviti tražbine, prava i zahtjeve po sliedećim naslovima:

Članska prava, na pr. dionice ili kuksi, založnice ili komunalne obveznice, u koliko su dotična družtva ili poduzeća sa sjedištem ili podružnicama na području bivše Jugoslavije izvan Nezavisne Države Hrvatske, obrazac D. s oznakom a;

Tražbine, prava i zahtjevi spram novčanih zavoda na području bivše Jugoslavije izvan područja Nezavisne Države Hrvatske, obrazac D. s oznakom b;

Tražbine, prava i zahtjevi spram jugoslavenske Narodne banke u likvidaciji, spram Državne hipotekarne banke — izuzevši pod točkom 1 slovo B. nabrojene založnice i obveznice, spram Privilegovane agrarne banke d. d. i Zanatske banke d. d. u Beogradu, obrazac D s oznakom c;

Tražbine, prava i zahtjevi spram obćina i obćinskih saveza napose zajmovi, u koliko su te obćine na području bivše Jugoslavije ali izvan područja Nezavisne Države hrvatske, obrazac D s oznakom ć;

Pravni zahtjevi, osnovani na kamatnim odrescima vriednostnih papira (pa bilo to i za kamatne zaostatke), u koliko su izdani na području bivše Jugoslavije ali izvan područja Nezavisne Države Hrvatske i nisu zastarjeli do 30. travnja 1941., obrazac D s oznakom č;

Pravni zahtjevi, osnovani na vriednostnim papirima, koji ne podpadaju pod točku B., a izdani su na području bivše Jugoslavije ali izvan područja Nezavisne Države Hrvatske, obrazac D s oznakom d;

Tražbine, prava i zahtjevi spram crkvenih imanja na području bivše Jugoslavije ali izvan Nezavisne Države Hrvatske, obrazac D s oznakom e;

Zahtjevi za naknadu svakovrstnih šteta prouzrokovanih od ratnih dogadjaja na području bivše Jugoslavije, obrazac D s oznakom f;

Tražbine, prava i zahtjevi bivših jugosľavenskih činovnika i javnih namještenika, koji proiztječu iz prijašnjih službenih odnosa, obrazac D s oznakom g;

Zahtjevi, za povraćaj jugoslavenskih daća (prijaviti treba zahtjev na povraćaj položenih jamčevina, gradjanskih kaucija i t. d.), obazac D s oznakom h;

Sve tražbine, prava i zahtjevi spram posebnika na području bivše Jugoslavije a izvan područja Nezavisne Države Hrvatske, obrazac D s oznakom i;

2. Isto su tako dužni prijaviti tražbine, prava i zahtjeve, spomenute pod točkom 1), svi oni, koji upravljaju takvim tražbinama, pravima i zahtjevima ili su

ovlašteni njima razpolagati. Isto vriedi, ako se radi o obveznicama, nabrojenim pod točkom 1. slovo B., koje se nalaze u posjedu ili pohrani državljana ili pripadnika Nezavisne Države Hrvatske a vlasničtvo su državljana ili podanika Nezavisne Države Hrvatske.

3. Ne prijavljuju se:

a) tražbine, prava i zahtjevi spram jugoslavenske Poštanske štedionice iz čekovnog ili štednog posla, budući da će takve prijave usliediti na drugoj osnovi;

b) tražbine, prava i zahtjevi, koji su zastarjeli po jugoslavenskim zakonima najkasnije danom 10. travnja 1941.

4. Prijave treba upraviti na propisnim obrazcima — prijavnicama poreznom uredu, mjerodavnom za vjerovnika (prijavitelja). Obrazci se dobivaju kod poreznih ureda, koji daju i potrebne upute.

5. Prijave treba predati u roku od tri mjeseca od nadnevka ovog poziva.

6. Izvorne izprave odnosno vriednostni papiri ne smiju se priložiti prijavi, već samo priepisi, koje će porezni ured na osnovu predočenih izvornih izprava ovjeroviti. Vriednostni papiri imaju se samo točno označiti po naslovu te po brojevima i serijama.*

U Zagrebu, dne 18. svibnja 1942.

Državni rizničar:

Košak, v. r.

---

* Narodne novine od 18. svibnja 1942. broj 109.

Prestanak frankaturne vriednosti poštanskih maraka

Naredbom ministra prometa i javnih radova broj 12806-42 od 12. svibnja 1942. prestaje frankaturna vriednost sliedećih poštanskih maraka:

I. dne 31. svibnja 1942.:

a) jubilarnih maraka u korist hrvatske vojske s pretiskom 10.IV.1942, koje su izašle 10. V. 1941.;

b) maraka Hrvatskog crvenog križa s nadoplatom u korist crvenog križa, koje su bile u prometu od 12. X. 1941. do 31. XII. 1941.;

c) maraka udružene Europe na Iztoku s nadoplatom u korist promičbe protiv komunizma, koje su bile u prometu od 5. XII. 1941. do 31. I. 1942.;

d) spomen maraka za proslavu godištnjice osnutka Nezavisne Države Hrvatske s pretiskom 10. IV. 1942., koje su bile u prometu od 9. IV. 1942. do 18. IV. 1942.;

II. dne 30. VI. 1942., prigodnih maraka »Hrvatska krila« s nadoplatom u korist hrvatskog zrakoplovstva, koje su u prometu od 25. III. 1942. do 30. VI. 1942.*

Zagreb, 12. svibnja 1942.

Nadstojnik II. odsjeka:

Kučera, v. r.

O. P. broj: 12806-II-A-42.

* Narodne novine od 18. svibnja 1942. broj 109.

NAREDBA

ministarstva hrvatskog domobranstva o prostornoj nadležnosti lučkih oblasti za izdavanje pomorskih knjižica, izdana u suglasju s ministarstvom unutarnjih poslova i ministarstvom udružbe na temelju člana 10. uredbe o uredjenju uvjeta rada na pomorskim brodovima od 29. ožujka 1935., a u savezu s propisom točke 4. § 6. zakonske odredbe o državnoj vladi od 24. lipnja 1941. broj CLXVIII-499-Z. p.-1941

§ 1.

Za izdavanje pomorskih knjižica i za očevidnost osposobljenih pomoraca nadležni su:

1. Lučko poglavarstvo u Kraljevici za pripadnike općina u kotaru Kraljevica;

2. Lučko poglavarstvo u Crikvenici za pripadnike gradova: glavni grad Zagreb, Banja Luka, Bjelovar, Brod, Čakovec, Hrvatska Mitrovica, Hrvatski Karlovci, Karlovac, Koprivnica, Križevci, Nova Gradiška, Osiek, Petrinja, Petrovaradin, Požega, Ruma, Sisak, Varaždin, Vinkovci, Virovitica, Vukovar i Zemun te za pripadnike općina u kotarima Banja Luka, Bieljina, Bjelovar, Bos. Dubica, Bos. Gradiška, Bos. Novi, Brčko, Brod, Crikvenica, Čakovec, Čazma, Daruvar, Delnice, Djakovo, Donja Stubica, Donji Miholjac, Dugo Selo, Dvor, Garešnica, Djurdjevac, Glina, Grubišno Polje, Hrvatska Mitrovica, Hrvatski Karlovci, Ilok, Ivanec, Jastrebarsko, Karlovac, Klanjec, Ključ, Koprivnica, Kostajnica,

Kotor-Vareš, Krapina, Križevci, Kutina, Ludbreg, Našice, Nova Gradiška, Novi Marof, Novska, Ogulin, Osiek, Pakrac, Petrinja, Pisarovina, Podravska Slatina, Požega, Pregrada, Prelog, Priedor, Prnjavor, Ruma, Samobor, Sanski Most, Sisak, Slunj, Stara Pazova, Sveti Ivan Zelina, Šid, Valpovo, Varaždin, Velika Gorica, Vinkovci, Virovitica, Vojnić, Vrbovsko, Vrginmost, Vukovar, Zagreb, Zemun, Zlatar i Županja;

3. Lučko poglavarstvo u Senju za pripadnike gradova Bihać i Senj, te za pripadnike obćina u kotarima Bihać, Bos. Krupa, Bos. Petrovac, Brinje, Cazin, Donji Lapac, Korenica, Otočac i Senj;

4. Lučko poglavarstvo u Karlobagu za pripadnike grada Gospića, te za pripadnike obćina u kotarima Bos. Grahovo, Gospić, Gračac, Karlobag, Perušić i Udbina;

5. Lučko poglavarstvo u Omišu za pripadnike grada Livno, te za pripadnike obćina u kotarima Drniš, Duvno, Glamoč, Knin, Kupres, Livno, Omiš i Sinj;

6. Lučko poglavarstvo u Supetru za pripadnike obćina u kotaru Brač;

7. Lučko poglavarstvo u Makarskoj za pripadnike obćina u kotarima Imotski, Makarska i Posušje;

8. Lučko poglavarstvo u Starigradu na Hvaru za pripadnike obćina Stari Grad, Jelsa, Sućuraj i Vrboska u kotaru Hvar;

9. Lučko poglavarstvo u Hvaru za pripadnike obćina Hvar i Bogomolje u kotaru Hvar;

10. Lučko poglavarstvo u Metkoviću za pripadnike gradova Mostar, Sarajevo, Travnik i Tuzla, te za pripadnike obćina u kotarima Bugojno, Čajniče, Derventa, Doboj, Foča, Fojnica, Gračanica, Gradačac, Jajce, Kladanj, Konjic, Ljubuški, Maglaj, Metković, Mostar, Nevesinje, Prozor, Rogatica, Sarajevo, Srebrenica, Stolac,

Teslić, Tešanj, Travnik, Tuzla, Varcar-Vakuf, Visoko, Višegrad, Vlasenica, Zenica, Žepče i Zvornik;

11. Lučko poglavarstvo u Trpnju za pripadnike općina Janjina, Kuna i Trpanj u kotaru Dubrovnik;

12. Lučko poglavarstvo u Orebiću za pripadnike općina Orebić u kotaru Dubrovnik;

13. Lučko poglavarstvo u Dubrovniku za pripadnike grada Dubrovnika i općina Konavlje (Cavtat), Lopud, Slano, Šipanj i Zaton u kotaru Dubrovnik, te u kotarima Bileće, Gacko, Ravno i Trebinje.

§ 2.

Dok se ne uspostavi lučko poglavarstvo u Karlobagu, poslove njegove područne nadležnosti vršit će lučko poglavarstvo u Senju.

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i tog dana gubi vriednost prilog A pravilnika o izdavanju pomorskih knjižica P.O. broj 188-37 od 7. kolovoza 1937. (Sl. nov. od 23. rujna 1937. broj 216-LXI).

Zagreb, 8. svibnja 1942.

Ministar hrvatskog domobranstva
Doglavnik-Vojskovodja:
Kvaternik, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Artuković, v. r.

Ministar udružbe:
Dr. Sušić, v. r.

* Narodne novine od 19. svibnja 1942. broj 110.

NAREDBA

ministarstva šumarstva i rudarstva od 13. svibnja 1942. broj 13.861-1942, kojom se na temelju § 2. zakonske odredbe o središtnjici za ogrjev od 30. travnja 1941. broj XLVIII-72-Z. p.-1941 (Narodne novine od 2. svibnja 1941. br. 17) dopunjuje provedbena naredba od 24. srpnja 1941. broj 458-Z. p.-1941 (Narodne novine od 24. srpnja 1941. broj 84)

§ 1.

Članu 4. provedbene naredbe dodaje se pri kraju stavka, koja glasi:

»U tu svrhu osniva se pri središtnjici za ogrjev savjetodavno vieće, u koje ulaze po dva predstavnika proizvoditelja i trgovaca drvom, koje imenuje ministar šumarstva i rudarstva, te jedan predstavnik ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu i dva predstavnika Saveza gradova. Vieću predsjedava nadstojnik središtnjice za ogrjev.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 13. svibnja 1942.

Ministar šumarstva i rudarstva:

Ing. Ivica Frković, v. r.

---

* Narodne novine od 19. svibnja 1942. broj 110.

NAREDBA

ministarstva udružbe od 13. svibnja 1942. broj 32418-I-3-1942 o ustanovljenju novog 9. nadničkog razreda

Na temelju § 21. zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922. a na priedlog povjerenika Središtnjice osiguranja radnika od 6. svibnja 1942. članak 1. sjedničkog zapisnika broj 9960-1942 propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Nadnički razred 8., predvidjen u čl. 1. naredbe ministra socijalne politike i narodnog zdravlja bivše Jugoslavije od 1. studenoga 1940. St. broj 26628 i u čl. 1. naredbe bana bivše banovine Hrvatske od 6. prosinca 1940. broj 81951-IX-5-1940, preinačuje se i glasi:

»Preko 80 Kuna do 100 Kuna osigurana nadnica 80 Kuna.«

§ 2.

Ustanovljuje se 9. nadnički razred, koji glasi:
»Preko 100 Kuna — osigurana nadnica 100 Kuna.«

§ 3.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom 1. lipnja 1942.*

U Zagrebu, dne 13. svibnja 1942.

Ministar udružbe:
Dr. Lovro Sušić, v. r.

* Narodne novine od 19. svibnja 1942. broj 110.

RJEŠENJE

ministarstva udružbe od 13. svibnja 1942. br. 32427-I-3-1942 o novoj skrižaljci novčanog ekvivalenta zaslužbine u naravi

Na temelju stavke druge § 22. zakona o osiguranju radnika od 14. svibnja 1922.

ODOBRAVAM

zaključak povjerenika Središtnjice osiguranja radnika od 6. svibnja 1942. članak 2. sjedničkog zapisnika broj 1390-1942, kojim je ustanovljena nova skrižaljka novčanog ekvivalenta zaslužbine u naravi, a koja glasi:

»SKRIŽALJKA

novčanog ekvivalenta zaslužbine u naravi, odredjena na temelju § 22 zakona o osiguranju radnika za cielo područje Središtnjice osiguranja radnika.

Vrsta zaslužbine u naravi	Novčani ekvivalenat u Kunama		
I. *Podpuna obskrba za odrasle*			
	dnevno	tjedno	mjesečno
1. sa stanom	30.—	180.—	750.—
2. bez stana	25.—	150.—	625.—
II. *Podpuna obskrba za kućne pomoćnice, kućnu poslugu i njima slične osobe*			
1. sa stanom	18.—	108.—	450.—
2. bez stana	15.—	90.—	375.—

III. *Podpuna obskrba za mornare pomorske plovitbe*

	dnevno	tjedno	mjesečno
1. za častnike	50.—	300.—	1250.—
2. za ostalu posadu	35.—	210.—	875.—
IV. *Pojedini obroci hrane*			
1. doručak	4.—	24.—	100.—
1. ručak	11.—	66.—	275.—
3. večera	9.—	54.—	225.—
V. *Odjeća*			
1. za odrasle	6.—	36.—	150.—
2. za kućne pomoćnice, kućnu poslugu i njima slične osobe	5.—	30.—	125.—
VI. *Obuća*			
1. za odrasle	1.50	9.—	37.50
2. za kućne pomoćnice, kućnu poslugu i njima slične osobe	1.—	6.—	25.—
VII. *Stanovi*			
1. soba i ujedno kuhinja . .	4.—	24.—	100.—
2. jedna soba i kuhinja . .	7.—	42.—	175.—
3. 2 sobe i kuhinja	10.—	60.—	250.—
4. 3 sobe i kuhinja	13.50	81.—	337.50
5. svaka daljnja soba . . .	5.—	30.—	125.—
6. posebna soba s pokućstvom	5.—	30.—	125.—
7. ležaj u zajedničkoj sobi .	2.—	12.—	50.—
VIII. *Ogrjev*			
1. za jednu prostoriju	4.—	24.—	100.—
2. za dvie prostorije	6.—	36.—	150.—
3. za tri prostorije	8.—	48.—	200.—
4. za četiri prostorije	10.—	60.—	250.—

	dnevno	tjedno	mjesečno
IX. *Svietlo*			
1. za jednu prostoriju . . .	0.60	3.60	15.—
2. za dvie prostorije	0.90	5.40	22.50
3. za tri prostorije	1.20	7.20	30.—
4. za četiri prostorije	1.50	9.—	37.50
X. *Uporaba zemlje i stoke*			
1. uživanje zemlje po kat. jutru (1600 čet. hvati)	3.—	18.—	75.—
2. uporaba konja po komadu	7.—	42.—	175.—
3. uporaba krave po komadu	7.—	42.—	175.—

XI. *Živežne namirnice i ostale potrebštine*

1. pšenica	za 100 kg	450.—
2. napolica (suražica)	„	400.—
3. raž	„	400.—
4. kukuruz	„	400.—
5. ječam	„	350.—
6. zob	„	350.—
7. grah	„	1000.—
8. krumpir	„	450.—
9. pšenično brašno 0	„	2000.—
10. narodno brašno	„	550.—
11. kukuruzno brašno	„	550.—
12. kruh	po kg	5.50
13. slanina	„	70.—
14. mast	„	80.—
15. maslac	„	140.—
16. ulje	po litri	37.—
17. sir obični	po kg	18.—
18. mlieko	po litri	7.—
19. šećer	po kg	20.—
20. prženi ječam	„	20.—

	dnevno	tjedno	mjesečno
21. cikorija		„	25.—
22. sol		„	10.—
23. vino		po litri	40.—
24. pivo		„	20.—
25. ocat		„	4.—
26. petrolej		„	12.—
27. sapun		po kg	50.—
28. kameni ugalj		za 100 kg	100.—
29. ogrjevno drvo		po prost. m	250.—
30. svinja		po kg	45.—

Napomena!

1. Stan u tvorničkoj koloniji zaračunava se u svakom slučaju u ekvivalent.

2. Kod drvarskih poduzeća i ugljenokopa u ekvivalent uračunava se drvo odnosno ugljen, u koliko ga radnik prima.

3. U zaslužbinu u naravi uračunava se i ono, što osiguranik prima za svoju obitelj. Za sve ostale zaslužbine u naravi, za koje nije ovom skrižaljkom ustanovljen novčani ekvivalent, imaju se uzeti, u koliko postoje, ekvivalenti, ustanovljeni od poreznog ureda, inače se imaju odrediti po stvarnim mjestnim cienama, a po mogućnosti u sporazumu s poreznim uredom.«

Ova skrižaljka proglašuje se u Narodnim novinama,* a zadobiva pravnu moć danom 1. lipnja 1942.

Zagreb, dne 13. svibnja 1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

* Narodne novine od 19. svibnja 1942. broj 110.

OBLASTNA ODLUKA

o najnižim i najvišim plaćama i nadnicama za poljodjelske radnike na području velike župe Usora i Soli

Na temelju §§ 1. i 5. zakonske odredbe o velikim župama broj CLIX-345-Z. p.-1941 od 10. VI. 1941. § 11. zakonske odredbe o odredjivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za privatne namještenike broj CXCVI-677-Z. p.-1941. od 15. VII. 1941. § 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica broj CDIV-2038-Z-1941 od 19. XI. 1941., izmjenjene 19. I. 1942., u savezu ovlaštenja o ustanovljenju plaća i nadnica za poljodjelske radnike ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica broj 3828 od 28. III. 1942 i § 4. zakonske odredbe nazivu zakonskih i drugih propisa i oblastnih rješenja broj CCCLVI-1820-Z-1941 od 20. X. 1941., uzev u obzir naredbu o pogodnostima poljodjelskih radnika zaposlenih putem javnih ureda rada od 20. III. 1942. s mjerodavnim tumačenjem od 30. III. 1942., Velika župa Usora i Soli donosi za poljodjelske radnike na svome području ovu oblastnu odluku:

I.

Poljodjelski radnici jesu ili najamnici (sluge) ili nadničari.

Najamnici (sluge) jesu:

1. osobe, koje kao radnici ulaze na dulje vrieme u poljodjelsko gospodarstvo, odnosno kućnu zajednicu,

gdje stanuju i hrane se uz dobivanje odjeće i obuće ili bez nje, a obavljaju sve poslove u gospodarstvu odnosno kućanstvu.

2. Osobe, koje kao trajni radnici u kojem poljodjelskom gospodartsvu dobivaju bezplatan stan i odredjene količine živežnih namirnica, ili koju drugu činitbu u naravi, te stanovti iznos u gotovom novcu.

Nadničari jesu osobe, koje obavljaju odredjene poljodjelske poslove kratkovremeno bez trajnog najamničkog odnosa u poljodjelskom gospodarstvu za plaću s hranom i bez hrane.

II.

Najamni ugovori, navlastito u visini plaće, te vremenu i načinu izplate izmedju poslodavca i posloprimca, predmet su slobodne pogodbe, no ne smiju biti u protivnosti s propisima ove naredbe, jer se u tome slučaju smatra kao da nisu ni sklopljeni.

Stranke će slobodno prema godištnjoj dobi, vrsti posla, sposobnosti radnika i jačini sprege ugovarati nadnicu unutar stavki, odredjenih ovom odlukom. Svako prisiljavanje od strane poslodavaca ili ucjenjivanje od strane posloprimaca protivno ovim odredbama progoni se po ovoj odluci.

Za državno gospodarstvena dobra bilo pod kojim nazivom glede najamne snage vriede i naročite uredbe, izdane od nadležne vlasti — ministarstva.

III.

Djeca do 12 godina i trudne žene ne smiju se uposlivati. Od 12 do 17 godina djeca se smiju uposlivati za lakše i manje naporne poslove. Najamne pogodbe djece i sposobnih udatih žena imaju odobriti njihovi zakoniti zastupnici, da bi bili pravno valjani.

IV.

Poljodjelski poslovi su težki, srednje težki i laki.

Težki težački poslovi jesu: sve vrsti kositbe, žetva srpom, vršitba, sječa i dovoz drva iz šume, cjepanje i rezanje drva, nabijanje lana, tučenje jabuka u stopu, oranje i zubljenje, prešanje siena, kopanje i košenje živice.

Srednje težki poslovi jesu: sušenje siena, trljanje kukuruza, žetva kukuruzovine, branje graha, šljiva i drugog voća, vadjenje krumpira i repe, utrapljivanje krumpira i repe, prebiranje krumpira, runjenje kukuruza, pljevljenje, sve vrste okopavanja motikom, vezanje snoplja, razvrstavanje djubreta i sl.

Svi ostali poslovi jesu laki.

V.

Propisi o ograničenju radnog vremena ne vriede za poljodjelske radnike i svi poslovi imadu se vršiti glede trajanja i odmora na uobičajeni način.

VI.

Za najamnike (sluge) ustanovljuje se plaća godištnje, a za nadničare dnevno. Plaća se imade kretati unutar označenih iznosa ovom odlukom, a prema težini posla, sposobnosti radnika i godištnjoj dobi. Nadnice se plaćaju dnevno, dok godištnje plaće svaka tri mjeseca, ako stranke nisu što drugo pogodile.

VII.

Za najamnike (sluge) minimalna godištnja plaća najamnina iznosi:

1. samo u novcu:

a) od 12 do 17 godina sa stanom, hranom i odjećom 1.500.— Kn,

od 12 do 17 godina sa stanom i hranom bez odjeće 2.500 Kn,

b) iznad 17 godina sa stanom, hranom i odjećom 2.250 Kn,

iznad 17 godina sa stanom, hranom bez odjeće 3.500.— Kn;

2. u novcu i živežnim namirnicama:

a) od 12 do 17 godina sa stanom, 2 m pšenice ili 3 m kukuruza i 5.000 Kn,

od 12 do 17 godina bez stana, 2 m pšenice ili 3 m kukuruza i 6.000 Kn,

b) iznad 17 godina sa stanom, 3 m pšenice ili 4½ m kukuruza i 6.200 Kn,

iznad 17 godina bez stana, 3 m pšenice ili 4½ m kukuruza i 7.400.— Kn.

Ako radnik dobiva i druge živežne namirnice, tada se iznos u novcu snizuje za vriednost primljenih namirnica.

Davanje odjeće i obuće biva na uobičajeni način.

VIII.

Za nadničare minimalna dnevna plaća (nadnica) prema vrsti posla iznosi:

1. za težke težačke poslove:
a) mužkarci od 60—80 Kn,
b) ženske od 30—50 Kn;
2. za srednje težke težačke poslove:
a) mužkarci od 40—60 Kn,
b) ženske od 25—40 Kn;
3. za lake težačke poslove:
a) mužkarci od 30—50 Kn,
b) ženske od 25—35 Kn,

c) osobe od 12—17 godina: smanjuje se dnevna plaća 20% prema minimalnoj nadnici pod a) i b).

Nadnice s hranom uredjuju se slobodnom pogodbom, odbivši hranu od utvrdjenih dnevnih plaća.

Ženske osobe mogu se uposlivati tamo gdje to narav posla dopušta.

IX.

Sprežna nadnica iznosi:

1. bez hrane od 400—500 Kn,
2. sa hranom od 250—350 Kn.

Kod ovih nadnica podrazumievaju se dvopreg konja i volova, sprema i posluga, koju daje posloprimac.

X.

Za akordne poslove (pogodne* u cielo) ciena se ustanovljuje slobodnom pogodbom, no uz ograničenje, da dnevna zarada preuzimača mora iznositi 25% više od predvidjenih nadnica za teže poslove, 15% za srednje težke, a 10% za lake poslove, dok nadnica po preuzimaču najmljenih radnika, ne smije biti niža od nadnica, navedenih u točki VIII. i IX. ove odluke.

XI.

Posloprimac vrši najmljeni rad s odmorima kako je to uobičajeno. Manji prekidi rada sbog vremenskih nezgoda, kao i obustava rada na manje od ¼ radnog dana, padaju na teret poslodavca. Kod obustave rada sbog vremenskih nezgoda najmanje za ¼ radnog dana ili više, poslodavac može obračunati onoliko sati za koliko je stvarno manje radjeno i odbiti od nadnice, izuzevši za svaki sat jednu desetinu pogodjene nadnice.

---

* **pogodbe (?)**

XII.

Ako je najamnina ili nadnica pogodjena u poljodjelskim proizvodima mjesto u novcu u cielosti ili djelomično protivna ovoj odluci, tada se davanje u naravi ima pretvoriti u novčanu plaću, odredjenu ovom odlukom i to tako, da se proizvodi računaju po cieni, oblikovanoj od strane mjerodavnih državnih oblasti. Za slučaj, da ciene nisu ovako odredjene, pretvaranje u novčanu plaću imade biti po tržnoj cieni.

Svako nabijanje ciena pri ovome obračunavanju smatra se kao smanjivanje najamnine odnosno nadnice, kažnjivo po ovoj odluci.

XIII.

Poslodavci su dužni u prvom redu zaposlivati valjane domaće radnike, a u pomanjkanju ovih pripadnike drugih obćina i kotareva. Radnici koji dolaze iz drugih mjesta i krajeva kao povremeni (sezonski) radnici, imaju kod svojih poslodavaca povrh nadnica u novcu pravo na stan i hranu prema propisima naredbe o pogodnostima poljodjelskih radnika, zaposlenih putem javnih ureda rada od 20. III. 1942. s mjerodavnim tumačenjem od 30. III. 1942.

Radnici imadu pridieljene poslove svršavati marljivo i savjestno, te se u radu podvrgavati zapovjedima poslodavca odnosno njegova zamjenika; ne smiju prkositi ili inače otežčavati i spriečavati valjano i brzo svršavanje poslova. Nemarne i buntovne radnike imade pravo poslodavac izlučiti iz posla bez odštete, odračunavši pogodnjenu najamninu odnosno nadnicu prema stvarno svršenom poslu od strane buntovnog radnika, a u duhu ove odluke.

XIV.

Pogodbe, sklopljene u bilo kojem obliku na dulje vrieme rada od 15 dana, imaju biti prijavljene od strane poslodavca mjerodavnom obćinskom poglavarstvu odnosno kotarskoj oblasti.

XV.

Sve sporove izmedju poslodavaca i posloprimaca imadu stranke riješiti sporazumno pred seoskim starješinom. Ako ovo ne uspije, spor će se iznieti kroz tri dana pred nadležno obćinsko poglavarstvo na rješavanje. Obćinsko poglavarstvo će u istom roku pokušati nagodbu medju strankama. Ako nagodba ne uzpije, spor će se predati u roku od 48 sati nadležnom kotarskom uredu, koji će kroz 8 dana provesti i dovršiti postupak po postojećim propisima za rješavanje privatno-pravnih sporova pred upravnim oblastima, uzimajući u obzir prvenstveno propise ove odluke.

Protiv odluke kotarskog ureda može nezadovoljna stranka uložiti utok kroz 8 dana na Veliku župu Usora i Soli u Tuzli, čija je odluka pravosnažna.

XVI.

Poslodavac, koji prekrši propise ove odluke, kaznit će se novčanom kaznom od 1000 do 3000 Kn, a posloprimac od 500—1000 Kn. za slučaj neutjerivosti pretvara se novčana kazna u kaznu zatvora računajući za svaki dan zatvora 100 Kn novčane kazne.

Pored kazne zatvora može se izreći i prisilan rad na izgradnji seoskih puteva od 2—20 dana.

Kazneni postupak provode prvomolbene upravne oblasti po postojećim propisima.

Novčane kazne teku u korist občinske ubožke zaklade i ubrani novac imade se prvenstveno upotriebiti za nevoljne poljodjelske radnike.

XVII.

Sav postupak po propisima ove odluke ne podleži nikakvoj pristojbi (taksi).

XVIII.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i tada prestaje važiti odredba ove Velike župe o odredjivanju najnižih nadnica za poljodjelske radnike broj 843-41 od 5. VIII. 1941. godine.

Tuzla, dne 9. svibnja 1942.

Po ovlaštenju velikog župana
nadstojnik upravnog odjela
odjelni savjetnik:

Broj: 3589-42.

---

* Narodne novine od 19. svibnja 1942. broj 110.

Odredjivanje nadnica i plaća poljodjelskih radnika i radova na području Velike župe Baranja

Na temelju §-a 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, ovlaštenja ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu — Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 28. III. 1942. br. 3828-1942, te §-a 4 zakonske odredbe o velikim županijama

naredjujem,

da na području velike župe Baranja imadu svi posjednici zemljišta i vlastnici vršaćih strojeva plaćati poljodjelskim radnicima niže navedene nadnice i plaće, a radnici su dužni za to uredno i savjestno obavljati sve odredjene poslove:

I. Poljodjelski poslovi u nadnici bez hrane

a) za lakše poslove (u polju, vinogradu, voćnjaku te skladištima kao što su: pljevljenje, vodjenje konja, svi lakši vrtni poslovi, prevrtanje kukuruza, rešetanje žitarica, pljevljenje loze, zalamanje, vezanje, branje groždja i voća, iznašanje rezane loze iz vinograda i slično) po satu Kn 5—6.—.

b) za srednje težke poslove (u polju, vinogradu, voćnjaku te skladištima kao što su sve vrsti kopanja, kupljenje siena, vezanje žita, gjubrenje, branje kukuruza, nošenje kukuruza u kukuružnjak, rezanje kukuruzovine, vezanje lana, čupanje graha, krunjenje kukuruza, nošenje pljeve kod vršitbe, kolčenje, kopanje

jama u vinogradu, okapanje vinograda, nošenje groždja, prešanje i slično) po satu 6.50—7.50

c) za težke poslove (kao šo su: košnja sve zelene trave-krme, djetelina, grahorica i graška, livada, čišćenje jaraka, nošenje vreća, košnja žitarica i ostalog bilja bacanje snopova, svi poslovi oko vršitbe, prskanje i sumporenje loze, nošenje tereta i slično) po satu Kn 8.— do 9.—,

d) za posebne stručne poslove:

1. za ciepljenje loze po satu 10.— do 11.—,
2. za rezanje loze po satu Kn 9.— do 9.50.

II. Obavljanje poslova

1. Svi poslovi imadu se vršiti prema odredbi Državnog ravnateljstva za prehranu br. 3820 od 29. lipnja 1941., kojom su stavljene izvan snage sve dosadašnje odredbe o ograničenju radnog vremena za poljodjelske radnike u vrieme obavljanja svih poljodjelskih poslova, pa prema tome imadu nadničari raditi kako je to uobičajeno od zore do mraka.

2. U iznimnim slučajevima moraju raditi nadničari nedjeljom i blagdanima, no tada se nadnica povisuje za 50%.

3. Svi poslovi imadu se obavljati marljivo i savjestno, a prema uputama vlastnika, odnosno njegovog zamjenika, pa će se svako izigravanje smatrati sabotažom, te suditi i kažnjavati po priekom sudu.

4. Poslodavac može naročito dobrim nadničarima pored navedenih nadnica plaćati i premiju najviše u iznosu od 10% na odredjene nadnice.

5. Poslodavac može izplaćivati niže ili više nadnice unutar gore navedenih granica prema tjelesnoj i stručnoj sposobnosti radnika, stalnom ili privremenom za-

poslenju, stanju zemljišta ili usjeva, ali bez obzira na dob i spol nadničara.

6. Nadničarima izpod 16 godina, obojeg spola plaćaju se nadnice za 15% manje od navedenih.

7. Ugovori izmedju posjednika i sezonskih poljodjelskih radnika moraju se predložiti Velikoj župi na odobrenje.

III. Poljodjelski poslovi u akordu

Poslodavci su dužni plaćati radnicima a ovi za te nagrade raditi u akordu ove poslove i to:

1. za košnju žitarica i sočivica zajedno sa sakupljanjem, vezanjem i slaganjem u krstove 1 kj. 100 kg dotične žitarice, odnosno sočivice ako usjev dobro stoji, ako je usjev riedak i slab tada manje, a ako je polegao tada više.

Ako vlastnik kosi sam sa kosačicom, tada dobivaju radnici 50 kg po 1 kj. za sve preostale poslove;

2. za košnju livada i djetelina kosom po 1 kj. 120—140 Kuna;

3. Za raščupavanje šećerne repe, te za prvu i drugu kopnju po kj. Kuna 1.800.—;

4. Za vadjenje šećerne repe, čišćenje, odrezivanje glave, slaganje u gomile te pokrivanje lišćem po 1 kj. 1.050.— Kuna ako su redovi razmaka po 14 coli, a 850 Kuna ako su redovi razmaka po 17 coli;

5. za rezanje konoplje te vezanje osušene u snopove po 6 cola imade se plaćati po kj.:

a) za konoplju posijanu u razmaku od 4.50 cola po 800—900.—

b) za konoplju posijanu u razmaku od 7 coli po 750—850.—

c) za konoplju posijanu u razmaku od 9 cola po Kuna 600—700.—.

6. za čupanje lana po kj. Kuna 1250.— do 1350.—;
7. za vršitbu svih žitarica radnicima (izuzev dvoritelja stroja) 3.5% dotične žitarice sa nošenjem vreća u skladište, a bez nošenja vreća 3%. Kod ušurne obrtne vršitbe plaća se radnicima (bez dvoritelja stroja) 3% sa tovarenjem vreća u kola;
8. poslodavac može naročito dobrim radnicima za sve akordne poslove dati posebnu premiju u iznosu od 10% na odredjene akordne zaslužbine.

IV. Primanja u zemaljskim proizvodima

1. Mjesto zasluženih nadnica mogu sezonski radnici, zaposleni preko Ureda rada, primati od poslodavaca za sebe i za svoje članove obitelji, koji žive s njima u zajedničkom kućanstvu, odgovarajuće količine zemaljskih proizvoda i to najviše u onim količinama, koje su prema propisima ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu odredjene za svaki pojedini proizvod kao godišnja obskrba proizvadjača i članova njihovih obitelji.

2. Domaći radnici mogu takodjer primiti od poslodavca u ime zarade mjesto novca zemaljske proizvode, kako je napried navedeno za sezonske radnike, u koliko je to bilo i do sada uobičajeno (košnja žitarica, vršitba, kopanje kukuruza, branje kukuruza i dr.) U koliko domaći radnici primaju zaradu u naravi, tada se i oni moraju putem občinskih poglavarstva prijaviti Uredu rada.

3. Omjer izmedju novca i vriednosti pojedinog proizvoda ustanovljuje se s maksimiranim cienama zemaljskih proizvoda.

4. Stranim radnicima, zaposlenim putem Ureda rada, pripada stan i hrana u naravi prema ustanovljenim

običajima i mjestnim prilikama. Domaćim radnicima ne pripada stan, ali mogu dobiti od poslodavca hranu prema pogodbi, pa se tada smanjuje nadnica za 15—20 Kuna. Hrana mora biti dobra po kakvoći i količini, primjerena vrsti i trajanju posla.

5. Sezonski radnici kao i domaći, koji žele dobiti jedan dio nagrade u naravi, moraju postupiti prema uputama za izvršenje naredbe o pogodnostima poljodjelskih radnika, zaposlenih putem Ureda rada br. 673 od 20. III. 1942., objavljene u Narodnim novinama br. 67 od 23. III. 1942., izdatim od strane Glavne uprave za posredovanje rada u Zagrebu br. 363-1942 od 18. III. 1942.

V. Vincilirski poslovi

Vinogradari moraju plaćati za obradjivanje vinograda (ogrtanje, rezanje, kolčenje, 4 kopanja, 4. vezanja, 4 prskanja, prvo zalamanje, drugo zalamanje s kidanjem zaperaka, izgrtanje, krunjenje, prešanje (zagrtanje) po 1 kj. Kuna 8.000.—.

Vinogradari mogu vincilirima u naravi dati žito, vino i rakiju, ali se vriednost ovih davanja u naravi imade obračunati prema maksimiranim cienama, te odbiti od iznosa od 8.000.— Kuna.

U koliko vincilir imade u vinogradu stan, tada je dužan taj vinograd čuvati i držati u redu (uredjivati staze, obale propuštati vodu i održavati red). Vincilirima se odkazuje na 6. tjedana ili 1. listopada, pa služba prestaje 15. studenoga.

VI. Stalne godištnje sluge i mjesečari

I. Stalnim godištnjim slugama (deputatistima) dužni su posjednici gospodarstva davati:

1. godištnje u naravi:
   a) 15 mtc pšenice,
   b) 14 prostornih metara drva i to preko ljeta 6, a zimi 8 m,
   c) 1 kat. jutro zemljišta za kukuruz ili 20 mtc kukuruza u klipu,
   d) 200 čthv. zemljišta za vrt,
   e) 12 lit. petroleja,
   f) 12 kg soli,

2. dnevno dvie litre mlieka i to 1 litru bezuvjetno u naravi, a za 1 litru može se dati odšteta u novcu;

3. liečnika, liekove i bolničko liečenje samo za užu porodicu;

4. stan sastojeći se od 1 sobe, kuhinje i smočnice;

5. pravo držanja krmače sa podmladkom, te tovljenje o hrani deputatiste;

6. pravo držanja peradi (patke i guske, gdje je to i do sada bilo uobičajeno) na hrani deputatiste;

7. godištnje u novcu Kuna 4.000.— četiri hiljade;

8. u koliko radnici primaju prema obćim prilikama manje količine od gore navedenih u žitu, kukuruzu i drvima, plaća u novcu povišuje se razmjerno prema prodajnoj maksimalnnoj cieni, utvrdjenoj od strane Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica za ove predmete, odnosno u koliko primaju veće količine u naravi, smanjuje se razmjerno plaća u novcu.

II. Mjesečarima se imade plaćati

1. mladićima od 14—18 godina mjesečno Kuna 1050—1250 prema godištnjoj dobi i duljini radnog dana;

2. kravarima, volarima i kočijašima mjesečno 1.300—1.400 Kuna prema godištnjoj dobi i duljini radnog dana.

U koliko stalni godištnji sluge i mjesečari primaju sada veća ili povoljnija primanja bilo u naravi bilo u novcu, imadu zadržati i nadalje dosadašnji način plaćanja, koji je za njih povoljniji.

Stalne godištnje sluge, kao i mjesečari, moraju raditi, kako je to do sada bilo uobičajeno, pa moraju prije početka rada na polju, obaviti čišćenje radne stoke, staja, stoku hraniti i napojiti, kako bi zajedno sa nadničarima počeli raditi, a po svršetku dnevnih poslova na polju, ponovno urediti staje, nahraniti, napojiti i otimariti radnu stoku.

U redovitim prilikama može se odkazati mjesečarima svakog 1. i 15. u mjesecu s 15-dnevnim odkaznim rokom, a inače prema odredbama služinskog reda za ladanje.

VII. Vrieme plaćanja

Nadničari se plaćaju unutar tjedna ako je posao dovršen, a inače koncem tjedna, mjesečari koncem svakog mjeseca, stalni sluge godištnje ili četvrtgodištnje, u koliko nije sporazumom izmedju poslodavca i slugu drugačije uredjeno.

VIII. Plaće za sprežni rad

Za oranje stočnom spregom plaća se vlastniku sprege 350—450 Kn, za plitko oranje, a 500—550 Kuna za srednje oranje po 1 kj. ili 5—6 nadnica.

Za prevoz kolima s teretom imade se platiti 20 Kuna po 1 prevaljenom kilometru na dobrom putu, a na lošem putu 25 Kuna sve za teret od 1.000 kg, odnosno 2 prostorna metra.

IX. Sporovi

Svi sporovi izmedju posjednika-poslodavaca i radnika poljodjelskih (nadničara, mjesečara i stalnih godištnjih slugu) radi nadnica, plaća i primanja, kao i nedovoljnog i slabog rada, rješavat će kotarske oblasti odnosno gradska poglavarstva.

Kotarski predstojnik odnosno gradski načelnik imade sastaviti posebni gospodarski odbor, koji se sastoji iz tri člana i to: 1 predstavnika poslodavca, 1 predstavnika poljodjelskih radnika i 1 gospodarskog stručnjaka, i potrebnog broja zamjenika.

Ovaj odbor imade predlagati svoja mišljenja i priedloge po nastalim sporovima, koja su obavezna ako su jednoglasno donošena, pa se prema njima mora donieti i odluka, u protivnom odlučuje kotarski predstojnik odnosno gradski načelnik.

Sporovi se imadu rješavati najdulje u roku od 14 dana u prvomolbenom postupku.

Velika župa konačno rješava sve sporove u drugoj molbi u roku od 14 dana.

X. Kazne

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenog 1941. broj CDIV-2338*-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-Z-1942, u koliko se ne radi o djelu sabotaže, koje se kažnjava po priekom pokretnom sudu.

* 2038.

XI. Prelazne odredbe

Kotarska oblast može u iznimnim slučajevima obzirom na posebne gospodarske prilike i potrebe, a po saslušanju poljopriradnih posjednika i radnika, te po priedlogu posebnog gospodarskog odbora spomenutog u st. IX. ove odredbe, napried navedene nadnice odnosno akordne stavke smanjiti, odnosno povećati te naknadno zatražiti odobrenje od Velike župe.

Ove su nadnice i plaće utvrdjene obzirom na sadašnje maksimirane ciene zemaljskim proizvodima. U koliko nastupe kakove promjene u tim cienama, to će se tada i nadnice i plaće tim promjenama prilagoditi.

XII.

Ova naredba stupa na snagu danom proglašenja u Narodnim novinama,* a tada prestaju važiti ranije odluke ove Velike župe.

Osiek, 9. svibnja 1942.

Veliki župan
Velike župe Baranja:

Dr. Stjepan Hefer, v. r.

Broj: 11.721-1942.

*** Narodne novine od 19. svibnja 1942. broj 110.**

ZAKONSKA ODREDBA

o preinaci i nadopuni zakonske odredbe o odgodi ovrha

§ 1.

Iza točke 4. § 2. zakonske odredbe o odgodi ovrha od 31. ožujka 1942. br. LXXXVII-783-Z-1942 (Narodne novine od 1. travnja 1942. broj 74) dodaje se nova točka peta, koja glasi:

»5. ovrhe radi tražbina osoba, koje su slabijeg imućstvenog stanja od svojeg dužnika;«

Dosadašnja točka 5. § 2. postaje točkom 6.

Iza prve stavke § 2. dodaje se nova stavka, koja glasi:

»Dokaz o tome, da li je neka osoba u smislu točke 5. prednje stavke slabijeg imućstvenog stanja od svojeg dužnika, ima na zahtjev ovrhovoditelja, provesti sud, nadležan za dozvolu ovrhe.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 19. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLII-1233-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 20. svibnja 1942. broj 111.

NAREDBA

ministarstva prometa i javnih radova od 21. travnja 1942. broj 26987-I-1942, kojom se na temelju stavke 2. § 37. zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih prometnih službenika od 28. siečnja 1942. broj XXXVII-240-Z-1942 (Narodne novine od 30. siečnja 1942. br. 25), a u sporazumu s državnim rizničarom, nadopunjuje i preinačuje naredba o preinaci propisnika o radnicima državnih prometnih ustanova od 23. veljače 1942. broj 499-Z-1942 (Narodne novine od 6. ožujka 1942. br. 54)

§ 1.

U § 25. iza rednog broja 7 mjesto rieči »i« stavlja se zarez, a iza rednog broja 8 stavlja se rieč »i« i dodaje redni broj »10«.

§ 2.

Paragraf 29. preinačuje se i glasi:

»Ukidaju se članovi 136., 137. i 138. propisnika o radnicima državnih prometnih ustanova od 24. lipnja 1939.«

§ 3.

Na kraju § 28. dodaju se nove stavke, koje glase:

»Udovica nema prava na mirovinu:

1. ako je brak s umrlim mužem bio razveden, razstavljen ili razpušten njezinom krivnjom,

2. ako je izravno prije smrti muža živjela odvojeno od njega više od godine dana, i

3. ako je mladja 20 godina od umrlog muža, koji je na dan sklapanja braka imao preko 40 godina života.

Djeci u predhodnim slučajevima pripada pravo na mirovinu.

Udovici u slučaju točke 2. pripada pravo na mirovinu, ako joj je sud dosudio uzdržavanje.

Udovice umrlog muslimana imaju pravo sve skupa na jednu mirovinu, a mirovina im se dieli na jednake dielove.«

§ 4.

Danom 30. travnja 1942. prestaje poslovanje mirovinskog fonda radnika državnih prometnih ustanova. Poslove oko obredjivanja i likvidacije radničkih mirovina vršit će upraviteljstva državnih željeznica.

§ 5.

Ministarstvo prometa i javnih radova izdat će sve potrebne upute za izvršenje ove naredbe.

§ 6.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 21. travnja 1942.

Ministar prometa i javnih radova:

Ing. Hilmija Bešlagić, v. r.

---

* Narodne novine od 20. svibnja 1942. broj 111.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 14. svibnja 1942. broj 6571-1942, kojom se na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 (Narodne novine od 20. studenoga 1941. broj 183) preinačuje oblastna odluka o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje tekstilne robe u trgovini na veliko i u trgovini na malo od 31. ožujka 1942. broj 3971-1942, kao i oblastna odluka od 18. travnja 1942. broj 4969-1942 o preinaci prve oblastne odluke.

I.

Točka IV. oblastne odluke o najvišim dozvoljenim postotcima ukupne (brutto) zarade kod prodaje tekstilne robe u trgovini ne veliko i u trgovini na malo od 31. ožujka 1942. broj 3971-1942 (Narodne novine od 3. travnja 1942. broj 76) i točka I. oblastne odluke od 18. travnja 1942. broj 4969-1942 (Narodne novine od 23. travnja 1942. broj 90) preinačuje se i glasi:

»Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom 15. lipnja 1942., a istoga dana prestaju vriediti točke I. i II. oblastne odluke o oblikovanju ciena kod prodaje tekstilne robe u trgovini na veliko i u trgovini na malo od 20. veljače 1942. broj 460-Z-1942 (Narodne novine od 26. veljače 1942. broj 47), koje ustanovljuju

najviše dozvoljene postotke ukupne (brutto) zarade kod prodaje svih vrsta tekstilne robe u trgovini na veliko i u trgovini na malo, dok svi ostali propisi spomenute oblastne odluke ostaju i dalje na snazi.«

II.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 14. svibnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 20. svibnja 1942. broj 111.

PREMJEŠTAJI NASTAVNIKA KLASIČNIH I REALNIH GIMNAZIJA, TE UČITELJSKIH I GRADJANSKIH ŠKOLA

Premještaji nastavnika klasičnih i realnih gimnazija, te učiteljskih i gradjanskih škola obavljat će se za vrieme velikih školskih praznika. Nastavnici će se premještati po potrebi službe i po molbi.

I.

Po potrebi službe premještavat će se nastavnici na priedlog, koji će upravitelj škole podnieti ministarstvu nastave. Taj priedlog obrazložit će on prema okružnici T. broj 324 od 4. veljače 1942. nadopunivši ga još i drugim možebitnim važnim razlozima, koji traže taj premještaj.

II.

Po vlastitoj molbi premještavat će se nastavnici na temelju molbe, koju će biljegovati biljegom od Kn 15.—, a upraviti je ministarstvu nastave preko upraviteljstva svoje škole izmedju 1. i 15. lipnja o. g.

U ovoj molbi moraju biti točno navedeni svi podatci u savezu s okružnicom br. 26321 od 4. travnja 1942. Upravitelj će izpitati vjerodostojnost navoda iznesenih u molbi i podnieti kratko izvješće sa svojim priedlogom.

Napominje se, da će se premještaji po molbi obavljati samo za vrieme velikih školskih praznika, a nikako za vrieme školske godine, kako bi što manje štetovala obuka.

Nastavnici, premješteni po molbi u željeno mjesto, nemaju pravo na naknadu putnih i selitbenih troškova, ni na pripomoć; osim toga nemaju prava na dalje premještaje po molbi u roku od dvie godine.

III.

Kod premještaja u Zagreb postupat će se s najvećom savjestnošću i svom točnošću. Nastavnici, koji namjeravaju moliti premještaj na koju školu u Zagrebu, moraju svoju molbu podkriepiti ovim razlozima:

1. školovanje djece na sveučilištu ili kojoj visokoj školi u Zagrebu;
2. znanstvenim radom, koji je već objelodanjen, u kolikom obsegu i gdje;
3. dokazanim potrebama obiteljskog života;
4. liečničkom potvrdom o potrebi specijalističkog liečenja, koje se ni u kojem drugom mjestu države ne može obaviti.

Unapried se skreće pažnja moliteljima, koji ne mogu dokazati bar jedan od ovih razloga, da i ne podnose molbe za premještaj u Zagreb, jer se takve molbe ne će moći uzimati u postupak.

Molitelji ne smiju molbe podnositi izravno ministarstvu. Takve bi se molbe ipak vraćale upraviteljstvima na izvještaj i priedlog, čime bi se gubilo na vremenu.

Kako u Zagrebu imade previše nastavnika, a zavodi izvan njega oskudievaju njima, to će se morati mnogi premjestiti u škole izvan Zagreba. U prvom redu doći će u obzir mladji nastavnici (nastavnice), koji nisu služili uobće izvan Zagreba, i oni, koje za Zagreb ne vežu osobito važni razlozi.

IV.

Upravitelji škola podniet će ministarstvu nastave najkasnije do 20. lipnja o. g. izcrpno izvješće, u kojem će iznieti bar približnu potrebu nastavnika za školsku godinu 1942.-43. na temelju stvarnih potreba u školskoj godini 1941-42., a ujedno staviti suvišne na razpolaganje.

Pripominje se, da pri tome imaju na umu, da 14 odnosno 18 sati nedjeljno ne predstavljaju najniži, kao što ni 17 odnosno 22 sata ne predstavljaju najviši broj sati, što ih je nastavnik dužan nedjeljno držati. Zbog izvanrednih prilika i nestašice nastavnika ta se granica u smislu § 121. točke 2. financijskog zakona za god. 1939.-40. može i povisiti, kao što se to u nekim zavodima učinilo i ove godine.

Osim toga upravitelj će paziti na potrebe mjesta, u kojem se nalazi zavod (kulturne. nacionalne, družtvovne).

V.

Premješteni nastavnici moraju u zakonskom roku nastupiti službu u školi, u koju su premješteni. Tko u tom roku ne nastupi službu, smatrat će se, da na nju više ne računa i da se je odrekao službe.

Pokušaji, da se premještaj na drugi način izhodi ili obustavi, smatrat će se ometanjem redovitog poslovanja ministarstva nastave, ali i dokazom, da molitelj sam ne vjeruje u opravdanost razloga, koje može navesti za podkrjepu svoje molbe. Ministarstvo će prema tome baš takove slučajeve osobito pomno izpitivati.*

U Zagrebu, 18. svibnja 1942.

Ministar nastave:

Broj: 50739-1942. *S. Ratković*, v. r.

* Narodne novine od 20. svibnja 1942. broj 111.

ZAKONSKA ODREDBA
o osnivanju nove upravne obćine Šandrovac u kotaru Bjelovar

§ 1.

Osniva se nova upravna obćina Šandrovac u kotaru Bjelovaru sa sjedištem obćinskog poglavarstva u Šandrovcu.

§ 2.

Upravna obćina Šandrovac obuhvaća porezne obćine Šandrovac i Pupelica, koje se izlučuju iz upravne obćine Severin, kotar Bjelovar.

§ 3.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu unutarnjih poslova.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 19. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLIII-1155-Z-1942.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112.

ZAKONSKA ODREDBA
o ustrojstvu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine, te o ustrojstvu pregledničtava buradi

§ 1.

Osnivaju se nadzorničtva za mjere i plemenite kovine, te pregledničtva buradi.

Zadatak nadzorničtava i pregledničtava je vršenje poslova oko pregleda i žigosanja mjerila i sprava za mjerenje i oko izpitivanja čistoće predmeta od plemenitih kovina u smislu postojećih zakonskih propisa.

§ 2.

U djelokrug nadzorničtava za mjere i plemenite kovine spadaju napose ovi poslovi:

a) prvi i povremeni pregled mjerila i sprava za mjerenje,

b) izpitivanje čistoće i žigosanje predmeta od plemenitih kovina,

c) nadzor nad mjerilima i spravama za mjerenje, koje se upotrebljavaju u javnom prometu,

d) nadzor nad trgovinama i radionicama, zalagaonicama i ostalim ustnovama, koje se bave izradbom i prodajom predmeta od plemenitih kovina,

e) obavljanje ostalih poslova, koji po svojoj naravi spadaju u djelokrug nadzorničtava.

Kojim nadzorničtvima će se povjeriti poslovi pod prednjom točkom b), odredit će se propisnikom.

§ 3.

Pregledničtva buradi vrše pregled i žigosanje buradi i sličnih posuda, te nadzor nad njihovom upotrebom u javnom prometu.

§ 4.

Ustrojstvo nadzorničtava i pregledničtava, njihova sjedišta, djelokrug i područje propisuje ministar za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 5.

Prvi i povremeni pregled mjerila i sprava za mjerenje i izpitivanje čistoće predmeta od plemenitih kovina obavlja se u stalnim ili u privremenim službenim prostorijama ili izvan njih na licu mjesta.

Za obavljanje povremenog pregleda ustanovljuju se središta, u koja će stranke donositi na pregled svoja mjerila i sprave za mjerenje. Središta za povremeni pregled odredjuje ministar za obrt, veleobrt i trgovinu.

Koje će se vrste mjerila i sprava za mjerenje u središtima podnositi na povremeni pregled, ustanovit će se propisnikom o ustrojstvu i djelokrugu nadzorničtava za mjere i plemenite kovine.

Prostorije za službeni rad u središtima za povremeni pregled, te pomoćnu radnu snagu u tu svrhu mora za vrieme rada u stanovitom središtu staviti na razpolaganje dotično gradsko ili obćinsko poglavarstvo. Vrieme obavljanja povremenog pregleda u središtima i trajanje službenog rada u njima dužna su gradska i obćinska poglavarstva barem 8 dana prije proglasiti strankama na uobičajeni način.

§ 6.

Nadzorničtva za mjere i plemenite kovine mogu imati svoje izpostave. Izpostave su stalne ili povremene. Kod stalnih izpostava ureduje se svakodnevno, a kod povremenih izpostava samo u dane, kada to potreba iziskuje.

Izpostave nadzorničtva za mjere i plemenite kovine mogu se otvoriti samo kod obrtničkih i veleobrtničkih poduzeća, koja izradjuju mjerila, sprave za mjerenje, burad, gostioničarske staklenke i čaše ili uobće mjerila, koja se, po zakonu o mjerama, moraju donieti na pregled i žigosanje. Izpostava se može odobriti i poduzećima, koja u svome pogonu u većim količinama upotrebljavaju žigosana mjerila ili burad.

Poduzeće, kojemu se odobri izpostava, dužno je snositi sve troškove oko uzdržavanja, nabaviti svu za rad potrebnu tehničku opremu i staviti na razpolaganje za rad prikladnu prostoriju, potrebnu pomoćnu radnu snagu i pogonsku energiju.

§ 7.

Stručni službenici nadzorničtava za mjere i plemenite kovine (§ 1.) moraju imati najmanje završenu srednju tehničku školu strojarske, elektrotehničke ili kemijske struke, završenu nižu rudarsku školu ili 4 razreda srednje škole.

Za obavljanje poslova oko pregleda i žigosanja buradi mogu se primati i osobe s dva razreda srednje ili tome slične škole.

Ostali službenici (dočinovnici, podvornici i dnevničari) moraju imati školsku spremu po zakonu o činovnicima.

§ 8.

Nadzorničtvom za mjere i plemenite kovine upravlja nadstojnik, a pregledničtvom buradi voditelj ureda. Nadstojnika i voditelja postavlja iz redova službenika nadzorničtava i pregledničtava ministar za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 9.

Službenici nadzorničtava za mjere i plemenite kovine i pregledničtava buradi podredjeni su u pogledu stege propisima i nadzoru velikih župa.

§ 10.

Nadzorničtva za mjere i plemenite kovine kao i pregledničtva buradi stoje pod upravom i nadzorom ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

Nadzor nad pregledničtvima buradi može se povjeriti i nadzorničtvima za mjere i plemenite kovine.

§ 11.

Nadzorničtva za mjere i plemenite kovine i pregledničtva buradi državne su ustanove.

Izdatci za njihovo uzdržavanje predvidjaju se u državnom proračunu.

§ 12.

Gradski i obćinski uredi za označivanje buradi prestat će s radom, i svoje će poslove predati nadzorničtvima za mjere i plemenite kovine odnosno pregledničtvima buradi do roka, koji će ministar za obrt, veleobrt i trgovinu propisati naredbom.

§ 13.

Ovlašćuje se ministar za obrt, veleobrt i trgovinu, da za službenike u struci nadzora nad mjerilima i plemenitim kovinama može, u suglasnosti s državnim rizničarom, naredbom propisati:

1. naknade putnih troškova za službena putovanja, koja su obavljena u korist i o trošku posebničke stranke i na njezin zahtjev,

2. naknade i način obračunavanja troškova za prienos i prievoz državnih stvari (sprava i pribora) u slučajevima, kada se službeni rad vrši izvan stalnih ili privremenih uredskih prostorija.

§ 14.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 15.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Istodobno prestaje vriediti zakon o središtnjoj upravi za mjere i dragocjene kovine i t. d. od 30. lipnja 1928. (Službene novine br. 156-L od 10. srpnja 1928.) i zakon o uredjenju službe kontroliranja mjerila i dragocjenih kovina od 2. prosinca 1930. (Službene novine broj 62-XVIII od 19. ožujka 1931.).

U Zagrebu, dne 19. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLVI-1084-Z-1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:
Dr. Dragutin Toth, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:
Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112.

ZAKONSKA ODREDBA

o rudarskoj školi u Zenici

§ 1.

Niža rudarska škola u Zenici, osnovana odlukom ministarstva šumarstva i rudarstva od 17. lipnja 1941., broj 2643-H-41, ima naziv »Rudarska škola u Zenici«.

§ 2.

Rudarska škola u Zenici državna je ustanova i za nju vriede propisi naredbe o rudarskim školama u bivšoj banovini Hrvatskoj od 27. veljače 1940., br. 3080-VI-1940. i propisi pravilnika o internatima rudarskih škola u banovini Hrvatskoj od 28. veljače 1940., broj 1589-VI-1940.

§ 3.

Troškove uredjenja i uzdržavanja rudarske škole u Zenici privremeno će snosit dioničko družtvo »Hrvatski rudnici i talionice«, dok ovi troškovi ne budu predvidjeni u proračunu Nezavisne Države Hrvatske.

§ 4.

Provedba ove zakonske odrede, njezino tumačenje i izdavanje potanjih propisa povjerava se ministru šumarstva i rudarstva.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, 19. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLV-1015-Z-1942.

Ministar šumarstva i rudarstva:
Ing. Ivica Frković, v. r.

Ministar nastave:
Prof. Stjepan Ratković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112.

NAREDBA

Državne riznice od 8. svibnja 1942. broj 12.925-1942

O SHEMATIZACIJI GODIŠTNJIH ZAKLJUČNIH RAČUNA KOD OSIGURAVAJUĆIH DRUŽTAVA

Na temelju § 12. uredbe o nadzoru nad osiguravajućim poduzećima od 25. veljače 1937. (Službene novine od 1. ožujka 1937. broj 46-XV) u savezu s § 6. zakonske odredbe o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske i § 1. zakonske odredbe o izmjeni zakonske odredbe o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske, a u sporazumu s ministrom za obrt, veleobrt i trgovinu u dopisu od 8. svibnja 1942. broj 38.270 propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Sva osiguravajuća družtva sa sjedištem na području Nezavisne Države Hrvatske i podružnice inozemnih osiguravajućih družtava, koja se bave poslom osiguranja života i elementarnog osiguranja na području Nezavisne Države Hrvatske, dužna su razvrstati stavke imovine i obveza, te stavke prihoda i razhoda u godištnjim zaključnim računima prema sliedećim shemama:

A. RAČUN RAZMJERE

AKTIVA	Život	Elementar	Ukupno
IMOVINA REGISTRIRANA ZA POKRIĆE PREMIJSKE PRIČUVE:			
I. Razpoloživa sredstva (uložci)			
1. kod poštanske štedionice			
2. kod Drž. vjeresijskog zavoda			
3. kod javnopravnih štedionica			
4. kod domaćih novčanih zavoda i zadruga			
II. Vriednostni papiri			
1. rizničke navjernice Nezavisne Države Hrvatske			
2. ostali državni i po državi zajamčeni dugoročni zajmovi			
3. vriednostni papiri samoupravnih tiela i vriednostni papiri, za koje ova tiela jamče			
4. hipotekarne založnice i kom. zadužnice novčanih zavoda i zadruga			
5. dionice emisione ustanove i ustanova, kojima država jamči dividendu			
III. Zajmovi			
1. na vlastite police			
2. hipotekarni			
3. s drugim pokrićima			
IV. Nekretnine			
1. za vlastite potrebe			
2. ostale			

	Život	Elementar	Ukupno
IMOVINA ODREDJENA ZA POKRIĆE OSTALIH ZAKONSKIH I STATUTARNIH PRIČUVA:			
V. *Vriednostni papiri*			
1. rizničke navjernice Nezavisne Države Hrvatske			
2. ostali državni i po državi zajamčeni dugoročni zajmovi			
VI. *Nekretnine*			
1. za vlastite potrebe			
2. ostale			
VII. *Ostale vriednosti:*			
IMOVINA ODREDJENA ZA POKRIĆE DOTACIJE GLAVNICE IZ INOZEMSTVA:			
VIII. *Vriednostni papiri*			
1. rizničke navjernice Nezavisne Države Hrvatske			
2. ostali državni i po državi zajamčeni dugoročni zajmovi			
SLOBODNA IMOVINA:			
IX. *Razpoloživa sredstva u dom. vried.*			
1. blagajna i Poštanska štedionica			
2. čekovi, dospj. kuponi i izžrieb. vried. papiri, koji se mogu odmah unovčiti i potraživanja kod novčanih ustanova, koja se mogu odmah podići			
X. *Razposloživa sredstva u inozemnoj vriednosti*			
1. valute			
2. čekovi i potraživanja, koja se mogu odmah podići			
XI. *Mjenice (tekuće)*			

	Život	Elementar	Ukupno
XII. Vriednostni papiri			
1. rizničke navjernice Nezavisne Države Hrvatske			
2. ostali državni i po državi zajamčeni dugoročni zajmovi (uklj. dionice emis. ustanove)			
3. vriednostni papiri samoupr. ustanova			
4. ostali sa stalnim ukamaćenjem			
5. razne dionice			
6. razni ostali vriednostni papiri			
XIII. Zajmovi			
1. hipotekarni			
2. s drugim pokrićima			
XIV. Nekretnine			
1. za vlastite potrebe			
2. ostale			
XV. Udjeli reosiguratelja na pričuvama za obveze iz životnog osiguranja			
1. za vlastite poslove:			
a) premijska pričuva (registr.)			
b) prienos premija			
c) pričuva za štete			
d) pričuva za udjele dobitka osigurnika po osig. ugovorima			
2. za preuzete poslove u reosiguranje:			
a) premijska pričuva			
b) prienos premija			
c) pričuva za štete			
d) pričuva za udjele dobitka osiguranika po osig. ugovoru			

	Život	Elementar	Ukupno
XVI. Udjeli reosiguratelja na pričuvama za obveze iz elementarnog osiguranja			
1. za vlastite poslove:			
a) premijska pričuva za doživotno osiguranje nezgoda i jamstva			
b) prienos premija			
c) pričuva za neplaćene štete			
2. za preuzete poslove u reosiguranje:			
a) prem. pričuva za doživotno osig. nezgoda i jamstva			
b) prienos premija			
c) pričuva za neplaćene štete			
XVII. Polozi osigurateljnih pričuva kod reosiguratelja i retrocedenata			
XVIII. Dužnici na tek. računima (domaće i tudje vriednosti)			
1. tuzemne podružnice, zastupstva i osiguranici:			
a) za neplaćene premije			
b) ostalo			
2. saldo računa inozemnih podružnica			
3. saldo računa inozemne središtnjice kod podružnice u tuzemstvu			

	Život	Elementar	Ukupno
4. potraživanja kod novčanih zavoda:			
a) moratorna			
b) ostala, koja nisu plativa po vidjenju			
5. osig. družtva i ostali dužnici (uklj. utužene tražbine i mjenice)			
6. bezkamatni prolazni dužnici			
XIX. Imovnik (inventar)			
XX. Prelazne aktivne stavke			
XXI. Imovina mirovinske zaklade			
XXII. Dugovanje grane »život« grani »elementar« ili obratno.			
XXIII. Gubitak			
1. gubitak ove godine			
2. prienos dob. odn. gub. iz prošlih god.			
XXIV. Dužnici za jamčevine		Izvan zbroja	

PASIVA	Život	Elementar	Ukupno
I. Glavnica			
1. temeljna Kn..... od toga uplaćeno			
2. prvenstvena* Kn .... od toga uplaćeno			
3. dotacije glavnice iz inozemstva			
II. Obće pričuve			
1. pričuva po uredbi o obrazovanju posl. rezervi i rez. fondova			
2. ostale			
III. Pričuve s odredjenom svrhom			
1. za gub. na tečaju vriedn. papira prem. pričuve			
2. za gub. na tečaju ostalih vried. papira			
3. za gub. na tečaju valuta i deviza			
4. za poreze i javne daće			
5. za nekretnine			
6. za udjele dobitka osiguranika po pravilima			
7. ostale-uklj. pričuve za dvojbene tražbine			
IV. Pričuve za obveze iz živ. osiguranja (s udjelima reosiguratelja)			
1. za vlastite poslove:			
a) premijska pričuva (registr.)			
b) prienos premija			

* Po izpravku u Narodnim novinama od 30. svibnja 1942. broj 119.

	Život	Elementar	Ukupno
c) pričuva za štete			
d) pričuva za udjele dobitka osiguranika po osig. ugovoru			
2. za preuzete poslove u reosiguranje:			
a) primijska pričuva			
b) prienos premija			
c) pričuva za štete			
d) pričuva za udjele dobitka osiguranika po osig. ugovoru			
V. *Pričuve za obveze iz elementarnog osiguranja (s udjelima reosiguratelja)*			
1. za vlastite poslove:			
a) prem. pričuva za doživotno osig. nezgode i jamstva			
b) prienos premija			
c) pričuva za štete			
2. za preuzete poslove u reosiguranje-			
a) prem. pričuva za doživotno osig. nezgode i jamstva			
b) prienos premija			
c) pričuva za štetu			
VI. *Polozi osigurateljnih pričuva reosiguratelja*			
VII. *Vjerovnici na tek. računima (domaće i tudje vriednosti)*			
1. tuzemne podružnice, zastupstva i osiguranici:			
a) za unapried plaćene premije i kapare			
b) ostalo			

	Život	Elementar	Ukupno
2. saldo računa inozemnih podružnica			
3. saldo računa inozem. središtnjice kod podr. u tuzemstvu			
4. drž. blagajna (neobračunane pristojbe)			
5. osiguravajuća družtva i ostali vjerovnici			
6. bezkamatni prolazni vjerovnici			
VIII. Prelazne pasivne stavke			
IX. Mirovinska zaklada			
X. Potraživanje grane »život« grani »elementar« ili obratno.			
XI. Dobitak			
1. dobitak ove godine			
2. prienos dob. odn. gub. prošlih godina			
		Izvan zbroja	
XII. Izdane jamčevine			

B. RAČUN GUBITKA I DOBITKA — ŽIVOT

RAZHODI

I. Izplate osiguranih iznosa i renta uslied doživljenja
1. iz vlastitih poslova
— udjeli reosiguratelja
2. iz preuzetih poslova u reosiguranje
— udjeli reosiguratelja

II. Izplate osiguranih iznosa uslied slučaja smrti
1. iz vlastitih poslova
— udjeli reosiguratelja
2. iz preuzetih poslova u reosiguranje
— udjeli reosiguratelja

III. Izplate za odkup polica
1. iz vlastitih poslova
— udjeli reosiguratelja
2. iz preuzetih poslova u reosiguranje
— udjeli reosiguratelja

IV. Izplate udjela dobitka osiguranicima po ugovoru
1. iz vlastitih poslova
— udjeli reosiguratelja
2. iz preuzetih poslova u reosiguranje
— udjeli reosiguratelja

V. Izplate udjela dobitka osiguranicima po pravilima

VI. Kamate
1. od pologa pričuva reosiguratelja
2. od ostalih vjerovnika

VII. Troškovi
1. upravni troškovi:
a) namještenički troškovi (beriva, doplatci, nagrade, mirovine i odpravnine, koje se plaćaju na teret poduzeća, te mjesečni doprinosi poduzeća za mirovinsku zakladu)
b) socijalni doprinosi i pripomoći za namještenike
c) materijalni uredski troškovi
d) ostali upravni troškovi
2. poslovni troškovi osiguranja:
a) obći troškovi osiguranja i akvizicije
b) providbe za akviziciju i inkaso
c) troškovi liečničkog pregleda

VIII. Javne daće
1. poslovni porezi i prirezi
2. namještenički porezi
3. pristojbe i biljegovine poduzeća

IX. Uzdržavanje i porezi nekretnina

X. Razni razhodi
1. pristojbe za državnu blagajnu
2. providbe i udjeli na troškovima, izdani retrocedentima
3. udjeli na nuzpristojbama, izdani reosigurateljima
4. prodajni gubitci od nekretnina
5. gubitci kod podružnica u inozemstvu

XI. Odpisi

1. od imovnika
2. od nekretnina
3. od neutjerivih tražbina

XII. Tečajne razlike

1. realizirani gubitci:
   a) na teč. vried. papira prem. pričuve
   b) „ „ ostalih vried. papira
   c) „ „ valuta i deviza
2. knjižni gubitci:
   a) na teč. vried. papira prem. pričuve
   b) „ „ ostalih vried. papira
   c) „ „ valuta i deviza

XIII. Prienos knjižnih dobitaka od teč. razlika

1. na pričuvu za gub. na teč. vried. papira prem. pričuve
2. na pričuvu za gub. na teč. ostalih vried. papira
3. na pričuvu za gub. na teč. valuta i deviza

XIV. Izdane pričuve od predanih direktnih i indirektnih poslova

XV. Anticipativna rezerviranja za odpise i dotacije

XVI. Stanje pričuva na svršetku godine

1. obće pričuve:
   a) stanje na početku godine
   b) dotacija iz dobitka prošle godine
   c) anticip. dotacije iz računa gub. i dob. ove godine
   — potrošeno ove godine
2. posebne pričuve s odredjenom svrhom:
   a) stanje na početku godine
   b) dotacija iz dobitka prošle godine
   c) anticip. dotacija iz računa gub. i dob. ove godine
   — potrošeno ove godine
3. Pričuve za obveze iz živ. osig. (po odbitku udjela reosiguratelja):
   a) za vlastite poslove
   b) za preuzete poslove u reosiguranje

XVII. Dobitak

1. dobitak ove godine
2. prienos dob. odn. gub. iz prošlih godina

PRIHODI

I. Pričuve na početku godine

1. obće pričuve
2. posebne pričuve s odredjenom svrhom
3. pričuve za obveze iz životnog osiguranja (po odbitku udjela reosiguratelja):
   a) za vlastite poslove
   b) za poslove, preuzete u reosiguranje

II. Primljene pričuve od preuzetih direktnih i indirektnih poslova

III. Premije po cjenicima (bez pristojba i nuzpristojba i po odbitku storna)

1. iz vlastitih poslova
   — udjeli reosiguratelja
2. iz preuzetih poslova u reosiguranje
   — udjeli reosiguratelja

IV. Kamate

1. od pologa pričuva kod reosiguratelja i retrocedenata
2. ostali (od vried. papira uklj. diskont rizn. navjernica, od zajmova na police, hipot. zajmova, ul. knjižica i tek. računa novč. zavoda, i od ostalih dužnika)

V. Ukupni (brutto) prihodi nekretnina

VI. Razni prihodi

1. pristojbe za državnu blagajnu
2. poslovne pristojbe
3. providbe i udjeli na troškovima, primljeni od reosiguratelja
4. udjeli na nuzpristojbama, primljeni od reosiguratelja i retrocedenata
5. prodajni dobitci od nekretnina
6. dobitci kod podružnica u inozemstvu

VII. Naknadno unišle uplate na odpisane tražbine

VIII. Tečajne razlike

1. realizirani dobitci:
   a) na teč. vried. papira prem. pričuve
   b) „ „ ostalih vried. papira
   c) „ „ valuta i deviza
2. knjižni dobitci:
   a) na teč. vried. papira prem. pričuve
   b) „ „ ostalih vried. papira
   c) „ „ valuta i deviza

IX. Prienos knjižnih gubitaka od teč. razlika

1. na pričuvu za gub. na teč. vried. papira prem. pričuve
2. na pričuvu za gub. na teč. ostalih vried. papira
3. na pričuvu za gub. na teč. valuta i deviza
4. ostale pričuve

X. Gubitak

1. gubitak ove godine
2. prenos dob. odn. gub. iz prošlih godina

C. RAČUN GUBITKA I DOBITKA — ELEMENTAR

RAZHODI

I. Izplate šteta (uklj. troškovi izvidjaja)

II. Kamate

1. od pologa pričuva reosiguratelja
2. od ostalih vjerovnika

III. Troškovi

1. upravni troškovi:
   a) namještenički troškovi (beriva, doplatci, nagrade, mirovine i odpravnine, koje se plaćaju na teret poduzeća za mirovinsku zakladu)
   b) socijalni doprinosi i pripomoći za namještenike
   c) materijalni uredski troškovi
   d) ostali upravni troškovi
2. poslovni troškovi osiguranja:
   a) obći troškovi organizacije i akvizicije
   b) providbe za akciju i inkaso

IV. Javne daće
1. poslovni porezi i prirezi
2. namješterički porezi
3. pristojbe i biljegovine poduzeća
4. vatrogasni prirez

V. Uzdržavanje i porezi nekretnina

VI. Razni razhodi
1. pristojbe za državnu blagajnu
2. providbe i udjeli na troškovima, izdani retrocedentima
3. udjeli na nuzpristojbama, izdani reosigurateljima
4. prodajni gubitci od nekretnina
5. gubitci kod podružnica u inozemstvu

VII. Odpisi
1. od imovnika
2. od nekretnina
3. od neutjerivih tražbina

VIII. Tečajne razlike
1. realizirani gubitci:
   a) na teč. vried. papira prem. pričuve
   b) „ „ ostalih vried. papira
   c) „ „ valuta i deviza
2. knjižni gubitci:
   a) na teč. vried. papira prem. pričuve
   b) „ „ ostalih vried. papira
   c) „ „ valuta i deviza

IX. Prienos knjižnih gubitaka od teč. razlika
1. na pričuvu za gub. na teč. vried. papira prem. pričuve
2. na pričuvu za gub. na teč. ostalih vried. papira
3. na pričuvu za gub. na teč. valuta i deviza

X. Izdane pričuve od predanih direktnih i indirektnih poslova

XI. Anticipativna rezerviranja za odpise i dotacije

XII. Stanje pričuva na svršetku godine
1. obće pričuve:
   a) stanje na početku godine
   b) dotacija iz dobitka prošle godine
   c) anticip. dotacija iz računa gub. i dob. ove godine
   — potrošeno ove godine

2. posebne pričuve s odredjenom svrhom:
   a) stanje na početku godine
   b) dotacija iz dobitka prošle godine
   c) anticip. dotacija iz računa gub. i dob. ove godine
   — potrošeno ove godine
3. pričuve za obveze iz elem. osiguranja (po odb. udjela reosiguratelja):
   a) za vlastite poslove
   b) za preuzete poslove u reosiguranje

XIII. Dobitak
1. dobitak ove godine
2. prienos dob. odn. gub. iz prošlih godina

PRIHODI

I. Pričuve na početku godine
1. obće pričuve
2. posebne pričuve s odredjenom svrhom
3. pričuve za obveze iz elem. osiguranja (po odbitku udjela reosiguratelja):
   a) za vlastite poslove
   b) za poslove preuzete u reosiguranje

II. Primljene pričuve od preuzetih direktnih i indirektnih poslova

III. Premije po cjenicima (bez pristojba i nuzpristojba i po odbitku storna)
1. iz vlastitih poslova
   — udjeli reosiguratelja
2. iz preuzetih poslova u reosiguranje
   — udjeli reosiguratelja

IV. Kamate
1. od pologa pričuva kod reosiguratelja i retrocedenata
2. ostali (od vried. papira uklj. diskont rizn. navjernica, od zajmova na police, hipot. zajmova, ul. knjižica i tek. računa novč. zavoda, i od ostalih dužnika)

V. Ukupni (brutto) prihodi nekretnina

VI. Razni prihodi
1. pristojbe za državnu blagajnu
2. poslovne nuzpristojbe

3. providbe i udjeli na troškovima, primljeni od reosiguratelja
4. udjeli na nuzpristojbama, primljeni od reosiguratelja i retrocedenata
5. prodajni dobitci od nekretnina
6. dobitci kod podružnica u inozemstvu

VII. *Naknadno unišle uplate na odpisane tražbine*

VIII. *Tečajne razlike*

1. realizirani dobitci:
   a) na teč. vried. papira prem. pričuve
   b) „ „ ostalih vried. papira
   c) „ „ valuta i deviza
2. knjižni dobitci:
   a) na teč. vried. papira prem. pričuve
   b) „ „ ostalih vried. papira
   c) „ „ valuta i deviza

IX. *Prienos knjižnih gubitaka od teč. razlika*

1. na pričuvu za gub. na teč. vried. papira prem. pričuve
2. na pričuvu za gub. na teč. ostalih vried. papira
3. na pričuvu za gub. na teč. valuta i deviza
4. ostale pričuve

X. *Gubitak*

1. gubitak ove godine
2. prienos dob. odn. gub. iz prošlih godina

§ 2.

Osiguravajuća družtva, koja se bave samo poslom osiguranja života na području Nezavisne Države Hrvatske, dužna su za svaku poslovnu godinu izraditi i objaviti samo sastavke A. i B. prema § 1. ove naredbe.

Osiguravajuća družtva, koja se bave samo poslom elementarnog osiguranja na području Nezavisne Države Hrvatske, dužna su za svaku poslovnu godinu izraditi i objaviti sastavke A. i C. prema § 1. ove naredbe.

§ 3.

Matematičke pričuve, koje se izkazuju u godištnjim zaključnim računima osiguravajućih družtava, moraju biti ovjerovljene po matematičaru-aktuaru, ovlaštenom na području Nezavisne Države Hrvatske.

§ 4.

U stavkama, koje kod osiguravajućih ustanova ne postoje, imaju se odnosni novčani stupci (kolone) izpuniti crticom, ali se slog (tekst) naslova i podnaslova, naznačenih u shemama, ne smije izostaviti niti redoslied mienjati.

§ 5.

Pod naznačenim naslovima i podnaslovima imaju osiguravajuća družtva očitovati sve dielove svoje imovine i obveze, kao i sve svoje razhode i prihode. Kod stavaka, za koje u shemama nije osobito predvidjeno pojedinačno izkazivanje iznosa pod rednim oznakama I., II., III. i t. d. 1. 2. 3. i t. d., a) b) c) i t. d., izkazat će se u novčanom stupcu samo zbroj naznačenih stavaka, ali će osiguravajuća družtva izostaviti (ili precrtati) u slogu (tekstu) takvih naslova one dielove, koji u sastavu zaključnih računa kod njih ne postoje.

§ 6.

Osobito se zabranjuje osiguravajućim družtvima priebojno (kompenzirano) izkazivanje aktivnih i pasivnih stavaka na računu razmjere, te priebojno izkazivanje razhoda i prihoda na računu gubitka i dobitka.

§ 7.

U prelaznim aktivnim i prelaznim pasivnim stavkama na računu razmjere dozvoljeno je izkazivati

samo takve unapried primljene ili izplaćene iznose, koji se djelomično ili u cielosti odnose na sliedeću poslovnu godinu (na pr. unapried plaćene ili primljene kamate, najamnine, troškovi, providbe, javne daće, i t. d.) i samo takve neknjižene još prihode i razhode, koji se opravdano mogu zaračunati kao prihod ili razhod za prošlu poslovnu godinu (na pr. neunovčene kamate od vriednostnih papira do svršetka prošle poslovne godine, neplaćeni troškovi, koji djelomično ili podpuno već terete prošlu poslovnu godinu i t. d.).

§ 8.

Mirovinsku zakladu kao i imovinu mirovinske zaklade imaju osiguravajuća družtva izkazivati u zbrojevima računa razmjere samo onda, ako je mirovinska zaklada vlastničtvo osiguravajućeg družtva.

§ 9.

Sva osiguravajuća družtva, koja se bave poslovima osiguranja života ili poslovima elementarnog osiguranja, dužna su godištnje zaključne račune, izradjene prema propisima § 1 ove naredbe, objavljivati u Narodnim novinama.

Objelodanjivanje zaključnih računa za prošlu godinu mora se izvršiti najkasnije do 30. travnja sliedeće godine.

U iznimnim slučajevima može nadzorna oblast iz opravdanih razloga na molbu osiguravajućeg družtva dozvoliti odgodu objave za najviše 2 mjeseca. Osiguravajuća družtva mogu prilikom objelodanjivanja u

Narodnim novinama iz obrazca shema izostaviti one stavke, koje se prema § 4. ove naredbe mogu izpuniti crticama, ali su dužna podnašati nadzornoj oblasti podpune neskraćene obrazce zaključnih računa.

§ 10.

Nadzorna oblast tražit će od osiguravajućih družtava svake godine i posebne detaljne podatke o pojedinim stavkama u shemama godištnjih zaključnih računa. Osim toga može nadzorna oblast po potrebi i tokom godine tražiti od osiguravajućih družtava podatke o prometu i stanju imovine i obveza.

§ 11.

Podatci, koje osiguravajuća družtva podnose u smislu § 10. ove naredbe, smatraju se povjerljivima, te služe samo oblasti za njezinu upotrebu.

Svaka osoba, koja sudjeluje kod proučavanja tih podataka, dužna je strogo čuvati tajnu.

§ 12.

Osiguravajuće družtvo, koje se ne drži propisa ove naredbe, kaznit će se prema propisima uredbe o nadzoru nad osiguravajućim poduzećima od 25. veljače 1937.

§ 13.

Osiguravajuća družtva izradjivat će godištnje zaključne račune prema propisima ove naredbe počevši s poslovnom godinom 1941.

§ 14.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 8. svibnja 1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

* Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112.

NAREDBA*

ministarstva hrvatskog domobranstva od 16. svibnja 1942. broj 1177 o osnutku Domobranske veleobrtne zaštite (DVZ)

Na temelju § 6. zakonske odredbe o osnutku Domobranske veleobrtne zaštite od 7. travnja 1942. broj XCVI-756-Z-1942. (Narodne novine broj 78 od 8. travnja 1942.) propisujem u sporazumu s ministrom za obrt, veleobrt i trgovinu ovu naredbu:

§ 1.

Ustrojenje Domobranske veleobrtne zaštite kod onih poduzeća, koja budu prema propisu § 3. zakonske odredbe o osnutku Domobranske veleobrtne zaštite za to odredjena, kao i vrhovni nadzor nad tim zaštitama vrši ministarstvo hrvatskog domobranstva. Ono obskrbljuje Domobransku veleobrtnu zaštitu odorom, oružjem i strjeljivom, nadzire izobrazbu ove zaštite, izdaje naputke i zapoviedi u pitanjima Domobranske veleobrtne zaštite, vodi očevidnost u veleobrtu, koji se bavi proizvodnjom važnih proizvoda za vojsku i stanovničtvo i izvršuje pregled nastanbe, oružja i strjeljiva Domobranskih veleobrtnih zaštita.

§ 2.

Domobranska popunitbena zapovjedničtva vode na svom području očevidnost o veleobrtu, koji ima Do-

* Po izpravku u Narodnim novinama od 30. svibnja 1942. broj 119.

mobransku veleobrtnu zaštitu. Ona se brinu za obskrbu članova zaštite odorom, oružjem i strjeljivom; predlažu ministarstvu hrvatskog domobranstva zapovjednike i njihove zamjenike i prema priedlogu uprave veleobrtnog poduzeća imenuju članove zaštite. Brinu se o izobrazbi i vrše izravni nadzor nad područnim zaštitama, te poduzimaju potrebne mjere za pojačanje zaštita oružničtvom ili domobranskim odredima u slučaju neobhodne potrebe.

§ 3.

Ustrojstvo Domobranske veleobrtne zaštite izvršit će se na ovaj način:

1. Za vršenje službe Domobranske veleobrtne zaštite izabrat će se u poduzeću odredjeni broj radnika, koji će zaštitnu službu d j e l a t n o vršiti, i barem isto toliki broj radnika, koji sačinjavaju p r i č u v u Domobranske veleobrtne zaštite.

Jačinu Domobranske veleobrtne zaštite i njezine pričuve propisuje ministarstvo hrvatskog domobranstva.

2. Djelatni članovi Domobranske veleobrtne zaštite (djelatni zaštitnici) dobivaju od hrvatskog domobranstva vojničku odoru, oružje i strjeljivo. Za smještaj, beriva, obskrbu i pisarničke troškove Domobranske veleobrtne zaštite brine se priradno poduzeće, kod kojeg ona vrši zaštitnu službu.

3. Djelatni zaštitnici ne mogu se upotriebiti ni za kakav drugi posao, osim za službu Domobranske veleobrtne zaštite. Stoga se za tu službu ne smiju uzeti radnici, koji su za proizvodnju u prirodnom poduzeću neobhodno potrebni.

4. Pričuvni članovi Domobranske veleobrtne zaštite (pričuvni zaštitnici) vrše svoj redoviti posao, ne mo-

raju biti smješteni u samom poduzeću, nemaju vojničku odoru, dobivaju oružje samo u slučaju potrebe i prema razpoloživosti zaliha oružja.

U pogonima, gdje se radi u više izmjena, odobiru se za pričuvu osobe iz svake izmjene podjednako.

Pričuva Domobranske veleobrtne zaštite stupa u djelatnost, kada je na zaštitnu službu pozove zapovjednik Domobranske veleobrtne zaštite dotičnog veleobrta. U tom slučaju ima se postupati kao na zapovied »zbjeg« (§ 62. službovnika za hrvatsko domobranstvo I. dio) t. j. bezodvlačno se posvetiti samo službi veleobrtne zaštite.

5. Uprava veleobrta predlaže Domobranskom popunitbenom zapovjedničtvu poimenično odredjeni broj djelatnih pričuvnika zaštitnika s ovim podatcima: prezime i ime, čin u vojsci, godina rodjenja, rodno mjesto i kotar, zavičajno mjesto i kotar, narodnost, vjeroizpoviest. U prvom se redu za tu službu uzimaju osobe iznad 42 godine starosti.

6. U nedostatku osoba, pogodnih za Domobransku veleobrtnu zaštitu, može se Domobranska veleobrtna zaštita popuniti osobama iz mjesta ili okolice dotičnog veleobrta, kao i iz drugih krajeva.

7. Za zapovjednika Domobranske veleobrtne zaštite u poduzećima do 100 radnika može se odrediti upravitelj pogona, a za njegova zamjenika jedan od pogonskih nadzornika.

U poduzećima s većim brojem radnika predlaže uprava veleobrta jednog činovnika za zapovjednika, a jednog za zamjenika zapovjednika. Zamjenik može u nedostatku pogodnog činovnika biti izabran i izmedju pogonskih nadzornika.

8. Zapovjednici i njihovi zamjenici vrše službu u Domobranskoj veleobrtnoj zaštiti povrh svojeg redovitog posla, ali u vršenju zaštitne službe podpadaju u svemu pod propise, koji vriede za hrvatsko domobranstvo. Zapovjednici Domobranske veleobrtne zaštite preuzimaju od domobranskih popunitbenih zapovjedničtava odoru, oružje i strjeljivo i vode brigu o tome.

9. Djelatni i pričuvni zaštitnici te zapovjednici i njihovi zamjenici imenuju se prema uputama, koje izdaje ministarstvo hrvatskog domobranstva.

10. Zapovjednici i djelatni zaštitnici ne mogu se pozvati u drugu vojničku službu, dok su u službi Domobranske veleobrtne zaštite.

§ 4.

Domobranska veleobrtna zaštita vrši svoj zadatak u smislu § 2. zakonske odredbe o osnutku Domobranske veleobrtne zaštite poglavito u n u t a r veleobrta, a samo u iznimnim slučajevima i prema vani.

Domobranska veleobrtna zaštita ima ove zadatke:

1. pregled i nadzor nad svim osobama, koje ulaze i izlaze iz područja pogona;

2. čuvanje svih zgrada, zemljišta i postrojba pogona danju i noću;

3. u slučaju nemira braniti — prema potrebi i oružjem — sve pogonske zgrade, naprave, strojeve i skladišta;

4. sprječavati smetanje, ugrožavanje ili onemogućenje proizvodnje;

5. podupirati upravu pogona u svim djelima, koja idu za što boljom i što većom proizvodnjom, u koliko se ne kose s poslovnim redom pogona, s propisima

zakona o zaštiti radnika, obrtnog, odnosno rudarskog zakona;

6. poduzimati sve mjere proti požaru i pripremati potrebno za gašenje požara, u koliko za to nema na pogonu posebnih vatrogasnih odreda;

7. pripremiti i u slučaju potrebe provesti zaštitu od napadaja iz zraka, ukoliko u pogonu ne postoji poseban odred Narodne zaštite;

8. osigurati dojavni (brzoglasni ili sl.) spoj s najbližom oružanom jedinicom (oružničkom postajom, postrojbama hrvatskog domobranstva odnosno ustaške vojnice) i s obćinskim i kotarskim poglavarstvom.

§ 5.

Propisi za vojarne i nastanbe (službovnik za hrvatsko domobranstvo I. dio poglavlje V.) primjenjuju se shodno i na nastanbe Domobranske veleobrtne zaštite.

Kod većih Domobranskih veleobrtnih zaštita mora se za smještaj straže odrediti posebna prostorija.

§ 6.

Domobranska veleobrtna zaštita svakog pogona dieli se na rojeve, a broj rojeva ovisi o jačini zaštite. Za zapovjednike rojeva - zaštitne rojnike - imenuju se sposobni dočastnici u pričuvi, koji su u stanju samostalno i uspješno zapoviedati rojem, isto se tako postupa i kod pričuvne zaštite.

§ 7.

Poduka i vježbanje u službi Domobranske veleobrtne zaštite, kao i vježbe s oružjem obdržavaju se prema uputama, koje izdaje ministarstvo hrvatskog domo-

branstva. Ovim podukama i vježbama dužni su podvrći se djelatni i pričuvni zaštitnici.

§ 8.

U slučaju, da je Domobranska veleobrtna zaštita sa svojom pričuvom preslaba za izvršenje povjerene joj zadaće, tražit će se pojačanje od domobranskog popunitbenog zapovjedničtva, a u slučaju žurnosti od najbliže oružničke postaje ili domobranske, odnosno ustaške postrojbe.

§ 9.

Na zapovjednike, njihove zamjenike i sve članove Domobranske veleobrtne zaštite odnosi se zakonska odredba o domobranskim priekim sudovima broj XXXVIII-272-Z-1942. od 29. I. 1942. (Narodne novine broj 25 od 30. I. 1942.).

Domobranske veleobrtne zaštite stoje u stegovnom pogledu neposredno pod onim domobranskim popunitbenim zapovjedničtvom, na području kojeg se nalaze.

Zapovjednik Domobranske veleobrtne zaštite ima u pogledu izricanja kazna ovlast zapovjednika satnije i može izricati i novčane kazne, kako je to poslovnim redom za radnike dotičnog veleobrta predvidjeno. Za pravilnu ovrhu novčanih kazna osobno je odgovoran zapovjednik Domobranske veleobrtne zaštite.

Zapovjednici, njihovi zamjenici i svi djelatni i pričuvni zaštitnici polažu propisanu vojničku prisegu pred izaslanikom domobranskog popunitbenog zapovjedničtva ili ministarstva hrvatskog domobranstva. O položenoj prisezi sastavlja se zapisnik, koji se pohranjuje kod domobranskog popunitbenog zapovjedničtva.

§ 10.

Kao vanjsko obilježje službe u Domobranskoj veleobrtnoj zaštiti ima svaki njezin član na lievom rukavu 6 cm široku žutu vrpcu s tamno modrim 6 cm velikim slovima DVZ. Vrpce nabavlja svaki veleobrt za svoje zaštitnike.

§ 11.

Naputak za vršenje službe izradit će i predložiti ministarstvu hrvatskog domobranstva na potvrdu svaki zapovjednik za svoju Domobransku veleobrtnu zaštitu prema mjestnim prilikama i na temelju dobivenih smjernica.*

U Zagrebu, dne 16. svibnja 1942.

Ministar hrvatskog domobranstva
Vojskovodja-Doglavnik:

Kvaternik, v. r.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

* Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112.

Načelno tumačenje naredbe broj: 28363 o premještavanju učiteljskog osoblja za škol. god. 1942.-43.

Povodom upita s više strana zbog pojedinih stavaka u naredbi ministarstva nastave broj: 28363 od 11. travnja o. g. dajem načelno tumačenje spomenute naredbe o premještavanju učiteljskog osoblja za školsku godinu 1942.-43.

a) Obćenito:

Naredbodavac je rukovodjen uskladjivanjem državnih i narodnih potreba s potrebama pojedinaca, a ovim drugima svakako predpostavlja one prve.

Gdje se god državne i narodne potrebe dadu uskladiti s koristi pojedinca, udovoljit će se molitelju, a u slučaju većeg broja molitelja onom sa starijim i većim pravom, te prečim uvjetima.

Molitelji, koji bi uz predložene molbe zatražili i posredovanje bilo kojim načinom, dokazat će time, da razlozi navedeni u molbi nisu dovoljno utemeljeni, te da se ni sami ne pouzdavaju u njih, a prema tomu će ministarstvo nastave morati cieniti njihove molbe.

b) Uvjeti:

Gdje se spominje mjesto, polučeno molbom, razumije se samo ono mjesto, koje je učitelj(ica) zbilja molio i dobio.

Sva ostala propitkivanja o uvjetima čine se izlišna, a osobito ona o službovanju u Zagrebu. Jasno je kazano

u II. odlomku naredbe sve, a i svakom treba biti jasno, da će ministarstvo nastave postupati prema ustanovama ove naredbe.*

U Zagrebu, dne 18. svibnja 1942.

Ministar nastave:

S. Ratković, v. r.

Broj: 50709-1942.

* Narodne novine od 21. svibnja 1942. broj 112.

NAREDBA

ministarstva nastave od 20. svibnja 1942. broj 42869-1942 o izmjeni člana 8. naredbe o Demetrovoj, Reljkovićevoj i Marulićevoj nagradi br. 75838-II-1940. od 10. rujna 1940.

Na temelju § 8. stavke 3. zakonske odredbe o podjeli ministarstva na odjele i o djelokrugu odjela br. CCXXXV-1037-Z. p.-1941 od 9. kolovoza 1941. i § 3. zakonske odredbe o nazivima zakonskih i drugih propisa i oblastnih rješenja br. CCCLVI-1820-Z-1941 od 20. listopada 1941., a na priedlog Uprave Hrvatskog državnog kazališta u Zagrebu propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Član 8. naredbe o Demetrovoj, Reljkovićevoj i Marulićevoj nagradi br. 75838-II-1940. od 10. rujna 1940. mienja se i glasi: »Kod Hrvatskog državnog kazališta u Zagrebu članovi su porote za Demetrovu nagradu:

a) intendant Hrvatskog državnog kazališta,
b) dva izaslanika Matice Hrvatske i
c) dva izaslanika Družtva hrvatskih književnika.«

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1942.

Ministar nastave:
Prof. Stjepan Ratković, v. r.

---

* Narodne novine od 22. svibnja 1942. broj 113.

ZAKONSKA ODREDBA

o mirovinskom stališu umirovljenika hrvatskog domobranstva

§ 1.

Osniva se mirovinski stališ umirovljenika hrvatskog domobranstva.

§ 2.

U mirovinski stališ umirovljenika hrvatskog domobranstva spadaju:

1. domobranski častnici, činovnici i dočastnici, koji su umirovljeni nakon 10. travnja 1941. prema propisima zakonske odredbe o berivima svih djelatnih častnika i dulje službujućih dočastnika, te umirovljenika ovih skupina, kao što i dnevničara u vojsci Nezavisne Države Hrvatske od 28. lipnja 1941.;

2. vojni častnici, činovnici i dočastnici, kojima je priznato pravo na mirovinu prema propisima zakonske odredbe od 24. travnja 1942. broj CVI-923-Z-1942. o priznavanju prava na mirovinu častnicima i drugim vojnim i gradjanskim činovnicima i službenicima, koji su izpunili uvjete za stjecanje prava na mirovinu prije 1. prosinca 1918.;

3. vojni častnici, činovnici i dočastnici, koji su umirovljeni u razdoblju od 1. prosinca 1918. do 10. travnja

1941. prema propisima, koji su u tom razdoblju vriedili, te primaju mirovinu iz blagajne Nezavisne Države Hrvatske, a koji budu primljeni u mirovinski stališ hrvatskog domobranstva;

4. djelatni častnici, činovnici i dočastnici bivše jugoslavenske vojske, koji su kao takvi zatečeni na dan 10. travnja 1941. i koji su bili zavičajni u kojoj obćini na području Nezavisne Države Hrvatske prije 1. prosinca 1918., a nisu primljeni u djelatni stališ hrvatskog domobranstva, ako su izpunili uvjete za stjecanje prava na mirovinu i ako budu primljeni u mirovinski stališ hrvatskog domobranstva.

§ 3.

Umirovljeni častnici, činovnici i dočastnici iz § 2. mogu prema potrebi biti uvršteni u djelatni stališ hrvatskog domobranstva, ako su za djelatnu službu sposobni i ako nisu stariji i to častnici i činovnici od 60 godina, a dočastnici od 50 godina.

Neodazivanje pozivu u djelatni stališ povlači gubitak prava na mirovinu.

§ 4.

O primanju častnika, činovnika i dočastnika pod toč. 2., 3. i 4. § 2. u mirovinski stališ hrvatskog domobranstva, kao i o njihovu uvrštenju u djelatni stališ prema propisu § 3. odlučuje na priedlog posebnog povjerenstva po slobodnoj razsudbi ministar hrvatskog domobranstva, koji ujedno odlučuje, da li će osobe,

primljene u mirovinski stališ hrvatskog domobranstva, primati mirovinska beriva prema dosadašnjim propisima ili prema propisima zakonske odredbe o berivima svih djelatnih častnika i dulje službujućih dočastnika, te umirovljenika ovih skupina, kao što i dnevničara u vojsci Nezavisne Države Hrvatske od 28. lipnja 1941.

Posebno povjerenstvo iz stavke 1. ovoga paragrafa ustanovljuje ministar hrvatskog domobranstva izmedju viših častnika hrvatskog domobranstva.

Osobe pod toč. 3. i 4. § 2., koje ne budu primljene ni u djelatni ni u mirovinski stališ hrvatskog domobranstva, gube pravo na mirovinu.

§ 5.

Osobe pod toč. 2., 3. i 4. § 2. dužne su podnieti molbu za primitak u mirovinski stališ hrvatskog domobranstva ministarstvu hrvatskog domobranstva u roku od 3 mjeseca nakon proglašenja ove zakonske odredbe.

Tko u tom roku ne podnese molbu, gubi pravo na mirovinu i obustavlja mu se daljnja izplata dosadašnjih mirovinskih beriva.

§ 6.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu hrvatskog domobranstva, koje će izdati potanje upute o podnašanju molba za primitak u mirovinski stališ umirovljenika hrvatskog domobranstva.

§ 7.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.* Tim danom prestaju vriediti propisi, protivni ovoj zakonskoj odredbi.

U Zagrebu, dne 22. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLVIII-914-Z-1942.

Ministar hrvatskog domobranstva:
Doglavnik-Vojskovodja
i
Krilnik:

Slavko Kvaternik, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. svibnja 1942. bıoj 114.

ZAKONSKA ODREDBA

o izmjeni i dopuni zakonske odredbe o kamatnoj i izkupnoj službi za bosansko hercegovačke agrarne obveznice bivše kraljevine Jugoslavije od 22. listopada 1941. br. CCCLVIII-1825-Z-1941

§ 1.

U prvoj rečenici § 4. iza rieči »sestrama« dodaje se: »rodbinskim poravnanjem, zamjenom ili diobom.«

§ 2.

U prvom razstavku § 8. umeće se iza rieči »privatnika« sliedeće: »ili ih je predao u koji novčani zavod kao polog«.

§ 3.

Prva rečenica § 10, mienja se i glasi:

»Nemaju prava na kamate i izkup po propisima ove zakonske odredbe one obveznice, koje se nalaze u rukama prvotnog vlastnika, ako taj vlastnik nije bio vlastnik agrarnog, beglučkog ili šumsko-šikarskog zemljišta na dan 1. studenog 1918., nego je postao vlastnikom takva zemljišta ili prava na agrarni odnosno beglučki zahtjev na odštetu u vremenu do 12. kolovoza 1934., koliko ne dokaže, da prednje stjecanje nije izvršeno u spekulativne svrhe.«

§ 4.

Iza prvog razstavka § 17. stavlja se drugi razstavak, kako sliedi:

»Zatezni (paralelni) kuponi IV. emisije 6-postotnih beglučkih obveznica, koji se nalaze u posjedu prvotnih vlastnika ili u posjedu zadruge »Spas« u Sarajevu, stečeni na način iz § 7. zakonske odredbe, imaju se ovjeriti bez matičnih obveznica.«

Dosadanji drugi razstavak ovoga paragrafa ostaje kao razstavak treći.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a njezina provedba i njezino mjerodavno tumačenje povjerava se državnom rizničaru.

U Zagrebu, dne 22. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CL-1230-Z-1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. svibnja 1942. broj 114.

ZAKONSKA ODREDBA

o ovlaštenju ministra prometa i javnih radova, da propisuje pogodnosti na željeznicama, koje se nalaze pod upravom ministarstva prometa i javnih radova

§ 1.

Ovlašćuje se ministar prometa i javnih radova, da izdaje propise o pogodnostima na željeznicama, koje se nalaze pod upravom ministarstva prometa i javnih radova.

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 22. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLIX-1204-Z-1942.

Ministar prometa i javnih radova:

Ing. Hilmije Bešlagić, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 23. svibnja 1942. broj 114.

ZAKONSKA ODREDBA

o zamjeni dviju slika Vittora Carpaccia iz Galerije Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu za krstionicu hrvatskog kneza Višeslava iz Museo Civico Correr u Mletcima

§ 1.

Odredjuje se, da Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti u Zagrebu zamieni svoje dvie slike talijanskog slikara Vittora Carpaccia, koje se nalaze u Štrossmayerovoj galeriji slika pod brojem 54 i 56 za krstionicu hrvatskog kneza Višeslava, koja se nalazi u Museo Civico Correr u Mletcima.

§ 2.

Krstionica hrvatskog kneza Višeslava postaje vlastničtvo Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti u Zagrebu.

§ 3.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru nastave, ministru vanjskih poslova i Hrvatskoj akademiji znanosti i umjetnosti.

§ 4.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 22. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLVII-1248-Z-1942.

Ministar nastave:
Prof. *Stjepan Ratković*, v. r.

Ministar vanjskih poslova:
Dr. Mladen Lorković, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

* Narodne novine od 23. svibnja 1942. broj 114.

ZAKONSKA ODREDBA
o osnivanju Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa

§ 1.

Kod ministarstva udružbe osniva se Ured državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa (U. T. O. Š.).

Ured državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa najviša je oblast za tjelesni odgoj i šport u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, te stoji izravno pod ministrom udružbe.

§ 2.

Na čelu Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa stoji državni vodja tjelesnog odgoja i športa, kojeg na priedlog ministra udružbe imenuje Poglavnik.

§ 3.

U djelokrug Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa spadaju sliedeći poslovi:

1. da izdaje propise i odluke za promicanje i uredjenje tjelesnog odgoja i športa;

2. da suradjuje kod izdavanja i provadjanja u život svih zakona, naredaba i propisa, koji izravno ili neizravno utječu ili bi mogli utjecati na razvoj tjelesnog odgoja i športa;

3. da sporazumno s ministarstvom hrvatskog domobranstva vodi i nadzire tjelesni odgoj i šport oružane sile Nezavisne Države Hrvatske;

4. da sporazumno sa Zapovjedničtvom Poglavnikove tjelesne bojne, s vodjom Častne radne službe i Uprav-

nim zapovjedničtvom ustaške mladeži vodi i nadzire tjelesni odgoj i šport navedenih ustanova;

5. da u suradnji i u sporazumu s ministarstvom nastave vodi i nadzire tjelesni odgoj i šport sveučilištne i školske mladeži;

6. da nadzire rad i obuku u Višoj školi za tjelesni odgoj i šport, te da se brine za izobrazbu stručnih učitelja i vodja svih grana tjelovježbe i športa;

7. da nadzire cjelokupno djelovanje u svim tjelovježbenim, športskim i planinarskim savezima, družtvima, klubovima i sličnim ustanovama, da daje smjernice za ustrojstvu ovakvih ustanova, te da odobrava njihova pravila, dok redarstveni nadzor vrši i dalje ministarstvo unutarnjih poslova;

8. da sastavlja osnove o sustavnoj izgradnji potrebnog broja igrališta, trkališta, vježbališta, plivališta, planinarskih kuća i uobće svih borilišta, te da vrši nadzor nad njihovom izgradnjom;

9. da se pod nadzorom ministarstva zdravstva brine za zdravstveni odgoj u športu;

10. da u zajednici s družtvom »Hrvatski Crveni Križ« ustroji zdravstvenu pomoć kod športskih priredaba na vježbalištima i u planinarskim domovima;

11. da suradjuje s Državnim izvještajnim i promičbenim uredom u pogledu dozvola, nadzora i zabrane svih vrsta tiskopisa, u koliko se takvi odnose na tjelesni odgoj i šport, te da u sporazumu s njime provodi i stručnu promičbu tjelesnog odgoja i športa s pomoću tiska, krugovala, slikopisa, predavanja, izložbi i t. d.;

12. da nadzire sve javne tjelovježbene i športske priredbe, te da izdaje odobrenja za nastupe saveza, družtava i klubova i pojedinaca na tjelovježbenim i športskim priredbama u domovini i u inozemstvu;

13. da prikuplja i sabire sve brojitbene podatke o radu svih športskih, planinarskih i sličnih saveza, družtava i klubova;

14. da osniva i razpušta saveze, družtva i klubove, te slične ustanove za tjelesni odgoj i šport, te da imenuje ili razrješuje od dužnosti dužnostnike saveza, družtava i klubova tjelovježbenog ili športskog značaja;

15. da vodi nadzor nad promičbom i proučavanjem narodnih igara, družtvenog vladanja, vježba i običaja, koji stoje u savezu s tjelesnim odgojem i športom.

§ 4.

Službenici Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa jesu državni službenici. Imenovanja, promaknuća i umirovljenja ovih službenika usliedit će na priedlog ministra udružbe.

Unutarnje uredjenje Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa propisat će se poslovnikom.

§ 5.

Sredstva za osobne i stvarne izdatke Ureda državnog vodstva tjelesnog odgoja i športa osiguravaju se u proračunu ministarstva udružbe.

§ 6.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* kojim danom prestaju vriediti svi protivni propisi.

* Narodne novine od 23. svibnja 1942. broj 114.

Provedba i ovlašteno tumačenje ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu udružbe.

U Zagrebu, dne 22. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CXLIV-815-Z-1942.

Ministar udružbe:

Dr. Lovro Sušić, v. r.

Ministar hrvatskog domobranstva:

Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar nastave:

Prof. *Stjepan Ratković*, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

Ministar zdravstva:

Dr. Ivo Petrić, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

PROVEDBENA NAREDBA

ministarstva šumarstva i rudarstva od 4. svibnja 1942. broj 12.376-M. Š.-1942 zakonskoj odredbi o ravnateljstvima šuma.

Na temelju § 7. zakonske odredbe o ravnateljstvima šuma i o ovlaštenjima ministru šumarstva i rudarstva, da naredbama uredjuje šumarsku službu od 18. travnja 1942. broj CIII-760-Z-1942 (Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87) i § 9. zakonske odredbe o prestanku krajiških imovnih obćina od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2.028-Z-1941 (Narodne novine od 20. studenoga 1941. broj 183) propisujem ovu provedbenu naredbu:

§ 1.

Ravnateljstva šuma u Hrvatskoj Mitrovici, Novoj Gradiški, Bjelovaru, Ogulinu, Travniku, Omišu i Dubrovniku započet će rad u roku od 15 dana nakon dana proglašenja ove naredbe.

§ 2.

Ukidaju se ravnateljstva šuma bivših krajiških imovnih obćina i to: petrovadinske u Hrvatskoj Mitrovici, brodske u Vinkovcima, gradiške u Novoj Gradiški, I. banske u Glini, II. banske u Petrinji, slunjske u Karlovcu, otočke u Otočcu, ogulinske u Ogulinu, križevačke u Bjelovaru i gjurgjevačke u Bjelovaru.

§ 3.

Ravnateljstva šuma, nabrojena u prednjem paragrafu, moraju zaključiti cjelokupno svoje poslovanje, a ravnateljstva šuma, nabrojena u § 2. zakonske odredbe od 18. travnja 1942. broj CIII-760-Z-1942, zaključit će poslovanje samo za područja, koja ustupaju drugom ravnateljstvu šuma i to tako, da se kao dan zaključenja poslovanja ima uzeti zadnji dan u mjesecu, a najkasnije 31. srpnja 1942.

§ 4.

Sva ravnateljstva šuma, koja se ukidaju, moraju do roka iz § 3. riešiti sve spise, a ravnateljstva, koja ustupaju drugom ravnateljstvu dio svoga područja, moraju u istom roku riešiti sve spise, koji se odnose na područja, koja ustupaju drugom ravnateljstvu šuma. U koliko pojedini spisi ne bi bili u tom roku riešeni ili se zbog naravi posla u navedenom roku ne mogu riešiti, predat će se nadležnom ravnateljstvu s popisom.

Popisi o predaji neriešenih spisa sastavljaju se u tri primjerka. Prigodom primopredaje ovaj popis podpisuju članovi povjerenstva. Jedan primjerak uzima ravnateljstvo nove prostorne nadležnosti, drugi primjerak ostaje ravnateljstvu prijašnje prostorne nadležnosti, a treći se šalje ministarstvu šumarstva i rudarstva.

Kada spise predaje ravnateljstvo, koje se ukida, jedan primjerak popisa neriešenih spisa prilaže se knjigama pismohrane riešenih predmeta.

Popise neriešenih spisa sastavlja ono ravnateljstvo, koje spise predaje. Iz popisa moraju se vidjeti broj i godina spisa, kratki sadržaj i razlog, zbog kojeg spis nije riešen.

S preuzetim neriešenim spisima ravnateljstvo nove prostorne nadležnosti ima postupati kao sa svojim neriešenim predmetima i zaprimiti ih u svoj uručbeni zapisnik kao nove predmete. U predmetima, koji su već u toku rješavanja, nastavit će se s radom tamo, gdje je rad uslied primopredaje bio prekinut.

Ako se neki neriešeni predmeti uslied nove podjele prostorne nadležnosti odnose na područja dvaju ili više ravnateljstava, ostaje spis kod onog ravnateljstva, kod kojega se nalazi, a novo će ravnateljstvo u slučaju potrebe zatražiti priepis tog spisa. Ako se takav spis nalazi kod ravnateljstva, koje se ukida, izvorni spis predaje se onome ravnateljstvu, u području kojega se nalazi najveći dio područja, na koje se dotični spis odnosi, a ostala ravnateljstva mogu u slučaju potrebe zatražiti priepis ili izvadak iz toga spisa.

Pismohranu svršenih predmeta, imovinske predmete i sav neutrošeni materijal predaju ravnateljstva šuma, koja se ukidaju, ravnateljstvima šuma, koja imaju sjedište u mjestu njihova dosadašnjeg sjedišta, a ukinuta ravnateljstva šuma I. banske, II. banske i slunjske krajiške imovne obćine ravnateljstvu šuma u Zagrebu.

Pismohrane svršenih predmeta predaju se kao cjelina, a u primopredajnom zapisniku naznačuje se, iz kojih godina potječu. Ostali predmeti predaju se s popisom.

Pismohranu svršenih predmeta ukinutih ravnateljstava pohranit će ravnateljstva šuma nove nadležnosti odvojeno od svojih spisa i tako će trajno čuvati spise, registre i ostale podatke, koji su od poviestne vriednosti za bivšu vojnu krajinu (čl. 76 obćeg poslovnog reda).

§ 5.

Za neizvršene kupoprodajne ugovore ima se sastaviti poseban popis, iz kojeg će se vidjeti broj i nadne-

vak odobrenog kupoprodajnog ugovora, kao i konačno stanje ugovora u doba primopredaje s obračunom, kojemu se ima priložiti izvornik ugovora.

Ako je novom podjelom prostorne nadležnosti neko ugovorno područje došlo u djelokrug dvaju ili više ravnateljstava, predat će se izvornik ugovora kao i odnosni spisi onome ravnateljstvu, u nadležnost kojeg spada najveći dio ugovornog područja.

§ 6.

Ravnateljstvu nove prostorne nadležnosti imaju se predati i svi očevidnici, registri i elaborati, koji se odnose na dotično područje.

Primopredaju raznih knjiga, (očevidnika, imenika) i elaborata potvrdit će članovi povjerenstva na samim knjigama odnosno elaboratima, a u primopredajnom zapisniku navesti će poimence sve te knjige i elaborate s oznakom godina, na koje se odnose.

Tehnički elaborati (gospodarstvene osnove, osnove za pošumljavanje i t. d.) i očevidnici, koji se odnose na objekte, koji su novom podjelom prostorne nadležnosti došli u djelokrug dvaju ili više ravnateljstava, predaju se onom ravnateljstvu, u području kojeg se nalazi najveći dio šuma, na koje se dotični elaborat odnosno očevidnik odnosi, a ostala ravnateljstva mogu u slučaju potrebe zatražiti priepise tih elaborata odnosno očevidnika.

§ 7.

Stvari, koje se nalaze kod šumarija, predaju se prema stanju imovnika (inventara), koji se vodi kod ravnateljstava šuma, a stvari, koje se nalaze kod ravnateljstava, koja prestaju s radom, predaju se neposrednom primopredajom, a prema stanju imovnika (inventara).

§ 8.

Primopredaje prema §§ 4. do 7. imaju se obaviti najkasnije u roku od 10 dana iza roka, navedenog u § 3.

§ 9.

Započete tehničke radove na području pojedinih ravnateljstava, koja prelaze u nadležnost drugih ravnateljstava, nastavit će i dovršiti ravnateljstvo nove prostorne nadležnosti.

§ 10.

Svi spisi, koji budu nakon roka, navedenog u § 3. primljeni kod ukinutih ravnateljstava, odnosno spisi, koji budu primljeni kod ravnateljstava za područje, koje ustupaju drugom ravnateljstvu, ustupit će se nadležnom ravnateljstvu, i ako još ne bi bila obavljena primopredaja u smislu § 8.

§ 11.

Nepotrošive glavnice bivših imovnih obćina, koje se sastoje od novca i novčanih vrednota, imaju se privesti šumskoj pričuvnoj zakladi.

Potrošive glavnice bivših imovnih obćina, koje se sastoje od novca i novčanih vrednota, imaju služiti za pokriće svih obveza bivših krajiških imovnih obćina.

Ostatak potrošivih glavnica nakon podmirenja obveza bivših krajiških imovnih obćina, privest će se prometnoj glavnici Nezavisne Države Hrvatske.

§ 12.

Likvidacija poslovanja prema proračunima bivših imovnih općina zaključno s koncem god. 1941.

1. Ravnateljstva šuma bivših imovnih općina, imaju izvršiti obračunsku likvidaciju cjelokupnog poslovanja sa stanjem 30. travnja 1942. najkasnije do 31. srpnja 1942.

2. Do gornjeg roka ravnateljstva imaju:

a) sastaviti i Računarskom dvoru predložiti sve nesastavljene zaključne račune o pojedinim proračunskim godinama;

b) ustanoviti stanje potraživanja nepotrošive glavnice (zajmovi i sl.);

c) ustanoviti stanje potraživanja, iz bilo kakvoga naslova, iz kojega su proizticali prihodi za bivšu imovnu općinu (potrošiva glavnica);

d) ustanoviti stanje svih obveza (dugovanja) bivše imovne općine;

e) utvrditi stvarni i novčani iznos nepotrošive glavnice (gotovina, vriednostni papiri, uložnice i sl.);

f) utvrditi stvarni i novčani iznos potrošive glavnice (gotovina, uložne knjižice, vriednostni papiri i sl., koje vriednosti nisu sadržane u nepotrošivoj glavnici);

g) utvrditi količine i troškovne vriednosti izradjenog odnosno proizvedenog drvnog materijala i ostalih proizvoda po vrstama i količinama (stanje se mora podudarati sa zaključnim računom za 1941. godinu);

h) utvrditi pojedinačne iznose pologa i tudjeg novca s naznakom polagača i svrhe, u koju su takvi iznosi položeni.

3. Pod točkom 2. utvrdjena stanja imaju se s popisom sa svom razpoloživom gotovinom, uložnim knjižicama, vriednostnim papirima i sl. predati nadležnom ravnateljstvu šuma u polog. Jedan primjerak svakog popisa ima se dostaviti ministarstvu šumarstva i rudarstva.

4. Nadležna ravnateljstva šuma nakon primitka imovine, označene u točki 3., od ukinutih ravnateljstava šuma bivših imovnih obćina izvršit će sliedeće:

a) privest će iznose nepotrošive glavnice, utvrdjene pod toč. 2 b) i e), šumskoj pričuvnoj zakladi;

b) za stanje potrošive glavnice, utvrdjene pod toč. 2. c) i f), otvorit će poseban račun u računu pologa, od kojeg će dobivenu gotovinu i kasnije naplaćene prihode odpremati ministarstvu šumarstva i rudarstva na poseban zajednički račun, iz kojeg će prvenstveno podmirivati sve obveze (dugovanja) bivših imovnih obćina, utvrdjene pod toč. 2. b). U koliko iznosi tog računa ne bi bili dovoljni za podmirenje takvih obveza (dugovanja), ostatak će se takvih obveza podmiriti iz redovitih navjera, predvidjenih za tu svrhu u redovitom državnom proračunun, odnosno iz prometne državne glavnice. Možebitni višak tog računa privest će se prometnoj državnoj glavnici;

c) s ostalom imovinom, označenom u toč. 2., imaju nadležna ravnateljstva šuma postupati prema propisima za računsko-blagajničko poslovanje.

5. U koliko se tiekom vremena ustanovi, da su pojedina imovinska potraživanja, spomenuta pod točkom 2., neutjeriva, imaju se odpisati u smislu zakonskih propisa.

§ 13.

Likvidacija režijskog poslovanja po režijskim proračunima zaključno s koncem godine 1941. za pojedine šumarije odnosno šumske manipulacije, koje prelaze iz djelokruga jednog ravnateljstva u djelokrug drugog ravnateljstva

1. Ravnateljstva šuma imaju za šumarije odnosno šumske manipulacije, koje prelaze u djelokrug drugog ravnateljstva sastaviti zaključni račun (bilancu) najkasnije do 31. srpnja 1942. za cjelokupno poslovanje za godinu 1941. sa stanjem na dan 30. travnja 1942. kao i za prošle godine, u koliko bilance za te godine nisu već sastavljene, te ih imaju predložiti ministarstvu šumarstva i rudarstva na odobrenje.

2. U sastav zaključnog računa (bilance) za godinu 1941. imaju dosadašnja ravnateljstva šuma za pojedinu šumariju, koja prelaze u djelokrug drugog ravnateljstva, odnosno šumsku manipulaciju:

a) ustanoviti stanje potraživanja, iz bilo kakvoga naslova iz kojega su proiztjecali prihodi dotične šumarije, odnosno šumske manipulacije;

b) ustanoviti stanje svih obveza (dugovanja) dotične šumarije odnosno šumske manipulacije;

c) utvrditi količinu troškovne vriednosti izradjenog materijala po vrstama i količinama.

Sva spomenuta stanja imaju se podudarati sa zaključnim računom (bilancom) za god. 1941.

3. Pod točkom 2. utvrdjena stanja imaju se s popisom predati nadležnom ravnateljstvu šuma i ministarstvu šumarstva i rudarstva u svrhu postupka prema propisima za računsko blagajničko poslovanje.

4. Sve uplate na ime dugovanja za prodani materijal, koje bi bile izvršene poslije 30. travnja 1942. kod do

sada nadležnog ravnateljstva šuma i to za šumariju, odnosno za šumske manipulacije, koje prelaze u djelokrug drugog ravnateljstva, imaju se izravno u gotovu predati ravnateljstvima šuma novog djelokruga.

5. Sve pologe, jamčevine i tudji novac, koji proiztiče iz utvrdjenih stanja pod toč. 2., ima dosadašnje ravnateljstvo izravno predati ravnateljstvu šuma novog djelokruga. Predaja se ima izvršiti s popisom, iz kojeg će biti vidljivo, tko polaže, zašto i na temelju čega.

§ 14.

Postupak s navjerama po proračunu za god. 1942.

1. Svi ostatci otvorenih navjera za redovito poslovanje ukinutim ravnateljstvima šuma bivših imovnih obćina utrnjuju danom izvršenog obračuna.

2. Neobračunani predujmovi redovitog poslovanja ukinutih ravnateljstava šuma bivših imovnih obćina i šumarija odnosno šumskih manipulacija, koje prelaze u djelokrug drugog ravnateljstva šuma, imaju ravnateljstva medjusobno obračunati u gotovu novcu;

3. Svi izvršeni izdatci i primitci po režijskom poslovanju za godinu 1942. ukinutih ravnateljstava šuma bivših imovnih obćina i šumarija odnosno šumskih manipulacija, koje prelaze u nadležnost drugog ravnateljsta šuma, imaju se medjusobno obračunati u gotovu novcu. U tu svrhu potrebno je sastaviti obračun primitaka i izdataka, kojemu se imaju priložiti svi odnosni novčani prilozi.

4. Za izvršenje obračuna pod 2. i 3* ministarstvo šumarstva i rudarstva otvorit će ravnateljstvima šuma novog djelokruga potrebne navjere.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 30. svibnja 1942. broj 119.

5. Svi ostatci gotovine ukinutih ravnateljstava šuma bivših imovnih obćina, koji proiztječu iz proračunskih prihoda za godinu 1942., imaju se nakon izvršenog obračuna prema toč. 2. i 3. odpremiti ministarstvu šumarstva i rudarstva kao višak proračunskih prihoda, odnosno po nalogu ministarstva šumarstva i rudarstva predati ravnateljstvu šuma novog djelokruga.

§ 15.

Sve primopredaje prema ovoj provedbenoj naredbi izvršit će povjerenstva, koja će za svaki pojedini slučaj imenovati ministarstvo šumarstva i rudarstva.

§ 16.

Svi poslovi krajiških imovnih obćina, koji prelaze na ravnateljstva šuma, a započeti su prema propisima, koji su vriedili za imovne obćine, svršit će se po tim propisima.

Posebne upute za likvidaciju poslova krajiških imovnih obćina propisat će ministarstvo šumarstva i rudarstva prema potrebi naputkom.

§ 17.

Dok se ne urede prostorije za novo ravnateljstvo šuma u Travniku, Omišu i Dubrovniku, vršit će ravnateljstvo šuma u Travniku svoje poslovanje u Mostaru, a ravnateljstva u Omišu i Dubrovniku kod šumsko-tehničkog ureda za uredjenje bujica u Makarskoj.

§ 18.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 4. svibnja 1942.

Ministar šumarstva i rudarstva:
Ing. Ivica Frković, v. r.

* Narodne novine od 23. svibnja 1942. broj 114.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 20. svibnja 1942. broj 6688-I-1942 o najvišim prodajnim cienama bukovih, jasenovih i brestovih parketa za proizvoditelje

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

1. bukovi parketi duljine 250—510 mm i širine 32—68 mm Ia	Kn	170.—
2. bukovi parketi duljine 250—510 mm i širine 32—68 mm IIa	Kn	145.—
3. jasenovi parketi duljine 250—510 mm:		
a) širine 26—30 mm	Kn	228.—
b) širine 32—38 mm	Kn	255.—
c) širine 42—48 mm	Kn	274.—
d) širine 52—58 mm	Kn	290.—
e) širine 62—68 mm	Kn	296.—
4. brestovi parketi duljine 250—510 mm i širine 32—68 mm Ia	Kn	221.—
5. brestovi parketi duljine 250—510 mm i širine 32—68 mm IIa	Kn	206.—

6. ciene svih vrsta parketa u duljini 190—210 mm ustanovluju se za 10% manje od ciena, ustanovljenih u stavkama 1. do 5. ove točke,

7. ciene asfalt-parketa svih vrsta ustanovljuju se za 10% više od ciena, ustanovljenih u stavkama 1. do 5. ove točke,

sve za 1 m² postavno željeznička kola na utovarnoj postaji pilane-tvornice, bez skupnog poreza na poslovni promet, a za količine iznad 300 m².

Za količine od 150 m² mogu proizvoditelji zaračunati Kn 4.— po m², a za količine od 151 do 300 m² Kn 2.— po m² više od ciena, ustanovljenih u stavkama 1. do 7. ove točke.

II.

Najviše prodajne ciene bukovih i jasenovih obodnih letava, pragova za vrata, zidnih pojasa i zidnih popruga za proizvoditelje ustanovljuju se kako sliedi:

1. obodne letve po 1 m:	
a) jasenove	Kn 14.50
b) bukove	Kn 12.75
2. pragovi za vrata po m²:	
a)jasenovi	Kn 445.25
b) bukovi	Kn 329.—
3. zidni pojasi 16—18 mm×10 cm po 1 m:	
a) jasenovi	Kn 51.75
b) bukovi	Kn 34.—
4. zidne popruge 10 cm po 1 m:	
a) jasenove	Kn 48.50
b) bukove	Kn 34.50,

sve postavno željeznička kola na utovarnoj postaji pilane-tvornice, bez skupnog poreza na poslovni promet.

III.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga

1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskog odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

IV.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 23. svibnja 1942. broj 114.

Na temelju § 1. zakonske odredbe od 23. rujna 1941. broj CCCVI-1458-Z. p.-1941. o uredjenju dimnjačarskog poslovanja, a savezno s propisima § 92., § 150. st. 2., § 418. st. 1. i 2. i § 460. obrtnog zakona od 5. studenoga 1931. Gradsko poglavarstvo u Zagrebu izdaje ovaj

PROPISNIK

o obavljanju dimnjačarskog obrta na području grada Zagreba

I.

OBĆE ODREDBE

Čišćenje dimnjaka i ložišta

Čl. 1.

(1) Da se odklone smetnje od dima i plinova, da se spriječi zapaljenje dimnih taloga (naslage čadje) i zaštiti stanovničtvo od opasnosti požara, moraju se čistiti dimnjaci, dimovodne cievi i kanali, ložišta središtnjih i katnih grijanja i praonica, te štednjaci, ako se lože krutim gorivom (drvom, ugljenom, koksom i sl.)

(2) Kućevlastnici i stanari dužni su, da dadu čistiti prema propisima ovoga propisnika dimovodne predmete, spomenute u st. 1.

(3) U kojem vremenu i koliko se puta moraju pojedini dimovodni predmeti čistiti, odredjuje ovaj propisnik.

(4) Čišćenje se ima izvršiti pravodobno i na način, da pri tome ne nastupi nikakva smetnja i opasnost i da se ne prieči redovna upotreba ložišta.

Čl. 2.

(1) Čišćenje dimovodnih predmeta, spomenutih u čl. 1. st. 1., spada u djelokrug ovlaštenoga dimnjačara, postavljenoga prema odredbama obrtnog zakona i ovoga propisnika.

(2) Izuzimaju se od obvezanoga dimnjačarskog čišćenje peći od gline, željezne peći za grijanje soba, kupaoničke peći i mali, pomični štednjaci bez pečenjare kao i priključne dimovodne cievi ovih ložišta. Ukoliko pomični štednjaci imadu značaj stolnih štednjaka, podpadaju pod obvezno dimnjačarsko čišćenje.

(3) Posebnička veleobrtna poduzeća mogu sama vršiti čišćenje dimovodnih predmeta, ako za to uposle osobu, koja ima stručnu spremu za obavljanje dimnjačarskog obrta. Ovo pravo posebničkih veleobrtnih poduzeća odnosi se samo na njihove radionice i uredjaje i ta su poduzeća dužna, da u ovom slučaju imadu od Gradskog poglavarstva odobreni nacrt za čišćenje dimnjaka prema propisima ovog propisnika.

DIMNJAČARSKI KOTARI

Čl. 3.

(1) Područje grada Zagreba razdieljeno je na odredjeni broj dimnjačarskih radnih kotara, koji se utvrdjuju prema godištnjem ukupnom (brutto) prihodu u smislu čl. 5. i slied. ovoga propisnika, a taj je prihod dovoljan, da dimnjačarski obrtnici mogu živjeti primjereno svome obrtničkom zvanju.

(2) Dimnjačarske kotare utvrdjuje odlukom Gradsko poglavarstvo. U načelu imaju dimnjačarski kotari u gradu Zagrebu s obzirom na ukupni (brutto) prihod biti približno jednaki.

(3) Dimnjačarski kotari obuhvaćaju sve zgrade na odredjenom području, bez obzira na osobu vlastnika i koristnika.

Čl. 4.

(1) Za svaki dimnjačarski kotar postavlja se samo jedan dimnjačar, koji ima pravo i dužnost, da na tome području obavlja dimnjačarske radove.

(2) Dimnjačar ne može u isto vrieme imati dozvolu za dva ili više kotara, a ne može imati ni drugoga sporednog zanimanja.

GODIŠTNJI UKUPNI (BRUTO) PRIHOD

Čl. 5.

(1) Visinu godištnjih ukupnih (bruto) prihoda u pojedinim dimnjačarskim kotarima odredjuje Gradsko poglavarstvo kao upravna oblast prve molbe.

Godištnji ukupni prihod u pojedinom dimnjačarskom kotaru iznosi oko 140.000 Kuna.

(2) Svaki dimnjačar dužan je uposliti najmanje jednoga pomoćnika.

POPIS PREDEMTA ČIŠĆENJA I UTVRDJIVANJE GODIŠTNJEG UKUPNOG PRIHODA

Čl. 6.

(1) Radi ustanovljenja i nadzora godištnjega ukupnog prihoda u dimnjačarskim kotarima dužan je svaki dimnjačar u roku od 3 mjeseca nakon proglašenja ovoga propisnika, da za svoj kotar sastavi popis svih područnih dimovodnih predmeta u dva jednaka primjerka.

U popis mora unieti:

1. mjesto, ulicu i kućni broj zgrade uz naznaku, koliko katova ima zgrada;

2. ime vlastnika zgrade;

3. naznaku predmeta čišćenja za svaku zgradu odieljeno, prema broju čišćenja;

4. naznaku ukupne dimnjačarske pristojbe, koju će u smislu čl. 20. i 22. ovog propisnika predvidljivo ubrati za pojedinu zgradu kroz godinu dana.

(2) Dimnjačar je konačno dužan, da iz svih navedenih podataka izvede i naznači točan ukupni prihod, koji će tokom godine ubrati u svome kotaru.

(3) Uz dimnjačara dužan je ovaj popis supodpisati i svaki kućevlastnik, odnosno upravitelj kuće.

(4) U buduće pak dužan je dimnjačar svake godine do kraja kalendarske godine dostaviti Gradskom poglavarstvu u dva primjerka sve nadopune odnosno promjene u svom radnom kotaru prema prijašnjem popisu s točnim izkazom prirasta predmeta čišćenja (novogradnje, nadogradnje, prigradnje i pregradnje) odnosno njihova umanjenja.

Pritom ima dimnjačar za sve nove predmete čišćenja dati sve one podatke, koje je bio dužan dati prigodom popisa u smislu st. 1. ovog članka. Uz dimnjačara dužan je izkaz ovih nadopuna odnosno promjena supodpisati i dotični kućevlastnik.

(5) Jedan primjerak popisa treba u unaprijed navedenim rokovima dostaviti Gradskom poglavarstvu, dok drugi primjerak zadržava dimnjačarski obrtnik za sebe.

Čl. 7.

(1) Kućevlastnik može uzkratiti podpis na popisu u slučaju neistinite oznake predmeta čišćenja ili neiz-

pravne oznake pristojbe za čišćenje. Time nastale priepore rješava Gradsko poglavarstvo.

(2) Ako se naknadno pojave opravdani razlozi sumnje u izpravnost popisanih i predanih popisa, vlastnici zgrada mogu u svako doba kod Gradskog poglavarstva tražiti, da im se stavi na uvid popis predan u smislu čl. 6. ovoga propisnika.

Čl. 8.

(1) Gradsko poglavarstvo provjerit će podnesene popise iz čl. 6. ovoga propisnika.

Ukoliko nadje, da su u popisima navedeni neizpravni podatci, Gradsko poglavarstvo zatražit će od dimnjačara razjašnjenje odnosno izpravak priloženog popisa, i ujedno će se postupati u smislu čl. 35. ovog propisnika.

Čl. 9.

(1) Kada se utvrdi, da godištnji ukupni prihod kojega kotara prelazi prihod, odredjen u smislu čl. 5. ovoga propisnika, te ako je taj višak znatniji, tako da postoji mogućnost osnivanja novoga dimnjačarskog kotara uslied toga viška i uz možebitni izpravak granica ostalih susjednih kotara, ima se odmah pristupiti dielje: nju postojećega odnosno osnivanju novoga kotara, uzimajući pritom u obzir prihode i ostalih susjednih kotara. Novo utvrdjenje kotara mora se što prije izvršiti, a najkasnije u roku od 6 mjeseci, od kada se utvrdi, da godištnji ukupni prihod znatnije prelazi u smislu čl. 5. ovoga propisnika odredjeni prihod.

(2) Dimnjačar, čije se područje bude pritom dielilo, nema prava tražiti odštetu, a postavit će se na onaj dio razdieljenoga područja, za koji se bude izjavio. Na ostala slobodna mjesta postavit će se na propisani način novi dimnjačari.

UVJETI ZA VRŠENJE DIMNJAČARSKOG OBRTA

Čl. 10.

(1) Dimnjačarski obrt mogu u smislu obrtnog zakona vršiti samo za to osposobljene i ovlaštene osobe.

(2) Uz obće i posebne uvjete, propisane u obrtnom zakonu za stjecanje prava samostalnog vršenja dimnjačarskog obrta, tražit će se od natjecatelja za dimnjačarske kotare još i sliedeći uvjeti:

1. da su udovoljili vojnoj obvezi;
2. da nemaju drugog zanimanja osim dimnjačarskog;
3 da su tjelesno i duševno sposobni obavljati dimnjačarski obrt, što imaju dokazati uredovnom liečničkom svjedočbom;
4. da nisu odani pijanstvu i
5. da su arijskog podrietla.

DAVANJE DOZVOLA ZA OBAVLJANJE DIMNJAČARSKOG OBRTA U DIMNJAČARSKIM KOTARIMA

Čl. 11.

(1) Dozvola za obavljanje dimnjačarskog obrta u pojedinim dimnjačarskim kotarima davat će se nakon javnog natječaja.

(2) Natječaj za slobodne kotare razpisuje Gradsko poglavarstvo u roku od 30 dana računajući od dana, kada kotar postaje slobodan.

(3) Kotar se smara slobodnim, ako je novoosnovan ili ako je pravo dosadašnjeg imaoca dimniačarskog obrta prestalo. Natječaj se objavljuje u Narodnim novinama.

(4) Molbe za dodjelu razpisanog kotara podnose se Gradskom poglavarstvu u roku od 30 dana računajući od dana oglašenja natječaja u Narodnim novinama.

Čl. 12.

(1) Gradsko poglavarstvo razmotrit će nakon zaključenoga natječaja, da li su sve molbe pravodobno podnesene i da li su obložene potrebnim izpravama, kojima natjecatelji dokazuju, da izpunjavaju uvjete za samostalno obavljanje dimnjačarskog obrta po obrtnom zakonu i po ovome propisniku.

(2) Nedovoljno obložene molbe kao i one, koje stignu poslie zaključenog natječaja, ne će se uzimati u obzir.

(3) Kod uredno predanih molba posebno će se izpitati pouzdanost natjecatelja za vodjenje dimnjačarskog obrta, a prema pruženim dokazalima i uposlenju točno će se utvrditi najđulje neprekidno uposlenje za svakog natjecatelja.

(4) Uposlenje ne smatra se prekinutim, ako je prekid prouzrokovan vršenjem vojnih dužnosti, dokazanom boleśću kao i uobće, ako je trajanje prekida kraće od jedne godine.

(5) Ukoliko Gradsko poglavarstvo smatra kojega natjecatelja nepouzdanim, može ovu okolnost podkriepiti razlozima, no u ocjeni samih razloga, iz kojih izvodi nepouzdanost, ono je slobodno.

(6) Ako Gradsko poglavarstvo za pojedine natjecatelje razloge nepouzdanosti izričito ne navede, imaju se ovi natjecatelji smatrati pouzdanima, i u tom slučaju odlučno je kod podjele kotara najdulje neprekidno uposlenje natjecatelja uz pogodnosti, koje uživaju ratni i radni invalidi po § 93. st. 2. obrtnog zakona.

Čl. 13.

(1) Gradsko poglavarstvo riešit će nakon obavljenoga natječaja u smislu čl. 12. propisnika predhodnom odlukom, kojemu natjecatelju izdaje dozvolu za razpisani kotar.

Protiv ovoj odluci stranke imaju pravo utoka na Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu, koje odlučuje konačno.

(2) Kad ova odluka postane pravomoćna, izdat će se propisana dozvola i dalje će se postupati po obrtnom zakonu.

Čl. 14.

(1) Dimnjačarski obrtnici, koji već obavljaju dimnjačarski obrt u jednom kotaru, mogu se natjecati za izpražnjeni, odnosno novoosnovani kotar.

(2) Ove molbe rješavat će Gradsko poglavarstvo u smislu čl. 13. ovog propisnika, a izpražnjene kotare ovih dimnjačara izdavat će novim natječajem u smislu čl. 11. ovoga propisnika.

Čl. 15.

Medjusobne zamjene dimnjačarskih kotara u gradu Zagrebu uz pristanak dotičnih dimnjačara dozvoljava Gradsko poglavarstvo.

Čl. 16.

(1) Dok se slobodni kotar ne popuni natječajem, ima se postaviti dimnjačarski poslovodja, koji će privremeno obavljati dimnjačarski rad sa svim pravima i dužnostima dimnjačarskog obrtnika.

(2) Na ovaj način mogu se obavljati poslovi najdulje 6 mjeseci.

POSTAVLJANJE POSLOVODJE USLIED TRAJNE NESPOSOBNOSTI DIMNJAČARA

Čl. 17.

(1) Dimnjačar, koji je trajno nesposoban za rad uslied bolesti ili starosti, dužan je postaviti poslovodju. Trajnu nesposobnost dimnjačara izpituje i utvrdjuje na njegov trošak mjerodavna oblast povjerenstvenim liečničkim pregledom. Poslovodjom ne može biti dimnjačarski obrtnik, koji već posjeduje pravo vršenja obrta u jednome kotaru.

(2) Zakonom postavljenom poslovodji pripada 25% plaće više, nego što iznosi pomoćnička plaća na dotičnom dimnjačarskom području.

VRIEME I ROKOVI ČIŠĆENJA

Čl. 18.

(1) Kućevlastnik, odnosno stanar, dužni su u radne dane u vremenu od 7 do 11 i od 14 do 18 sati dozvoliti čišćenje svih dimovodnih predmeta podložnih čišćenju. Čišćenje izmedju 6 i 7 sati dozvoljeno je, ako za to predhodno dade pristanak kućevlastnik i stanar.

(2) Ovi rokovi ne vriede za obrtne i veleobrtne radionice i uredjaje.

(3) Dimnjačar može s kućevlastnikom za cielu kalendarsku godinu unapried utvrditi dane redovitog čišćenja dimovodnih predmeta. Ovaj radni redoslied dužan je kućevlastnik pismeno objaviti svojim stanarima i izvjesiti u zgradi na vidljivom i pristupačnom mjestu.

(4) U slučaju potrebe dimnjačar je dužan, da na poziv kućevlastnika ili stanara dodje i obavi posao, za koji je pozvan, i izvan utvrdjenog radnog redoslieda.

Čl. 19.

(1) Na području grada Zagrebu, ukoliko ovlaštene osobe same ne žele češće čišćenje, svi dimovodni predmeti iz čl. 1. st. 1. ovog propisnika čistit će se u ovim rokovima:

a) Štednjaci kao i dimnjaci, na koje su ovi priključeni, imadu se čistiti 12 puta godištnje;

b) kotlovi praonica u zgradama s više od 6 stanova i dimnjaci, na koje su ovi priključeni, imadu se čistiti 8 puta godištnje;

c) kotlovi i dimnjaci praonica u zgradama do uključivo 6 stanova, i dimnjaci, na koje su priključene kupaoničke peći, imadu se čistiti 6 puta godištnje;

d) dimnjaci sobnih peći, ložišta i dimnjaci središtnjeg i katnog loženja imadu se čistiti 6 puta godištnje, i to za vrieme loženja kroz zimske mjesece.

(2) Tvornički dimnjaci s priključenim kanalima imadu se čistiti prema potrebi, a najmanje jedanput godištnje.

(3) Dimnjaci ložišta, koja su u većoj upotrebi ili koja proizvode veće množine čadje (dimnjaci štednjaka restauracija, gostionica, kavana, hotela, pensiona, narodnih kuhinja, slastičarna, bolnica i t. d.) imadu se čistiti dva puta mjesečno.

Čl. 20.

Sve cievi i dimovodni kanali, koji su priključeni dimnjacima, a snabdjeveni su vrataščima za čišćenje, imadu se čistiti u istim rokovima, koji su odredjeni za dimnjake. Iste odredbe vriede i za sušionice poduzeća. Čišćenje ovih sušionica imade se izvršiti struganjem.

DIMNJAČARSKE PRISTOJBE

Čl. 21.

(1) Dimnjačar ima pravo na pristojbu za svoj rad. Ukoliko nije ovom odlukom drugačije odredjeno, pravo na pristojbu ima samo za izvršene radove.

(2) Pristojbe će se ubirati za jednokratno čišćenje dimovodnih predmeta prema sliedećem cieniku:

I. za čišćenje dimnjaka

A) *čišćenje proplaznih (širokih) dimnjaka*

1. u prizemnim zgradama	Kn	3.75
2. u zgradama s jednim katom	„	4.25
3. u zgradama s dva kata	„	4.75
4. u zgradama s tri i više katova . . .	„	5.50

B) *čišćenje ruskih (uzkih, cilindarskih) dimnjaka*

1. u prizemnim zgradama	Kn	3.—
2. u zgradama s jednim katom	„	3.25
3. u zgradama s dva kata	„	3.75
4. u zgradama s tri kata	„	4.25
5. za svaki daljnji kat po katu	„	1.—

C) *čišćenje dimnjaka i dimovodnih cievi, koje spajaju kotao za katno loženje s dimnjakom i čišćenje ložišta i kanala u kotlu*

1. u stanovima do uključivo 4 sobe . .	Kn	11,—
2. u stanovima s više od 4 sobe	„	15.50

D) *čišćenje dimnjaka većeg obujma u gostiteljskim poduzećima, javnim zavodima, bolnicama i sl.*

1. u prizemnim zgradama	Kn	7.75
2. za svaki daljnji kat po katu	„	1.75

II. za čišćenje štednjaka i kotlova u praonicama

A) *čišćenje kotlova u praonicama i štednjaka u stanovima:*

1. običnog štednjaka s jednom pečenjarkom bez kotlića za vodu . . . . . . Kn 3.—
2. s jednom pečenjarkom i kotlićem za vodu . . . . , ... „ 4.—
3. s dvie i više pečenjarki i kotlićem za vodu . . . . , ... „ 4.75
4. čišćenje kotla za praonicu bez cirkulacije . . . . . . , ... „ 3.25
5. čišćenje kotla za praonicu s cirkulacijom . . . . , ... „ 4.—

B) *čišćenje štednjaka u gostiteljskim poduzećima, javnim zavodima, bolnicama i sl.:*

1. čišćenje manjih štednjaka . . . . . Kn 7.75
2. čišćenje većih štednjaka . . . . „ 15.50
3. čišćenje većih, tehnički kompliciranih štednjaka . . . . „ 23.—

III. za čišćenje peći:

1. čićšenje jednostavnih peći s tiglovima kod pekara, samo cievi bez dimnjaka po metru . . . . Kn 1.75
2. čišćenje peći kod slastičara s pečenjarkama i cievima . . . . „ 15.50
3. čišćenje peći kao pod toč. 2., tehnički kompliciranih . . . . „ 23.—

IV. za čišćenje ložišta, dimovodnih kanala i dimnjaka kod središtnjeg loženja:

1. čišćenje kanala i dimnjaka u manjim zgradama (od 1 do 2 ložišta) . . . . Kn 15.—
2. čišćenje kanala i dimnjaka u većim zgradama (od 1 do 2 ložišta) . . . . „ 30.—
3. svako dalnje ložište . . . . „ 7.50
4. čišćenje kanala i dimnjaka u javnim zavodima, poduzećima, gostionicama i sl. (od 1 do 2 ložišta) . . . . „ 60.—
5. svako daljnje ložište . . . . „ 15.—

V. za čišćenje tvorničkih dimnjaka i dimovodnih kanala:

1. do 25. m visine dimnjaka . . . . . Kn 115.50
2. za svaki daljnji metar visine . . . . „ 7.75
3. za prvih 10 m dužine dimovodnih kanala po m . . . . „ 3.—
4. za svaki daljnjih metar dužine kanala „ 1.75

VI. za čišćenje varnih odnosno žarnih cievi:

parnih i vodnih kotlova i t. IV. i V. ubirat će se naknada za rad s 50% odredjene pristojbe za čišćenje dimnjaka i dimovodnih kanala, kojima su ova ložišta priključena.

VII. za izstrugavanje stiena komora sušionica

poduzeća po m² . . . . Kn 1.75

VIII. za čišćenje parnih pekarskih peći, peći za sušenje slada, za čišćenje posebnih sustava i veličina tvorničkih dimnjaka i dimovodnih predmeta

ubirat će se pristojba za rad po cieni na sat, koju dotična radna snaga ima za stvarno utrošeno radno vri: eme, priračunajući tome 25% na ime majstorske zarade.

IX. za svaki pregled i izpitivanje dimnjaka i priključnih dimovodnih kanala kod novogradnja i dogradnja uključivo izdavanje svedočbi o tome:

1. u prizemnim zgradama za svaki cilindar Kn 12.50
2. u jednokatnim zgradama za svaki cilindar . . . . , ... „ 17.50
3. u zgradama s dva ili više katova nadoplatak na pristojbu pod 2. za svaki daljnji kat, kroz koji prolazi cilinidar „ 4.—

X. za izpaljivanje dimnjaka s čišćenjem prema potrebi . . . . Kn 16.50

(3) Kod čišćenja dimnjaka zaračunat će se pristojba za suteren, medjukat i podkrovlje (mansardu) kao i za pojedine katove, ako se u njima nalaze prostorije za stanovanje i ako se u njima nalaze ložišta, koja su u uporabi, ali to samo za one dimnjake, na koje su priključena odnosna ložišta.

(4) Kod čišćenja dimnjaka, koji ne počinju u podrumu, već u bilo kojem katu, ima se zaračunati pristojba prema broju katova, kroz koje dimnjak prolazi.

Čl. 22.

(1) Dimnjačarska pristojba ubire se nakon obavljenog čišćenja. Za izplatu dimnjačarske pristojbe jamči kućevlastnik, te se ona od njega izravno ubire. Kućevlastnik ima pravo, da razmjerne iznose za čišćenje dimovodnih predmeta ubere od svojih stanara. Pristojbe

se uvijek ubiru na osnovu pismeno izpostavljenih računa. Priepise računa treba svrstane sačuvati bar 5 godina radi oblastnog pregleda.

(2) Ako kućevlastnik u roku od mjesec dana nakon što ga je dimnjačar opomenuo ne plati dužnu pristojbu, ima dimnjačar pravo zatražiti njezino utjerivanje putem Gradskog poglavarstva, koje će nakon provedenog postupka izdati odluku, na temelju koje se dužne dimnjačarske pristojbe imadu prisilno utjerati upravnom ovrhom prema odredbama glave II. odsjeka 6. zakona o obćem upravnom postupku.

II.

POSLOVANJE DIMNJAČARSKOG POMOĆNOG OSOBLJA

Djelokrug i mjesto rada dimnjačara

Čl. 23.

(1) Djelokrug poslovanja dimnjačara proteže se izključivo na područje njegova kotara. Jedino u slučaju osobite nužde ili opasnosti od požara kotarski je dimnjačar dužan izuzetno obavljati poslove i u drugim kotarima, kada mu to naloži oblast, ili kad ga u slučaju požara pozove dotični kućevlastnik ili stanar. U slučaju, kad čišćenje obavlja po nalogu oblasti, dimnjačar ima pravo na pristojbu, propisanu u smislu ovog propisnika, a u slučaju opasnosti od požara dimnjačar nema prava tražiti naknadu za rad.

(2) Svoje poslove vršit će dimnjačar osobno ili uz suradnju osposobljenoga osoblja. Ako poslove ne vrši osobno, mora postaviti poslovodju, koji u svemu od-

govara za točno obavljanje dimnjačarskog rada kao i dimnjačar.

Čl. 24.

Kada se pojavi požar u dimnjačarskom kotaru, dimnjačar dotičnog kotara dužan je, čim za požar sazna, da sa svojim pomoćnim osobljem izadje na mjesto požara i da se stavi u svezu s vatrogasnom stražom radi suradnje gašenja požara.

Čl. 25.

(1) Dimnjačar mora stanovati na području svog kotara, a svaku promjenu stana unutar svoga kotara dužan je prijaviti u roku od 8 dana Gradskom poglavarstvu.

(2) Dimnjačar je dužan redovito imati svoj brzoglas.

(3)Dimnjačar se ne smije iz grada udaljiti, ako ga u poslu ne zamieni stručno osposobljena osoba. Ako želi, da se iz grada udalji na duže od 15 dana, mora dobiti pismeno odobrenje mjerodavne oblasti.

UPOSLENJE POMOĆNOG OSOBLJA

Čl. 26.

(1) Dimnjačar smije uposliti samo one pomoćnike, koji su pouzdani, triezni, tjelesno i duševno zdravi i sposobni za obavljanje dimnjačarskih poslova. On ih je dužan stalno nadzirati i paziti, da savjestno vrše svoju dužnost. Naučnici ne mogu dimnjačarske poslove vršiti sami bez nadzora i osobnog rukovanja dimnjačara odnosno pomoćnika.

(2) Pomoćnike, koji ne vrše propisno svoju dužnost i ogrieše se češće i teže u vršenju poslova o odredbe ovoga propisnika, a napose ako uslied nemara prouzroče zapaljenje dimnjaka, dimnjačar je dužan prijaviti mje-

rodavnoj oblasti, koja će ih kazniti i odrediti, da se ovakvi pomoćnici upišu u poseban očevidnik radi izključenja od davanja dozvole za obavljanje dimnjačarskog obrta.

Čl. 27.

(1)Dimnjačar i pomoćno osoblje moraju imati izkaznice sa snimkom. Ove izkaznice izdaje Obrtnički zbor.

(2) Dimnjačar mora imati sve dimnjačarsko orudje, kojim obskrbljuje i pomoćno osoblje. Orudje za čišćenje i vršenje dimnjačarskih radova mora biti uviek u izpravnom stanju.

RADNA KNJIGA

Čl. 28.

(1) U svome kotaru dimnjačarski je obrtnik dužan, da za svaku zgradu (označenu uličnim kućnim brojem mjesta) sastavi radnu knjigu, u koju će uvrstiti sve svoje predmete čišćenja. Radna knjiga ima sadržavati stupce za oznaku dana izvršenog čišćenja, za podpis kućevlastnika i za opazku o radu dimnjačara.

(2) Ako kućevlastnik želi drugi primjerak radne knjige. dimnjačar mu ga je dužan nabaviti uz naknadu troškova. U tom slučaju potvrdjivat će dimnjačar u ovaj drugi primjerak kućevlastniku obavljeno čišćenje dimnjaka.

(3) U radnu knjigu upisivat će se obavljena čišćenja s oznakom dana izvršenja, a kućevlastnik ili njegov zamjenik odnosno stanar potvrdit će svojim podpisom, da je čišćenje stvarno obavljeno. Ovako potvrdjena radna knjiga služi kao dokaz, da su dimnjačarski poslovi izvršeni.

(4) Radnu knjigu dužan je dimnjačar čuvati još godinu dana, pošto bude podpuno izpunjena.

(5) Obrazac za radnu knjigu propisuje Gradsko poglavarstvo nakon saslušanja Obrtne komore.

NAČIN ČIŠĆENJA

Čl. 29.

(1) Dimnjačarski obrtnici odnosno njihovi pomoćnici dužni su poslove vršiti savjestno, pažljivo i pravodobno, a osobito su dužni predmete čišćenja staviti u stanje, koje je potrebno za pravilnu upotrebu. Oni su dužni pri radu paziti, da ne oštete predmete, prostorije, zgrade i namještaj, te odgovaraju po postojećim propisima za svaku štetu, koju počine kod vršenja dimnjačarskog rada.

(2) Kod svakog čišćenja dimnjaka i dimovodnih cievi imadu se ovi predmeti čistiti u cjelini i ukloniti s njih čadja, a po svršenom čišćenju ima se čadja skupiti i ukloniti na za to odredjeno mjesto. Sva se vratašca imaju valjano zatvoriti. Dimnjačar je dužan, da kod čišćenja kao i s očišćenom čadjom i pepelom osobito oprezno postupa.

IZPALJIVANJE DIMNJAKA

Čl. 30.

(1) Dimnjačar je dužan kao stručna osoba prema potrebi izpaljivati svaki dimnjak i odgovoran je za svako zapaljenje dimnjaka, koje nastane njegovom krivnjom.

Izpaljivanje dimnjaka vrši se s mjesta, koje je tehnički najpogodnije. Izpaljivanje dimnjaka ne smije se vršiti, kad puše jak vjetar, kada vlada jaka zima, ve-

lika vrućina i kada je velika suša. Svako izpaljivanje treba prije početka rada prijaviti vatrogasnoj straži i redarstvenoj oblasti najkasnije do 9 sati u jutro. Izvan ovoga vremena dozvoljeno je dojavljivanje samo u iznimnim slučajevima. Za vrieme izpaljivanja ima dimnjačar na ulazu zgrade staviti vidljivu oznaku: »Izpaljivanje dimnjaka«.

(2) Izpaljivanjem ima rukovoditi osobno dimnjačarski obrtnik ili njegov poslovodja, odnosno pomoćnik s osposobljenjem poslovodje. Kod izpaljivanja dimnjaka većih zgrada ima se u pomoć uzeti jedan pomoćnik. Za vrieme izpaljivanja dimnjaka dimnjačar je dužan poduzeti sve mjere opreza ne samo protiv možebitnog požara već i protiv njegova daljnjeg širenja. Prije i poslie izpaljivanja dimnjačar je dužan, da dimnjak i njegovu okolinu pregleda i da nedostatke, koje odkrije, priobći kućevlastniku radi uklanjanja.

GODIŠTNJI PREGLED DIMNJAKA

Čl. 31.

(1) Dimnjačar je dužan najmanje dva puta godištnje u svakoj zgradi svoga kotara izvršiti obći pregled svih dimnjaka i vratašca za čišćenje i izpitati njihovu upotrebljivost i sigurnost od požara. Nadjene nedostatke dužan je odmah prijaviti kućevlastniku, Gradskom poglavarstvu i vatrogasnoj straži, a od kućevlastnika ima tražiti njihovo uklanjanje.

(2) Dimnjačar je osobito dužan kad primieti neuredne dimnjake ili kad nadje u blizini dimnjaka odnosno ložišta upaljive stvari, na to upozoriti kućevlastnika uz opomenu, da je ovaj dužan dovesti sve u izpravno stanje i upaljive stvari odstraniti, a za slučaj da to ku-

ćevlastnik ne učini, dimnjačar ga ima prijaviti redarstvenoj oblasti.

(3) Kućevlastnik i stanari moraju se brinuti, da dimnjačar uzmogne svoje poslove i godištnji pregled (st. 1.) bez smetnje izvršiti.

Čl. 32.

Obveze i dužnosti, koje se u smislu propisa ovog propisnika odnose na kućevlastnika, vriede i za upravitelja kuće odnosno kućepazitelja, ako je kućevlastnik na njih prenio odgovarajuće dužnosti.

III.

KAZNENE ODREDBE I KAZNENI POSTUPAK

Čl. 33.

(1) U koliko nisu u §§ 398. i 399. obrtnog zakona izričito predvidjene strože kazne, prekršaji protiv odredaba ovoga propisnika kaznit će se novčanom kaznom do 500 Kuna ili kaznom zatvora do 14 dana.

Čl. 34.

Prekršajem se smatra napose:

1. ako kućevlastnik tri ili više puta neopravdano uzkrati dimnjačaru čišćenje dimovodnih predmeta (čl. 1. st. 1.), ili ako koja osoba na bilo koji način sprječava dimnjačara u njegovu radu;

2. ako dimnjačar propisno ne izkaže ukupni prihod u smislu čl. 6. ili ne uposljuje pomoćnika u smislu čl. 5. propisnika;

3. ako dimnjačar od stranke ubere pristojbu za neizvršen posao, ili ubere veću pristojbu no što je odredjena u smislu čl. 21., ili ubire pristojbu za predmet, koji nije predhodno uvrstio u popis (čl. 6.);

4. ako se dimnjačar ne odazove naredbi oblasti odnosno žurno pozivu za obavljanje poslova u slučajevima iz čl. 23. st. 1.

5. ako dimnjačar u smislu čl. 23. st. 2. ne postavi poslovodju, kada ne vrši sam poslove;

6. ako se dimnjačar bez odobrenja oblasti udalji iz svoga kotara na duže vrieme od vremena označenog u čl. 25.;

7. ako dimnjačar ne sastavi na vrijeme popis, propisan u čl. 6., i ne dostavi ga oblasti, te ako ne postupa tako isto sa zatraženim razjašnjenjima i izpravcima popisa;

8. ako dimnjačar propisno ne sastavi radnu knjigu i njome propisno ne rukuje (čl. 28.);

9. ako se dimnjačarski obrtnik odnosno dimnjačarski pomoćnik, ukoliko se uz suodgovornost dimnjačara utvrdi i njegova osobna krivnja, ogrieše o propise o savjestnom i pravilnom radu (čl. 29., 30. i 31.);

10. ako se kućevlastnik ili stanar tri ili više puta ogrieše o odredbe čl. 31., ili ako bez razloga uzkrate podpis po čl. 6. ove odluke;

11. ako se dimnjačarevom krivnjom zapali dimnjak.

Čl. 35.

Privo na obavljanje dimnjačarskog obrta može se oduzeti prema odredbama § 400. obrtnog zakona.

Čl. 36.

Sve novčane kazne, izrečene zbog prekršaja učinjenih protiv propisa ovoga propisnika, idu u korist Fonda za pomaganje stručnih škola Nezavisne Države Hrvatske.

Čl. 37.

Svi postupci u smislu ovoga propisnika spadaju u prvoj molbi u djelokrug Gradskog poglavarstva u Zagrebu, a u drugoj molbi u djelokrug Ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu. U kaznenom postupku radi prekršaja ovoga propisnika primjenjivat će se dotični propisi obrtnog zakona (dio IV. glava I.-III.). Nadzor u pogledu primjene propisa ovog propisnika vršit će Gradsko poglavarstvo.

PRELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Čl. 38.

Ukoliko prigodom proglašenja ovog propisnika postoje nerazmjerne razlike u ukupnim prihodima pojedinih dimnjačarskih kotara, Gradsko poglavarstvo može u svrhu izjednačenja ukupnih prihoda izvršiti novo razgraničenje kotara, ali se tom prilikom broj postojećih dimnjačarskih kotara ne smije smanjiti.

Ako bi se prigodom takvoga izjednačivanja i novoga razgraničavanja radnih kotara pružila mogućnost osnivanja kojega novoga kotara, ima se natječaj za popunjenje tog kotara razpisati s rokom od 8 dana za predaju molba.

Čl. 39.

Kad ovaj propisnik zadobije pravnu moć prestaju vriediti svi propisi, koji su mu protivni, a napose pravilnik za obavljanje dimnjačarskog obrta na području biv. Savske banovine od 14. prosinca 1935. broj 37.611-VIII-1935.

Čl. 40.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja,* dok propisi sadržani u čl. 21., imaju obveznu snagu od 1. siečnja 1942.

Zagreb, 19. siečnja 1942.

Gradski načelnik:

Ivan Werner, v. r.

Broj: 163.391-II-1-1941.

Ovaj je propisnik temeljem § 1. zakonske odredbe o uredjenju dimnjačarskog poslovanja od 23. rujna 1941. broj CCCVI-1458-Z. p.-1941. odobrilo Ministarstvo za obrt, veleobrt i trgovinu rješitbom od 1. travnja 1942. broj 27.296-1942 odnosno od 9. svibnja 1942. broj 39.301-1942.

*** Narodne novine od 23. svibnja 1942. broj 114.**

NAREDBA

Državne riznice od 27. travnja 1942. broj 6111-1942 o sniženju skladištnine na carinsku robu u carinskim skladištima i stovarištima

Na temelju čl. 18. zakona o obćoj carinskoj tarifi od 19. lipnja 1925. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Na uvoznu robu, koja leži u carinskim skladištima, ubirat će se za svakih 100 kg ukupne težine:

1. poslije tri dana slobodnog ležanja za svaki dan ležanja 0.40 Kuna;

2. poslije dvanaest dana ležanja (odnosno 15 dana s danimá slobodnog ležanja) za svaki dan ležanja 0.80 Kuna;

3. poslije 26 dana ležanja (odnosno 29 dana s danima slobodnog ležanja) za svaki dan ležanja 1.20 Kuna.

§ 2.

Na uvoznu robu, koja leži na carinskim stovarištima, ubirat će se za svakih 100 kg ukupne težine:

1. poslije tri dana slobodnog ležanja za svaki dan ležanja 0.20 Kuna;

2. poslije 12 dana ležanja (odnosno 15 dana s danima slobodnog ležanja) za svaki dan ležanja 0.40 Kuna;

3. poslije 26 dana ležanja (odnosno 29 dana s danima slobodnog ležanja) za svaki dan ležanja 0.60 Kuna;

§ 3.

Više stope skladištnine ne primaju se unatrag na protekle dane ležanja s nižim stopama.

Dan iztovara ne računa se.

§ 4.

Iznos skladištnine povećava se za 100%, ako je roba, koja leži, lako zapaljiva ili razprsljiva.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć dana 1. lipnja 1942., te će se po njezinim odredbama ubirati skladištnina za svu robu, koja se toga dana bude nalazila u carinskim skladištima ili stovarištima.*

U Zagrebu, dne 25. travnja 1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

---

* Narodne novine od 26. svibnja 1942. broj 115.

Na temelju § 1. zakonske odredbe, kojom se ovlašćuje ministar zdravstva, da propisuje bolničke troškove u bolnicama, lječilištima, bolničkim i lječilištnim ambulantama i oporavilištima, od 27. prosinca 1941. broj CDLXVI-2279-Z-1941 propisujem

NAREDBU

o preinaci i nadopuni naredbe o bolničkim troškovima u državnim, gradskim ili obćinskim i privatnim bolnicama s pravom javnosti i u bolničkim ambulantama.

§ 1.

§ 1. naredbe o bolničkim troškovima od 27. prosinca 1941. broj 2353-Z-1941 preinačuje se i glasi:

»Za obskrbljivanje i liečenje bolestnika u bolnicama ubiru bolnice obskrbninu, koja iznosi dnevno:

1. u obćim javnim bolnicama, osim na odjelu za duševne i živčane bolesti kod državnih bolnica u Pakracu i Sarajevu:

a) u III. obskrbnom razredu 80 Kuna,
b) u II. obskrbnom razredu 160 Kuna,
c) u I. obskrbnom razredu 250 Kuna;

2. u blonicama za duševne i živčane bolesti i na odjelu za duševne i živčane bolesti kod državnih bolnica u Pakracu i Sarajevu:

a) III. obskrbnom razredu 50 Kuna,
b) II. obskrbnom razredu 100 Kuna,
c) I. obskrbnom razredu 150 Kuna.«

§ 2.

§ 2. naredbe o bolničkim troškovima od 27. prosinca 1941. broj 2353-Z-1941 preinačuje se i glasi:

»1. Povrh obskrbnine zaračunavaju se svim bolestnicima na liečenju u bolnicama ove pristojbe:

a) za pretok (transfuziju) krvi prema posebnom cjeniku,

b) za sadrene zavoje i modele prema naredbi o ambulantnim pristojbama i nuzpristojbama od 26. ožujka 1942. broj 6958-Z-1942,

c) za röntgenske snimke i kontrastna sredstva, potrebna kod röntgeniziranja, po nabavnoj cieni filma i potrošenog medikamenta,

d) za ortopedska pomagala (proteze, štake, steznici, uložci i t. d., naočale protiv svietla, trahealne kanile i zubotehnički materijal po nabavnoj cieni,

e) za fizikalnu terapiju i to samo u bolnicama, gdje u tu svrhu postoji poseban zavod, prema naredbi o ambulantnim pristojbama i nuzpristojbama od 26. ožujka 1942. broj 6958-Z-1942.

2. Osim u točki 1. navedenih nuzpristojbi zaračunavaju se bolestnicima na liečenju u bolnicama po I. i II. obskrbnom razredu još i ove nuzpristojbe:

a) za upotrebu operacione dvorane 600 Kuna,

b) za sve specijalne liekove po nabavnoj cieni.

3. Nuzpristojbe pod točkom 1. i 2. plaćaju osobe i ustanove, koje su dužne podmiriti obskrbninu.

Nuzpristojbe pod točkom 2. ne zaračunavaju se uz bolno-obskrbne pristojbe za državne službenike, kojih liečenje pada na teret države.«

§ 3.

§ 6. naredbe o bolničkim troškovima od 27. prosinca 1941. broj 2353-Z-1941 preinačuje se i glasi:

»1. Porezni obveznici s godištnjim izravnim porezom do uključivo 200 Kuna ne plaćaju sami nikakav bolnički trošak u III. obskrbnom razredu.

2. Porezni obveznici s godištnjim izravnim porezom od 201 do uključivo 250 Kuna i najmanje sedam članova obitelji ne plaćaju sami nikakav bolnički troška; oni s najmanje četiri člana obitelji plaćaju u ime obskrbnine 40 Kuna dnevno; a oni s manje od 4 člana obitelji plaćaju čitavu obskrbninu.

3. Porezni obvezanici s godištnjim izravnim porezom od 251 do uključivo 300 Kuna i s najmanje deset članova obitelji ne plaćaju sami nikakav bolnički troška; oni s najmanje sedam članova obitelji plaćaju u ime obrskrbnine 40 Kuna dnevno; oni s najmanje četiri člana obitelji plaćaju u ime obskrbnine 60 Kuna dnevno; a oni s manje od četiri člana obitelji plaćaju čitavu obskrbninu.

4. Porezni obvezanici s godištnjim izravnim porezom od 301 do 350 Kuna i sa najmanje petnaest članova obitelji ne plaćaju sami nikakav bolnički trošak; oni s najmanje deset članova obitelji plaćaju u ime obskrbnine 40 Kuna dnevno; oni s najmanje sedam članova obitelji plaćaju u ime obskrbnine 60 Kuna dnevno; a obvezanici s manje od sedam članova obitelji plaćaju čitavu obskrbninu.«

§ 4.

§ 7. naredbe o bolničkim troškovima od 27. prosinca 1941. broj 2353-Z-1941 preinačuje se i glasi:

»1. Porezni obvezanici s godištnjim izravnim porezom uključivo 400 Kuna ne plaćaju sami nikakav bolnički trošak u III. obskrbnom razredu.

2. Porezni obvezanici s godištnjim izravnim porezom od 401 do 600 Kuna i s najmanje sedam članova obitelji ne plaćaju sami nikakav bolnički trošak u III. obskrbnom razredu; oni s najmanje četiri člana

obitelji plaćaju u ime obskrbnine 25 Kuna dnevno; a oni s manje od četiri člana obitelji plaćaju čitavu obskrbninu.

3. Porezni obvezanici s godištnjim izravnim porezom od 601 do 800 Kuna i s najmanje deset članova obitelji ne plaćaju nikakav bolnički trošak; oni s najmanje sedam članova obitelji plaćaju u ime obskrbnine 25 Kuna dnevno; oni s najmanje četiri člana obitelji plaćaju u ime obskrbnine 40 Kuna dnevno; a oni s manje od četiri člana obitelji plaćaju čitavu obskrbninu.

4. Porezni obvezanici s godištnjim izravnim porezom od 801 do 1.000 Kuna i s najmanje petnaest članova obitelji ne plaćaju sami nikakav bolnički trošak; oni s najmanje deset članova obitelji plaćaju u ime obskrbnine 25 Kuna dnevno; oni s najmanje sedam članova obitelji plaćaju u ime obskrbnine 40 Kuna dnevno; a oni s manje od sedam članova obitelji plaćaju čitavu obskrbninu.

5. Duševni bolestnici, koji se lieče u bolnicama od dvie do pet godina, plaćaju za to vrieme polovicu obskrbnine. Drugu polovicu obskrbnine, kao i čitavu obskrbninu za duševne bolestnike, liečene preko pet godina, plaća ministarstvo zdravstva.«

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć 1. lipnja 1942. Tim danom prestaju vriediti svi protivni propisi.*

U Zagrebu, dne 15. svibnja 1942.

Ministar zdravstva:
Dr. Ivo Petrić, v. r.

Broj: 30875-1942.

* Narodne novine od 26. svibnja 1942. broj 115.

Primanje slušača u Visoku pedagožku školu

Na osnovi odobrenja ministarstva nastave, odjela za pučku nastavu od 6. svibnja 1942. broj: 43342-42, a prema priedlogu profesorskog vieća Visoke pedagožke škole primit će se u škol. god. 1942.-43. u prvu godinu 50 (pedeset) slušača iz redova učitelja(ica) pučkih škola, s redovitim mjesečnim berivima iz čitavog područja Nezavisne Države Hrvatske.

Prema § 34. zakonske odredbe primaju se u Visoku pedagožku školu slušači, koji su svršili učiteljsku školu i položili (diplomski) izpit i oni, koji imaju svjedočbu zrelosti klasične ili realne gimnazije. Od prijavljenih kandidata profesorsko vieće odabire najbolje.

Uz jednake uvjete prednost imaju kandidati, koji su veće služili kao učitelji, a nisu stariji od 26 godina. Njihov izbor potvrdjuje ministar nastave. Takvim kandidatima može ministarstvo nastave podieliti u svrhu nauka dopust uz uživanje svih beriva.

Osim toga, zbog potrebe gradjanskih škola uz iste uvjete dat će profesorsko vieće prednost mužkarcima.

Absolventima učiteljskih škola može profesorsko vieće odmah dopustiti upis u drugu godinu.

Učitelji(-ce) će propisno biljegovane molbe (15.— Kn) slati Rektoratu visoke pedagožke škole u Zagrebu, Medulićeva ulica 33. do 15. srpnja 1942., a priložit će uz molbu: 1. krstni ili rodni list, 2. svjedočbu o učiteljskom diplomskom izpitu u originalu, 3. svjedočbu o državnom učiteljskom izpitu (definitivi) u originalu,

4. potvrdu o ocjenama za vrieme rada u školi, 5. životopis, 6. liečničku svjedočbu, 7. obvezu, da će u državnoj službi školske struke, po položenom diplomskom izpitu, ostati najmanje tri puta toliko godina, koliko je trajalo školovanje u Visokoj pedagožkoj školi, 8. preporuka mjerodavne velike župe i 9. izjavu umjesto potvrde ustaškog stožera; (10. potvrdu o visini poreza zbog odmjere školarine treba donieti kod upisa).

Liečnička svjedočba ima se biljegovati s 30.— Kn, a ostali prilozi, ako već nisu biljegovani, s 5.— Kuna.

U molbi treba navesti, da li je učitelj oženjen (učiteljica udata), da li ima djece i koliko, i koju grupu predmeta želi učiti.

Za absolvente učiteljskih škola, klasičnih i realnih gimnazija vriede isti propisi o upisivanju kao i na sveučilištu, ali i oni moraju predložiti prijave do kraja mjeseca kolovoza 1942.

Absolventi učiteljskih škola, klasičnih i realnih gimnazija priložit će uz prijavu: 1. krstni ili rodni list, 2. svjedočbu zrelosti, 3. izjavu o rasnoj pripadnosti; (4. potvrdu o visini poreza treba donieti kod upisa).

Molbe, uz koje ne budu priložene sve izprave, ne će se uzimati u obzir.

Primljeni slušači iz redova učitelja(-ica) bit će službenim putem obaviešteni o početku predavanja, a ostali na oglasnoj ploči.

Zakonska odredba o visokoj pedagožkoj školi objavljena je u broju 170. Narodnih novina od5. studenoga 1941.

Grupe predmeta su ove:

I. grupa: hrvatski jezik i književnost, zemljopis i poviest,

II. grupa: tudji jezici (njemački ili talijanski) s hrvatskim jezikom i književnošću,

III. grupa: prirodopisno - poljoprirodna (zoologija, botanika, mineralogija, kemija i poljoprirodni predmeti),

IV. grupa: prirodopisno - zemljopisna (zoologija, botanika, mineralogija, kemija i zemljopis),

V. grupa: matematičko - fizičko - trgovačka (matematika, fizika, kemija i trgovački predmeti),

VI. grupa: tehnička (crtanje, osnovi nacrtne geometrije i matematika).

U svim grupama predaje se pedagogija i metodika.*

U Zagrebu, 20. svibnja 1942.

Rektor:

Dr. G. Šamšalović, v. r.

Broj: 631-1942.

---

* Narodne novine od 26. svibnja 1942. broj 115.

NAREDBA

ministarstva šumarstva i rudarstva od 11. svibnja 1942. broj 13.433-42., kojom se na temelju stavke 2. § 5. zakonske odredbe od 18. travnja 1942. broj CIII-760-Z-1942. (Narodne novine od 20. travnja 1942. broj 87) preinačuje § 40. zakona o uredjenju bujica od 20. veljače 1930.

§ 1.

§ 40. zakona o uredjenju bujica od 20. veljače 1930. preinačuje se i glasi:

»Uredjivanje bujica spada u djelokrug ministarstva šumarstva i rudarstva. Sve radove na tlu izvode ravnateljstva šuma, kod kojih se prema potrebi osnivaju odsjeci za uredjivanje bujica.

Za vrieme radova na tlu mogu ravnatelji šuma ustrojavati posebne radne odrede pod nazivom: »Bujičarski radni odred«.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 11. svibnja 1942.

Ministar šumarstva i rudarstva:

Ing. Ivica Frković, v. r.

Broj: 13433-42. Š.

* **Narodne novine od 26. svibnja 1942. broj 115.**

Izmjena propisnika za unutarnju poštansku službu

Naredbom ministra prometa i javnih radova br. 4396-42 od 12. II. 1942. izmienjeni su propisnici za unutarnju poštansku službu I. i III. dio kako sliedi:

1. Točka IV. člana 73. propisnika za unutarnju poštansku službu I. dio: »Kod zamotaka, kod kojih vriednost nije označena, plaća se odšteta prema računu (fakturi), no ipak ne može biti veća od 60 Kuna za zamotak do 3 kilograma, 100 Kuna za zamotak od 3—5 kilograma, a preko 5 kg do 20 Kuna po kilogramu. Težina manja od kilograma uzima se za podpun kilogram«.

2. Točka VII. člana 73. propisnika za unutarnju poštansku službu I. dio: »U slučaju smanjenja količine sadržaja, ako je sadržaj istovrstan, naknadjuje se stvarna vriednost onoga diela sadržaja, koji fali i to razmjerno označenoj vriednosti. Ako vriednost nije označena, plaća se stvarna vriednost toga diela no najviše 60 Kuna do 3 kg, od 3—5 kg najviše 100 Kuna, a preko 5 kg 20 Kuna po kilogramu. Ako sadržaj nije istovrstan i ako se šteta može točno ustanoviti, plaća se odšteta do iznosa stvarne štete srazmjerno označenoj vriednosti, odnosno, ako vriednost nije označena, do 3 kg 60 Kuna, od 3—5 kg najviše 100 Kuna, a preko 5 kg 20 Kuna po kilogramu.

Ne može li se ustanoviti prava šteta, plaća se razlika izmedju označene vriednosti sadržaja i to u granicama označene vriednosti, odnosno, ako vriednost nije označena, do 3 kg 60 Kuna, od 3—5 kg, najviše 100 Kuna, a preko 5 kg 20 Kuna po kilogramu.«

3. Točka I. člana 3. propisnika za unutarnju poštansku službu III dio: »Obzirom na rukovanje diele se zamotci: 1. obične zamotke t. j. zamotke bez označene vriednosti ili s označenom vriednošću izpod 2000 Kuna; 2. vriednostne zamotke t. j. zamotke s označenom vriednošću od 2000 Kuna i više, kao i zamotke, čija je vriednost manja od 2000 Kuna a veća od 100 Kuna, ako sadrže kovani novac, zlatne i srebrne predmete, nakite ili vriednostne papire, poštanske i rizničke vriednostnice. Ova vrst zamotaka naziva se ručnjacima, jer se kod primo-predaje moraju predavati iz ruku u ruku.«

4. Druga rečenica točke VII. člana 4. propisnika za unutarnju poštansku službu III. dio: »Ako označena vriednost zamotka prelazi 5000 Kuna, stavljaju se na zamotak i na odpremnicu jedna kraj druge dvie naljepnice »V«, da se toj pošiljci posveti veća pozornost.«

5. Predzadnja rečenica točke III. člana 15. propisnika za unutarnju poštansku službu III. dio: »Iza toga popunjuje službenik odpreme odnosne rubrike, izpisujući naziv poštanskog ureda, od kojeg zaključak potiče, naziv poštanskog ureda, za koji zaključak glasi, broj novčanih ili sjedinjenih vreća, broj vriednostnih zamotaka svih skupa i posebno onih s vriednošću preko 5000 Kuna, a zatim broj listovnih zaključaka.«

6. Četvrta rečenica točke VII. člana 17. propisnika za unutarnju poštansku službu III. dio: »Istodobno se šalje o manjku zaključaka brzojavno izvješće ravnateljstvu, a o manjku vreiednostnog zamotka samo onda, ako mu vriednost prelazi 2000 Kuna.«

7. Treća i četvrta rečenica u stavci drugoj točke X. člana 17. propisnika za unutarnju poštansku službu III. dio: »Kad se radi o preporučenoj pošiljci, postupa se na način opisan u članu 28. diela II., a kada se radi o

novčanom listu, vriednostnom zamotku ili vriednostnom vrećnjaku, postupa se ovako: ako vriednost manjkajuće pošiljke prelazi 2000 Kuna, obavješćuje se o manjku ne samo odpremni poštanski ured, odnosno uprava putujuće pošte, nego i predpostavljeno ravnateljstvo i to, gdje ima brzojav ili brzoglas brzojavkom, a gdje to nije moguće, prvom poštom pismeno.

O manjku novčanog lista s vriednošću izpod 600 Kuna, a vriednostnih zamotaka i vriednostnih vrećnjaka izpod 2000 Kuna podnosi se predpostavljenom ravnateljstvu odmah pismeno izvješće i prilaže zapisnik s prilozima samo onda, ako se sudbina manjkajuće pošiljke ne razjasni.«

8. Zadnja rečenica točke X. člana 27. propisnika za unutarnju poštansku službu I. dio: »Zamotci, čija označena vriednost prelazi 2000 Kuna, moraju biti uviek zamotani (upakirani) i zapečaćeni.«

Navedene izmjene vriede od dana oglasa u Narodnim novinama.*

S prednjom odlukom suglasio se Državni rizničar odlukom br. 66.964-II-1942. od 7. V. 1942.

Zagreb, 16. svibnja 1942.

Ministarstvo prometa i javnih radova

Odio pošta, brzojava i brzoglasa

O. P. broj 4396-II-A-1942.

* Narodne novine od 26. svibnja 1942. broj 115.

NAREDBA

ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu od 18. svibnja 1942. broj 42.622/42 o ustanovljivanju stanja obradjenih površina, prosjeka proizvodnje i potreba prehrane

Na temelju zakonske odredbe o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe od 4. studenoga 1941. broj CCCXCIII-1935-Z-1941, a u sporazumu s ministrom seljačkog gospodarstva izdajem sliedeću naredbu:

§ 1.

Kod svih obćinskih i gradskih poglavarstava osnivaju se: glavna knjiga proizvodnje i potreba prehrane pučanstva i stoke i glavna knjiga potrošača.

Glavne knjige vode obćinska poglavarstva pod nadzorom kotarske oblasti, a u gradovima gradska poglavarstva.

§ 2.

Na zahtjev kotarske oblasti, odnosno gradskog poglavarstva dužan je svatko, da u odredjenom roku na pojedinačni ili obći poziv nadležne oblasti ustmeno ili pismeno dade sve podatke, propisane ovom naredbom, za svoje kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo kao i sve podatke o posjedovnom odnosu zemljišta, stoke i živadi.

Na prijavu obvezane su sve osobe (starješine kućanstava i domaćinstava, upravitelji gospodarstava, pravne

osobe, kao družtva, trgovačka poduzeća, zadruge, zaklade, zemljištne zajednice i sl.), gospodarske ustanove, državna, gradska i obćinska dobra i gospodarstva.

§ 3.

U knjigu proizvodnje i prehrane upisat će obćinska odnosno gradska poglavarstva za svako pojedino kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo svojega područja i voditi u odredjenim stupcima prema odredjenom obrazcu ove podoatke:

1. tekući broj i ime kućanstva, domaćinstva ili gospodarstva;

2. osobe u kućanstvu, domaćinstvu ili gospodarstvu računajući ovamo sve članove kućanstva ili domaćinstva, koji sa svojim starješinom žive u zajedničkom kućanstvu, kao i sve stalne namještenike gospodarstva i ostalu stalnu poslugu;

3. stoku i živad kućanstva, domaćinstva ili gospodarstva;

4. zemljište, koje bilo gdje i bilo s kojeg naslova obradjuje ili uživa kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo (vrtovi, vinogradi, oranice, livade, pašnjaci i šume);

5. obradjene površine po veličinama i po vrstama usjeva, bez obzira, u kojem se području države nalaze;

6. količine stvarno polučenog žetvenog doprinosa prema obradjenim površinama i vrstama usjeva (ječma, prosa, raži, suražice, pšenice, zobi, kukuruza, heljde, krumpira, mahunastih plodova i ostalog);

7. utvrdjeni prosječni žetveni prinos za dotičnu obćinu, selo ili kraj prema odluci nadležne kotarske oblasti;

8. količine prehranbenih sredstava, potrebne za kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo i prehranu ljudi,

stoke i živadi, te potrebe sjemenja, obračunane prema postojećim propisima;

9. viške odnosno manjke prehranbenih sredstava u odnosnom kućanstvu, domaćinstvu ili gospodarstvu, kao i promjene, koje budu u njima nastupile tečajem gospodarske godine.

§ 4.

U glavnu knjigu potrošača na području jedne obćine ili grada uvrštavaju se u očevidnost ona kućanstva odnosno domaćinstva, koja uobće ne proizvode sredstva za prehranu ili ih ne proizvode u dovoljnim količinama, potrebnim za pokriće potreba tečajem jedne gospodarske godine.

U glavnu knjigu potrošača obćinska će poglavarstva za svako pojedino kućanstvo ili domaćinstvo svojega područja upisati i voditi u odredjenim stupcima prema odredjenom obrazcu ove podatke:

1. tekući broj i ime kućanstva, domaćinstva odnosno trošača;
2. tekući broj glavne knjige proizvodnje i potreba prehrane dotičnog kućanstva, odnosno domaćinstva;
3. osobe u kućanstvu ili domaćinstvu i njihovo zanimanje, odnosno zaposlenje;
4. vrstu rada, koji vrše članovi kućanstva, odnosno domaćinstva;
5. osobe, koje u kućanstvu ili domaćinstvu u stalnom zaposlenju rade (kućne pomoćnice, sluge i sl.);
6. količine prehranbenih sredstava, potrebnih za kućanstvo, odnosno domaćinstvo (ljudi, stoka i živadi);
7. količine prehranbenih sredstava, potrebne za pokriće ostalih možebitnih drugih potreba domaćinstva ili zanimanja, koje vrši starješina kućanstva odnosno domaćinstva;

8. podatke o uvrštenju kućanstva odnosno domaćinstva ili njihovih članova u nadležnu obskrbnu (aprovizacionu) ustanovu ili koje drugo prehranbeno tielo, kao zadrugu, radničku aprovizaciju i sl.;

9. podatke o izdanim potrošačkim izkaznicama ili kartama za podizanje prehranbenih i ostalih za život potrebnih sredstava, kao i za dotično kućanstvo ili domaćinstvo odredjeno mjesto obskrbljivanja.

§ 5.

U glavnu knjigu proizvodnje i potreba prehrane i u glavnu knjigu potrošača, a na listu, predvidjenom za svako kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo, upisuju se podatci, pošto su točno provjereni i utvrdjeni.

§ 6.

Podatci se imaju upisati za svako kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo svake obćine ili grada što prije, no najkasnije do konca lipnja svake godine.

Podatci površina, obradjenih ozimim usjevima, imadu se upisati najkasnije do konca lipnja, a površine, obradjene proljetnim usjevima, pod voćarskim, vinogradarskim i drugim kulturama prije žetve odnosno berbe, ali najkasnije do konca mjeseca srpnja svake godine za svako pojedino kućanstvo domaćinstvo ili gospodarstvo.

§ 7.

Žetveni doprinos, koji domaćinstvo ili gospodarstvo stvarno polučuje bilo s kojih osnova (s vlastitog zemljišta, napolice, zakupa ili dr.), kako jesenjih tako i proljetnih usjeva, a po potrebi i svih drugih kultura, upisat će se na temelju njegove prijave u glavnu knjigu proizvodnje i potreba prehrane tečajem žetve i berbe. Obćinsko poglavarstvo može u svako doba ureda radi ili na prijavu provjeravati podatke o stvarno polučenom

žetvom doprinosu kod pojedinih kućanstava (gospodarstava). U slučaju očito neosnovane prijave snosi troškove postupka prijavitelj. Odluku o tom izdaje obćinsko poglavarstvo s pravom utoka na kotarsku oblast. Prosječni žetveni doprinos za odnosu obćinu, selo, zaselak, kraj, rudinu, grad ili pojedino domaćinstvo odnosno gospodarstvo upisuje se na temelju odluke nadležne kotarske oblasti ili gradskog poglavarstva. Prosječni žetveni doprinos prema vrstama usjeva i kultura za svaku obćinu i grad, a prema -različitosti i kakvoći zemljišta, kao i drugim okolnostima, a po potrebi za svako selo, zaselak, kraj ili rudinu, ustanovljuje se odlukom mjestno-nadležne kotarske oblasti ili gradskog poglavarstva na temelju nalaza kotarskog agronoma o procjeni, a prema ocjeni svih odlučnih činjenica.

§ 8.

Procjenu prosječnog žetvenog doprinosa s obradjenih površina po katastralnom jutru obavlja prije žetve odnosno berbe kotarski agronom s gospodarskim obćinskim odborom za procjenu za cielo područje kotara po obćinama, a u gradovima gradski agronom.

Gospodarske obćinske odbore za procjenu prosječnog doprinosa sačinjavaju za svaku obćinu obćinski načelnik i bilježnik, obćinski ili mjestni povjerenik Hrvatske seljačke gospodarske zajednice, jedan područni zaprisegnuti procjenitelj i starješina odnosnog sela ili zaselka. U koliko Hrvatska seljačka gospodarska zajednica u dotičnoj obćini još nema svoga predstavnika, imenuje namjesto ovoga kotarska oblast dva člana iz redova najnaprednijih seljaka-gospodara. U gradovima će gospodarski odbor za procjenu imenovati gradonačelnik.

Procjena se obavlja za područje pojedine upravne obćine, porezne obćine, grada, odnosno pojedinog kraja, rudine, već prema mjestima i zemljišnim prilikama najkasnije 8 dana prije početka žetve ili berbe pojedinog usjeva na području dotičnog kotara ili grada.
Članove gospodarskog obćinskog odbora za procjenu prosječnog doprinosa imenuje kotarska oblast.
Dan početka procjene prosjeka ustanovljuje kotarska oblast, odnosno gradsko poglavarstvo, a imade se oglasiti u obćini.
O svakoj obavljenoj procjeni ima se na licu mjesta sastaviti zapisnik, koji će sadržavati sve odlučne podatke. Zapisnik podpisuju uz kotarskog odnosno gradskog agronoma i svi članovi gospodarskog odbora primjetbama ili bez njih. Predstavnici pojedinih kućanstava, domaćinstava ili gospodarstava mogu činiti upozorenje, koja se unose u zapisnik, ali ne mogu sudjelovati u razpravljanju.

§ 9.

Procjenu prosjeka žetvenog doprinosa proglasit će obćinsko odnosno gradsko poglavarstvo svestrano na uobičajeni način u obćini ili selima obćine i oglasiti na svojoj oglasnoj ploči.

§ 10.

Kotarska oblast, odnosno gradsko poglavarstvo na temelju zapisnika o procjeni prosjeka žetvenog prinosa izdaje prvomolbenu odluku o utvrdjenju prosječnog žetvenog prinosa, a nakon predhodnog saslušanja kotarskog agronoma, kotarskog priradnog nadzornika, kotarskog povjerenika Hrvatske seljačke gospodarske zajednice i upravitelja gospodarske područne postaje Državne poslovne središtnjice za zemaljske proizvode. Prije izdanja odluke može kotarska oblast odrediti

nadpregled na licu mjesta. Nadpregled se ima odrediti za čitavu obćinu, kraj ili rudinu. Nadpregledom upravlja kotarski predstojnik ili njegov zamjenik, odnosno kotarski priradni nadzornik, a uz kotarskog agronoma ima sudjelovati još i kotarski povjerenik Hrvatske seljačke gospodarske zajednice i upravitelj gospodarske područne postaje Državne poslovne središtnjice.

§ 11.

Odluka o utvrdjenju prosječnog žetvenog prinosa za pojedinu obćinu, odnosno selo, zaselak, kraj ili rudinu ima se odmah na uobičajeni način proglasiti na području dotične obćine. Kotarska oblast i gradsko poglavarstvo dužni su ureda radi sve odluke o utvrdjenom prosječnom žetvenom prinosu za obćine, gradove, sela, zaseoke, krajeve, ili rudine dostaviti i gospodarskoj područnoj postaji Državne poslovne središtnjice na području dotičnog kotara ili grada, odnosno njezinom opunomoćeniku, u koliko ova ne postoji.

§ 12.

Pravomoćno utvrdjeni prosjek žetvenog doprinosa služi za odredjivanje viška, odnosno manjka prehranbenih sredstava u kućanstvu, domaćinstvu ili gospodarstvu dotičnog kotara ili grada, prema postojećim propisima za prehranu pučanstva i stoke, izdanih od ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 13.

Iz cjelokupnog prihoda kućanstva, domaćinstva odnosno gospodarstva podmiruju se u prvom redu potrebe odnosnog kućanstva, domaćinstva, odnoso gospodarstva, obračunane prema propisima za sjeme, ljudstvo i stoku. Višak prehranbenih sredstava predat će

kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo prema ustanovljenim cienama na prvi poziv oblasti gospodarskoj područnoj postaji Države poslovne središtnjice u dotičnom kotaru ili njezinim opunomoćenicima na način i u mjestu, koji će biti za predaju višaka za svaki pojedini proizvod odredjeni.

Manjak prehranbenih sredstava pojedinog kućanstva, domaćinstva ili gospodarstva, uvrštenog u knjigu potrošača dotične obćine ili grada pokrit će se u prvom redu iz viška drugih kućanstava, domaćinstava ili gospodarstava dotične obćine ili grada, odnosno kotara ili velike župe, a u drugom redu, osobito kod gradova, dopremom iz najbližeg područja.

Izjednačivanjem manjaka i višaka po obćinama, kotarima, i župama vrše kotarski, odnosno župski priradni nadzornici prema smjernicama ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, a posredstvom gospodarskih područnih postaja u dotičnim kotarima i posredstva* župskih povjerenika Državne poslovne središtnjice za zemaljske proizvode.

§ 14.

Kod ustanovljivanja potreba pojedinog kućanstva, domaćinstva ili gospodarstva imaju se prema načinu prehrane u dotičnom kraju ustanoviti najmanje potrebne količine i onih prehranbenih sredstava, koje se u dotičnom domaćinstvu ili kraju uobće ne proizvode, ili koja se ne proizvode u dovoljnoj mjeri, kao primjerice pšenica ili koja druga vrsta bielih žitarica, te se to imade izkazati u glavnoj knjizi proizvodnje i prehrane kao manjak prehranbenih sredstava dotičnog domaćinstva ili obćine, odnosno grada, i uvrstiti kod istog domaćinstva kao manjak u knjigu potrošača.

---

* posredstvom (?)

§ 15.

Ono kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo, koje smatra, da zbog lošeg zemljišta, vremenskih nepogoda ili bilo s kojeg drugog razloga, ne će moći polučiti redovni žetveni doprinos odredjenog zemljišta, ovlašteno je podnijeti pismeno ili ustmeno u zapisniku kod občine ili grada molbu, da mu se posebno procjeni stvarni žetveni doprinos na navedenom zemljištu, koji će doprinos biti podlogom za postupak prema § 12. ove naredbe.

Molba se imade podnieti prije početka obavljanja procjenjivanja prosječnog žetvenog doprinosa ili dok još traje procjenjivanje na području dotične občine ili grada. Molbe kasnije podnesene ne mogu se uzimati u obzir, izuzevši, ako je nakon obavljene procjene nastupio dogodjaj, koji je uzrokovao smanjenje žetvenog prinosa izpod prosječnosti. Občina predlaže molbu na postupak kotarskoj oblasti. Ako je molba očito neopravdana, kaznit će se odnosno domaćinstvo u smislu propisa ove naredbe i snosit će sve troškove postupka. Odluku donosi kotarska oblast u roku od 8 dana s pravom utoka na veliku župu u jednakom roku.

§ 16.

Na temelju utvrdjenog žetvenog prosječnog doprinosa uvrstit će občinska odnosno gradska poglavarstva u glavnu knjigu proizvodnje i prehrane za svako domaćinstvo ili gospodarstvo viške i manjke pojedinih prehranbenih sredstava, i uvrstivši ove i u glavnu knjigu potrošača, ustanovit će viške i manjke pojedinih prehranbenih sredstava na području svoje občine. Zbirne izkaze višaka i manjaka na području svoje občine dužno je občinsko poglavarstvo u roku od 14 dana nakon utvr-

djenog prosječnog žetvenog doprinosa dostaviti nadležnoj kotarskoj oblasti na daljnji postupak. Kotarske oblasti dužne su u daljnjem roku od 3 dana na temelju od obćina primljenih zbirnih izkaza o viščimi i manjcima izraditi zbirni izkaz višaka i manjaka za područje kotarske oblasti, a velike župe na temelju primljenih zbirnih izkaza višaka i manjaka pojedinih kotarskih oblasti i gradskih poglavarstava imaju izraditi zbirni izkaz županijskih višaka i manjaka i dostaviti ga zajedno s primljenim zbirnim izkazima kotarskih oblasti i gradova odjelu za narodnu obskrbu ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 17.

Na poziv kotarske oblasti dužna su obćinska poglavarstva sastaviti i pojedinačne izkaze vlastnika odnosno posjednika višaka prehranbenih sredstava na području svoju obćine i dostaviti ih u odredjenom roku gospodarskoj područnoj postaji Državne poslovne središtnjice na području dotičnog kotara na daljnji postupak.

Isto su tako dužna obćinska poglavarstva na prvi poziv kotarske oblasti, a ove na poziv velike župe, sastaviti i pojedinačne izkaze potrošača na području obćine odnosno kotara i dostaviti ih kotarskom odnosno županijskom priradnom nadzorniku na daljnji postupak u svrhu razpodjelbe prehranbenih sredstava prema smjernicama ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 18.

Nijedan potrošač, kućanstvo, domaćinstvo ili gospodarstvo ne može se koristiti javnim prehranbenim ustanovama, ako nije prijavljeno i uvršteno u glavnoj knjizi pregleda proizvodnje i prehrane i u glavnoj knjizi po-

trošača nadležne svoje obćine ili grada, u kojem imade stalno boravište.

§ 19.

Glavne knjige proizvodnje i potreba prehrane kućanstva i stoke izdaje svaka velika župa za svoje područje na teret područnih obćina ili gradova. Obćinska odnosno gradska poglavarstva ubrat će od svakog kućanstva, domaćinstva ili gospodarstva za pokriće troškova tiskanja po 2 Kn, kako za uvrštenje u glavnu knjigu proizvodnje i prehrane, tako isto i za uvrštenje u glavnu knjigu potrošača.

§ 20.

Troškovi procjena prosjeka proizvodnje i troškovi nadpregleda padaju na teret ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu i ministarstva seljačkog gospodarstva. Služba članova gospodarskih obćinskih odbora za procjenu i kotarskih gospodarskih odbora za procjenu počastna je. U vršenju svojih dužnosti smatraju se članovi spomenutih odbora javnim službenicima. Članovima jednog i drugog odbora pripadaju dnevnice i putni troškovi po propisima o njihovoj službi.

§ 21.

U koliko organi obćine ili grada ne bi bili u stanju, da izvrše radove, propisane ovom naredbom, u propisanim rokovima, odredit će nadležna kotarska oblast odnosno velika župa osobe, koje će vršiti odredjene radove kod obćina i gradova. Ovakvim osobama pripadaju dnevnice i putni troškovi po propisima o njihovoj službi. Ako i kotarska oblast ne bi razpolagala s dovoljnim brojem potrebnog osoblja za izvršenje radova u pojedinim obćinama, izdat će potanje pro-

pise o izvršenju radova nadležna velika župa zaposlivši za izvršenje spomenutih radova i ostale javne službenike na području velike župe.

§ 22.

Za sastav očevidnosti potrošača u gradovima izuzevši grad Zagreb, i za njihovo uvrštenje u glavnu knjigu potrošača izdat će velike župe gradovima posebne upute.

§ 23.

Za područje glavnog grada Zagreba izdat će gradonačelnik svojom naredbom potanje propise o sastavu glavne knjige proizvodnje i prehrane i glavne knjige potrošača.

§ 24.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se zatvorom do 3 mjeseca ili novčanom kaznom do 100.000 Kn ili obim kaznama.
Kazne izriču prvomolbene upravne oblasti, a novčane kazne idu u korist državne blagajne.

§ 25.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. svibnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

---

* Narodne novine od 27. svibnja 1942. broj 116.

Na temelju § 2., savezno § 7. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. XI. 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu

OBLASTNU ODLUKU

o ustanovljenju ciena za dimnjačarske radove

Čl. I.

I. Za sliedeća obavezna čišćenja:

1.	čišćenje dimnjaka (cilindera), prolaznih dimnjaka bez obzira na katove	Kn	8.—
2.	čišćenje dimnjaka za etažna grijanja bez obzira na katove	Kn	10.—
3.	čišćenje centralnog dimnjaka (t. j. za parno i toplovodno grijanje) po jednom metru visine	Kn	6.—
4.	čišćenje parnih dimnjaka, koji služe u tvorničke svrhe, do 10 metara visine	Kn	80.—
	a za svaki daljnji metar po	Kn	12.—
5.	izpaljivanje dimnjaka	Kn	15.—
6.	istruganje i pregledanje dimnjaka u novogradnjama i nadogradnjama	Kn	16.—
7.	čišćenje dimnih kanala po 1 metru duljine	Kn	10.—
8.	čišćenje dimnjaka običnih pekarskih peći	Kn	20.—
9.	čišćenje dimnjaka pekarskih parnih peći	Kn	30.—

II. Za sliedeća neobavezna čišćenja:

10.	čišćenje malih limenih štednjaka	Kn	8.—
11.	čišćenje većih gvozdenih štednjaka	Kn	10.—
12.	čišćenje zidanih štednjaka	Kn	12.—
13.	čišćenje štednjaka u restauracijama, gostionama, zavodima i tome slično, te etažnih štednjaka	Kn	30.—
14.	čišćenje dimnjaka neobične veličine	Kn	40.—
15.	čišćenje kotlova praonice i tome slično	Kn	6.—
16.	čišćenje kotlova u obrtničkim radionicama	Kn	10—20.—
17.	čišćenje gvozdenh peći i peći kupaonicama s 1 metrom cievi	Kn	8.—
	a za svaki daljnji metar po	Kn	1.—
18.	čišćenje Zephir peći	Kn	30.—
19.	čišćenje manjeg parnog ložišta	Kn	50.—
	čišćenje većeg parnog ložišta	Kn	60.—
	čišćenje velikog parnog ložišta	Kn	80.—
20.	čišćenje malih tvorničkih parnih kotlova	Kn	200.—
	čišćenje velikih tvorničkih parnih kotlova	Kn	300.—

Gornje ciene propisane su za obavljanje čišćenja danju t. j. 7 sati u jutro do 7 sati na večer. Za obavljanje čišćenja noću t. j. od 7 sati na večer do 7 sati u jutro, kao i nedjeljom i blagdanom, plaćat će se 50% više od gore navedenih ciena, ako se čišćenje u to vrieme obavlja po želji stranke.

Gore navedene ciene naplaćivat će se za radove u gradovima i sjedištima kotarskih oblasti. Za radove u varošima, industrijskim naseljima i drugim gušće nase-

ljenim mjestima izvan gradova i sjedišta kot. oblasti, naplaćivat će se 25% više, a za radove po raztrkanim selima 50% više od gore navedenih ciena.

Čl. 2.

Ovaj cienik vriedi za područje velike župe Lašva i Glaž.

Čl. 3.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941. preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

Čl. 4.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama*.

Travnik, 15. svibnja 1942.

Veliki župan:

Dr. Nikola Tusun v. r.

Broj: 3066-42.

---

* Narodne novine od 27. svibnja 1942. broj 116.

Gradsko poglavarstvo u Zagrebu proglašuje na temelju § 92. zakona od 22. srpnja 1934. o gradskim obćinama, da je gradski načelnik propisao dne 31. ožujka 1942. pod brojem 11777-V., a državna riznica odpisom od 3. svibnja 1942. broj 66468 odobrila s obveznom snagom za sve osobe i oblasti sliedeće:

»Na temelju §§ 90.—93. i 116. zakona o gradskim obćinama od 22. srpnja 1941. i naredbe zamjenika Poglavnika i vrhovnog zapovjednika cjelokupne vojne sile od 11. travnja 1941. broj 8-41., kojom su ovlasti iz djelokruga gradskog zastupstva prenesene na načelnika slob. i kr. glavnog grada Zagreba pripisujem sliedeći:

NAREDBENIK

o gradskim pristojbama na tramvajske vozne karte

§ 1.

Propisuje se pristojba za tramvajske vozne karte, koja iznosi 5% od prodajne ciene vozne karte prema cjeniku.

Ova se pristojba u istom razmjeru propisuje i na mjesečne karte, odredjene cjenikom, osim na karte za vršenje službe.

§ 2.

Gradska štedionica slob. i kr glav. grada Zagreba kao pravna sljednica Zagrebačkog tramvaja d. d. u Zagrebu dužna je prigodom prodaje odnosno izdavanja karata ubirati, uz državnu i gradsku pristojbu na tramvajske karte.

§ 3.

Uprava tramvaja je dužna prema mjesečnim primitcima od prodanih karata navedenih u §. 1 izračunati ovu pristojbu, te je polagati kod Glavne gradske blagajne najkasnije 30 dana nakon svršetka mjeseca za koji se vrši obračun.

§ 4.

Ako uprava tramvaja ne udovlji dužnosti iz § 3. u propisanom roku, ustanovit će Gradsko poglavarstvo iznos pristojbe za taj mjesec iz knjiga tramvaja, pa će dužnu pristojbu ubrati poreznom ovrhom, a u slučaju potrebe i sekvestracijom primitaka tramvaja do podpunog namirenja dužnih pristojba.

§ 5.

Gradska obćina ima pravo u svako doba izaslati svoje organe radi nadzora i izpitanja obračuna, te je uprava tramvaja dužna tim organima dopustiti u tu svrhu uvid u knjige.

§ 6.

Ovaj naredbenik dobiva obveznu snagu, kad ga odobri mjerodavna državna oblast te kad bude propisno proglašen.«

Ovaj se propisnik stavlja ovime na javni uvid u službenim prostorijama pravnog odsjeka predsjedničtva gradskog poglavarstva (Matoševa ulica br. 9 priz. lievo) i u prostorijama grad. financij. gosp. odjela (Račkoga ul. br. 6. I.) pa dobiva obveznu snagu nakon proglašenja s danom 27. V. 1942.*

Zagreb, 23. svibnja 1942.

Za gradskog načelnika
Upravitelj magistrata:
Dr. Jelić v. r.

---

* **Narodne novine od 27. svibnja 1942. broj 116.**

NAREDBA

ministarstva unutarnjih poslova od 22. svibnja 1942. broj 4118-I-A-1942. o osnutku izpostave župske redarstvene oblasti u Zenici

Na temelju § 9. zakonske odredbe o župskim redarstvenim oblastima od 20. X. 1941. broj CCCLV-1817-Z. p.-1941. (Narodne novine od 24. X. 1941. broj 161) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Danom proglašenja ove naredbe osniva se u Zenici izpostava župske redarstvene oblasti s djelokrugom župske redarstvene oblasti kao redarstvene oblasti prve molbe.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, 22. svibnja 1942.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Artuković, v. r.

---

* Narodne novine od 28. svibnja 1942. broj 117.

NAREDBA

Državnog izvještajnog i promičbenog ureda od 20. svibnja 1942. broj 7841 o slikokaznoj promičbi

Na temelju § 3. zakonske odredbe od 24. siečnja 1942. broj XXXIII-231-Z-1942. (Narodne novine od 26. siečnja 1942. broj 20) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Propisi ove naredbe vriede za slikokaznu promičbu koja se izvodi u slikokazima i kazalištima naplatno po nalogu i za račun trećih osoba.

Slikokazna promičba obuhvaća: promičbu putem prikazivanja diapozitiva i promičbu putem prikazivanja priradno-promičbenih slikopisa.

§ 2.

Svi slikokazi i kazališta koja izvode slikokaznu promičbu imaju u roku od 15 dana sastaviti cjenike za slikokaznu promičbu, te ih u tri primjerka dostaviti Državnom izvještajnom i promičbenom uredu u Zagrebu (slikopisni odsjek).

Cjenik ima sadržavati: ime slikokaza (ili kazališta), tekući broj cjenika i dan njegova stupanja na snagu, vrste slikokaza (praizvedbeni slikokaz, reprizni slikokaz, mješoviti slikokaz ili slikokaz za prikazivanje žive glume i slikopisa), broj mjesta u slikokazu, dani predstava i vrieme početka predstava, ciene za prikazivanje slikokazne promičbe i naznaku providbe, koju slikokaz odobrava zakupniku, oglasnom zavodu ili posredniku.

Državni izvještajni i promičbeni ured (slikopisni odsjek) može prema potrebi i vlastitoj razsudbi predložene cjenike izmieniti, te će u tom slućaju o možebitnim izmjenama obaviestiti odnosne slikokaze.

Cjenici se mogu mienjati i naknadno uz odobrenje Državnog izvještajnog i promičbenog ureda.

§ 3.

U cjenicima bit će ustanovljena za slikokaznu promičbu jedinstvena temeljna ciena za odnosni slikokaz.

Za prikazivanje diapozitiva ciena se računa po svakom diapozitivu za mjesec dana. Za zvučne diapozitive i diapozitive, koji se po želji nalogodavca prikazuju više od 12 sekunda može se odrediti veća ciena.

Za izvodjenje promičbe putem prikazivanja priradnopromičbenih slikopisa ciena se računa po metru i tjedno.

Unutar jednog mjeseca mogu se diapozitivi iste stranke mienjati bez naplate posebne ciene. Isto tako se bez naplate posebne ciene mogu mienjati i priradnopromičbeni slikopisi unutar odnosnog tjedna.

§ 4.

Za prikupljanje naloga za slikokaznu promičbu treba dozvola Državnog izvještajnog i promičbenog ureda (slikopisni odsjek), koji po molbi odlučuje konačno i po slobodnoj razsudbi. Ovakve dozvole mogu moliti samo stručni oglasni zavodi.

Ovlašteni oglasni zavod može temeljem ove naredbe i cjenika prikupljati naloge za slikokaznu promičbu.

Ovlašteni oglasni zavod ne smije prilikom preuzimanja naloga ugovoriti, iz razloga konkurencije, izključenje drugih oglasivača, a ima slikokazu predavati naloge za izvršenje prema onom redu, kako su zaključeni (kronoložki).

§ 5.

Odnos izmedju ovlaštenog oglasnog zavoda i pojedinog slikokaza temelji se na ugovoru. Pojedini slikokazi mogu povjeriti jednom od ovlaštenih oglasnih zavoda izključivo pravo prikupljanja naloga za slikokaznu promičbu, odnosno mogu tome ovlaštenom oglasnom zavodu to pravo dati u zakup. Svi ti odnosi uredit će se ugovorom izmedju pojedinih stranaka.

§ 6.

Slikokazima, kazalištima ili ovlaštenim oglasnim zavodima, dotično zakupcima, zabranjeno je sklapati utanačenja s plaćanjem paušalnih iznosa, te se prema tome imaju u svim slučajevima pridržavati one ciene, koja je u cjeniku predvidjena.

§ 7.

Troškovi za izradbu, razašiljanje i omot slikokazne promičbe, kao i troškovi za izvršenje posebnih naloga, računaju se posebno.

§ 8.

Slikokazi su dužni primati naloge od ovlaštenih oglasnih zavoda, dotično od svojih izključivih zastupnika, te ih bez zavlačenja izvesti onim redom, kako su stigli, a mogu odbiti izvodjenje naloga, ako oglašivač nije udovoljio platežnim uvjetima, dok moraju odbiti izvršenje naloga, koji stignu od neovlaštenih sakupljača ili ako odnosna slikokazna promičba nije u skladu s ćudoredjem, javnim probitkom i javnim poredkom. Kada jedan slikokaz iz tih razloga odbije izvodjenje slikokazne promičbe, ne može tu promičbenu gradju preuzeti na izvodjenje od drugog ovlaštenog sakupljača.

§ 9.

Slikokazna promičba sastavni je dio rasporeda. Za vrieme izvodjenja slikokazne promičbe ima dvorana u kojoj se slikokaz izvodi, biti uredno zamračena, kao i za vrieme izvodjenja ostalog diela rasporeda. Slikokazna promičba ima se početi izvoditi točno u vrieme odredjeno za početak predstave, a ne prije predstave — za vrieme ulazka gledalaca u dvoranu.

Prikazivanje pojedinog diapozitiva ima trajati najmanje 12 sekunda. U toku izvodjenja jednog razporeda može se prikazivati najviše trideset diapozitiva. Ovamo se ne broje diapozitivi, koji predstavljaju vlastitu promičbu slikokaza ili izključivog zakupnika, te diapozitivi, koji se izvode bezplatno, a sadrže političku promičbu kao i oni diapozitivi, koji se na temelju naredbe ovlaštenih ustanova imaju izvoditi bezplatno u obćem probitku.

Za vrieme jednog razporeda može se izvesti najviše 250 metara priradno-promičbenog slikopisa. Ovamo se ne ubrajaju slikopisi, koji predstavljaju vlastitu promičbu slikokaza ili izključivog zakupnika, te slikopisi, koji prikazuju bezplatno i sadrže političku promičbu, kao i oni slikopisi koji se na temelju ovlaštenih ustanova u probitku obćenitosti imaju bezplatno izvoditi. Jedan priradno-promičbeni slikopis ne može se u istom slikokazu neprekidno izvoditi dulje od jednog tjedna. Njegovo izvodjenje u istom slikokazu može se ponoviti tek nakon izmaka od četiri tjedna.

§ 10.

Za izvodjenje priradno-promičbenih slikopisa u slikokazu potrebno je predhodno odobrenje Državnog izvještajnog i promičbenog ureda (slikopisni odsjek). U tu svrhu oglašivač, sakupljač ili uprava slikokaza

imaju odnosni promičbeni slikopis uputiti Državnom izvještajnom i promičbenom uredu (slikopisni odsjek) na pregled, pa će nakon pregleda Državni izvještajni i promičbeni ured (slikopisni odsjek) molitelju izdati potvrdu, u kojoj će biti navedeno, da se odnosni slikopis može izvoditi, a podjedno će u toj potvrdi slikopisni odsjek naznačiti i duljinu slikopisa u metrima, te će ta naznaka biti odlučna za izračunavanje pristojbe po metrima (§ 2.)

§ 11.

Svi slikokazi i kazališta (koja izvode slikokaznu promičbu) dužni su dnevno voditi brojitbu posjetilaca, te su dužni brojitbene podatke dostavljati dva puta godištnje (prvog veljače i prvog kolovoza svake godine) slikopisnom odsjeku Državnog izvještajnog i promičbenog ureda, koji će te prijave sakupljati i srediti, te će u slučaju potrebe davati podatke pojedinom oglašivaču, koji želi dati nalog za slikokaznu promičbu.

§ 12.

Od ukupnih (brutto) prihoda postignutih za izvodjenje slikokazne promičbe, dužne su uprave slikokaza davati doprinos od 3% u korist »Hrvatskog slikopisa« (Croatia-film), koji će ga upotriebiti u svrhu promicanja hrvatske slikopisne proizvodnje. Ovaj će doprinos na temelju izpostavljenih računa u toku svakog mjeseca s upravama slikokaza obračunavati »Interreklam« hrvatski oglasni zavod d. d. u Zagrebu, te će do svakog 5. dana u mjesecu za protekli mjesec ukupni iznos dostaviti Državnom izvještajnom i promičbenom uredu, koji će ga odmah ustupiti »Hrvatskom slikopisu«.

§ 13.

Državni izvještajni i promičbeni ured (slikopisni odsjek) vrši nadzor nad održavanjem propisa ove naredbe, te može učiniti i odrediti sve potrebno radi osiguranja provedbe propisa ove naredbe sam ili preko drugih, koje će za to ovlastiti.

Prekršitelji ove naredbe i oni, koji protivno ovoj naredbi postupaju ili njezine propise zaobilaze, kaznit će se zatvorom do tri mjeseca, te novčanom kaznom do 100.000 Kn., a mogu se kazniti i oduzimanjem prava na obavljanje rada, odnosno kaznom oduzimanja dozvole za rad ili kaznom zatvaranja poduzeća. (Zakonska odredba od 24. siečnja 1942. broj XXXIII-231-Z-1942.).

Kaznu izriču i izvršuju prvomolbene redarstvene oblasti. Protiv odnosne odluke nema pravnog lieka.

§ 14.

Ova naredba stupa na snagu 15. svibnja 1942. i od toga dana prestaju vriediti svi protivni propisi i svi protivni ugovorni uglavci*.

U Zagrebu, dne 15. svibnja 1942.

Pročelnik Državnog
izvještajnog i promičbenog
ureda:

Dr. Vilko Rieger v. r.

* Narodne novine od 28. svibnja 1942. broj 117.

POSLOVNIK*

ministarstva vanjskih poslova od 24. travnja 1942. broj 3064-42. o računsko-blagajničkoj službi diplomatskih i konzularnih predstavničtava Nezavisne Države Hrvatske u inozemstvu

Na temelju propisa § 5. zakonske odredbe o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske od 24. lipnja 1941. broj CLXVIII-499-Z. p.-1941. izdajem u sporazumu s državnim rizničarom ovaj poslovnik:

§ 1.

Diplomatska i konzularna predstavničtva Nezavisne Državne Hrvatske u inozemstvu, osim svojih redovitih stručnih, zakonom odredjenih poslova, obavljaju i ove poslove računsko-blagajničke službe:

a) vrše izplatu u granicama navjera, dobivenih od ministarstva vanjskih poslova,

b) vrše izplate za račun državnih i samoupravnih ureda i ustanova u granicama za to od njih dobivenih navjera,

c) vrše naplatu pristojbi za sve službene poslove konzularne prirode po odredbama zakona o pristojbama i po uputama ministra vanjskih poslova,

d) prikupljaju prihode od državnih imanja u inozemstvu, kao i sve druge slučajne državne prihode, koji se tokom službe pojave,

e) vrše sve novčane poslove kod akreditiranih država, koje im naredi ili odobri ministar vanjskih po-

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 30. svibnja 1942. broj 119.

slova u skladu s postojećim zakonima, medjudržavnim ugovorima, nagodbama i drugim obvezama,

f) primaju ostavine umrlih državljana i državnih pripadnika u inozemstvu.

Na poslove, navedene u ovom paragrafu, primienjuju se propisi, koji se odnose na poslovanje s položima.

§ 2.

Glavari diplomatskih i konzularnih predstavničtava ili njihovi zamjenici — odpravnici poslova — rukuju blagajnom i priborom kao odgovorni računopolagači po propisima o državnom računovodstvu i Računarskom dvoru.

Ministar vanjskih poslova, kada nadje, da to probitak službe zahtieva, može odrediti jednoga činovnika predstavničtva za rukovaoca blagajne i pribora. Takav je činovnik odgovorni računopolagač, a glavar odnosno odpravnik poslova naredbodavalac je drugog stupnja po propisima o državnom računovodstvu i Računarskom dvoru.

§ 3.

Obskrba predstavničtva novcem za stvarne i osobne izdatke iz navjera, odobrenih proračunom, vršit će se putem pošte ili glasnika, bilo u čeku bilo u gotovu, bilo klirinžkim putem, i to za osobne izdatke svakoga mjeseca, a za stvarne tromjesečno.

§ 4.

Izplata osobnih beriva svima službenicima diplomatskih i konzularnih predstavničtava vrši se svakog mjeseca unapried prema izplatnom izkazu, poslanom od ministarstva.

Osobama, koje nisu unesene u izplatni izkaz, ili za koje nije poslana namira, ne smije se vršiti izplata.

Svaku izvršenu izplatu mjesečnih beriva pojedinim službenicima upisat će rukovalac blagajne u njihove platne knjižice.

Bez platne knjižice ne mogu se nikomu izplatiti beriva. Svaki službenik dužan je čuvati svoju platnu knjižicu i kod primanja beriva podnieti je rukovaocu blagajne, sa zahtjevom, da se upišu izplaćena mu beriva i izplaćena čista svota.

Izdavanje osobnih beriva za mjesec, koji nije nastupio (davanje predujma), najstrože se zabranjuje, čija god naredba za to postojala.

§ 5.

Razporedjene godištnje navjere: 1. za obće uredske potrebe, 2. za popravak, održavanje i čišćenje zgrada i unutrašnjeg uredjaja, 3. za ogrjev, razsvjetu i vodu, 4. za uzdržavanje i obskrbu samovoza, 5. za repatriiranje dostavljaju se predstavničtvima tromjesečno, a za najamnine prema zaključenom ugovoru.

§ 6.

Za sve primljene svote prema pojedinim stupcima i podstupcima državnog proračuna za jedno tromjesečje dužna su dilomatska i konzularna predstavničtva poslati ministarstvu odgovarajuće izprave, kojima opravdavaju primljene svote, odmah nakon izteka tromjesečja. Dok za jednu primljenu svotu za jedno tromjesečje ne pošalju odgovarajuće izprave, ne može se poslati daljnja svota za jednaku svrhu. U izuzetnim slučajevima i na dovoljno obrazloženje može im ministarstvo vanjskih poslova ovaj rok produžiti do svršetka idućeg tromjesečja.

Iz poslane im navjere za obće uredske potrebe predstavničtva vrše u glavnom ove izdatke: za pribor za pisanje, za vodjenje i registriranje službenog posla, za tiskanice, uvez knjiga, za poštanske, brzojavne i brzoglasne troškove, za nabavu stručnih knjiga, listova, službenih i ostalih novina i časopisa, za sitnije popravke uredskog namještaja i održavanje čistoće u uredima, za izdatke za crkvene obrede prilikom proslave državnih blagdana, za napojnice o novoj godini službenicima onih stranih vlasti, s kojima diplomatska i konzularna predstavničtva imaju službene veze, kao i raznosačima pisama i brzojava, za sitne izdatke oko razmjene čekova i tako dalje. Ovi izdatci diele se na podstupce, kako je to u državnom proračunu predvidjeno.

Nabavu namještaja vršit će predstavničtva prema uputama ministarstva u granicama za to odobrenih navjera putem povjerenstva, izuzevši slučaj, da nema dovoljnog broja osoblja za sastav povjerenstva.

§ 7.

Samo s odobrenjem ministra vanjskih poslova mogu se vršiti izplate iz primljenih navjera na stvarne potrebe za sliedeće izdatke:

1. za putne, prievozne, selitbene i glasničke troškove (predujam);

2. za sve troškove oko izvršenja medjudržavnih ugovora;

3. za nabavu finijeg namještaja i drugih uredskih stvari, kojima je vriednost veća od 5.000 Kuna;

4. za osiguranje pokućstva i drugih stvari diplomatskih i konzularnih predstavničtava protiv štete od vatre i kradje;

5. za službeno odielo podvornika diplomatskih i konzularnih predstavničtava;
6. za zakup zgrada, kad se zaključuje novi ugovor;
7. za ustaške i diplomatske odore i odjevne pripomoći;
8. za podpore za usavršavanje, i
9. za izvanredne troškove, dostojnije zastupanje države i posebne tajne ciljeve, te za pripomoći i nagrade u promičbene svrhe.

§ 8.

Svim izplatama za stvarne potrebe mora predhoditi izvršeni posao, služba, rad ili nabava za državu. Izplate se ne smiju činiti za poslove, koji nisu izvršeni, niti u većim svotama od onih, koje odgovaraju izvršenom poslu. Izplata se može izvršiti samo pravom potraživaču ili njegovu opunomoćeniku.

Za svaku izplatu za stvarne potrebe mora se priložiti kao opravdajuća izprava račun (faktura — namira) od osobe (tvrdke), od koje su stvari nabavljene, odnosno, koja je dotični posao izvršila.

U tom računu mora se navesti što je naručeno, u kojoj količini ili težini, uz koju cienu, ukupna svota, te nadnevak računa. Račun ima podpisati osoba (tvrtka), koja je naručbu izvršila i novac primila.

Na računu se mora napisati i podpisati: da je prema njemu sve izpravno primljeno i izvršeno, a stvari i knjige da su upisane u imovnik (strana i broj imovnika).

Računi i namire imaju glasiti na onu valutu, koja je izplaćena. Bordero (nota) o razmjeni primljene valute od ministarstva vanjskih poslova u valuti dotične države mora se priložiti uz opravdajuće izprave

prilikom slanja novčanih izprava ministarstvu vanjskih poslova.

Svaki izplaćeni račun — namira mora se upisati u uručbeni zapisnik.

§ 9.

Sve nepokretno državno imanje i svi pokretni državni predmeti (stvarni i knjige), koji su za upotrebu i od vriednosti su, unose se u posebnu knjigu: imovnik stvari i imovnik knjiga.

Svako primanje (kupovanje) stvari i knjiga, kao i svako izdavanje, prodaja ili odpis dotrajalih stvari i knjiga unosi se u ovu knjigu, a u stupce, za to predvidjene.

Dotrajale stvari i knjige odpisuju se iz imovnika stvari i imovnika knjiga samo s odobrenjem ministra vanjskih poslova.

§ 10.

Diplomatska i konzularna predstavničtva mogu i imaju upotrebljavati primljene svote za stvarne izdatke samo za ono, za što su namienjene, a u visini iznosa, označenog za svaku pojedinu potrebu.

Ne smiju se vršiti ni prekoračenja, ni virmani, ni privremeni izdatci iz gotovine jedne potrebe (stupac i podstupac), ako to nije izričito odobreno od ministarstva vanjskih poslova.

Za pravilnost izvršenja izplata iz primljenih svota za stvarne potrebe odgovorni su glavar diplomatskog ili konzularnog predstavničtva i rukovaoci blagajne i pribora.

Zgrade za smještaj ureda i stana glavara diplomatskih ili konzularnih predstavničtava uzimaju se u najam prema propisima, koji o tome postoje u svakoj pojedinoj državi.

Ugovore o najmu takvih zgrada odobrava ministar vanjskih poslova u visini svote, odobrene mu državnim proračunom za najam stanova, a zaključuju ih glavari diplomatskih i konzularnih predstavničtava nakon predhodnog ovlaštenja ministra vanjskih poslova, pod najpovoljnijim pismenim uvjetima prema propisima dotične države. Pri tome imaju paziti, da ugovor uviek obuhvati:

1. predmet najma, opisan na način, koji pokazuje njegovu namjenu, upotrebu, preuredjenje, održavanje i t. d.
2. vrieme trajanja najma i uvjete prestanka;
3. način i uvjete plaćanja najma;
4. pravo nadzora unajmljenog objekta;
5. način predavanja i primanja, odnosno plaćanja za unajmljeni predmet s naknadom ili bez naknade za slučaj preuredjenja predmeta za vrieme, dok je trajao najam;
6. osiguranje (predmeta) protiv štete od elementarnih nepogoda (vatre, poplave);
7. posljedice neizpunjavanja ugovorenih obveza.

§ 11.

Dilomatska i konzularna predstavničtva mogu davati novac i vriednosti novčanim ustanovama (bankama) na čuvanje i otvarati tekuće račune kod njih samo s predhodnim odobrenjem ministra vanjskih poslova odnosno državnog rizničara.

§ 12.

Prihode od pristojbi i ostale državne prihode obračunavat će diplomatska i konzularna predstavničtva mjesečno u korist Državne riznice putem ministarstva vanjskih poslova.

Primljene svote u ime ostavine naših umrlih pripadnika u inozemstvu predstavništva će likvidirati u najkraćem roku.

Za svaki postupak, protivan ovom paragrafu, naredbodavalac i računopolagač snosi stvarnu i kaznenu odgovornost.

§ 13.

Diplomatska i konzularna predstavništva šalju ministarstvu vanjskih poslova sve izprave o izvršenim izplatama za osobne i stvarne izdatke, pošto ih predhodno proknjiže u svojim knjigama i srede po stupcima i podstupcima, na sliedeći način:

a) izplatni izkazi odnosno namire šalju se ministarstvu vanjskih poslova odmah nakon izvršene izplate;

b) sve izprave o izplatama za stvarne potrebe sredjuje rukovalac blagajne po stupcima i podstupcima u roku, predvidjenom ovim poslovnikom, i uvodi ih u posebne izkaze, sastavljene dvostruko za svaki stupac i podstupac.

Sve prvotnice (unikati) izkaza zajedno s izpravama šalju se s popratnim pismom odmah ministarstvu vanjskih poslova.

Istovjetnice (duplikati) izkaza čuvaju se u blagajni i imaju se poslati ministarstvu vanjskih poslova kao opravdajuće izprave, ako bi se slučajno poslane izprave s prvotnicom izkaza na pošti izgubile. U protivnom slučaju priključuju se potvrdi ministarstva vanjskih poslova o primitku poslanih izprava i ostaju za blagajnu kao dokaz izdatka.

Pošiljke izprava pod a) i b), kao i sve ostale pošiljke novčane prirode, moraju biti spakovane odvojeno od ostalih pošiljaka upravne prirode i naslovljene na ministarstvo vanjskih poslova, računarsko-gospodarski odsjek.

Ministarstvo vanjskih poslova potvrdjuje primitak poslanih izprava; takvom potvrdom ne razješavaju se odgovorne osobe, jer razrješnicu daje Računarski dvor prilikom pregleda zaključnih godištnjih računa.

§ 14.

Naredbodavalac i rukovalac blagajne u predstavničtvima odgovorni su zajednički a prema svojstvu službe za sve poslove, koje su dužni vršiti. Rukovalac blagajne i pribora ne smije izvršiti nikakvu izplatu prema nalogu svoga glavara — naredbodavaoca drugog stupnja, ako za tu svrhu nema gotovine, ili ako je izdatak protivan zakonu.

U slučaju, da rukovalac blagajne i poslije svojih pismenih razloga, kojim izplatu odbija, od naredbodavaoca — glavara predstavničtva dobije ponovnu pismenu naredbu za izplatu, izvršit će izplatu, ali u tom slučaju svu odgovornost snosi glavar — naredbodavalac.

U ovakvim slučajevima rukovalac blagajne dužan je izviestiti ministarstvo vanjskih poslova.

§ 15.

Kad su glavari ili odpravnici poslova naredbodavaoci drugog stupnja, njihova je dužnost:

a) da na svakoj izpravi primitka i na svakoj izpravi izdatka stave naredbu, da se novac i druga vriednost može primiti odnosno iz blagajne izdati; rukovaocu blagajne ne će se priznati ni jedna izprava, ako na njoj nema te naredbe.

b) da svakog prvog dana u mjesecu izvrše redovan pregled blagajne i pregledaju sve primitke i izdatke u proteklom vremenu i ustanove pravilnosti ili nepra-

vilnosti rukovanja novcem i novčanim knjigama; propuste li to učiniti, smatrat će se, da im je cielo novčano poslovanje u proteklom vremenu poznato i da su suglasni s rukovaocem blagajne i novčanih knjiga;

c) da se brinu, da diplomatska i konzularna predstavničtva budu obskrbljena uredskim priborom i svim potrebštinama za rad;

d) da najmanje jednom u godini izvrše pregled imovnika stvari i imovnika knjiga;

e) da prisustvuju primopredaji blagajne, stvari, knjiga i pribora izmedju starog i novog rukovaoca i da ovjerove zapisnik o tome, i

f) da uobće vode računa, da pod njihovom upravom rukovaoci blagajne, stvari, knjiga i pribora točno i na vrieme izvršuju sve dužnosti prema ovom poslovniku i naredbama ministarstva vanjskih poslova.

§ 16.

Ako se prilikom pregleda blagajne ustanovi višak ili manjak u kojoj valuti, i ako se nakon pomnog pregleda ne pronadje, od kuda to potječe, glavar će sastaviti potreban izvještaj o tome i pozvati rukovaoca blagajne, da pismeno izjavi: odkuda potječe višak, odnosno uslied čega se pojavio manjak, i da manjak odmah položi u blagajnu.

Kad rukovalac blagajne ustanovljeni manjak ne opravda i ne položi u blagajnu, glavar će mu oduzeti blagajnu, ako je znatniji manjak, i predat će je drugom činovniku ili će je sam preuzeti, a odmah će poslati obširan izvještaj ministarstvu vanjskih poslova, računarsko-gospodarskom odsjeku, sa zahtjevom, da se manjak osigura kod nadležnog suda.

Ovi propisi vriede i za pregled knjiga, računa i pribora.

§ 17.

Za pravilnost i točno vodjenje svih novčanih poslova, predvidjenih ovim poslovnikom, diplomatska i konzularna predstavničtva vode ove knjige:

1. dnevnik pologa,
2. očevidnik pologa,
3. knjigu naplaćenih pristojba,
4. imovnik stvari i
5. imovnik knjiga.

A. Dnevnik pologa

Dnevnik pologa je knjiga, u koju rukovalac blagajne svakog dana uvodi sve primitke i izdatke, koje god oni vrste bili.

Dnevnik pologa vodi se na listovima, kojima je lieva i desna strana označena istim rednim brojem (folio).

Na lievoj strani uvode se primitci, a na desnoj izdatci.

Lieva strana (strana primitka) ima ove stupce: 1. tekući broj, 2. dan, mjesec i godina primanja, 3. broj blagajničkog uručbenog zapisnika diplomatskog ili konzularnog predstavničtva, pod kojim je pismo ili račun upisan, 4. od koga je, u čemu i u ime čega je primljeno, 5. strana i broj očevidnika pologa, gdje je svota primljena, i 6. novčane stupce za pojedine valute, koje je blagajna primila.

Desna strana (strana izdatka) ima ove stupce: 1. redni broj, 2. dan, mjesec i godina izplate, 3. broj blagajničkog uručbenog zapisnika diplomatskog ili konzularnog predstavničtva, pod kojim je izprava o izdatku upisana, 4. komu je izplaćeno, na koji način

i u ime čega, 5. strana i broj očevidnika pologa, gdje je svota izplaćena, i 6. novčane stupce za pojedine valute, koje je blagajna izplatila.

Postupak za knjiženje u dnevnik pologa jest sliedeći:

a) u primitku (lieva strana):

1. kad diplomatska ili konzularna predstavničtva prime od ministarstva vanjskih poslova novac za izplatu osobnih i stvarnih izdataka, dopis će o tome upisati istog dana u svoj blagajnički uručbeni zapisnik, a zatim će iznos knjižiti u dnevnik pologa na strani primitka u onoj valuti, u kojoj je zaista primljen; na dopisu će se zabilježiti strana i broj dnevnika pologa;

2. kad diplomatska ili konzularna predstavničtva izvrše razmjenu valute, primljene od ministarstva vanjskih poslova, u valutu dotične države radi lakše izplate (na pr. za izplate uredskih troškova), ima se dobivena valuta dotične države uvesti u dnevnik pologa na stranu primitaka, a za razmjenu izdana valuta na stranu izdataka, s pozivom na bordero (notu razmjene). Bordero (nota razmjene) upisuje se u uručbeni zapisnik te se na njemu bilježi strana i broj izdatka kao i strana i broj primitka dnevnika pologa;

3. kad diplomatska ili konzularna predstavničtva prime novac ili druge vriednosti od državnih i samoupravnih ustanova i oblasti ili od oblasti države, kod koje su akreditirana, dopis će upisati istog dana u svoj uručbeni zapisnik, a zatim će novac knjižiti u dnevnik pologa na strani primitka u onoj valuti, u kojoj je zaista primljen; na dopisu će se zabilježiti strana i broj dnevnika pologa;

4. kad se zaključi knjiga naplaćenih pristojbi na kraju svakoga dana, naplaćeni iznosi knjižit će se prema izvještaju upisanom u uručbeni zapisnik, u dnevnik

pologa na strani primitka; na izvještaju će se zabilježiti strana i broj dnevnika pologa;

5. kad se prime prihodi od državnih imanja ili kakvi drugi slučajni prihodi, dotični će se dopis upisati u uručbeni zapisnik, a zatim će se iznos knjižiti u dnevnik pologa na strani primitka u valuti, u kojoj je primljen. Kad nema dopisa, treba sastaviti izvještaj. Na dopisu odnosno izvještaju zabilježit će se strana i broj dnevnika pologa;

6. kad se izvrši redovni mjesečni pregled blagajne, ostatak (saldo) iz prošlog mjeseca u svim valutama knjiži se u dnevnik pologa na strani primitaka prvog dana u mjesecu s oznakom »prienos ostatka od prošlog mjeseca.« Ovo vriedi i za izvanredne preglede kao i za primopredaje blagajne prilikom promjene rukovaoca blagajne;

b) u izdatku (desna strana):

1. primljene svote za beriva izplaćuju se službenicima u čistom iznosu prema izplatnom izkazu. Svaki izplaćeni izplatni izkaz ili namiru rukovalac blagajne knjiži na dan izplate u dnevnik pologa na strani izdatka u čistom iznosu i u valuti, koju je izplatio. Na izplatnom izkazu ili namiri bilježi se strana i broj dnevnika pologa;

2. svaka novčana izprava (račun, namira, faktura, recepis, koja stigne za stvarne izdatke, upisuje se u uručbeni zapisnik, pa pošto se ustanovi, da ima dovoljno navjere, izplati se i knjiži u dnevnik pologa na strani izdatka u valuti izplate. Na izpravi će se zabilježiti i broj dnevnika pologa, pod kojim je izplata izvršena.

Ovjerovljivanje izprava i naredbu o izplati daje glavar predstavničtva, a izplatu i knjiženje vrši rukovalac blagajne i pribora;

3. svaka izplata za račun drugih državnih ustanova i oblasti vrši se prema izpravi, kakvu traži dotična ustanova ili oblast, i uvodi se u dnevnik pologa na strani izdatka na sličan način;

4. kad diplomatska i konzularna predstavničtva šalju naplaćene, s ministarstvom vanjskih poslova neobračunane prihode od pristojbi za službeno poslovanje konzularne prirode i druge slučajne prihode u propisanim rokovima, svaki dopis o slanju novca uvode u dnevnik pologa na strani izdatka u valuti, koju su poslala; na dopisu će se zabilježiti strana i broj dnevnika pologa.

Ako se novac predaje dopisniku (korespodentu) Državne riznice (banci, novčanom zavodu, kod kojega Državna riznica ima tekući račun), knjiži se u dnevnik pologa na strani izdatka namira toga dopisnika, a o tome se izvještava istoga dana ministarstvo vanjskih poslova i Državna riznica, koja je dužna potvrditi primitak doznačene svote;

5. posljednjeg dana u mjesecu, pošto su sve primljene i izdane svote u toku mjeseca uvedene u dnevnik pologa, zbroji se strana primitaka i strana izdataka, te se razlika (saldo) uvede na strani izdataka po valutama pod nazivom »ostatak za izravnanje«;

6. kao izdatci dnevnika pologa izkazuju se i sve neutrošene svote, kad se vraćaju ustanovi, koja ih je poslala.

B. Očevidnik pologa

Očevidnik pologa je knjiga, koja pokazuje stanje pojedinih potreba (vrsta) kako primitaka tako i izdataka. Sve, što je proknjiževno kroz dnevnik pologa na

strani primitaka, ima se upisati u očevidniku na strani primitaka dotične potrebe (vrste), a sve što je proknjiženo kroz dnevnik pologa na strani izdataka, ima se upisati u očevidniku na strani izdataka dotične potrebe (vrste).

Očevidnik se vodi na listovima (folio) kao i dnevnik pologa. Svaka potreba (vrsta) ima svoj poseban list. Svaki primljeni iznos bilježi se na strani primitaka dotične potrebe (vrste), a svaka svota, izplaćena za tu potrebu, bilježi se na strani izdataka u iznosu i valuti, koja je proknjižena kroz dnevnik pologa, da bi se u svako doba moglo vidjeti i znati, koliko za pojedinu potrebu (vrstu) ima u blagajni gotovine.

Očevidnik ima ove stupce u primitku i izdatku:

1. redni broj, 2. dan, mjesec i godina, 3. broj blagajničkog uručbenog zapisnika, 4. od koga je i što primljeno (na lievoj strani), odnosno kome je i u ime čega izdano na desnoj strani), 5. strana i broj dnevnika pologa, gdje je primljena, odnosno izdana svota proknjižena, i 6. novčani stupci kao i u dnevniku pologa.

Podatci za knjiženje u primitku i izdatku očevidnika za pojedine potrebe (vrste) uzimaju se iz dnevnika pologa i iz dotičnih izprava. Sve svote, proknjižene kroz dnevnik pologa u toku jednoga dana, moraju se istog dana proknjižiti i u očevidniku. U peti stupac očevidnika mora se upisati strana i broj dnevnika pologa, gdje je primljena odnosno izplaćena svota proknjižena, a tako isto mora se u peti stupac dnevnika pologa upisati strana i broj očevidnika, gdje je primljena odnosno izplaćena svota knjižena.

C. *Knjiga naplaćenih pristojbi*

Knjiga naplaćenih pristojbi služi za upis prihoda od pristojbi prema zakonu o pristojbama za službena poslovanja konzularne prirode pri diplomatskim i konzularnim predstavništvima u inozemstvu. Ova knjiga vodi se prema posebnim uputama ministarstva vanjskih poslova.

Naplatu pristojbi vrši osoba, koju je za to postavio glavar predstavništva.

Knjiga naplaćenih pristojbi mora se zaključiti na kraju svakog dana i naplaćeni novac predati rukovaocu blagajne prema izvještaju (predajnom listu), u kojemu se ima označiti: od kojega se do kojega tekućeg broja knjige naplaćenih pristojbi predaju pristojbe i koja se svota predaje po valutama (brojkama i slovima). Rukovalac blagajne uniet će u blagajnu primljeni novac, a prema izvještaju će se zadužiti u dnevniku pologa na strani primitaka po valutama, koje je primio, te će potvrditi svojim podpisom u knjizi naplaćenih pristojbi primitak predane mu svote s naznačenjem strane i broja dnevnika pologa, gdje je uveo primljenu svotu.

Glavar predstavništva izvršit će na kraju svakog mjeseca pregled naplaćenih pristojbi. O naplaćenim prihodima od pristojbi izviestit će predstavništvo svaki mjesec ministarstvo vanjskih poslova (računsko-gospodarski odsjek).

Prihodi od državnih dobara i drugi sitni slučajni i izvanredni prihodi ne će se uvoditi u knjigu naplaćenih pristojbi već izravno u dnevnik pologa.

Izvještaj (predajni list) imat će sadržaj i oblik prema sliedećem primjeru:

U Generalnom konzulatu u Münchenu, dana 15. travnja 1942.

Prema knjizi naplaćenih pristojbi Generalnog konzulata u Münchenu u toku današnjeg dana naplaćeno je u ime prihoda od pristojbi od tek. broj 374 do tek. broja 465 i to:

	Njem. mar.	= Kuna
1. od izdavanja, produženja i obnovljenja putnih izprava po tar. broju 237	1.50	30.—
2. od viza putnih izprava po tar. broju 238	5.—	100.—
3. od posebničkih molbi u privatnim stvarima po tar. broju 240 . ,	5.—	100.—
4. od ovjerovljivanja po tar. broju 252	7.50	150.—
svega	19.—	= 380.—

i slovima devetnaest njemačkih maraka jednako tri stotine osamdeset Kuna.

(Podpis činovnika)

NAREDJUJEM,

da rukovalac blagajne Generalnog konzulata u Münchenu primi 19 RM = 380 Kn i upiše u dnevnik pologa, te da na ovom izvještaju i u knjizi naplaćenih pristojbi napiše i podpiše, na kojoj je strani i pod kojim brojem dnevnika pologa primljenu svotu upisao.

U Münchenu, 15. travnja 1942.

Generalni konzul:

(podpis)

D. Imovnik stvari

Imovnik stvari je knjiga, u kojoj rukovalac blagajne upisuje (kupovanja, primanja), i odpisuje (prodaje — izdavanja) sve nepokretno državno imanje i sve pokretne državne predmete (stvari), koje duže služe i koje su od vriednosti izuzimajući potrošni uredski pribor.

Imovnik stvari vodi se na listovima (folio). Na lievoj strani vrši se upis (primitak), a na desnoj strani odpis (izdatak).

Lieva strana (strana primitka) ima ove stupce: 1. tekući broj, 2. naziv imanja ili predmeta, 3. od koga je kupljeno, 4. kad je kupljeno (dan, mjesec i godina) i na temelju koje izprave (broj blagajničkog uručbenog zapisnika), 5. veličina komada ili pari, i 6. nabavna ciena.

Desna strana (strana izdataka) ima ove stupce: 1. tekući broj, 2. uzrok izdatka (kome je i zašto izdano), 3. po čijoj naredbi, od koga dana i pod kojim brojem, 4. kad je odpisano (dan, mjesec i godina i na temelju koje izprave, broj uručbenog zapisnika), 5. količina komada ili pari, 6. vriednost.

Upis predmeta u imovnik stvari vrši se iz plaćenog računa, prema kojemu je taj predmet nabavljen. Na izplaćenom računu dužan je rukovalac blagajne napisati i podpisati, da je predmet primio, te navesti oznaku strane i tekućeg broja imovnika stvari, gdje je upisan nabavljeni predmet.

Za stvari, koje treba prodati ili odpisati, utvrduje se povjerenstveno zapisnikom njihova dotrajalost i neupotrebljivost. Taj zapisnik s ovjerovljenim izvadkom tih dotrajalih i neupotrebljivih stvari imovnika stvari šalje se na odobrenje ministru vanjskih poslova.

Kad u diplomatskom ili konzularnom predstavništvu nema činovnika za sastav povjerenstva, ustanovljuje dotrajalost i neupotrebljavost stvari sam glavar. Na temelju odobrenja ministarstva vanjskih poslova, dotrajale stvari, koje se mogu prodati, prodaju se i odpisuju iz imovnika stvari prema izpravi prodaje, a dotrajale stvari, koje nisu za prodaju, odpisuju se iz imovnika stvari prema spisu odobrenja.

Prodaja stvari vrši se javnom jeftinbom, ako to dozvoljava ugled države, u protivnom slučaju na prikladan način kratkim putem.

Pregled stvari vrši se osim redovitog godištnjeg pregleda i prigodom promjene glavara ili rukovaoca blagajne. U prvom slučaju potvrdjuju nadjeno stanje podpisima oba glavara i rukovalac blagajne, a u drugom slučaju glavar i oba rukovaoca blagajne.

Ako su prilikom takvih pregleda ustanovljene nepravilnosti ili zloupotrebe u rukovanju stvarima, imaju se protiv dotične osobe odmah poduzeti mjere, predvidjene ovim poslovnikom.

Na kraju jedne proračunske godine, odnosno jednog proračunskog razdoblja dužna su diplomatska i konzularna predstavništva poslati ministarstvu vanjskih poslova ovjerovljen priepis imovnika stvari te proračunske godine, odnosno tog proračunskog razdoblja, da se priključe zaključnim računima.

E. Imovnik knjiga

Imovnik knjiga jest knjiga, u koju rukovalac upisuje ili odpisuje časopise po godištima, stručne knjige, brošure, zakone, zemljovidne karte i sva ostala izdanja, koja se nabave i služe za potrebe knjižnice diplomatskog ili konzularnog predstavništva.

Sve drugo, što je predvidjeno ovim propisnikom za imovnik stvari, vriedi u svemu i za imovnik knjiga.

§ 18.

Pregled blagajne

Zadnjeg dana u mjesecu, pošto su sve primljene i sve izdane svote u toku mjeseca proknjižene, rukovalac blagajne ima zbrojiti primitak i izdatak dnevnika pologa, pronaći ostatak (saldo) i upisati ga po valutama na desnoj strani dnevnika pologa kao »ostatak radi izravnanja«. Zatim će zaključiti i napisati ukupne svote, kako u primitku, tako i u izdatku. Zbroj lieve strane mora biti jednak zbroju desne strane. Kada rukovalac blagajne ovako zaključi dnevnik pologa, podpisat će ga i staviti nadnevak (posljednji dan u mjesecu).

Saldo pokazuje iznose valuta, koje rukovalac blagajne toga dana mora imati u blagajni.

Na isti način imaju se zaključiti svi stupci i podstupci (svaki otvoreni folio) očevidnika pologa i sastaviti izkaz ostataka (salda) svih stupaca i podstupaca (otvorenih folija). Taj izkaz ima ove stupce: 1. tekući broj, 2. naziv stupca i podstupca ili pologa, 3. od kojega do kojega tekućeg broja primitka, 4. od kojeg do kojeg tekućeg broj izdatka, 5. iznos salda po valutama. Kad se taj izkaz zaključi za sve valute, ukupna svota mora biti jednaka saldu dnevnika pologa.

Kad je sve to tako učinjeno, sastavit će se izvadak o stanju blagajne na ovaj način:

1. iznad zaglavlja napisat će se »Izvadak o stanju blagajne poslanstva (generalnog konzulata) u (mjesto) na dan redovnoga pregleda blagajnne za mjesec .... 194 . «,

2. u zaglavlju na lievoj i na desnoj strani otvorit će se stupci: tekući broj, predmet, valuta (sve one valute, koje su u dnevniku pologa),

3. na lievoj strani upisat će se:

a) ostatak (saldo) prema dnevniku pologa (prilaže se popis salda iz očevidnika pologa), i u slučaju potrebe

b) »višak blagajne«, ako se prilikom pregleda ustanovi višak u kojoj valuti,

4. na desnoj strani upisat će se:

a) u gotovu nadjeno brojenjem gotovine prema zapisniku,

b) »manjak blagajne« (ako se prilikom pregleda ustanovi manjak u kojoj valuti),

5. ukupni zbroj svih valuta na lievoj strani mora biti jednak ukupnom zbroju svih valuta na desnoj strani,

6. nakon izvršenog pregleda blagajne upisat će se na izvadku o stanju blagajne dan, kad je pregled izvršen, zatim će izvadak podpisati rukovalac blagajne i glavar s napomenom, da je pregled blagajne izvršio, i s oznakom, u kakvom je stanju nadjena,

7. izvadak o stanju blagajne s njegovim prilozima izradit će se u dva primjerka.

Izvadak o stanju blagajne i dnevnika pologa podpisuju glavar predstavničtva i rukovalac blagajne.

Glavari odnosno odpravnici poslova diplomatskih i konzularnih predstavničtava, kada su naredbodavaoci drugog stupnja, izvršuju svakog prvog dana u mjesecu redoviti pregled blagajne radi ustanovljenja pravilnosti u rukovanju novcem i novčanim knjigama za protekli mjesec.

O izvršenom pregledu blagajne glavar diplomatskog ili konzularnog predstavničtva šalje odmah izvještaj

s prilozima ministarstvu vanjskih poslova, računarsko-gospodarskom odsjeku, s izjavom, u kakvom je stanju blagajna nadjena.

Glavar — naredbodavalac drugog stupnja — ima prilikom pregleda blagajne uzporediti izprave primitaka i izdataka za protekli mjesec s dnevnikom pologa i knjigom nalaćenih pristojbi i uvjeriti se, da li se na svakoj izpravi nalaze podatci, propisani ovim poslovnikom, i da li su označene svote točno upisane, zatim ima zbrojiti primitke i izdatke i ustanoviti da li je izkazani ostatak (saldo) točan i kao takav unesen u izvadak o stanju blagajne.

Kad glavar ustanovi točnost izkazanog ostatka (salda), pristupa brojenju novca i drugih vriednosti. Pri brojenju novca i vriednosti sastavit će se zapisnik gotovine, u koji će se unieti sve vrste valuta. Zapisnik gotovine ima podpisati rukovalac blagajne i glavar s izjavom, da je izkazano stanje blagajne ustanovljeno brojenjem.

Glavar ne će priznati rukovaocu blagajne nepravilne izdatke, nego će tražiti od njega, da odgovarajuću svotu položi. Ako rukovalac to ne učini, ta će mu se svota unieti kao manjak u blagajni, a izprave o odnosnim izplatama predat će mu se na upotrebu, kad položi taj manjak.

Glavari, odnosno odpravnici poslova diplomatskih i konzularnih predstavničtava, kada su naredbodavaoci drugog stupnja, vrše i izvanredni pregled blagajne prema svom nahodjenju najmanje dvaput u godini.

Sve, što je rečeno za redoviti mjesečni pregled blagajne, vriedi i za izvanredni pregled blagajne.

Kad blagajnom rukuju glavari diplomatskih i konzularnih predstavničtava, dužni su svakog prvog dana

u mjesecu izvršiti sami sebi pregled na isti način i u svemu, kao što to čine kao naredbodavaoci drugog stupnja prilikom redovitog mjesečnog pregleda blagajne svojim rukovaocima blagajne, te jedan primjerak o stanju blagajne poslati ministarstvu vanjskih poslova.

§ 19.

Rukovaoci blagajne i pribora diplomatskih i konzularnih predstavničtava, kad su premješteni, odpušteni, umirovljeni, izmienjeni u dužnosti ili kad idu na dopust, moraju svoju dužnost uredno predati činovniku, koji tu dužnost prima.

Pri primopredaji blagajne i pribora kao i računskih knjiga isti je postupak kao i kod redovitog mjesečnog pregleda blagajne.

Primopredaji prisustvuje i glavar diplomatskog ili konzularnog predstavničtva.

Izvadak o stanju blagajne i njegove priloge s desne strane podpisuje primalac blagajne, da je izkazano stanje primio, s lieve strane podpisuje predavalac blagajne, da je izkazano stanje predao, a glavar će izpod njihovih podpisa ovjeroviti svojim podpisom, da je bio prisutan primopredaji. Na isti način ima se odpisati knjiga pologa, imovnik stvari i imovnik knjiga.

Predaja i primanje stvari i knjiga vrši se na taj način, što će se primalac uvjeriti, da li se sve stvari, koje su unesene u imovnik stvari, i sve knjige, koje su unesene u imovnik knjiga, nalaze na svom mjestu, pa ako se ustanovi točnost, ova se inventura ima podpisati, kako je napried rečeno.

Priepis imovnika stvari i imovnika knjiga prilaže se uz izvadak o stanju blagajne.

Kad se na taj način izvrši primopredaja blagajne, pribora i računskih knjiga, novi rukovalac blagajne prima blagajnu, zaključene računske knjige i sve izprave primitaka i izdataka na daljnje rukovanje.

Izvadak primopredaje kao i prilozi uza nj izradjuju se u pet primjeraka, i to jedan za predavaoca, drugi za primaoca, treći za pismaru diplomatskog ili konzularnog predstavničtva, četvrti za ministarstvo vanjskih poslova i peti za Računarski dvor.

Nakon izvršene primopredaje glavar diplomatskog ili konzularnog predstavničtva odmah šalje ministarstvu vanjskih poslova zapisnik primopredaje s prilozima uz izvještaj, u kakvom su stanju blagajna i druge stvari nadjene i predane novom rukovaocu.

Zapisnik primopredaje za Računarski dvor dostavlja se preko ministarstva vanjskih poslova.

§ 20.

Ovaj poslovnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* i tim danom prestaju vriediti svi protivni propisi.

U Zagrebu, dne 24. travnja 1942.

Ministar vanjskih poslova:

Dr. Lorković

Državni rizničar:

Dr. Košak, v. r.

---

* Narodne novine od 27. svibnja 1942. broj 116.

MJERODAVNO TUMAČENJE

ministra udružbe o pravu na podporu obitelji, kojih su se hranitelji dobrovoljno stavili na razpolaganje domobranskim i ustaškim vojnim postrojbama

Na temelju § 6. zakonske odredbe o povišenju podpora obiteljima osoba, pozvanih na vojnu dužnost i obiteljima osoba, palih i nestalih u ratu, kao i o proširenju kruga osoba, ovlaštenih na te podpore od 24. siečnja 1942. broj XXVII-120-Z-1942, § 2. zakonske odredbe o podpori obiteljima pripadnika ustaških vojnih postrojbi od 18. svibnja 1942. broj CXL-1217-Z-1942 i čl. 22. »Uredbe o podpori porodicama osoba pozvanih na vojnu dužnost M. s. broj1237 od 3. X.1939. s izmjenama i dopunama M. s. broj 1009 od 7. VIII. 1940. izdajem ovo mjerodavno tumačenje:

»Pod osobama, kojih su obitelji ovlaštene na dobivanje podpora prema propisima napried navedenih zakonskih odredaba i uredaba, smatraju se i osobe:

a) koje se dobrovoljno jave i budu primljene kao pričuvnici na oružnu vježbu u službu oružane sile Nezavisne Države Hrvatske.

b) koje se kao dobrovoljci-legionari u domobranskim oružničkim postrojbama bore unutar granica Nezavisne Države Hrvatske, a nisu pripadnici Hrvatske legije i

c) koje se nalaze kao dobrovoljci u službi ustaške vojnice i ustaških pričuvnih bojna«.*

U Zagrebu, dne 23. svibnja 1942.

Ministar udružbe:

Broj: 37449-I-3-1942. *Dr. Lovro Sušić*, v. r.

* Narodne novine od 28. svibnja 1942. broj 117.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 22. svibnja 1942. broj 6845-I-1942 o najvišim prodajnim cienama hrastovih i bukovih pragova, hrastove tupobridne i oštrobridne skretničke te mostne gradje

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviše prodajne ciene hrastovih pragova za posebničke proizvoditelje ustanovljuje se kako sliedi:

1. veličina 2.60/16/26-16	s Kn 252.—
2. veličina 2.50/15/25-16	s Kn 234.—
3. veličina 2.50/15/25-14	s Kn 224.—
4. veličina 2.30/14/20-14	s Kn 153.—
5. veličina 2.30/14/20-14	s Kn 147.—
6. veličina 1.60/14/20-14	s Kn 87.—
7. veličina 1.80/14/20-14	s Kn 96.—

sve za 1 komad s dopremom (postavno) u željeznička kola, uključivši skupni porez na poslovni promet.

II.

Najviše prodajne ciene bukovih pragova za posebničke proizvoditelje ustanovljuju se kako sliedi:

1. veličina 2.60/16/26-16	s Kn 132.—
2. veličina 2.50/15/25-16	s Kn 121.—
3. veličina 2.50/15/25-14	s Kn 117.—

4. veličina 2.30/14/22-14 s Kn 83.—
5. veličina 2.30/14/20-14 s Kn 82.—
6. veličina 1.60/14/20-14 s Kn 47.—
7. veličina 1.80/14/20-14 s Kn 52.—

sve za 1 komad s dopremom u željeznička kola, uključivši skupni porez na poslovni promet.

III.

Najviše prodajne ciene hrastove tupobridne i oštrobridne skretničke gradje za posebničke proizvoditelje ustanovljuju se kako sliedi:

1. tupobridna gradja s Kn 4.186.—
2. oštrobridna gradja s Kn 4.433.—

sve za 1 m^3 s dopremom u željeznička kola, uključivši skupni porez na poslovni promet.

IV.

Najviše prodajne ciene hrastovoj mostnoj gradji za posebničke proizvoditelje ustanovljuju se kako sliedi:

1. mostna gradja do 25×30 s Kn 5.096.—
2. mostna gradja preko 25×30 s Kn 5.148.—

sve za 1 m^3 s dopremom u željeznička kola, uključivši skupni porez na poslovni promet.

V.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama*.

Zagreb, dne 22. svibnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 28. svibnja 1942. broj 117.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 22. svibnja 1942. broj 6582-1942 o najvišim prodajnim cienama nepročišćenog jestivog ulja od bundevskih koštica

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviša prodajna ciena nepročišćenog (nerafiniranog) jestivog ulja od bundevskih košćica ustanovljuje se za preradjivače s Kn 39.— za 1 kg čiste (netto) težine, postavno tvornica, s plaćenom prevozninom do postaje kupca, uključivši skupni porez na poslovni promet i državnu trošarinu, bez omota (embalage).

II.

Na nabavnu cienu prema računu tvornice smiju trgovci na veliko dodati:

1. stvarno plaćeni trošak prievoza od iztovarne postaje do svojega trgovačkog nastana.

2. obćinsku trošarinu i druge mjestne daće, ako njihov trgovački nastan nije u istoj obćini, u kojoj je prodavalac,

3. na ime svoje ukupne (brutto) zarade Kn 1.50 po 1 kg.

III.

Na nabavnu cienu prema računu trgovca na veliko smiju trgovci na malo dodati:

1. stvarno plaćeni trošak prievoza od trgovačkog nastana trgovca na veliko do svojega trgovačkog nastana,

2. obćinsku trošarinu i druge mjestne daće, ako njihov trgovački nastan nije u istoj obćini, u kojoj je nastan trgovca na veliko.

3. na ime svoje ukupne (brutto) zarade Kn 2.— po 1 kg.

Tako dobivena svota je prodajna ciena za 1 litru ulja u trgovini na malo.

IV.

Nepročišćeno jestivo ulje od bundevskih koštica, nabavljeno po cieni, koja je vriedila do dana proglašenja ove oblastne odluke, ima se prodavati uz dosadašnju cienu.

V.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

VI.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* a istoga dana prestaje vriediti odluka o najvišoj prodajnoj cieni nerafiniranog

ulja za jelo i pogača od bundevskih koštica od 13. listopada 1941. broj 53.676-1941 (Narodne novine od 13. listopada 1941. broj 151), u koliko ustanovljuje prodajne ciene nerafiniranog ulja za jelo od bundevskih koštica, dok svi ostali propisi iste odluke ostaju i dalje na snazi.

U Zagrebu, dne 22. svibnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

---

* Narodne novine od 28. svibnja 1942. broj 117.

Na temelju stavke 3. § 14. zakona o činovnicima od 31. ožujka 1931., § 17. zakonske odredbe o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika od 27. studenoga 1941. broj CDXXXVII-2115-Z-1941. i § 1. zakonske odredbe o vježbeničkoj službi i o polaganju stručnog izpita perovodnih vježbenika od 12. siečnja 1942. broj VII-5-Z-1942., izdajem ovaj

PROPISNIK

o polaganju državnog stručnog izpita iz struke ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu:

§ 1.

Činovnički vježbenici ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu mogu biti imenovani činovnicima, ako uz ispunjavanje drugih zakonskih uvjeta, polože državni stručni izpit prema ovom propisniku.

Svrha je stručnog izpita, da se utvrdi, dali je činovnički vježbenik stekao dovoljno teoretskog i praktičkog znanja za zvanje, za koje je propisano polaganje izpita.

§ 2.

Stručni izpit za stjecanje prava na činovničko mjesto može činovnički vježbenik sa sveučilištnom i njoj ravnom izobrazbom polagati po svršetku prve godine vježbeničke službe u struci ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, a ostali vježbenici po svršetku druge godine no svi najdalje do svršetka pete godine službe.

§ 3.

Stručni izpiti mogu se polagati tokom ciele godine.

§ 4.

Činovnički vježbenik, koji u vremenu, predvidjenom u § 2., ne položi stručni izpit, ili koji po treći puta bude odbijen, mora se na temelju propisa st. 6. § 14. zakona o činovnicima od 31.ožujka 1931. odpustiti iz službe.

§ 5.

Stručni izpit polaže se za vrieme uredovnih sati pred izpitnim povjerenstvom, koje imenuje ministar za obrt, veleobrt i trgovinu, za svaku kalendarsku godinu unapried, na priedlog obćeg odsjeka ministarstva.

§ 6.

Izpitno povjerenstvo za činovničke vježbenike sa sveučilištnom ili njoj ravnom školskom izobrazbom, sastoji se od predsjednika i trojice članova izpitivača, a povjerenstvo za činovničke vježbenike s podpunom srednjoškolskom i njoj ravnom stručnoškolskom izobrazbom, odnosno s nepodpunom srednjoškolskom i njoj ravnom stručnoškolskom izobrazbom, sastoji se od predsjednika i dvojice članova izpitivača.

Uz redovite članove povjerenstva imenuje se istodobno i po dva zamjenika za svako povjerenstvo.

Za svako povjerenstvo imenuje se po jedan perovodja i njegov zamjenik.

Imena članova povjerenstva i njihovih zamjenika objavljuje se u Narodnim novinama.

§ 7.

Spriečenog predsjednika zamjenjuje po činu najstariji član povjerenstva a u tom slučaju kao izpitivač nastupa jedan od zamjenika.

§ 8.

Perovodja vodi zapisnik izpitnog povjerenstva i obavlja sve upravne poslove u savezu s polaganjem izpita

§ 9.

Odredbe ovog propisnika ne odnose se na izpite, koje prema posebnim propisima polaže nastavničko osoblje i činovnički vježbenici nadzorničtava za mjere i plemenite kovine.

§ 10.

Stručni izpit polaže se prema tome, kakvu školsku izobrazbu ima činovnički vježbenik i kakve poslove vrši.

§ 11.

Izpit činovničkih vježbenika sa sveučilištnom ili njoj ravnom školskom izobrazbom obuhvaća:

Proglas o osnutku Nezavisne Države Hrvatske, zakon o prisezi vjernosti Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, i provedbenu naredbu k ovome, odredbu o imenovanju prve hrvatske državne vlade, zakonsku odredbu o državnom grbu, zakonsku odredbu o državljanstvu, zakonsku odredbu o rasnoj pripadnosti, zakonsku odredbu o zaštiti arijske krvi i časti hrvatskog naroda, zakonsku odredbu o zaštiti narodne i arijske kulture hrvatskog naroda, zakonsku odredbu o kruni Zvonimirovoj, zakonsku odredbu o redu krune kralja Zvonimira, zakonsku odredbu o kolajni za zasluge, zakonsku odredbu o velikim županima, zakonsku odredbu o činovnicima, i namještenicima njemačke narodnosti u državnoj službi, zakonsku odredbu o pravnom položaju vodje njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, zakonsku odredbu o porabi njemačkog jezika, njemačke

zastave i njemačkih oznaka u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, zakonsku odredbu o Hrvatskom državnom saboru, zakonsku odredbu o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske, zakonsku odredbu o podjeli ministarstava na odjele i djelokruga odjela, zakonsku odredbu o službenom listu »Narodne novine«, zakonsku odredbu o izdavanju Zbornika zakona i naredaba Nezavisne Države Hrvatske i provedbenu naredbu ovoj, zakonsku odredbu o osnivanju ureda za obnovu privrede, zakonsku odredbu o osnivanju državnog vjeresijskog zavoda, zakonsku odredbu o osnivanju Poštanske štedionice, zakonsku odredbu o osnivanju Hrvatske državne banke i ustrojstvo i poslovanju svih triju zavoda, zakonsku odredbu o osnivanju blagajne kod predsjedničtva vlade s provedbenom naredbom k ovoj zakonskoj odredbi, zakonsku odredbu o izvlastbi na području Nezavisne Države Hrvatske, zakonsku odredbu o izvlastbi zgrada u korist države, zakonsku odredbu o osnivanju putničkog ureda, zakonsku odredbu o novcu Nezavisne Države Hrvatske, zakonsku odredbu o osnutku Državnog ravnateljstva za ponovu, zakonsku odredbu o osnutku Državnog ravnateljstva za gospodarstvenu ponovu, zakonsku odredbu o spajanju Državnog ravnateljstva za ponovu i Državnog ravnateljstva za gospodarstvenu ponovu, zakonsku odredbu o ukidanju ravnateljstva za ponovu i ravnateljstva za prehranu, zakonsku odredbu o Računarskom dvoru, zakonsku odredbu o državnom gospodarstvenom povjerenstvu, zakonsku odredbu o izvlastbi priradnih poduzeća, obći poslovni red, zakonsku odredbu o dodatnom žigosanju predmeta od plemenitih kovina i od njihovih slitina, naredbu o oblicima žigova za žigosanje mjera i sprava za mjerenje, zakonsku odredbu o ženitbi častnika i državnih i samoupravnih či-

novnika, zakonsku odredbu o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika, zakonsku odredbu o uredjenju unutarnjeg prometa, razpodjelbe i potrošnje svih vrsta robe, zakon o obćem upravnom postupku, zakonsku odredbu o Upravnom sudištu u Zagrebu, zakon o žavnom računovodstvu s pravilnikom, zakon o biljegovini i pristojbama, zakon o obćinama, zakon o gradskim obćinama, zakon o udruženjima, zborovima i dogovorima od 28. III. 1935., propise o rješavanju radničkih sporova, propise o priradnim zajednicama, zakon o zaštiti radnika, zakonsku odredbu o državnom zastupničtvu, zakonsku odredbu o izjednačenju propisa o državnom računovodsvu s nadopunom, zakonsku odredbu o plaćanju poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih pristojbi, zakon o unutrašnjoj upravi, zakon o činovnicima iz godine 1931., zakonsku odredbu o ocjenjivanju i stegovnoj odgovornosti državnih službenika, zakonsku odredbu o nazivima zakonskih i drugih propisa i oblastnih rješenja, zakonsku odredbu o ovlaštenju za prienos poslova od ministarstva na velike župe, zakonsku odredbu o odredjivanju najniže nadnice za radnike i najniže dopustive plaće za privatne namještenike i njezinu provedbenu naredbu, zakonsku odredbu o državnoj častnoj radnoj službi, propisnik o radu državnog gospodarstvenog povjerenstva i o sastavu njegova pomoćnog ureda, zakonsku odredbu o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za godinu, u kojoj se izpit polaže, zakonsku odredbu o imenovanju povjerenika kod priradnih poduzeća, zakonsku odredbu o imenovanju povjerenika kod šumsko-veleobrtnih i rudarskih poduzeća, zakonsku odredbu o dužnostima i pravima povjerenika imenovanih kod priradnih poduzeća, zakonsku odredbu o osnivanju savjetodavnog odbora za vanjsku trgovinu,

naredbu sa zakonskom snagom bana bivše banovine Hrvatske o otudjivanju i poslovanju priradnih poduzeća i zakonsku odredbu kojom se ta naredba proteže na čitavo područje Nezavisne Države Hrvatske, zakonsku odredbu o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica i odnosni poslovnik, obrtni zakon (zakon o radnjama), zakonsku odredbu o promjeni naziva i propisa zakona o radnjama, naredbu o privremenoj zabrani izdavanja ovlaštenja i dozvola za priradna poduzeća po obrtnom zakonu, naredbu o osnivanju gospodarskog redarstva, naredbu o podjeli poslova ukinutog Državnog ravnateljstva za ponovu i Državnog ravnateljstva za prehranu, uredbu o obćinskim štedionicama, temeljna načela zakona o obćoj carinskoj tarifi, trgovački zakon iz godine 1875., i temeljna načela novog trg. zakona iz godine 1937., zakona o osnivanju dioničkih družtava od 30. ožujka 1922., zakon o priradnim zadrugama, zakon o mjerama, zakon o burzama, uredbu o kartelima s pravilnicima i uputama, naredbu o nadzoru nad uvozom i izvozom, čekovni, mjenbeni i stečajni zakon, uredbu o priradnim komorama, poznavanje priradnog sustava Nezavisne Države Hrvatske i poznavanje obćih pitanja iz obrta, veleobrta i trgovine te novčarstva. Svi napred navedeni pravni propisi razumievaju se s možebitnim izmjenama i nadopunama te provedbenim naredbama.

Izpitno gradivo sačinjavaju i svi pravni propisi, koji će se naknadno izdavati iz nadležnosti ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu ili iz nadležnosti drugih ministarstava, a odnose se na uredjenje priradnog rada i uprave uobće.

§ 12.

Činovnički vježbenici računsko-blagajničke struke polažu stručni izpit prema propisima, koji vriede za vježbenike Državne riznice.

§ 13.

Činovnički vježbenici s podpunom srednjoškolskom i njoj ravnom izobrazbom, u koliko nisu posebnim propisima obvezani polagati osobiti stručni izpit, polažu izpit, koji obuhvaća:

Proglas o osnutku Nezavisne Države Hrvatske, zakon o prisezi vjernosti Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, i provedbenu naredbu k ovome, odredbu o imenovanju prve hrvatske državne vlade, zakonsku odredbu o državnom grbu, zakonsku odredbu o državljanstvu, zakonsku odredbu o rasnoj pripadnosti, zakonsku odredbu o zaštiti arijske krvi i časti hrvatskog naroda, zakonsku odredbu o zaštiti narodne i arijske kulture hrvatskog naroda, zakonsku odredbu o kruni Zvonimirovoj, zakonsku odredbu o redu krune kralja Zvonimira, zakonsku odredbu o kolajni za zasluge, zakonsku odredbu o velikim županama, zakonsku odredbu o činovnicima i namješteniciima njemačke narodnosti u državnoj službi, zakonsku odredbu o pravnom položaju vodje njemačke narodne skupine u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, zakonsku odredbu o porabi njemačkog jezika, njemačke zastave i njemačkih oznaka u Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, zakonsku odredbu o Hrvatskom državnom saboru, zakonsku odredbu o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske, zakonsku odrebu o podjeli ministarstvá na odjele i o djelokrugu odjela, zakonsku odredbu o službenom listu »Narodne novine«, zakonsku odredbu o izdavanju Zbornika zakona i naredaba Nezavisne

Države Hrvatske i provedbenu naredbu k ovoj zakonskoj odredbi, zakonsku odredbu o osnivanju putničkog ureda, zakonsku odredbu o novcu Nezavisne Države Hrvatske, zakonsku odrebu o Računarskom dvoru, zakonsku odredbu o Državnom gospodarstvenom povjerenstvu, obći poslovni red, zakonsku odredbu o ženitbi častnika i državnih i samoupravnih činovnika, zakonsku odredbu o svrstavanju, berivima i mirovinama državnih službenika, zakon o obćem upravnom postupku, zakonsku odredbu o Upravnom sudištu u Zagrebu, zakon o državnom računovodstvu s pravilnikom, zakon o biljegovini i pristojbama, zakon o obćinama, zakon o gradskim obćinama, zakonsku odredbu o izjednačenju propisa o državnom računovodstvu, zakonsku odredbu o državnom zastupničtvu, zakonsku odredbu o plaćanju poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih pristojba, zakon o unutrašnjoj upravi, zakon o činovnicima iz godine 1931., zakonsku odredbu o proračunu Nezavisne Države Hrvatske za onu godinu, u kojoj se izpit polaže, zakonsku odredbu o ocjenjivanju i stegovnoj odgovornosti državnih službenika, zakonsku odredbu o nazivima zakonskih i drugih propisa i oblastnih rješenja, zakonsku odredbu o ovlaštenju za prienos poslova od ministarstava na velike župe, zakonsku odredbu o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica i odnosni poslovnik, naredbu o osnivanju gospodarskog redarstva, ustrojstvo i poslovanje državnog vjeresijskog zavoda, poštanske štedionice i Hrvatske državne banke, uredbu o obćinskim štedionicama.

Svi navedeni pravni propisi razumievaju se sa svim možebitnim izmjenama i nadopunama te provedbenim naredbama.

Izpitno će gradivo sačinjavati i propisi, koji se budu naknadno izdavali, u koliko će se odnositi na rad činovnika s podpunom srednjoškolskom izobrazbom.

§ 14.

Činovnički vježbenici s nepodpunom srednjoškolskom i njoj ravnom izobrazbom polažu izpit, koji obuhvaća: Proglas o osnutku Nezavisne Države Hrvatske, zakon o prisezi vjernosti Nezavisnoj Državi Hrvatskoj, s provedbenom naredbom, zakonsku odredbu o državnom grbu, zakonsku odredbu o državljanstvu, zakonsku odredbu o rasnoj pripadnosti, zakonsku odredbu o velikim županama, zakonsku odredbu o Hrvatskom državnom saboru, zakonsku odredbu o državnoj vladi Nezavisne Države Hrvatske, zakonsku odredbu o podjeli ministarstva na odjele i o djelokrugu odjela, zakonsku odredbu o službenom listu »Narodne novine«, zakonsku odredbu o izdavanju Zbornika zakona i naredaba Nezavisne Države Hrvatske s provedbenom naredbom, zakonsku odredbu o novcu Nezavisne Države Hrvatske, zakonsku odredbu o Računarskom dvoru (u glavnim potezima), zakonsku odredbu o ženitbi častnika i državnih i samoupravnih službenika, zakonsku odredbu o svrstavanju berivima i mirovinama državnih službenika i činovnički zakon iz godine 1931. u glavnim crtama, zakonsku odredbu o plaćanju poštanskih, brzojavnih i brzoglasnih pristojbi, zakonsku odredbu o ocjenjivanju i stegovnoj odgovornosti državnih službenika, obći poslovni red.

Predmetom izpita bit će sve preinake i nadopune spomenutih zakonskih propisa kao i svi zakonski propisi, koji će se naknadno donositi, koliko budu u savezu s radom službenika s nepodpunom srednjoškolskom izobrazbom.

§ 15.

Izpit za činovničke vježbenike iz § 11. pismen je i ustmen. Pismeni izpit sastoji se iz samostalnog izradjivanja jednog ili više praktičnih zadataka iz predmeta navedenih, u § 11., a prema odluci izpitnog povjerenstva.

Na pismenom izpitu mogu se činovnički vježbenici služiti svim potrebnim zakonima i ostalim pravnim propisima.

Činovnički vježbenici iz §§ 13. i 14. polažu samo ustmeni izpit.

§ 16.

Činovnički vježbenici moraju svoje molbe za polaganje stručnog izpita podnieti preko svoga neposrednog predpostavljenika obćem odsjeku ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

U molbi je činovnički vježbenik dužan navesti podatke o godinama službe i pridonieti dokaze o svojoj školskoj izobrazbi radi odredjenja vrste izpita u smislu § 10. odnosno §§ 11., 13. i 14. ovog propisnika. Odluku o pravu činovničkog vježbenika na polaganje izpita donosi državni tajnik.

Nakon donesene odluke, kojom se činovničkom vježbeniku dozvoljava polaganje stručnog izpita, predsjednik izpitnog povjerenstva ustanovljuje dan izpita. Izpit se ne može održati prije nego predje 14 dana odkad je činovnički vježbenik primio obaviest o izpitu.

§ 17.

Za činovničkog vježbenika iz § 11. ovog propisnika, koji ne položi pismeni izpit, smatra se, da toga puta izpit nije položio.

§ 18.

Nedolazak na ustmeni izpit, mora se opravdati vjerodostojnim dokazima, opravdanost kojih će razsuditi izpitno povjerenstvo. Izpitno povjerenstvo može odgoditi već odredjeni rok izpita onome činovničkom vježbeniku, koji iz opravdanih razloga bude zapriečen polagati izpit, kao i onome, koji bude prisiljen prekinuti izpit zbog iznenadne bolesti. Ovakva odgoda može se odobriti najdulje na dva mjeseca.

Ako činovnički vježbenik ne dodje ili ne opravda nedolazak na ustmeni izpit, ili iz neopravdanih razloga izpit prekine, ili u novom odredjenom roku ne dodje na izpit, smatra se, da je od izpita odustao.

§ 19.

Članovi izpitnog povjerenstva, koji su s izpitanikom (kandidatom) u dokazanom neprijateljstvu ili u odnosu rodjaka u pravoj liniji ili u pobočnoj liniji do IV. koljena zaključno, u odnosu muža ili žene ili u tastbini do II. stupnja zaključno, ne mogu sudjelovati kao izpitivači.

§ 20.

Izpitno povjerenstvo sastaje se na poziv predsjednika.

§ 21.

Sjednicama prisustvuju svi članovi izpitnog povjerenstva ili umjesto njih njihovi zamjenici.

Izpitno povjerenstvo rješava većinom glasova, u svim pitanjima, koja se tiču izpita.

§ 22.

O toku izpita vodi se zapisnik. U zapisnik se, osim ostalih potrebnih podataka, upisuju i odluke izpitnog

povjerenstva o tome, da li je i kako je činovnički vježbenik položio izpit odnosno da ga nije položio. Priepis zapisnika zaprima se u uručbeni zapisnik ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

Zapisnik podpisuje predsjednik i svi ostali članovi izpitnog povjerenstva.

§ 23.

Prema uspjehu na pismenom izpitu i odgovorima na ustmenom izpitu izpitanik se ocjenjuje sa: a) položio jednoglasno, b) položio, c) nije položio.

§ 24.

Činovnički vježbenik ponavlja izpit:

1. ako nije pripušten na ustmeni izpit (§ 17.),
2. ako na ustmenom izpitu dobije ocjenu »nije položio«,
3. ako odustane od izpita, ili ako u novo odredjenom roku ne dodje na izpit.

§ 25.

Činovnički vježbenici koji, ponavljaju izpit, mogu se prijaviti na ponovni izpit najranije tri mjeseca nakon prvog izpitnog roka.

§ 26.

Uspjeh izpita priobćuje se kandidatu odmah po obavljenom izpitu, a nakon toga predsjednik izpitnog povjerenstva dostavlja zapisnik o toku izpita s ostalim spisima, koji se odnose na izpit, obćem odsjeku ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu.

§ 27.

Na zahtjev činovničkog vježbenika ministarstvo mu izdaje potvrdu o položenom izpitu, bez oznake, da li je

izpit redovan ili ponovljen. Ovakva se potvrda ima biljegovati pa zakonu o biljegovini i pristojbama.

§ 28.

Činovnički vježbenici, koji su položili stručni izpit iz koje druge struke, oslobadjaju se pri prielazu u struku ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu onih predmeta, koji ulaze u izpitno gradivo (§§ 11., 13. i 14.), a koje su već položili u drugoj struci.

§ 29.

Ako činovnik s nižom školskom izobrazbom, koji je već položio toj izobrazbi odgovarajući izpit, naknadno stekne višu školsku izobrazbu, ne može napredovati u više činovne razrede i zvanja, vezana sa stečenom višom izobrazbom, dok po ovom propisniku ne položi stručni izpit, propisan za činovnike s tom izobrazbom.

§ 30.

Činovnik, koji iz druge struke državne ili samoupravne službe prelazi u struku ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu ili se vraća iz mirovine u djelatnu službu ministarstva za obrt, veleobrt i trgovinu, mora, osim izpunjenja ostalih uvjeta, prije prielaza odnosno ponovnog nastupa službe položiti propisni stručni izpit, ali se kod toga oslobadja pismenog izpita i od polaganja ustmenog izpita iz onih predmeta i gradiva, koje je već bio položio u istoj ili drugoj struci.

§ 31.

Činovnici VI. ili višeg činovnog razreda oslobadjaju se od polaganja stručnog izpita.

§ 32.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* i toga dana prestaju vriediti pravila o polaganju državnog stručnog izpita u resoru Ministarstva trgovine i industrije od 22. svibnja 1939. god. I. broj 20.726-0 sa svim izmjenama i nadopunama.

U Zagrebu, 5. svibnja 1942.

Ministar za obrt, veleobrt i trgovinu:

Dr. Dragutin Toth, v. r.

Broj 15.371-1942.

* Narodne novine od 28. svibnja 1942. broj 117.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 22. svibnja 1942. broj 6137-I-1942 o najvišim prodajnim cienama sapuna sa zaštitnim znakom ključa, koji se upotrebljava za posebne svrhe i za pranje dojenčadi do dvie godine starosti

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941, broj CDIV:2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Najviša prodajna ciena sapuna sa zaštitnim znakom ključa ustanovljuje se za proizvoditelje s Kn 65.— za 1. kg prvotne tvorničke težine, s dopremom (postavno) na željezničku, riečnu ili pomorsku postaju kupca, uključivši omot (embalage), bez skupnog poreza na po: slovni promet i bez poreza na raskoš.

II.

Na nabavnu cienu prema računu proizvoditelja smiju trgovci na veliko dodati najviše 5% na ime ukupne (brutto) zarade.

III.

Najviša prodajna ciena u trgovini na malo ustanovljuje se s Kn 11.— po komadu od 100 grama prvotne tvorničke težine, uključivši sve troškove, poreze i javna podavanja.

IV.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941, preinačene i dopunjene zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV-104-Z-1942.

V.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 22. svibnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 28. svibnja 1942. broj 117.

ZAKONSKA ODREDBA
o nadopuni § 193. zakonika o sudbenom kaznenom postupku od 16. veljače 1929.

§ 1.

U § 193. odj. 2. zakonika o sudbenom kaznenom postupku od 16. veljače 1929. dodaje se na kraju nova rečenica, koja glasi:

»Izkapanje trupla ne može se ni u kom slučaju odrediti bez priedloga državnog tužitelja.«

§ 2.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu pravosudja i bogoštovlja.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama* i tim danom prestaju vriediti svi propisi, koji su s njom u suprotnosti.

U Zagrebu, 28. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske.

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLI-1311-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 29. svibnja 1942. broj 118.

ZAKONSKA ODREDBA

o izlučenju područja Kotarskih sudova u Kutini i u Vojnom Križu iz nadležnosti Sudbenog stola u Bjelovaru i o pripojenju područja ovih kotarskih sudova području Sudbenog stola u Zagrebu

§ 1.

Danom 1. srpnja 1942. izlučuju se područja Kotarskih sudova u Kutini i u Vojnom Križu iz nadležnosti Sudbenog stola u Bjelovaru i pripajaju se području Sudbenog stola u Zagrebu.

§ 2.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministarstvu pravosudja i bogoštovlja.

§ 3.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinam.*

U Zagrebu, dne 28. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLII-1312-Z-1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 29. svibnja 1942. broj 118.

PROVEDBENA NAREDBA

ministarstva pravosudja i bogoštovlja od 28. svibnja 1942. broj 1313-Z-1942 zakonskoj odredbi o izlučenju područja Kotarskih sudova u Kutini i u Vojnom Križu iz nadležnosti Sudbenog stola u Bjelovaru i o pripojenju područja ovih kotarskih sudova području sudbenog stola u Zagrebu

Na temelju § 2. zakonske odredbe o izlučenju područja Kotarskih sudova u Kutini i u Vojnom Križu iz nadležnosti Sudbenog stola u Bjelovaru i o pripojenju područja ovih kotarskih sudova području Sudbenog stola u Zagrebu od 28. svibnja 1942. broj CLII-1312-Z-1942. izdajem ovu provedbenu naredbu:

§ 1.

Sve gradjansko-pravne i kazneno-pravne stvari s područja Kotarskih sudova u Kutini i u Vojnom Križu, koje se na dan 30. lipnja 1942. zateknu na radu kod Sudbenog stola u Bjelovaru, nastavit će i završiti Sudbeni stol u Bjelovaru, ako je u tim stvarima već bila održana ustmena razprava.

Sve ostale nesvršene pravne stvari koje se odnose na područje Kotarskih sudova u Kutini i u Vojnom Križu, predat će Sudbeni stol u Bjelovaru Sudbenom stolu u Zagrebu.

§ 2.

Predaja sudbenih spisa u pravnim stvarima, navedenim u § 1., izvršit će se prema propisima, koji se imaju sastaviti u dva primjerka, od kojih jedan ostaje kod

Sudbenog stola u Bjelovaru, a drugi se zajedno sa spisima šalje Sudbenom stolu u Zagrebu.

Popisi će se sastaviti posebno prema upisničkim oznakama, a podpisat će ih predsjednik Sudbenog stola i predstojnik sudbene pisarnice.

Sudbeni stol u Zagrebu upisat će preuzete spise po redu, kako su upisani u popisima, a preko reda samo, ako u žurne naravi.

§ 3.

Spisi Sudbenog stola u Bjelovaru, koji se odnose na svršene pravne stvari s područja Kotarskih sudova u Kutini i u Vojnom Križu, ostaju i dalje u pismari Sudbenog stola u Bjelovaru, a sudbenom stolu u Zagrebu predavat će se samo pojedinačno na njegov zahtjev prema potrebi, i on će ih nakon upotrebe vratiti Sudbenom stolu u Bjelovaru.

§ 4.

Predsjednik banskog stola u Zagrebu izdat će sve potrebne upute za izvršenje ove provedbene naredbe.

§ 5.

Ova provedbena naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 28. svibnja 1942.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

*** Narodne novine od 29. svibnja 1942. broj 118.**

NAREDBA

Državne riznice od 20. svibnja 1942. broj 7642 o promjeni stope tare na staklo iz broja 510 toč. 2. i 511 toč. 2. uvozne tarife zakona o obćoj carinskoj tarifi

Na temelju čl. 7. zakona o obćoj carinskoj tarifi od 19. lipnja 1925. (Službene novine br. 136-XXVII od 20. lipnja 1925.) propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Na staklo za prozore i ogledala u tablama i pločama iz br. 510 toč. 2. i 511 toč. 2. uvozne carinske tarife, kada se uvozi u drvenim sanducima, odbija se na ime tare 10%.

§ 2.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama i toga dana prestaju vriediti protivni joj propisi razpisa bivšeg ministarstva financija od 1. studenoga 1937. br. 25068-IV.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1942.

Državni rizničar:

Dr. Košak, v. r.

---

* Narodne novine od 29. svibnja 1942. broj 118.

Odredjivanje godištnjeg uspjeha učenika

Svim državnim i privatnim gimnazijama
Svim državnim i privatnm učiteljskim školama
Svim državnim i privatnim gradjanskim školama

Za odredjivanje obćeg godištnjeg uspjeha učenika gornjih škola daju se ove upute:

Ocjene za obći godištnji uspjeh učenika jesu ove: izvrstan (1), veoma dobar (2), dobar (3), dovoljan (4), nedovoljan (5).

Izvrstan uspjeh dobiva učenik, koji je iz dvije trećine naučnih predmeta ocienjen ocjenom izvrstan, bez i jedne ocjene niže od veoma dobar bilo iz predmeta ili vještina a vladanje mu je uzorno.

Veoma dobar uspjeh dobiva učenik, koji je iz više od polovice naučnih predmeta ocienjen ocjenom izvrstan ili veoma dobar, iz vještina ocjenom, koja nije niža od dobar, bez ocjene dovoljan, a vladanje mu nije niže od pohvalno.

Dobar uspjeh dobiva učenik, koji je iz više od polovice naučnih predmeta ocienjen ocjenom dobar ili višom od dobar, iz vještina ocjenom bar dovoljan, bez ijedne ocjene nedovoljan a vladanje mu je najmanje dobro.

Dovoljan uspjeh dobiva učenik, koji je iz više od polovice predmeta ocienjen ocjenom dovoljan, bez ijedne ocjene nedovoljan.*

*** Po izpravku u Narodnim novinama od 12. lipnja 1942. broj 129.**

Nedovoljan uspjeh dobiva učenik, koji je iz jednog ili više naučnih predmeta, ili iz jedne ili više vještina ocienjen ocjenom nedovoljan.

Učenici I.—III. razreda, koji su na kraju školske godine ocienjeni ocjenom nedovoljan iz jednog ili dva naučna predmeta, ili iz jednog naučnog predmeta i jedne vještine, ili iz dvie vještine svršavaju razred, kad polože popravni izpit iz tih predmeta.

Učenici IV.—VIII. razreda mogu polagati izpit samo iz jednog naučnog predmeta ili jedne vještine.

Učenik, koji je upućen na popravni izpit i taj s uspjehom položi, ne može polučiti obći uspjeh bolji od dobar.

Popravni izpiti učenika IV. razr. održat će se ove školske godine u vrieme, kada i za ostale razrede, a onih VIII. razreda početkom mjeseca rujna. Ako na tom izpitu uspiju, polažu odmah izpit zrelosti.

Izpiti privatnih učenika održat će se u vremenu od 1.—15. srpnja, a izpiti zrelosti poslije 15. srpnja. Godištnje svjedočbe biljegovat će se prema Tbr. 311. zakonske odredbe o preinakama i nadopunama zakona o pristojbama (Narodne novine od 1. siečnja 1942. broj 1. § 83.), a razdieliti 30. srpnja.

U Zagrebu, 21. svibnja 1942.*

Ministar nastave:

Prof. Stjepan Ratković, v. r.

Broj: 47742-1942.

---

* Narodne novine od 29. svibnja 1942. broj 118.

Napadno poljepšavanje i odievanje nastavnica

Upraviteljstvima svih državnih i privatnih gimnazija

Upraviteljstvima svih državnih i privatnih učiteljskih škola

Upraviteljstvima svih državnih i privatnih gradjanskih škola

Svim Velikim županama 1—22

Gradskom školskom nadzorničtvu u Zagrebu

Prigodom pregleda škola opaženo je, da mnoge nastavnice upotrebljavaju pomoćna sredstva za poljepšavanje, da se napadno odievaju, puše na ulici i javnim lokalima, pa i u zbornicama i sl.

Ovakvim postupkom djeluju negativno i neodgojno u prvom redu na školsku mladež, kojoj bi morale kao odgojiteljice u svemu prednjačiti i služiti primjerom, a zatim i na ostalo žensko osoblje iz gradjanskih redova.

Nastavnice, koje preko mjere svraćaju pažnju odievanju i uljepšavanju svoga tiela, učenicima(icama) ne mogu služiti kao primjer skromnosti i jednostavnosti, a te vrline u njih moraju i buditi i razvijati. Budući da im vanjština nije u skladu s ozbiljnošću službe, ne mogu ni kod povjerene mladeži ni kod roditelja razviti osjećanje potrebnog poštovanja, bez koga nema uspjeha u školi.

Nastavnice moraju čuvati svoj ugled i dostojanstvo i kao odgojiteljice i kao državne službenice. U mladeži moraju razvijati estetski smisao za ukusno i skromno

odievanje. To od njih traže ne samo odgojni razlozi, već i sadašnje težke prilike.

Ne priliči nastavnicama bojadisanje ustnica, lica i nokata, pretjerano dotjerivanje obrva, davanje mirisa na odijela i nošenje prekratkih haljina. One se toga imaju čuvati i u privatnom životu, a u školi im se to najstrože zabranjuje.

Dužnost je upravitelja škola, da dotične nastavnice u svome zavodu upozore i na okružnicu ministarstva nastave od 15. X. 1914. broj 60.449 (Službeni glasnik 1941. str. 881), s kojom im se zabranjuje svako držanje, koje nije u skladu s njihovim zvanjem.

Ujedno neka pod osobnom odgovornošću o svakom nevršenju ovih odredaba obavieste ovo ministarstvo, koje će u takvom slučaju najstrože postupati, a u težim i upadnim slučajevima odnosne nastavnice maknuti iz službe.

Velike će se župe brinuti za provodjenje ove naredbe u pučkim školama.

U Zagrebu, 25. svibnja 1942.

Ministar nastave:

Prof. Stjepan Ratković, v. r.

Broj: 53498-1942.

* Narodne novine od 29. svibnja 1942. broj 118.

PROPISNIK

ministarstva zdravstva od 18. svibnja 1942. broj 30950-Z-II-1942 o službenom radnom odielu zdravstvenih pomoćnika i raskužitelja

Na temelju člana 10. pravilnika o radu pomoćnog osoblja u javnoj i posebničkoj službi S. Br. 11.368 od 27. V. 1938. izdajem ovaj propisnik:

§ 1.

1. Kapa izradjena od tkanine crno-sive boje. Kroj kape je obični sportski sa štitom. S unutrašnje strane kape nalazi se podstava.

2. Kaput je izradjen od tkanine crno-sive boje. Na desnoj prednjici imade jedan red od 3 puceta, dok se na drugoj prednjici nalaze odgovarajuće rupice. Kad je kaput zakopčan, puceta se vide. Na kaputu su tri vanjska džepa, svaki s prividnim naborom. Prednjice se preklapaju iznad najvišeg puceta, te čine dva revera, a time je kaput na gornjem dielu otvoren. Puceta su boje tkanine promjera 21 mm.

3. Prsluk je izradjen od iste tkanine kao i kaput, a zakapča se jednim redom od 5 puceta promjera 13 mm, boje slične odori.

4 H l a č e su izradjene od tkanine propisne crnosive boje, običnog kroja.

5. K i š n a k a b a n i c a izradjena je od gumirane ili impregnirane tkanine crno-sive boje. Napried ima jedan red od šest puceta, dok se na protivnoj prednjici nalaze odgovarajuće rupice prikrivene tako, da se puceta ne vide, kad je kabanica zakopčana. Ovratnik je preklopljen i od iste tkanine kao i kabanica. Rukavi odgovarajuće dužine bez narukavlja. Sa svake strane kabanice nalazi se po 1 džep s poklopcem. Kabanica je dugačka do polovice listova nogu, a straga ima razrez od sjedišta do dolje. Uz kišnu kabanicu može se nositi i kapuljača, koja je izradjena od iste tkanine kao i kabanica.

6. C i p e l e su od smedje ili crne kože, planinarske, s dvostrukim podplatima, nepromočive, s vezicama.

7. Č a r a p e — debele vunene.

Nošenje službenog odijela

§ 2.

1. Zdravstveni pomoćnici i razkužitelji nose službeno odielo kod rada na terenu, dok inače mogu nositi gradjansko odielo.

2. Kod suzbijanja zaraznih bolesti moraju za to vrieme nositi bieli ogrtač od lake tkanine za zaštitu protiv zaraze.

§ 3.

Ovaj propisnik zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 18. svibnja 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. Ivo Petrić, v. r.

* Narodne novine od 29. svibnja 1942. broj 118.

NAREDBA

ministarstva zdravstva od 9. svibnja 1942. broj 27.969-Z-1942, kojom se na temelju § 2. zakona o ljekarnama i nadzoru nad prometom liekova od 7. travnja 1930., (Službene novine od 14. travnja 1930. broj 85-XXXIII-187) preinačuju propisi ljekopisa »Pharmacopoea Jugoslavica 1933«, propisani naredbom o ljekopisu S. br. 6000 od 27. ožujka 1934.

§ 1.

Sliedeći ljekoviti pripravci izostavljaju se iz popisa liekova, koje mora imat na zalihi svaka javna ljekarna (Tab. IV. Pharmacopoea Jugoslavica 1933):

Acidum stearinicum
Adeps benzoatus
Balsamum peruvianum
Benzoe
Canabis indicae Herba
Chinae Cortex
Cinae Flos
Cinnamoni Cortex
Citri Pericarpium
Cocae Folium
Condurango Cortex
Extractum Cannabis indicae
Extractum Condurango fluidum

Extractum Secalis cornuti spissum
Gummi arabicum
Guttapercha depurata
Guttapercha lamellata
Ipecacuanhae Radix
Manna
Mucilago Gummi arabici
Myrrha
Oleum Amygdalae
Oleum Chloroformii
Oleum Sesami
Ratanhiae Radix
Senegae Radix
Sennae Folium
Sennae Folium deresinatum
Sirupus Rhei
Sirupus Senegae
Sirupus Sennae compositus
Sirupus Ipecacuanhae
Theae Folium
Tinctura Aloes
Tinctura Aloes composita
Tinctura Benzoes
Tinctura Cinnamomi
Tinctura Ipecacuanhae
Tinctura Myrrhae
Tinctura Ratanhiae
Tinctura Rhei aquosa
Unguentum Juniperi
Unguentum Zinci
Zedoariae Rhizoma
Zingiberis Rhizoma

§ 2.

Sliedeći liekovi ne smiju se držati gotovi na zalihi već se moraju izradjivati samo kad uztreba:

Aqua chloroformiata
Aqua Plumbi
Aqua Plumbi Goulardi
Hydromel infantum
Infusum Digitalis
Infusa uobće
Linimentum ammoniatum
Linimentum Calcis
Linimentum Styracis
Mixtura gummosa
Mucilago Salep
Pilulae cum Arseno
Pulvis Magnesiae cum Rheo
Saturatio effervescens
Saturatio Magnesii citrici
Sirupus iodotannicus
Species diureticae
Unguentum diachylon
Unguentum Kalii iodati

§ 3.

Pod Camphora razumieva se Camphora synthetica, koja mora u svemu odgovarati propisma ljekopisa, jedino što ne skreće polariziranu svjetlost.

§ 4.

Decoctum Primulae Radicis izradjuje se kao i od Senagae Radicis, naime kao infuz. Na svakih 10 g droge dodaje se pri ekstrakciji 1 g Natrium hydrocarbonicum.

§ 5.

Extractum Secalis cornuti spissum izostavlja se iz ljekopisa, te se ne smije više upotrebljavati.

§ 6.

Extractum Tormentillae.
(Extractum Tormentillae aquosum siccum — ekstrakt od srčenjaka).

Pripremanje:

Rhizomatis Tormentillae IV	100 dielova

prelije se s

Aquae destillatae	500 dielova

i macerira kod sobne topline 24 sata uz češće mućkanje; zatim se droga iztisne, a ostatak odmah ponovno prelije s

Aquae destillatae	250 dielova

i macerira 24 sata, iztiska i procedi. Pomiešane tekućine odmah se izpare u vakuumu izpod 75% C na 200 dielova. Kad se ohladi, primieša se

Spiritus	100 dielova

i ostavi stajati dva dana na hladnome mjestu, da se iztaloži. Zatm se filtrira i izpari u vakuumu do suha. Ostatak se jednolično pulverizira i suši u sušioniku sve dok ne sadrži manje od 5% vlage.

Ekstrakt je crvenkasto smedje boje i steziva okusa. 1 g ekstrakta daje s 10 ccm vruće vode bistru tamnocrvenu otopinu, koja se kod ohladjivanja zamuti i izlučuje obilan smedji talog. Mutna tekućina se zagrijavanjem ili dodatkom 5 ccm alkohola razbistri. Smjesa od 5 kapi bistre otopine i 10 ccm vode daje s nekoliko kapi razriedjene otopine feriklorida crno-modri talog, koji se otapa u suvišku reagensa maslinasto-zelenom bojom.

1 g ekstrakta raztrlja se u prašak i raztopi u 75 g 96% alkohola. Zatim se otopina filtrira, prvi se dio filtrata baci, a daljnjih 25 g promieša u lievku za odjeljivanje s 100 ccm etera i izmućka redom s 20, 10, 5 i 5 ccm destilirane vode. Vodena se izcrpina izpari u izmjerenoj porculanskoj zdjelici, na vodenoj kupelji na približno 15 g odnosno dok nestane miris po alkoholu. Poslije ohladjenja dodaje se par kapi razriedjene solne kiseline, da se iztalože boje. Tekućina se filtrira kroz filtar 9 cm promjera, a filtar se izpere kap po kap s 15 ccm vode. Filtrat se izpari u izvaganoj porculanskoj zdjelici na vodenoj kupelji do suha i suši kod 103° C do stalne težine. Pronadjena vriednost pomnožena s 300 daje nam sadržaj trieslovine ekstrakta u postotcima.

Mora sadržavati najmanje 50% trieslovine.

§ 7.

Kad je propisana Frangulae Cortex, može se upotriebiti droga Ramnus Frangula ili Rhamnus carniolica A. Kern (Rhamnus fallax Boiss).

§ 8.

Hydromel infantum
pripremanje:

Infusi Frangulae compositi	3 diela
Sirupi laxantis	1 dio

izradjuje se kad uztreba.
Tekućina smedje boje, bistra, sladka okusa.

§ 9.

Infusum Sennae compositum mienja naziv u Infusum Frangulae compositum s napomenom, da se kod izradbe zemjenjuje Sennae Folium s jednakom količinom Frangulae Cortex III.

§ 10.

Iodum solutum in Spiritu
pripremanje:

Iodi	2 diela
Kalii iodati	1 dio
Spiritus diluti	97 dielova

Rezultati pri kvantitativnom izpitivanju ovog pripravka moraju odgovarati ovome propisu.

§ 11.

Linimentum ammoniatum
pripremanje:

Olei Helianthi	75 dielova
Acidi oleinici	1 dio
Ammonii hydrooxydati soluti	25 dielova

Pomieša se jakim mućkanjem.

Tekućina gusta, žućkasta, jednolične konzistencije jakog mirisa po amonijaku.

Priprema se kad uztreba.

§ 12.

Linimentum saponato camphoratum
pripremanje:

Adipis suilli	
Natrii hydrooxydati soluti	po 50 dielova
Glycerini	15 dielova
Spiritus	39 dielova

kuha se na vodenoj kupelji u staklenoj tikvici s nataknutim povratnim hladilom do osapunjenja, zatim se doda:

Camphorae	20 dielova

Spiritus	790 dielova
te konačno pomieša	
Ammonii hydrooxydati soluti	26 dielova
Olei Lavandulae	5 dielova
Olei Rosmarini	5 dielova

Otopina se prema potrebi filtrira i vruća napuni u bočice sa širokim grlom te dobro začepi.

Linimentum saponato-camphoratum je želatinozna skoro bezbojna masa; slabo opalizira; mirisa je aromatičnog i amonijakalnog.

Lako se otopi u toploj ruci.

§ 13.

Oleum Helianthi

Ulje od sunčanice.

Ulje od sunčanice je bistro, svietložute boje ugodna mirisa i blaga okusa. Dobiva se od oljuštenog sjemena hladnim ciedjenjem.

Specifična težina:	0,924—0,926
Jodni broj:	125—135
Broj saponifikacije:	188—194
Kiselinski stupanj:	najviše 8

§ 14.

Kod pripremanja:

Emplastrum Plumbi simplex
Formaldehydum saponatum solutum
Oleum Chloroformii
Oleum Hyoscyami
Spiritus saponatus
Unguentum Diachylon

zamienit će se Oleum Olivae s jednakom količinom Oleum Helianthi.

§ 15.

Kod pripremanja:
Sapo kalinus
Spiritus Saponis kalini
zamienit će se Oleum Lini s jednakom količinom Oleum Helianthi.

§ 16.

Kod pripremanja:
Emplastrum Cantharidis
Unguentum Cantharidis usui veterinario
Ungeuentum emolliens
Unguentum Zinci
zamienit će se Oleum Sesami s jednakom količinom Oleum Helianthi.

§ 17.

Kod pripremanja Pastilli Hydrargyri bichlorati zamienit će se Eriocyanin A s jednakom količinom Eosinum.

§ 18.

Primula
Primula veris L., fom. Primulaceae
(Syn: Primula officinalis Hill.)
Primula elatior Scheiber
Jaglac, jagorčika.
Primulae Radix
korien od jagorčike.

Droga sastoji od podanka i korienja Primulae veris i Primulae elatior. Podanci su 1 do 5 cm dugački, 2

do 4 mm debeli, ravni ili nepravilno savijeni, smedje ili smedje-crvenkaste boje s ostatcima nadzemne stabljike ili njihovim ožiljcima, te s mnogobrojnim nuzgrednim korienjem. Korienje je do 12 cm dugačko i oko 1 mm debelo, lako lomivo, žućkaste boje. Droga je slabo osebujna mirisa i grebe u grlu.

Na poprečnom presjeku podanka pod sitnozorom vidi se epiderma tankih stiena, zatim široki sloj parenhimskih stanica nešto odebljanih membrana. Stanice endoderme su tankih stiena i malo tangencijalno produljene. Normalnih kolateralno otvorenih i u krug poredanih provodnih žila ima unutar endoderme 12 do 20, a izmedju njih nalaze se slabo vidljive srčikine zrake, široke 1 do 3 reda stanica. Široka srčika gradjena je od parenhimskih stanica debljih stiena nego kod kore s porama, punih okruglih ili nepravilnih škrobnih zrnaca. Izvan tog normalnog kruga žila nalaze se još unutar endoderme pojedine ili u skupinama nepravilno porazbacane traheje ili pak ciele žile, koje nastaju sekundarno. Kod Primulae elatior nalazi se u parenhimu kore i srčike nešto sklerenhimskih stanica, kojih nema kod Primulae veris. Likovnica i drvenčica nema.

Korienje ima široki sloj parenhima s mnogo škroba izvan endoderme, unutar koje dolazi pentarhna ili heptarhna žila, te uzana srčika s nešto sklerotiziranih stanica kod starijeg korienja.

U prašku droge vidi se dosta škrobnih zrnaca 5 do 15 mikrona velikih, pojedinih ili sastavljenih odebljanih stanica srčike podanka, sklerotiziranih stanica srčike starijeg korienja, mrežaste traheje, te nešto žutozelenih sklerenhimskih stanica od Primulae elatior.

§ 19.

Pulvis Liquiritiae compositus
pripremanje:

Olei Foeniculi	1 dio
Sulfuris depurati V	20 dielova
Radicis Liquiritiae VI	60 dielova
Frangulae Corticis V	60 dielova
Sachari	59 dielova

dobro se pomieša.

§ 20.

Pulvis pro conservatione
pripremanje:

Nipagini (Aethylii para oxybenzoici)	7 dielova
Nipasoli (Propylii para oxybenzoici)	3 diela

dobro se pomieša.

Topi se u vrućoj vodi 0,15 na 100, te lako u alkoholu, vrućim uljima i mastima.

§ 21.

Kod pripremanja:
Sirupus Aurantii
Species amaricanthes
Tinctura Absinthii composita
Tinctura amara
Tinctura Chinae composita
Tinctura Rhei vinosa

zamienit će se Aurantii Pericarpium amari s jednakom količinom Aurantii Pericarpium dulcis.

§ 22.

Sirupus citri
pripremanje:

Acidi citrici	2 diela
otope se u	
Aquae destillatae	60 dielova
te se filtriranoj otopini doda	
Sacchari	100 dielova

i skuha sirup skidajući pjenu, te se prociedi.

§ 23.

Sirupus Kalii sulfoguaiacolici
pripremanje:

Kalii sulfoguaiacolici	10 dielova
Sirupi Aurantii	140 dielova

blago se zagrijava, dok se ne otopi.

§ 24.

Sirupus Sennae compositus mienja naziv u Sirupus laxans, a kod pripremanja zamienit će se Sennae Folium s jednakom količinom Frangulae Corticis III.

§ 25.

Kod pripremanja:
Sirupus Althaeae
Sirupus Aurantii
Sirupus laxans
Sirupus Rhei
Sirupus Senegae
mora se pod konac kuhanja dodati na

sirupa	100 dielova
Solutionis pro conservatione	1 dio.

§ 26.

Solutio pro conservatione
pripremanje:

Nipasoli (Propylii para oxybenzoici)	3 diela
Nipagini (Aethylii para oxybenzoici)	7 dielova
Spiritus	90 dielova

§ 27.

Species amaricanthes
pripremanje:

Absinthii Herbae	160 dielova
Centaurii Herbae	160 dielova
Aurantii Pericarpii	160 dielova
Trifolii Fibrini Folii	80 dielova
Gentianae Radicis	80 dielova
Calami Rhizomae	80 dielova

pomieša se.

§ 28.

Kod pripremanja Species laxantes zamienit će se Sennae Folium deresinatum s jednakom količinom Frangulae Corticis III.

§ 29.

Za izradbu pojedinog supozitorija i globula smije se upotriebiti najviše 2 g Olei Cacao.

§ 30.

Suppositoria Glycerini
pripremanje:

Saponis medicinalis	9 dielova
Glycerini	91 dielova

grije se na vodenoj kupelji, dok se sapun ne otopi, oprezno miešajući, da se ne stvara pjena. Zatim se izlije u kalupe

§ 31.

Iz propisa za pripremanje Tinctura Absinthii composita izostavlja se Cinnamomi Cortex.

§ 32.

U propisu za pripremanje Tinctura amara, zamienit će se Zedoariae Rhizoma s jednakom količinom Calami Rhizoma.

§ 33.

Tinctura aromatica
pripremanje:

Calami Rhizomatis	10 dielova
Menthae Folii	5 dielova
Mellisae Folii	3 diela
Chamomillae Floris	2 diela
Spiritus diluti	100 dielova

tekućina aromatičnog mirisa i okusa.
Alkohola: najmanje 57%
suhog osatka: najmanje 1,5%.

§ 34.

Tinctura Chinae composita
pripremanje:

Extracti Chinae sicci vel spissi	1,2 diela
ili	
Extracti Chinae fluidi	12 dielova
Gentianae Radicis	4 diela
Aurantii Pericarpii	4 diela
Spiritus diluti	100 dielova

tekućina smedje-crvene boje, aromatičnog mirisa i aromatičnog vrlo gorkog okusa.
Alkaloida: najmanje 0,5%
Alkohola: najmanje 55%
Suhi ostatak: najmanje 5%.

§ 35.

Tinctura Tormentillae

pripremanje:

Tormentillae Rhizomatis IV	20 dielova
Spiritus diluti	100 dielova

Tekućina tamnocrvene boje opora i steziva ukusa. Dotatkom vode ili alkohola zamuti se, dok se s razriedjenim alkoholom ili glicerinom mieša bez zamućenja. Smjesa od 1 kapi tinkture i 1 ccm vode daje s jednom kapi razriedjene otopine feriklorida tamnozelenu boju.

Alkohola: najmanje 55%

Suhog ostatka: najmanje 4,5%

Čuvati od svjetlosti u dobro zatvorenoj bočici.

25 g tinkture izpari se u odmjerenoj Erlenmayerovoj tikvici gotovo do suha. Ostatku se dodaje toliko 96%-alkohola, da ukupna težina iznosi 75 g. Zatim se otopina filtrira, prvi se dio filtrata baci, a daljnjih 25 g pomieša se u lievku za odjeljivanje sa 100 ccm etera i izmućka redom s 20, 10, 5 i 5 ccm destilirane vode. Vodena se izcrpina izpari u izvaganoj porculanskoj zdjelici na vodenoj kupelji na približno 15 g, odnosno dok nestane miris po alkoholu. Poslije ohladjivanja dodaje se par kapi razriedjene solne kiseline, da se iztalože boje. Tekućina se filtrira kroz filtar 9 cm promjera, a filtar se izpere kap po kap s 15 ccm vode. Filtrat se izpari u izvaganoj porculanskoj zdjelici na vodenoj kupelji do suha i suši kod 103° C do stalne težine. Pronadjena vriednost, pomnožena s 12, daje sadržaj tinkture na trieslovini u postotcima.

Mora sadržavati najmanje 2,5% trieslovine.

§ 36.

Tormentilla
Potentilla erecta (L.) Hampe fam Rosaceae
Srčenjak
Tormentillae Rhizoma
Podanak od srčenjaka.

U proljeće ili na jesen sakupljeni podanak valjkast je, gomoljast, malo razgranjen, višeglavan, ravan ili savinut, dugačak obično oko 4 cm, a debeo 1 do 2 cm. Površina je nabrane, tamno crveno smedje boje a pokazuje male ožiljke od suhokorienja i ostataka stabljike. Podanak je veoma tvrd i težko lomljiv. Na tamno-crvenom ili crvenkastosmedjem poprečnom prerezu može se zapaziti uzka kora, a u drvu u radijalnom smjeru svietle točkice, koje odgovaraju skupinama drvenčica.

Podanak od srčenjaka je bez mirisa, a veoma steziva okusa.

Uzka se kora podanka sastoji iz tamnosmedjih pločastih stanica, na koje se naslanjaju nekoliko redova feloderme tankih stienka. Unutarnja je kora gradjena od širokih srčikinih zraka, dok su likovne zrake uzke i bez likovnica. Kambij se težko zapaža. Uzke drvene zrake obično su poredane u radijalnom smjeru, a sastoje se iz parenhimskih stanica sa sitnim 20 do 40 mikrona širokim trahejama, koje su prekinute od velikih skupina odebljalih drvenčica, oko kojih se nalazi takodjer nekoliko uzkih traheja. Vrlo široke srčikine zrake polaze iz srčike, a sastoje se is. parenhimskih stanica tankih stienka, koje sadrže sitna dugoljasta zrna škroba, mnogo ružica kalcijeva oksalata, kao i amorfnih grudica trieslovine.

Crvenosmedji prašak sadrži velike količine parenhimskih stanica tankih stienka i smedjeg sadržaja, zatim sitna dugoljasta škrobna zrnca, fragmente traheja i bezbrojnih drvenčica, ružice kalcijeva oksalata i tamnosmedje pločaste stanice pluta. S razrijedjenom otopinom feriklorida poprima tamnomodru, u suvišku reagensa zelenu, a s vanilin-solnom kiselinom intenzivnu crvenu boju.

Ne smije imati više od 5% pepela.

10 g pulverizirane droge (IV) macerira se kroz jedan sat uz češće mućkanje s 200 ccm destilirane vode, zatim se droga iztisne a ostatak redom četiri puta digerira na kipućoj vodenoj kupelji, svaki put s po 200 ccm destilirane vode po 1 sat. Sjedinjene se izcrpine nadopune u odvaganoj tikvici do 1000 ccm, promiješaju i filtriraju. 250 g otopine (= 2,5 g droge) izpari se u vaganoj zdjelici gotovo do suha. Ostatku se dodaje toliko 96%-alkohola, da ukupna težina iznosi 75 g, zatim se otopina filtrira, prvi se dio filtrata baci, a daljnjih 25 g pomieša se u lievku za odjeljivanje sa 100 ccm etera i izmućka redom s 20, 10, 5 i 5 ccm destilirane vode. Vodena se izcrpina izpari u odvaganoj porcelanskoj zdjelici na vodenoj kupelji na približno 15 g odnosno dok nestane miris po alkoholu. Poslije ohladjivanja dodaje se par kapi razriedjene solne kiseline, da se iztalože boje. Tekućina se filtrira kroz filtar 9 cm promjera, a filtar se izpere kap po kap s 15 ccm vode. Filtrat se izpari u izvaganoj porcelanskoj zdjelici na vodenoj kupelji do suha i suši kod 103° C do stalne težine. Pronadjena vriednost, pomnožena sa 120, daje nam sadržaj trieslovine droge u postotcima.

Trieslovine mora biti najmanje 15%.

§ 37.

Unguentum Argenti colloidalis
pripremanje:

Argenti colloidalis	15 dielova
Aquae destillatae	15 dielova
Adipis Lanae anhydrici	15 dielova
Vaselini flavi	55 dielova

Priprema se kad uztreba.

§ 38.

Pri izradbi:
Adeps suillus
Unguentum aromaticum
Unguentum emolliens
Ungeuentum Juniperi
Unguentum simplex

pomieša se na masti	100 dielova
Pulveris pro conservatione	0,25 diela

koji se predhodno otopi u 10 diela vrele masti.

§ 39.

Vaselinum Zinci
pripremanje:

Zinci oxydati	10 dielova
Vaselini flavi	90 dielova

pomieša se što jednoličnije.

§ 40.

Kod pripremanja:
Pasta Zinci
Pasta Zinci salicylata
Unguentum Acidi borici

Unguentum Plumbi
Unguentum Plumbi carbonici
zamienit će se Vaselinum album s jednakom količinom Valselinum flavum.

§ 41.

Gdje god se u ljekopisu spominje Vinum mora se upotriebiti Vinum Marastinae.

§ 42.

Vinum Chinae mienja naziv u Vinum stomachicum priprema se:

Gentianae Radicis	10 dielova
Aurantii Pericarpii	5 dielova
Vini Marastinae	70 dielova
Sacchari	20 dielova
Spiritus	10 dielova

macerira se 8 dana, zatim odlije, iztiska, te nakon 14-dnevnog taloženja filtrira.

§ 43.

Tko se ogrieši o propise ove naredbe, kaznit će se kaznom, predvidjenom u § 35. zakona o ljekarnama i nadzoru nad prometom liekova.

§ 44.

Ljekoviti pripravci, koji su izradjeni prije dana proglašenja ove narede po prijašnjim propisima, smiju se potrošiti.

Od dana proglašenja ove naredbe pa unapried moraju se u njoj spomenuti ljekoviti pripravci izradjivati samo po ovim propisima.

§ 45.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama,* i tog dana prestaju vriediti svi njoj protivni propisi.

Zagreb, dne 9. svibnja 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. I. Petrić, v. r.

* Narodne novine od 29. svibnja 1942. broj 118.

NAREDBA

Državne riznice od 26. svibnja 1942. broj 26.201-4-1942, o početku djelovanja glavnog nadzorničtva rizničke straže i županskih nadzorničtva rizničke straže

Na temelju §§ 5., 6. i 75. zakonske odredbe o rizničkoj straži Nezavisne Države Hrvatske od 9. svibnja 1942. br. CXXXIII-1116-Z-1942 propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Glavno nadzorničtvo rizničke straže, kao odsjek Državne riznice u Zagrebu i županska nadzorničtva rizničke straže u Zagrebu, Osieku, Banjoj Luci, Makarskoj i Sarajevu imadu odpočeti djelovanjem na dan 1. lipnja 1942.

§ 2.

Svi predmeti pokretne imovine, koji su dosada bili na uporabi kod odsjeka za rizničku stražu pri rizničkim upraviteljstvima u Zagrebu, Osieku, Banjoj Luci, Makarskoj i Sarajevu, predaju se na uporabu odnosnim županskim nadzorničtvima rizničke straže.

Riznička upraviteljstva odpisat će odnosne imovinske predmete, a županska nadzorničtva upisat će ih u svoje imovnike.

§ 3.

Dok se ne nadju pogodnije prostorije, županska nadzorničtva rizničke straže ostaju i dalje u dosadašnjim prostorijama kod rizničkih upraviteljstva.

§ 4.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 26. svibnja 1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

* Narodne novine od 30. svibnja 1942. broj 119.

NAREDBA

ministarstva zdravstva od 21. svibnja 1942. broj 10109-1942 o sjedištu, djelokrugu rada i dužnostima primalja, koje se imenuju na teret zdravstvenih obćina

Na temelju § 2. zakonske odredbe o ovlaštenju ministru zdravstva, da na teret državnog proračuna prima u službu primalje, broj LXXVI-467-Z-1942 od 13. ožujka 1942. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Službeno sjedište primalja, koje se imenuju na teret državnog proračuna za područja uzadruženih zdravstvenih obćina, odredit će se naredbom o njihovu primanju u službu.

Takve primalje smatraju se državnim službenicima.

§ 2.

Za ove primalje vriede u svemu »Upute za babice« od 27. svibnja 1927. (Narodne novine od 28. srpnja 1927. broj 171), kao i ostali propisi, koji se tiču rada primalja.

§ 3.

Ove primalje dužne su bezplatno pružati primaljske usluge siromašnim trudnim ženama, rodiljama i babinjačama, te nadzirati prehranu i njegu djece do konca prve godine.

§ 4.

Shodno propisima o bezplatnom izdavanju liekova siromašnim osobama obćinski liečnik, a gdje takva nema, nadležni kotarski liečnik, propisat će ovim primaljama zavojni pribor i sredstva za razkužbu radi upotrebe prilikom pružanja primaljskih usluga ženama, navedenim u predhodnom članu.

O utrošku ovoga pribora primalje će voditi poseban očevidnik sa sliedećim stupcima:

1. tekući broj, 2. ime i prezime te prebivalište ro: dilje, 3. količina potrošenog pribora, 4. nadnevak kada je materijal utrošen i 5. opazke. Primalja je dužna svaka tri mjeseca podnositi očevidnik nadležnom liečniku na potvrdu. Za nepravilno rukovanje propisanim joj priborom primalja je odgovorna stegovno i za naknadu štete.

§ 5.

Prievozna sredstva za vršenje primaljske usluge (tamo i natrag), ako je udaljenost od sjedišta primalje veća od dva kilometra, daje ona osoba, koja primalju treba, odnosno osoba, koja je po zakonu dužna brinuti se za rodilju.

§ 6.

Ove primalje mogu odobrenjem ministarstva zdrav: stva vršiti posebničku (privatnu) praksu, te za svoje usluge ubirati pristojbe, propisane naredbom ministra zdravstva od 12. prosinca 1941. broj 51465-Z-1941 osim u slučaju pružanja primaljskih usluga siromašnim ženama.

§ 7.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 21. svibnja 1942.

Ministar zdravstva:

Dr. I. Petrić, v. r.

* Narodne novine od 30. svibnja 1942. broj 119.

OBLASTNA ODLUKA

Državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 29. svibnja 1942. broj 7103-1942 o odkupnoj cieni kukuruza u zrnu i klipu iz uroda 1941.

Na temelju § 2. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941. broj CDIV-2038-Z-1941 izdajem ovu oblastnu odluku:

I.

Odkupna ciena kukuruzu u zrnu iz uroda 1941., uz koju će Državna poslovna središtnjica za zemaljske proizvode putem svojih područnih gospodarskih postaja i ostalih ovlaštenih komisionara i prikupaca odkupljivati kukuruz u zrnu počevši od 1. lipnja 1942., ustanovljuje se s Kn 350.— za 100 kg suhog, zdravog i rešetanog kukuruza s najviše 2% kvarnih zrna, s dopremom (postavno) u vagon, teglenicu ili u skladište preuzimatelja.

Kukuruz u klipu odkupljivat će se prema kakvoći i postotku zrna, koje se dobiva razmjerno napried ustanovljenoj odkupnoj cieni kukuruza u zrnu.

II.

Prekršitelji ove oblastne odluke kaznit će se po § 11. zakonske odredbe o osnivanju i djelovanju državnog ureda za oblikovanje ciena i nadnica od 19. studenoga 1941 broj CDIV-2038:Z-1941 preinačene i dopunjenje zakonskom odredbom od 17. siečnja 1942. broj XV: 104-Z-1942.

III.

Ova oblastna odluka zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

Zagreb, dne 29. svibnja 1942.

Upravitelj
Državnog ureda za oblikovanje
ciena i nadnica:

Maričić, v. r.

* Narodne novine od 30. svibnja 1942. broj 119.

ZAKONSKA ODREDBA

o nadopuni zakonske odredbe o novcu Nezavisne Države Hrvatske

§ 1.

U § 8. zakonske odredbe o novcu Nezavisne Države Hrvatske od 7. srpnja 1941. br. CLXXXIV-632*-Z. p.-1941 dodaje se nova rečenica, koja glasi: »Ovlašćuje se državni rizničar, da naredbama propisuje potrebne mjere radi zaštite vriednosti domaćeg novca i da u tu svrhu mienja odnosno nadopunjuje postojeće devizno-valutne propise.«

§ 2.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.**

U Zagrebu, dne 30. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:
Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLIV-1321-Z-1942.

Državni rizničar:
Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:
Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Po izpravku u Narodnim novinama od 10. lipnja 1942. broj 127

** Narodne novine od 1. lipnja 1942. broj 120.

ZAKONSKA ODREDBA

o promjeni i nadopuni vojnog kaznenog zakonika od 11. veljače 1930. sa svim njegovim kasnijim promjenama i nadopunama

§ 1.

Na kraju 3. točke drugog odjeljka § 3. vojnog kaznenog zakonika od 11. veljače 1930. (Službene novine od 24. veljače 1930. broj 43-XV) briše se slovo: »i«, a na kraju 4. točke mjesto točke stavlja se točka i zarez i dodaje se nova 5. točka, koja glasi:

»5. propis § 71. kaznenog zakonika od 27. siečnja 1929., ne može se primieniti na kažnjiva djela iz § 53. st. 1. vojnog kaznenog zakonika«.

§ 2.

§ 52. mienja se i glasi:

»Svaki vojni obvezanik, koji se za vrieme redovitog stanja odmah ne odazove pozivu za nastup vojne dužnosti, kaznit će se tamnicom od najmanje petnaest godina«.

§ 3.

§ 53. mienja se i glasi:

»Svaki vojni obvezanik, koji se za vrieme rata, pripremnog ratnog stanja ili u redovitom stanju za vrieme trajanja pobune, nemira ili nereda, odmah ne

odazove pozivu za nastup vojne službe, kaznit će se doživotnom tamnicom, a u osobito težkim slučajevima smrću.

Isto tako kaznit će se svatko, tko počinitelju kod izvršenja kažnjivih djela iz gornje stavke pruži bilo kakvu pomoć.

Pojedini članovi obitelji osoba, navedenih u prvoj stavci, koji ne budu osudjeni zbog djela iz druge stavke ovog paragrafa, mogu se uputiti na prisilan boravak u sabirne i radne logore prema propisima zakonske odredbe o upućivanju nepoćudnih i pogibeljnih osoba na prisilni boravak u sabirne i radne logore od 25. studenoga 1941. broj CDXXIX-2101-Z-1941. (Narodne novine od 26. studenoga 1941. broj 188).

Protiv osoba, osudjenih zbog kažnjivih djela iz prve ili druge stavke ovog paragrafa, sud će u osudi zbog toga djela načelno izreći, da se imovina takvih osoba oduzima u korist Nezavisne Države Hrvatske u smislu zakonske odredbe o oduzimanju imovine osobama, koje narušavaju javni red i poredak od 27. prosinca 1941. broj CDLXX-2355-Z-1941 (Narodne novine od 30. prosinca 1941. broj 213).«

§ 4.

Provedba ove zakonske odredbe povjerava se ministru hrvatskog domobranstva, ministru unutarnjih poslova i Državnoj riznici, svakome u njegovu djelokrugu.

§ 5.

Ova zakonska odredba zadobiva pravnu moć četrnaest dana nakon njezina proglašenja u Narodnim novi-

nama,* i tog dana prestaju vriediti svi dotadašnji propisi, koji su protivni ovoj zakonskoj odredbi.

U Zagrebu, dne 30. svibnja 1942.

Poglavnik
Nezavisne Države Hrvatske:

Dr. Ante Pavelić, v. r.

Broj: CLIII-1269-Z-1942.

Doglavnik-Vojskovodja
Ministar hrvatskog domobranstva:

Slavko Kvaternik, v. r.

Ministar unutarnjih poslova:

Dr. Andrija Artuković, v. r.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

Ministar pravosudja i bogoštovlja:

Dr. Mirko Puk, v. r.

---

* Narodne novine od 1. lipnja 1942. broj 120.

NAREDBA

Državne riznice od 20. svibnja 1942. broj 2400-I-1942 o uložnom poslu kod Poštanske štedionice Nezavisne Države Hrvatske

Na temelju § 4. zakonske odredbe o osnivanju Poštanske štedionice Nezavisne Države Hrvatske od 23. travnja 1941. broj 25-XXIII-Z. p.-1941 i § 8. zakonske odredbe o uložnom poslu broj CCCXVII-1982-Z-1941 od 11. studenog 1941. propisujem ovu naredbu:

§ 1.

Poštanska štedionica Nezavisne Države Hrvatske može primati na svoje štedne knjižice uložke po vidjenju, redovite uložke i vezane uložke. Vezane uložke može primati samo na odkazni ili izplatni rok od najmanje 6 mjeseci.

§ 2.

Uložke po vidjenju primaju i izplaćuju Poštanske štedionica Nezavisne Države Hrvatske, njezine podružnice i poslovnice i svi poštanski uredi, a redovite i vezane uložke prima i izplaćuje Poštanska štedionica Nezavisne Države Hrvatske u Zagrebu.

Uložke po vidjenju izplaćivat će poštanski uredi do najviše Kn 500.— dnevno.

§ 3.

Kamate na uložke obračunavaju se prema § 9. zakonske odredbe o uložnom poslu od 11. studenog 1941., a za visinu kamatne stope vriedi naredba Državne riznice od 11. studenoga 1941. broj 1983-Z-1941.

§ 4.

Uložci, koji se zateknu kod Poštanske štedionice Nezavisne Države Hrvatske danom proglašenja ove naredbe u Narodnim novinama, prosudjivat će se još do konca mjeseca lipnja 1942. prema utanačenjima, sklopljenim izmedju Poštanske štedionice i ulagača prilikom ulaganja (obći uvjeti). Nakon tog roka imaju se svi zatečeni uložci uskladiti s propisima ove naredbe. Ovakvi uložci smatrat će se redovitim uložcima, ako ulagači nisu za svoje uložke unapried označenom roku drugačije ugovorili.

§ 5.

Ova naredba zadobiva pravnu moć danom proglašenja u Narodnim novinama.*

U Zagrebu, dne 20. svibnja 1942.

Državni rizničar:

Dr. Vladimir Košak, v. r.

*** Narodne novine od 1. lipnja 1942. broj 120.**

STVARNO KAZALO

(ZA XVII. KNJIGU — SVEZAK 161.—170.)

(Brojevi označuju stranice, a oni u zagradi broj svezka)

S

Š

T

KNJIŽNICA
Ljubljana